

RAIFFEISEN BANKA A.D., Beograd

**Konsolidovani finansijski izveštaji
31. decembar 2021. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 – 3
KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA	4
KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU	5
KONSOLIDOVANI BILANS STANJA	6
KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU	7
KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	8
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE	10 - 179
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Raiffeisen banke a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja Raiffeisen banke a.d., Beograd (u daljem tekstu: "Banka") i njenih zavisnih pravnih lica (dalje u tekstu, zajedno: „Grupa“), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine, konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito konsolidovano finansijsko stanje Grupe na dan 31. decembra 2021. godine i rezultate njenog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ostala pitanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za godinu koja se završila 31. decembra 2020. godine su bili predmet revizije drugog revizora koji je dana 16. aprila 2021. godine izrazio mišljenje bez rezerve.

Ostale informacije

Rukovodstvo Banke je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju ali ne uključuju konsolidovane finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije.

U vezi sa našom revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ili da li izgleda da naša saznanja stečena tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. U vezi sa konsolidovanim godišnjim izveštajem o poslovanju, sproveli smo postupke propisane Zakonom o računovodstvu Republike Srbije. Ti postupci uključuju proveru da li je konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju u formalnom smislu pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Raiffeisen banke a.d., Beograd (nastavak)

Ostale informacije (nastavak)

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da to ocenimo, izveštavamo da:

1. Informacije prikazane u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju za 2021. godinu su usklađene, u svim materijalno značajnim aspektima, sa priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2021. godine.
2. Priloženi konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Banke i njenog okruženja stečenog tokom revizije, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i fer prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Grupe.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Raiffeisen banke a.d., Beograd (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja (nastavak)

- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije i sadržaja konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u konsolidovanim finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza u vezi sa finansijskim informacijama entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Grupe kako bismo izrazili mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Mi smo odgovorni za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke internih kontrola koje smo identifikovali tokom revizije.

Beograd, 19. april 2022. godine

Jelena Čvorović

Jelena Čvorović
Ovlašćeni revizor
Deloitte d.o.o., Beograd

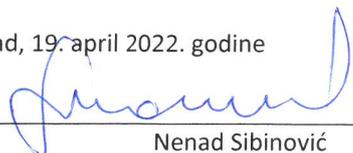

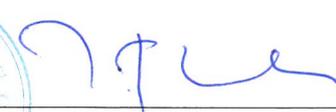
KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
od 1. januara do 31. decembra 2021. godine

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomena</u>	<u>2021.</u>	<u>2020. reklasifikovani</u>
Prihodi od kamata	6, 3(b)	10.445.174	10.217.367
Rashodi kamata	6, 3(b)	(344.140)	(298.921)
Neto prihod po osnovu kamata		10.101.034	9.918.446
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	10.069.475	8.737.020
Rashodi naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	(2.760.386)	(2.393.709)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		7.309.089	6.343.311
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(d)	58.867	(85.103)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(j)	(22.852)	463.499
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	3(e)	957.913	(378.186)
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8, 3(a), 2(i)	(800.797)	754.779
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(j)	(641.380)	(1.749.869)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	415.704	74.434
Ostali poslovni prihodi	10	71.301	50.356
Ukupan neto poslovni prihod		17.448.879	15.391.667
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11, 20, 21, 3(y)	(3.591.612)	(3.388.901)
Troškovi amortizacije	3(h), 3(p), 3(q)	(1.274.666)	(1.226.217)
Ostali prihodi	12.1	249.490	256.510
Ostali rashodi	12.2	(4.848.132)	(4.699.476)
Dobitak pre oporezivanja		7.983.959	6.333.583
Porez na dobitak	13, 3(i)	(1.027.098)	(866.945)
Dobitak/ (gubitak) po osnovu odloženih poreza	13, 3(i)	26.847	172.492
Dobitak nakon oporezivanja		6.983.708	5.639.130
Dobitak koji pripada matičnom entitetu		6.983.708	5.639.130
Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		-	-

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 19. april 2022. godine

 Nenad Sibinović
 Član Izvršnog odbora

 Zoran Petrović
 Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
od 1. januara do 31. decembra 2021. godine

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomene</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Dobitak perioda	28	<u>6.983.708</u>	<u>5.639.130</u>
Ostali rezultat perioda			
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>			
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		(489.525)	251.590
Dobici / (gubici) po osnovu instrumenata namenjenih zaštiti od rizika novčanih tokova		60.467	(13.975)
Dobitak/Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	13.3	<u>64.359</u>	<u>(35.642)</u>
Ukupan pozitivan/negativan ostali rezultat perioda		<u>(364.699)</u>	<u>201.973</u>
Ukupan rezultat perioda		<u>6.619.009</u>	<u>5.841.103</u>
Ukupan rezultat koji pripada matičnom entitetu		<u>6.619.009</u>	<u>5.841.103</u>
Ukupan rezultat koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		<u>-</u>	<u>-</u>

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 19. april 2022. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

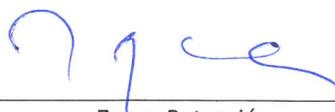

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
 na dan 31. decembar 2021. godine

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2021.	31.12.2020.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(k)	90.618.192	86.432.095
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(l)	13.669	51.496
Hartije od vrednosti	16, 3(l), 3(o)	88.625.239	70.342.791
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(l), 3(n)	22.454.801	20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	18, 3(l), 3(n)	231.599.562	200.362.155
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(k), 3(n), 4(c)	586.824	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	19	137	137
Nematerijalna imovina	21, 3(p)	986.205	856.227
Nekretnine, postrojenja i oprema	20, 3(h), 3(q)	6.017.018	6.161.485
Tekuća poreska sredstva	3(i)	-	3.474
Odložena poreska sredstva	22, 3(i)	493.885	455.115
Ostala sredstva	23	1.008.591	1.003.945
Ukupno aktiva		442.404.123	386.528.803
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(l)	9.220	2.014
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24, 3(s)	11.493.335	13.285.110
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	25, 3(s)	366.617.048	303.752.087
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	58.837	498.508
Rezervisanja	26, 3(t)	2.468.372	2.272.312
Tekuće poreske obaveze	13, 3(i)	280.556	28.452
Ostale obaveze	27	2.754.032	2.943.372
Ukupno obaveze		383.681.400	322.781.855
Akcijski kapital	28, 3(v)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	28, 3(v)	7.774.538	12.434.064
Rezerve	28, 3(v)	23.482.027	23.846.726
Ukupno kapital		58.722.723	63.746.948
Ukupno pasiva		442.404.123	386.528.803

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 19. april 2022. godine

 Nenad Sibinović Član Izvršnog odbora		 Zoran Petrović Predsednik Izvršnog odbora
--	---	--

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 od 1. januara do 31. decembra 2021. godine

U hiljadama RSD	Akcijski i ostali kapital	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve (potražni saldo)	Dobitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2020. godine	27.466.158	23.353.465	291.288	6.794.942	57.905.853
Dobitak tekuće godine	-	-	-	5.639.130	5.639.130
Pozitivni rezultat perioda	-	-	201.973	-	201.973
Ukupan pozitivan rezultat perioda	-	-	201.973	5.639.130	5.841.103
Ostalo	-	-	-	(8)	(8)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	27.466.158	23.353.465	493.261	12.434.064	63.746.948
Početno stanje na dan 1. januara 2021. godine	27.466.158	23.353.465	493.261	12.434.064	63.746.948
Dobitak tekuće godine	-	-	-	6.983.708	6.983.708
Negativni rezultat perioda	-	-	(364.699)	-	(364.699)
Ukupan pozitivan rezultat perioda	-	-	(364.699)	6.983.708	6.619.009
Ostalo	-	-	-	(3)	(3)
Ukupne transakcije sa vlasnicima	-	-	-	(11.643.231)	(11.643.231)
Isplata dividendi	-	-	-	(11.643.231)	(11.643.231)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	27.466.158	23.353.465	128.562	7.774.538	58.722.723

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Beograd, 19. april 2022. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 od 1. januara do 31. decembra 2021. godine

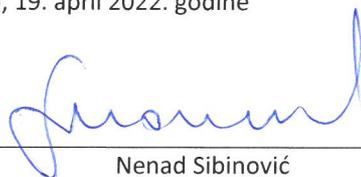
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	21.912.556	16.924.821
Prilivi od kamata	10.108.501	9.936.773
Prilivi od naknada	10.212.539	6.105.920
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	1.591.516	882.128
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(12.536.640)	(11.594.454)
Odlivi po osnovu kamata	(246.817)	(216.019)
Odlivi po osnovu naknada	(2.783.004)	(1.728.046)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(3.584.107)	(3.454.476)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(1.339.193)	(696.688)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(4.583.519)	(5.499.225)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	9.375.916	5.330.367
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	58.683.223	56.319.499
Smanjenje potr. po osnovu fin. derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vred. stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	138.861
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	58.676.017	55.917.055
Povećanje drugih finansijskih obaveza	7.206	-
Povećanje obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	263.583
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(29.087.925)	(58.282.554)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(19.911.522)	(41.984.811)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	(8.163.119)	(16.281.241)
Povećanje potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	(573.613)	-
Smanjenje finansijskih obaveza koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i fin. Obaveza namenjenih trgovanju	(439.671)	(16.502)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	38.971.214	3.367.312
Plaćeni porez na dobit	(706.095)	(795.767)
Isplaćene dividende	(11.061.069)	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	27.204.050	2.571.545

**KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
od 1. januara do 31. decembra 2021. godine (nastavak)**

U hiljadama RSD	2021.	2020.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	7.538.989	7.047.402
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	7.527.162	6.961.310
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	11.827	2.092
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	-	84.000
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(17.130.399)	(8.315.285)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(15.867.463)	(6.987.170)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(1.238.436)	(1.243.115)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(24.500)	(85.000)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(9.591.410)	(1.267.883)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	12.286.402	11.310.173
Prilivi po osnovu uzetih kredita	12.286.402	11.310.173
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(11.828.996)	(12.875.844)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(11.828.996)	(12.875.844)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	457.406	(1.565.671)
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	100.421.170	91.601.895
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(82.351.124)	(91.863.904)
NETO (SMANJENJE)POVEĆANJE GOTOVINE	18.070.046	(262.009)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE (Napomena 14.2)	44.167.345	44.258.319
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	336.648	171.035
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (Napomena 14.2)	62.574.039	44.167.345

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 19. april 2022. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

1. OSNOVNI PODACI

Osnovni podaci o Banci

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu, pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2021. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- depozitni i kreditni poslovi;
- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeiting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (“veliko ovlašćenje”).

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih regionalnih centara – Regionalni centar Beograd 1 (sa 11 filijala i 4 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 5 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa 6 filijala i 2 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 7 filijala i 6 ekspozitura), Regionalni centar Sever (sa 2 lokalne filijale, 6 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Zapad (sa jednom regionalnom filijalom, 4 lokalne filijale, 4 filijale i 2 ekspoziture) i Regionalni centar Jug (sa 1 regionalnom filijalom, 1 lokalnom filijalom, 3 filijale, 5 ekspozitura).

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je imala 1.510 zaposlenih (31. decembar 2020. godine: 1.496 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d. Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2021 godine ima 16 zaposlenih (31. decembar 2020. godine: 15 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.-

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljan penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2021. godine Fond ima ukupno 39.454 članova (31. decembar 2020. godine: 36.012 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 6.197.895 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 5.876.636 hiljade).

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2021. godine Fond Euro Future ima ukupno 5.579 člana (31. decembar 2020. godine: 4.652 člana) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 383.603 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 290.182 hiljada).

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2021. godine Društvo ima 15 zaposlenih (31. decembar 2020.: 13).

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd.

Na dan 31. decembar 2021. godine, Društvo upravlja sa tri UCITS fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash,
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash,
- UCITS fond Raiffeisen World,
- UCITS fond Raiffeisen Bond.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011.godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011.godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisan je iz registra investicionih fondova.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd (nastavak)

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3517/10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2021. godine Raiffeisen Cash ima ukupno 3.281 članova (2020.: 2.669 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 20.108.784 hiljade (2020.: 16.184.362 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. Na dan 31. decembar 2021. godine Raiffeisen World ima ukupno 2.103 članova (2020.: 2.145 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.454.771 hiljade (2020.: 1.292.858 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2021. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 6.383 člana (2020.: 4.189 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 32.123.966 hiljada (2020.: 17.971.891 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. juna 2021. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-938/8-21 i 02.jula.2021.godine Rešenje br. 2/5-151-938/9-21 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen BOND, a dana 30. avgusta 2021. godine Rešenje br. 2/5-151-3148/3-21 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen BOND predstavlja prihodni fond. Na dan 31. decembar 2021. godine Raiffeisen Bond ima ukupno 58 članova i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 476.388 hiljada.

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d.. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH. Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine. Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine. Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsalting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasinga je u ulici Đorđa Stanojevića 16. Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2021. godine Raiffeisen Leasing ima 62 zaposlenih (2020.: 62).

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(a) Izjava o usklađenosti

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji (u daljem tekstu: konsolidovani finansijski izveštaji ili finansijski izveštaji) Grupe, sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (u daljem tekstu MSFI ili IFRS). Konsolidovani finansijski izveštaji su takođe usklađeni sa propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (Službeni glasnik Republike Srbije broj 101/2017, 38/2018, 103/2018 93/2020) izuzev izveštaja o ostalom rezultatu u kom je dodata linija za efekte promena fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u prethodnoj godini.

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon". "Sl. glasnik RS". br. 73/2019). Grupa, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor").

Računovodstvene politike prikazane u nastavku, konzistentno su primenjivane u svim obračunskim periodima prikazanim u ovim finansijskim izveštajima.

(b) Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela istorijske vrednosti, osim za sledeće pozicije, koje se vrednuju po fer vrednosti:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz ukupni rezultat (primenljivo nakon 01. januara 2018. godine) i
- finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(c) Funkcionalna i izveštajna valuta

Finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara ("RSD"), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji. Svi finansijski podaci su iskazani u hiljadama dinara osim ako nije drugačije naznačeno.

(d) Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(d) Korišćenje procenjivanja (nastavak)

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su rezultat redovnih provera. Ukoliko se putem provere utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je došlo do promene u proceni, ukoliko promena u proceni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promene u proceni i narednim obračunskim periodima, ukoliko promena u proceni utiče na tekući i buduće obračunske periode.

U Napomeni 3.1. su date informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Grupe.

(e) Promene računovodstvenih politika

Promene računovodstvenih politika primenljivih za tekuću godinu

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2021. godine:

- **Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Dopune)**
U avgustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Dopune MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmene pružaju privremene olakšice koje se bave efektima finansijskog izveštavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zameni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmene predviđaju praktičnu izuzetak kada se obračunavaju promene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Takođe, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobađanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika. Postoje i izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti: obelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju efekat reforme referentne kamatne stope na finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom entiteta. Kada je primena retrospektivna, entitet nije u obavezi da izmeni podatke iz ranijih perioda. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- **MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce (Dopuna)**
Izmena je na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine, retrospektivno. Ranija primena je dozvoljena, uključujući i u finansijskim izveštajima koji još nisu odobreni za izdavanje na dan 28. maj 2020. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izmenio standard kako bi se pružila olakšica zakupcima od primene MSFI 16 uputstva za računovodstveno evidentiranje modifikacija ugovora o zakupu za olakšice koje se javljaju kao direktna posledica COVID-19 pandemije. Datom izmenom se obezbeđuje praktičan izuzetak za računovodstveni tretman u knjigama zakupca, prilikom prihvatanja bilo kakvih promena u zakupninama, koje su rezultat olakšica usled COVID-19 pandemije, tako što može da ih obuhvati na isti način kao i svaku promenu definisanu MSFI 16, ako promena nije bila modifikacija ugovora o zakupu, samo ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:
 - Promene lizing plaćanja dovode do promene zakupnine koja je suštinski ista ili manja od zakupnine neposredno pre nastanka promene.
 - Svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja su prvobitno dospela na dan ili pre 30 juna 2021.
 - Nema suštinskih promena ostalih uslova zakupa.Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(f) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan sastavljanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- Dopuna MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva
Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Dopune)
Dopune su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Međutim, kao odgovor na pandemiju COVID-19, Odbor je odložio datum stupanja na snagu za jednu godinu, odnosno 1. januar 2023. godine, kako bi kompanijama dao više vremena da sprovedu sve promene klasifikacije koje proizilaze iz amandmana. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala.

U novembru 2021. godine, Odbor je izdao Nacrt dopuna standarda (Exposure Draft), koji pojašnjava tretman obaveza za koje je ugovorena ispunjenost kovenanti na datum nakon izveštajnog perioda. Konkretno, Odbor predlaže izmene MRS 1 uskog obima koje efektivno poništavaju izmene iz 2020. godine, a kojima se zahtevalo od entiteta da klasifikuju kao kratkoročne samo one obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje se moraju poštovati u narednih dvanaest meseci nakon izveštajnog datuma, u slučaju da na kraju izveštajnog perioda kovenante nisu ispunjene. Umesto toga, predlog zahteva je da se od entiteta očekuje da posebno prikažu sve dugoročne obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje treba da se ispoštuju u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštavanja. Nadalje, ako entitet ne bude obezbedi usklađenost sa kovenantama na kraju izveštajnog perioda, biće potrebna dodatna obelodanjivanja. Predlozi Dopuna će stupiti na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine i biće potrebno da se primenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8, a ranija primena je dozvoljena. Odbor je takođe predložio da se shodno tome odloži datum stupanja na snagu dopuna iz 2020. godine, tako da se od entiteta neće očekivati da menjaju dosadašnju praksu pre nego što predložene izmene i dopune stupe na snagu. Ove izmene, uključujući predlog Nacrta dopuna standarda, još uvek nisu usvojeni od strane EU. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(f) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

- MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Dopune)
Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI uskog opsega na sledeći način:
 - MSFI 3 Poslovne kombinacije (Dopune) ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje bez menjanja računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije.
 - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Dopune) zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i povezane troškove u bilansu uspeha.
 - MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Dopune) navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanje troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan.
 - Godišnja poboljšanja 2018-2020 dovode do manjih izmena u MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing.

Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce nakon 30. juna 2021. godine (Dopuna)
Izmena se primenjuje na godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, uključujući i finansijske izveštaje koji još nisu odobreni za objavljivanje na datum izdavanja ove dopune. U martu 2021. godine, Odbor je izmenio uslove praktičnih izuzetaka od zahteva MSFI 16 koji zakupcima obezbeđuje oslobađanje od primene smernica MSFI 16 o modifikacijama ugovora o zakupu, koje se odnose na olakšice koje su nastale kao direktna posledica pandemije COVID-19. Nakon dopuna, praktični izuzeci se sada primenjuju na olakšice za zakup za koje svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja prvobitno dospevaju 30. juna 2022. godine, pod uslovom da su ispunjeni drugi uslovi za primenu praktičnog izuzetka. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja i MSFI Izveštaj iz prakse 2: Obelodanjivanje računovodstvenih politika (Dopune)
Izmene i dopune stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene daju smernice o primeni koncepta procene materijalnosti na obelodanjivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmene MRS 1 zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtevom za obelodanjivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Takođe, uputstva i ilustrativni primeri su dodati u Izveštaj iz prakse kako bi pomogli u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procenama i greške: Definicija računovodstvenih procena (Dopune)
Izmene stupaju na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu i primenjuju se na promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena koje se dešavaju na ili nakon početka tog perioda. Izmenama se uvodi nova definicija računovodstvenih procena, definisanih kao novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su predmet nesigurnosti pri odmeravanju. Takođe, dopunama se pojašnjava šta su promene u računovodstvenim procenama i kako se one razlikuju od promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(f) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

- MRS 12 Porez na dobit: Odloženi porezi koji nastaju u vezi sa sredstvima i obavezama koje proističu iz jedne transakcije (Dopune)

Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. U maju 2021. godine, Odbor je izdao dopune MRS 12, koji sužavaju obim izuzetka za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako kompanije treba da obračunavaju odloženi porez na transakcije kao što su lizing i obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe. Prema izmenama, izuzetak od početnog priznavanja se ne primenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primenjuje se samo ako priznavanje lizing sredstva i obaveze zakupa (ili obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe i imovine koja se povlači iz upotrebe) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. . Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

(g) Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koje podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

(h) Usaglašenost potraživanja i obaveza

U skladu sa važećom zakonskom regulativom, Grupa je izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa poveriocima i dužnicima Grupe na dan 31. oktobar 2021. godine. Iznos neusaglašenih potraživanja iznosi RSD 38.858 hiljada, dok iznos neusaglašenih obaveza iznosi RSD 773 hiljada.

(i) Uporedne informacije

Uporedne informacije u pratećim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe za 2020. godinu.

U skladu sa instrukcijama Narodne banke Srbije, Banka je u 2021. godini izvršila reklasifikaciju prihoda i rashoda na kupovinu i prodaju deviza i efektivnu stranu valutu sa "Neto deviznih dobitaka/gubitaka i efekata valutne klauzule" na "Neto naknade i prihode od provizije". Banka je reklasifikovala i podatke za 2020. godinu, čiji su efekti predstavljeni u nastavku:

U 000 RSD	2020 pre reklasifikacije	Reklasifikacija	2020 nakon reklasifikacij
Prihodi od naknade i provizije	5,808,841	2,928,179	8,737,020
Rshodi od naknade i provizije	(1,780,838)	(612,871)	(2,393,709)
Neto prihodi od naknade i provizije	4,028,003	2,315,308	6,343,311
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	3,070,087	(2.315,308)	754.779
Ukupno	7,098,090	-	7,098,090

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Grupa konzistentno primenjuje usvojene računovodstvene politike u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima. Osnovne računovodstvene politike primenjene kod sastavljanja računovodstvenih izveštaja za 2021. godinu navedene su dalje u tekstu

(a) Konsolidacija

Grupa obuhvata matično pravno lice sa svim svojim zavisnim pravnim licima.

Zavisna pravna lica su privredna društva koje su pod kontrolom matičnog pravnog lica.

Kontrola je uspostavljena kada Banka:

- ima moć nad subjektom ulaganja
- je izloženo, ili ima prava, na promenljive prinose od svog učešća u subjekat ulaganja I
- ima sposobnost da koristi svoju moć da utiče na ostvarivanje koristi od njegove delatnosti.

Investicije u zavisna pravna lica se vrednuju equity metodom.

Finansijski izveštaji zavisnih preduzeća su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe od dana početka kontrole.

Sva sredstva i obaveze unutar grupe, kapital, prihodi, rashodi i novčani tokovi koji se odnose na transakcije između članova Grupe eliminišu se u procesu konsolidacije.

Konsolidovani finansijski izveštaji obuhvataju aktivnosti matičnog pravnog lica Raiffeisen banke a.d. Beograd i sledećih povezanih pravnih lica:

Naziv privrednog društva	% učešća u kapitalu	Tip učešća	Metod konsolidacije
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	100	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd	100	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd	100	Direktno	Metod pune konsolidacije

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Grupa je u obavezi da sastavlja pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI. Grupa je sastavila pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI pod istim datumom. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe predstavljaju sub-konsolidovne finansijske izveštaje, budući da matična kompanija Banke priprema konsolidovane finansijske izveštaje Grupe (Napomena 2.a).

U skladu sa članom 41. Zakona o računovodstvu, Grupa je odlučila da izvrši spajanje pojedinačnog godišnjeg izveštaja o poslovanju i konsolidovanog izveštaja o poslovanju u jedan izveštaj. U skladu sa navedenim. Grupa kao matično lice se odlučila da godišnji pojedinačni izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikaže kao jedan izveštaj, koji će sadržati informacije od značaja za ekonomsku celinu u okviru konsolidovanih finansijskih izveštaja. Konsolidovani izveštaj o poslovanju dostavlja se Agenciji za privredne registre, na čijem sajtu se publikuje i dostupan je javnosti

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na način utvrđen propisima Narodne banke Srbije. Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine, kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa, iskazane su u bilansu uspeha Grupe kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Potencijalne obaveze Grupe u stranoj valuti na dan bilansa, preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa.

Potraživanja i obaveze u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute, koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Kursevi najznačajnijih valuta koji su korišćeni prilikom preračuna pozicija bilansa stanja obuhvataju:

Valuta	31.12.2021.	31.12.2020.
CHF	113,6388	108,4388
USD	103,9262	95,6637
EUR	117,5821	117,5802

(c) Prihodi i rashodi kamata

(i) Efektivna kamatna stopa

Prihodi i rashodi kamata se iskazuju u bilansu uspeha primenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa predstavlja stopu koja tačno diskontuje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Pri obračunu efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, izuzev za kupljena ili odobrena kreditno-obežvređena finansijska sredstva, Grupa pri proceni budućih novčanih tokova uzima u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i ECL. Za kupljena ili odobrena kreditno-obežvređena finansijska sredstva, kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa se obračunava uz uzimanje u obzir očekivanih novčanih tokova, uključujući ECL.

Pri obračunu efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir transakcioni troškovi i sve naplaćene ili plaćene naknade, koje su deo efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati emitovanju ili otuđenju nekog finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

Nanknade koje se uključuju u obračun efektivne kamatne stope obuhvataju:

- Naknade za odobrenja primljene od strane Grupe pri emitovanju ili sticanju finansijskog sredstva. Takva naknade uključuju plaćanja za procenu finansijskog stanja dužnika, procenu i registrovanje garancija, kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, pregovaranje o uslovima instrumenata, pripremu i procesiranje dokumenata i zatvaranje transakcije. Ove naknade su integralni deo procesa odobrenja finansijskog instrumenta;
- Naknada primljena od strane Grupe za preuzetu obavezu za nepovučeni kredit, kada preuzeta obaveza za nepovučeni kredit nije vrednovana po FVTPL i postoji mogućnost da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman. Ove naknade predstavljaju kompenzaciju za kontinuirano angažovanje u procesu akvizicije finansijskog instrumenta. Ako preuzeta obaveza za nepovučeni kredit istekne, a Grupa nije odobrila kredit, ova naknada se priznaje kao prihod po osnovu isteka preuzete obaveze komitovanja;
- Naknade odobrenja plaćene pri emitovanju finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti. Ove naknade su integralni deo procesa kreiranja ili kontinuiranog angažovanja u vezi sa finansijskom obavezom. Grupa razlikuje naknade i troškove koji su integralni deo efektivne kamatne stope za finansijsku obavezu od troškova odobrenja i transakcionih troškova koji se odnose na pravo pružanja usluga, poput usluga upravljanja investicijama.

Sve naknade koje se uključene u obračun efektivne kamatne stope se priznaju u bilansu uspeha uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope, izuzev kod finansijskih instrumenata koji nemaju predefinisani anuitetni plan, kao što su okvirne linije, kreditne kartice i overdraft, gde se za priznavanje prihoda od naknada koje čine deo efektivne kamatne stope koristi proporcionalni metod.

Naknade koje nisu deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta i priznaju se u skladu sa MSFI 15 uključuju:

- Naknade za servisiranje kredita;
- Naknada za preuzetu obavezu za nepovučeni deo kredita primljena od strane Grupe, kada se pružena obaveza za nepovučeni kredit vrednuje po FVTPL, i mala je verovatnoća da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman;
- Naknade za sindicirane kredite, primljene od strane Grupe koja organizuje kreditiranje, i ne zadržava ni deo kreditnog posla za sebe (ili zadržava deo po istoj efektivnoj kamatnoj stopi za uporedive rizike kao i drugi učesnici).

(ii) Amortizovana vrednost i bruto knjigovodstvena vrednost

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstava iznos po kome je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza vrednovani u trenutku inicijalnog priznavanja umanjena za otplate glavnice i uvećana ili umanjena za kumulativnu amortizaciju, obračunatu korišćenjem efektivne kamatne stope, razlike između inicijalnog iznosa i iznosa na dospeću i, za finansijska sredstva, korigovana za očekivani kreditni gubitak (ili obezvređenje nastalo u periodu pre 1. januara 2018. godine).

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva je amortizovana vrednost finansijskog sredstva pre umanjjenja za očekivani kreditni gubitak.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

(iii) Obračun prihoda i rashoda kamata

Efektivna kamatna stopa za finansijska sredstva i obaveze se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primenjuje na bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva (ukoliko sredstvo nije kreditno-obezvređeno) ili amortizovanu vrednost obaveza. Efektivna kamatna stopa se revidira i po osnovu promene fer vrednosti hedža na datum kada počinje amortizacija promene fer vrednosti hedža.

Za finansijska sredstva koja su postala kreditno-obezvređena nakon inicijalnog priznavanja, prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo nije više kreditno-obezvređeno, obračun prihoda od kamate se ponovo vrši na bruto bazi tj, kamata se obračunava primenom efektivna kamatna stopa na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

Za finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena u trenutku inicijalnog priznavanja, prihod od kamate se obračunava primenom kreditno-prilagođene kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Obračun prihoda od kamate se ne vraća na bruto osnovicu ni kada se kreditni rizik sredstva poboljša.

Detaljno objašnjenje kada se finansijsko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim je dato u okviru napomene 3 (k) (viii).

(iv) Prezentacija

Prihod od kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuje:

- Kamatu na finansijska sredstva i obaveze koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- Kamatu na dužničke instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu fer vrednosti rizika promene kamatnih stopa.

Rashodi kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuju:

- Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata.

Prihodi i rashodi kamata po osnovu finansijskih sredstava i obaveza namenjenih trgovini se javljaju u ograničenim i izolovanim slučajevima, pa se prikazuju zajedno sa svim ostalim promenama u fer vrednosti sredstava i obaveza namenjenih trgovanju u okviru neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

Prihodi i rashodi od kamata na ostala finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha se prikazuju u okviru neto prihoda od ostalih finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(d) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili finansijske obaveze su uključeni u obračun prihoda i rashoda od kamate uz primenu metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena. Prihodi od naknada i provizija obuhvataju naknade koje Grupa obračunava i naplaćuje za obavljanje usluga platnog prometa u stranoj valuti i u dinarima, poslove garancija i akreditiva, kao i drugih usluga.

Rashodi naknada i provizija uglavnom se odnose na naknade za obavljanje usluga platnog prometa u zemlji i inostranstvu i naknade za ostale usluge, koje se priznaju kao rashod u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena.

(e) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza namenjenih trgovanju, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(f) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu efekata promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika.

(g) Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(h) Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kada se ustanovi pravo Grupe da primi dividendu. Prihod od dividendi se iskazuje u okviru pozicije Ostali poslovni prihodi.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(i) Lizing

Na datum početka ugovora, Grupa procenjuje da li ugovor predstavlja lizing ili sadrži lizing. Ugovor je lizing ili sadrži lizing, ukoliko se ugovorom prenosi pravo kontrole korišćenja konkretnog sredstva za određeni period vremena u zamenu za naknadu.

(i) Grupa kao korisnik lizinga

Grupa primenjuje jedan model priznavanja i vrednovanja za sve lizing transakcije, izuzev za kretkoročni lizing i lizing sredstava male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu lizinga i pravo korišćenja sredstva.

Pravo korišćenja sredstva

Grupa priznaje pravo korišćenja sredstva na datum početka lizinga (tj. datum kada je odnosno sredstvo raspoloživo za korišćenje). Pravo korišćenja sredstva se inicijalno vrednuje po nabavnoj vrednosti, koja uključuje iznos priznate obaveze po osnovu lizinga, inidijalne direktne troškove, plaćanja na datum ili pre datuma početka lizinga, procenjene troškove demontaže, uklanjanja ili vraćanja u prvobitno stanje, umanjeno za primljene podsticaje.

Naknadno vrednovanje prava korišćenja vrši se korišćenjem modela nabavne vrednosti, pri čemu se pravo korišćenja sredstva iskazuje u visini nabavene vrednosti umenjenje za amortizaciju i obezvređenje, korigovano za efekte ponovnog vrednovanja obaveze po osnovu lizinga.

Pravo korišćenja sredstva se amortizuje pravolinijski tokom lizing perioda.

Pravo korišćenja sredstva je iskazano u okviru napomene 20 na bilansnoj poziciji Nekretnine, postrojenja i oprema.

Obezvređenje prava korišćenja sredstava vrši u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 3(s) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine.

Obaveze po osnovu lizinga

Na datum početka lizinga, Grupa priznaje obaveze po osnovu lizinga koje se vrednuju u visini neto sadašnje vrednosti budućih lizing plaćanja tokom lizing perioda. Lizing plaćanja uključuju fiksna plaćanja (umanjena za podsticaje), varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu garantovanu rezidualnu vrednost. Lizing plaćanja uključuju i cenu korišćenja opcije otkupa, ukoliko postoji razumna verovatnoća da će ova opcija biti korišćena, kao i penale za prevremeni raskid ugovora, ukoliko je lizing period određen na bazi pretpostavke da će ugovor biti prevremeno raskiut. Varijabilna lizing plaćanja koja ne zavise od indeksa ili stope se priznaju kao troškovi u periodu kada su se desile okolnosti koje su uslovile takva plaćanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze po osnovu lizinga se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope.

Obaveze po osnovu lizinga su obelodanjene u okviru pozicije Ostale obaveze u Bilansu stanja (Napomena 27).

Plaćanja za kratkoročne zakupe kao i zakupe male vrednosti su priznate kao rashod u periodu u kojem se događaj ili uslov koji pokreće ta plaćanja dešavaju i koji su uključeni u liniju Ostali rashodi u Bilansu uspeha.

Troškovi zakupa za kratkoročne zakupe kao i zakupe male vrednosti prikazani su u Napomeni 12.2

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(ii) Grupa kao davalac lizinga

Grupa zaključuje ugovore o zakupu kao zakupodavac putničkih i komercijalnih vozila i opreme. Zakupi za koje je Grupa zakupodavac, klasifikuju se kao finansijski ili operativni lizing. Kad god uslovi lizinga prenose suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na zakupca, ugovor se klasifikuje kao finansijski zakup. Svi ostali zakupi se klasifikuju kao operativni lizing. Prihodi od iznajmljivanja koji proističu iz ugovora o operativnom lizingu, obračunavaju se po proporcionalnom metodu tokom perioda trajanja lizinga i uključuje se u Ostale poslovne prihode u Bilansu uspeha. Iznosi od zakupa po osnovu finansijskog lizinga su priznati kao potraživanja na iznos neto investicije Grupe u zakupe. Prihodi od finansijskog lizinga se alociraju na obračunske periode kako bi se odrazila stalna periodična stopa prinosa na neto investiciju Grupe koja je preostala po osnovu zakupa. Nakon početnog priznavanja, Grupa primenjuje zahteve za obezvređenje iz MSFI 9., priznavajući ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke na potraživanjima iz lizinga.

Prihodi od finansijskog lizinga se obračunavaju u odnosu na bruto knjigovodstvenu vrednost potraživanja po lizingu, osim za obezvređena finansijska sredstva za koja se obračunava prihod od kamate po amortizovanom trošku (npr. nakon umanjena za ispravku vrednosti).

(j) Porezi i doprinosi

(i) Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obracuna konsolidovanog Poreza na dobit je prikazan u Napomeni 13. Prilikom obračuna poreza na dobit za 2021. godinu primenjena je stopa poreza na dobit od 15% (2020.: 15%).

Poreska osnovica iskazana u poreskom bilansu, se utvrđuje usklađivanjem dobiti iskazane u bilansu uspeha. Za utvrđivanje oporezive dobiti Grupa je izvršila usklađivanje rashoda i prihoda, koji su prikazani u bilansu uspeha, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

(ii) Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez obračunava se korišćenjem metoda utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike nastale iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike.

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se prenosi poreski gubitak i krediti mogu umanjiti. Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa ponovno procenjuje priznata odložena poreska sredstva i umanjuje ih za iznos za koji ne postoji verovatna oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu umanjiti.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, Grupa ponovo procenjuje nepriznata odložena poreska sredstva i priznaje prethodno nepriznato odloženo poresko sredstvo u meri u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Odložena poreska sredstva i obaveze se obračunavaju po poreskoj stopi čija se primena očekuje u periodu kada će se sredstvo realizovati odnosno obaveza izmiriti. Na dan 31. decembra 2021. godine. odložena poreska sredstva i obaveze obračunati su po stopi od 15% (31. decembar 2020. godine: 15%). Tekući i odloženi porez se priznaju u bilansu uspeha osim kada se odnose na stavke koje se priznaju u ostalom rezultatu ili direktno u kapitalu, u kom slučaju se tekući i odloženi porez takodje priznaju u ostalom rezultatu, odnosno direktno u kapitalu.

(iii) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti

(i) Priznavanje

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva ili obaveze se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po fer vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

(ii) Klasifikacija

MSFI 9 sadrži klasifikaciju i pristup vrednovanju finansijskih sredstava koji reflektuje poslovni model za upravljanje sredstvima i karakteristike tokova gotovine finansijskih sredstava.

Banke finansijska sredstva klasifikuje u sledeće četiri kategorije:

- Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (AAC),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (obavezno po FVTPL)

Grupa priznaje kredite (Napomena 17 i 18) i hartije od vrednosti (Napomena 16) kao finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Krediti i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i koje Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti odnose se na državne obveznice.

Grupa takodje priznaje hartije od vrednosti kao finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (Napomena 16).

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Klasifikacija sredstava i obaveza je predstavljena na sledeći način:

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2021.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192							90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata		13.669						13.669
Hartije od vrednosti	28.184.454	3.480.028	56.960.756					88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.454.801							22.454.801
Kredit i potraživanja od komitenata	231.599.562							231.599.562
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika		586.824						586.824
Investicije u zavisna društva			137					137
Nematerijalna imovina						986.205		986.205
Nekretnine, postrojenja i oprema						6.017.018		6.017.018
Odložena poreska sredstva						493.885		493.885
Ostala sredstva	434.190					574.401		1.008.591
Ukupno aktiva	373.291.199	4.080.521	56.960.893	-	-	8.071.509	-	442.404.123

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Pasiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2021.
Obaveze					9,220			
Obaveze po osnovu derivata								9,220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci				11.493.335				11.493.335
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima				366.617.048				366.617.048
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika					58.837			58.837
Rezervisanja						2.468.372		2.468.372
Tekuće poreske obaveze						280.556		280.556
Ostale obaveze				462.108		2.291.924		2.754.032
Ukupno obaveze	-	-	-	378.572.491	68.057	5.040.852	-	383.681.400
Kapital								
Akcijski kapital							27.466.158	27.466.158
Dobitak							7.774.538	7.774.538
Rezerve							23.482.027	23.482.027
Ukupno kapital	-	-	-	-	-	-	58.722.723	58.722.723
Ukupno pasiva	-	-	-	378.572.491	68.057	5.040.852	58.722.723	442.404.123

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2020.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	86.432.095							86.432.095
Potraživanja po osnovu derivata Hartije od vrednosti	19.846.874	51.496 597.659	49.898.260					51.496 70.342.791
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20.846.672							20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	200.362.155							200.362.155
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika		13.211						13211
Investicije u zavisna društva			137					137
Nematerijalna imovina						856.227		856.227
Nekretnine, postrojenja i oprema						6.161.485		6.161.485
Investicione nekretnine						3.474		3.474
Odložena poreska sredstva						455.115		455.115
Ostala sredstva	432.190					571.755		1.003.945
Ukupno aktiva	327.919.985	662.366	49.898.397	-	-	8.048.056	-	386.528.803

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Pasiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2020.
Obaveze					2.014			2.014
Obaveze po osnovu derivata								9,220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci				13.285.110				13.285.110
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima				303.752.087				303.752.087
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika					498.508			498.508
Rezervisanja						2.272.312		2.272.312
Tekuće poreske obaveze						28.452		28.452
Ostale obaveze				493.878		2.449.494		2.943.372
Ukupno obaveze	-	-	-	317.531.075	500.522	4.750.258	-	322.781.855
Kapital								
Akcijski kapital							27.466.158	27.466.158
Dobitak							12.434.064	12.434.064
Rezerve							23.846.726	23.846.726
Ukupno kapital	-	-	-	-	-	-	63.746.948	63.746.948
Ukupno pasiva	-	-	-	317.531.075	500.522	4.750.258	63.746.948	386.525.803

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

U tabeli je dat prikaz dobitka I gubitka na finansijske instrumente:

U 000 RSD	Net gains/(losses) 2021	Net gains/(losses) 2020
Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	12,193,717	11,731,030
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	65,655	12,898
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1,074,656	1,075,219
Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(344,140)	(298,921)
Finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ako su ispunjena oba sledeća uslova i sredstva nisu označena kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih tokova gotovine;
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume tokova gotovine koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu.

Cilj poslovnog modela može biti držanje finansijskih sredstava u cilju naplate ugovorenih novčanih tokova, čak i kad se dese, ili se očekuju neke prodaje finansijskih sredstava. MSFI 9 daje sledeće primere prodaje koje mogu biti konzistentne sa poslovnim modelom "držanje radi naplate";

- Prodaja usled povećanja kreditnog rizika finansijskog sredstva;
- Prodaje su retke (čak i ako su značajne), ili su beznačajne pojedinačno i u sumi (čak i ako su česte);
- Prodaja se sprovodi blizu roka dospeća finansijskog sredstva i priliv od prodaje približno odgovara naplati preostalih ugovorenih tokova gotovine.

Ukoliko Grupa proda više od 10% portfolia (knjigovodstvene vrednosti) tokom trogodišnjeg perioda, to se smatra "više nego retkim", osim ako su te prodaje nematerijalne same po sebi.

"Blizu dospeća" se tumači slično kao u slučaju uputstva definisanih MRS 39 u pogledu prodaje finansijskih sredstava koja se drže do dospeća. Dospeće kraće od 3 meseca se može posmatrati kao „blizu dospeća“.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Finansijsko sredstvo se klasifikuje kao FVOCI, ako pripada poslovnom modelu čiji ciljevi su i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava; i ugovoreni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume, pri čemu se tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice.

Pri inicijalnom priznavanju vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja, Grupa može neopozivo izabrati opciju da naknadne promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu. Ovaj izbor se sprovodi za svaku pojedinačnu investiciju posebno i suštinski se primenjuje na strategijska ulaganja koja se ne konsoliduju metodom pune konsolidacije.

Sva druga finansijska sredstva – t.j. finansijska sredstva koja ne ispunjavaju kriterijume klasifikacije koja podrazumevaju naknadno vrednovanje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCI se klasifikuju kao finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje promene fer vrednosti u bilansu uspeha. Dodatno, Grupa ima opciju da prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva nepozivo opredeli to finansijsko sredstvo kao FVTPL, ako to eliminiše ili značajno umanjuje nekonzistentnost prilikom vrednovanja i priznavanja – t.j. “računovodstveno neslaganje” – koje bi u suprotnom nastalo usled vrednovanja sredstava i obaveza, odnosno priznavanje dobitaka i gubitaka, na drugoj osnovi.

Finansijsko sredstvo će se klasifikovati u jednu od napred navedenih kategorija pri inicijalnom priznavanju.

Identifikovanje poslovnog modela

Grupa poslovni model utvrđuje na nivou grupe finansijskih sredstava, budući da ovakav pristup najbolje odražava način upravljanja finansijskim sredstvima i način informisanja ključnog rukovodstva Banke.

Sledeći se razmatra kao dokaz kada se određuje koji poslovni model je relevantan:

- Kako se ocenjuju performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog modela) i kako se izveštava ključno rukovodstvo;
- Rizici koji utiču na performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog poslovnog modela) i način na koji se upravlja ovim rizicima;
- Kako se nagrađuju menadžeri – npr. da li se nadoknade određuju na bazi fer vrednosti sredstava kojima se upravlja ili na bazi naplate ugovornih tokova gotovine;
- Učestalost, vrednost i vreme prodaje finansijskih instrumenata u prethodnom periodu, razlozi za takvu prodaju i očekivanja Grupe o prodaji u budućnosti i
- Da li su prodajna aktivnost i prikupljanje ugovornih tokova gotovine regularni ili incidentalni za poslovni model (“hold-to-collect” vs “hold and sell” poslovni model).

Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona kojima se upravlja i čije performanse se vrednuju po fer vrednosti, se vrednuju kao FVTPL.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Analize karakteristika ugovorenih tokova gotovine

Kada Grupa odredi da je poslovni model za određeni portfolio držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine (ili i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaje finansijskih sredstava), potrebno je proceniti da li ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume koji predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice. Za ovu svrhu, glavnica je definisana kao fer vrednost finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja. Kamata je definisana kao naknada za vremensku komponentu vrednosti novca i za kreditni rizik za preostali deo glavnice tokom određenog perioda vremena, druge osnovne rizike i troškove u vezi za kreditiranjem, kao i profitnu margin. Ova analiza se sprovedi na nivou pojedinačnog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva.

Prilikom analize da li se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate, Grupa razmatra ugovorne uslove instrumenata. Ovakva analiza podrazumeva ocenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovorne uslove koji mogu da promene vreme ili iznos ugovorenog novčanog toka, koji uslovljavaju kršenje uslova da se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate. Grupa razmatra:

- Budući događaji koji menjaju iznos i vreme novčanih tokova;
- „Leverage“;
- Prevremene otplate, produženje roka instrumenta,
- Da li je naplata potraživanja je uslovljena specifičnim sredstvima ili tokovima gotovine (npr. tzv. „non-recourse“ krediti);
- Klauzule koje modifikuju vremensku vrednost novca (npr. perioično resetovanje kamatne stope);
- Ugovorne klauzule koje vezuju vrednost instrumenta za određenu varijablu (u nastavku: „contractually linked“ instrumenti).

„Non-recourse“ krediti – U nekim slučajevima, krediti plasirani od strane Grupe koji su obezbeđeni kolateralom dužnika limitiraju pravo Grupe na novčani tok koji proističe iz kolaterala koji služi kao obezbeđenje. Grupa koristi procenu pri oceni da li ovi krediti zadovoljavaju SPPI test. Pri ovoj proceni, Grupa razmatra sledeće informacije:

- Da li ugovorni uslovi precizno definišu iznos i rokove naplate kredita;
- Odnos fer vrednosti kolaterala i iznosa kolateralizovanog finansijskog sredstva;
- Mogućnost i nameru dužnika da izvrši ugovorena plaćanja, bez obzira na pad vrednosti kolaterala;
- Da li je dužnik regularno pravno lice ili pravno lice sa posebnom namenom (special-purpose entity);
- Izloženost Grupe riziku gubitka sredstva u poređenju sa kreditom sa pravom na naplatu ukupnog potraživanja (full-recourse);
- Stepem do koga kolateral predstavlja ukupan ili značajan deo sredstava dužnika; i
- Da li će Grupa imati koristi od povećanja vrednosti kolaterala.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

„Contractually linked“ instrumenti – Svaki od ovih instrumenata ima subordinirani rang koji određuje redosled kojim se novčani tokovi generisani od strane pool-a investicija raspoređuju na instrument. Takav instrument zadovoljava SPPI test samo ukoliko su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- Ugovorni uslovi instrumenta su takvi da daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test, bez potrebe da se analizira relevantni pool finansijskih instrumenata;
- Relevantni pool finansijskih instrumenata (i) sadrži jedan ili više instrumenata daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; i (ii) može sadržati instrumente, kao što su derivati, koji redukuje varijabilnost noćanih tokova instrumenata pod (i) i kombinovani novčani tokovi (instrumenata pod (i) i (ii)) daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; ili usaglašava novčane tokove „contractually linked“ instrumenta sa novčanim tokovima pool-a relevantnih instrumenata pod (i), koje proističu iz razlike da li je kamatna stopa fiksna ili varijabilna ili valute ili roka za novčani tok; i
- Izloženost kreditnom riziku „contractually linked“ instrumenta je jednaka ili manja nego izloženost kreditnom riziku relevantnog pool-a finansijskih instrumenata.

U 2018. godini, IASB je izdao izmenu MSFI 9 koji se odnosi na prevremene otplate sa negativnom naknadom. Negativna naknada nastaje kada ugovorni uslovi dopuštaju dužniku da isplati instrument pre njegove ugovorne dospelosti, ali iznos prevremene otplate može biti niži od preostalog iznosa glavnice i kamate. Da bi se kvalifikovao za merenje po amortizovanoj vrednosti, negativna naknada mora biti “razumna kompenzacija za prevremeno raskidanje ugovora”. U suprotnom, finansijski instrumenti se vrednuju bavezno po FVTPL.

Modifikacija vremenske vrednosti novca i Benchmark test

Vremenska vrednost novca je element kamate koji se odnosi samo na protok vremena (MSFI 9.B4.1.9A) tj. ne uzima u obzir druge rizike (kreditni, likvidnost itd.) ili troškove (administrativni itd.) povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

U nekim slučajevima, vremenska vrednost novca može biti modifikovana. To će biti slučaj, na primer, ako se kamatna stopa finansijskog sredstva periodično menja, ali učestalost promene se ne poklapa sa periodom kamatne stope. U ovom slučaju, Grupa mora proveriti da li ugovoreni tokovi gotovine i dalje predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate tj. da modifikacija ne menja značajno tokove gotovine u odnosu na tokove gotovine “perfektnog” referentnog instrumenta. Ova procena nije opcija predviđena računovodstvenim politikama i ne može biti izbegnuta zaključkom da će instrument, u odsustvu takvog vrednovanja, biti vrednovan po fer vrednosti. Za sledeće navedene glavne ugovorne karakteristike, koje mogu potencijalno modifikovati vremensku vrednost novca, primenjuje se benchmark test:

- Frekvencija resetovanja kamatne stope se ne poklapa sa periodom kamatne stope,
- “Lagging” indikator,
- “Smoothing” klauzula,
- Grejs period,
- Stopa prinosa sa sekundarnog tržišta.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Reklasifikacija

Finansijska sredstva se ne reklasifikuju nakon inicijalnog priznavanja, izuzev u periodima nakon promene poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima od strane Grupe.

(iv) Modifikacija ugovornih uslova

Finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva modifikovani, Grupa procenjuje da li su novčani tokovi od modifikovanog sredstva značajno različiti od inicijalno ugovorenih.

Grupa je u svojim računovodstvenim politikama propisala skup kvalitativnih i kvantitativnih kriterijuma koje uzima u obzir pri modifikaciji finansijske imovine kako bi procenila da li je izmena značajna ili ne.

Za kvalitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume kao one koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvalitativni kriterijumi za značajnu modifikaciju):

- promena valute ili/i
- uvođenje klauzule koja bi prouzrokovala da finansijska sredstva ne zadovoljavaju SPPI test
- promena vrste instrumenta (npr konverzija kredita u obveznicu).

Kao kvantitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvantitativni kriterijumi značajne modifikacije):

- promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 10%; ili jednak ili veći od 100 TEUR; ili oboje (jednako ili veće od 10% i jednako ili veće od 100 TEUR)
- - promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od TEUR 100 i
- - promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 10%

Ukoliko su novčani tokovi značajno različiti, onda se smatra da je ugovorno pravo na novčane tokove koji proističu iz originalnog finansijskog instrumenta isteklo. U tom slučaju, dolazi do prestanka priznavanja originalnog finansijskog sredstva (napomena 3 (k) (iii)), a novo finansijsko sredstvo se priznaje po fer vrednosti uvećanoj za kvalifikovane transakcione troškove. Naknade primljene kao deo modifikacije ugovora se računovodstveno evidentiraju na sledeći način:

- Naknade koje su uzete u obzir pri utvrđivanju fer vrednosti novog sredstva i naknade koje predstavljaju nadoknadu kvalifikovanih transakcionih torškova se uključuju u inicijalno vredovanje sredstava; i
- Ostale naknade se evidentiraju u bilansu uspeha kao deo dobitaka ili gubitaka na prestanku priznavanja.

Ukoliko se novčani tok modifikuje kod dužnika koji je u finansijsim poteškoćama, onda je često cilj modifikacije maksimiranje naplate originalnog ugovorenog novčanog toka, a ne izdavanje novog finansijskog sredstva sa značajno različitim uslovima. Ukoliko Grupa planira da modifikuje finansijsko sredstvo na način koji će rezultirati u oprostima dela duga, Grupa prvo razmatra da li deo finansijskog sredstva treba da bude otpisan pre modifikacije. Ovaj pristup utiče na rezultat kvalitativne procene kriterijuma za modifikaciju i najčešće rezultira ishodom da kvantitativni kriterijumi za prestanak priznavanja nisu ispunjeni u ovakvim slučajevima.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(iv) Modifikacija ugovornih uslova (nastavak)

Ukoliko modifikacija finansijskog sredstva koje se vrednuje po amortizovanoj vredosti ili FVOCI ne rezultira u prestansku priznavanja finansijskog sredstva, Grupa rekalkuliše bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijska sredstva sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju bruto knjigovodstvenu vrednost modifikovanog finansijskog sredstva i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovanog finansijskog sredstva.

Ukoliko se modifikacija vrši zbog finansijskih teškoća dužnika, onda se dobiti ili gubici priznaju zajedno sa rashodima po osnovu obezvređenja. U ostalim slučajevima, ovi dobiti ili gubici se priznaju kao prihod od kamate uz korišćenje metode efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze

Grupa prestaje sa priznavanjem finansijske obaveze kada su ugovorni uslovi modifikovani i novčani tokovi modifikovane obaveze se značajno razlikuju od inicijalno ugovorenih poredci sa originalnim novčanim tokovima (više od 10%). U ovom slučaju, nova finansijska obaveza, na bazi modifikovanih uslova, se priznaje po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti obaveze koja se isknjižava i plaćene nadoknade se priznaje u bilansu uspeha. Plaćena nadoknada uključuje preneto nefinansijsko sredstvo, ukoliko postoji, i procenjenu obavezu, uključujući novu modifikovanu finansijsku obavezu.

Ukoliko modifikacija finansijske obaveze ne rezultira u prestansku priznavanja finansijske obaveze, Grupa rekalkuliše amortizovanu vrednost finansijske obaveze diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijske obaveze sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju knjigovodstvenu vrednost modifikovane finansijske obaveze i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovane finansijske obaveze putem rekalkulacije efektivne kamatne stope instrumenta.

(v) Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo u slučajevima kada Grupa ima pravni osnov za netiranje priznatih iznosa i kada namerava da plaćanje i naplatu sprovede na neto bazi ili pak da zatvori sredstvo i izmiri obavezu istovremeno.

Prihodi i rashodi se prikazuju na neto osnovi samo ukoliko je to dozvoljeno određenim MSFI-a, ili pak za dobitke i gubitke koji proističu iz grupe sličnih transakcija, kao što je slučaj sa transakcijama sa finansijskim instrumentima namenjenim trgovanju.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(vi) Vrednovanje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja vrednost koja se dobija kada se inicijalna vrednost finansijskog sredstva ili obaveze umanjuje za otplatu glavnice i uveća, odnosno umanjuje za akumuliranu amortizaciju, obračunatu primenom metoda efektivne kamatne stope na razliku između inicijalne vrednosti i nominalne vrednosti na dan dospeća, umanjeno za obezvređenje.

(vii) Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije na datum transakcije. Fer vrednost obaveza odlikava rizik nemogućnosti izmirenja.

Fer vrednost se određuje primenom kotiranih cena na aktivnom tržištu za određeni finansijski instrument na dan izveštavanja. Tržište se smatra aktivnim tržištem ukoliko transakcije sa sredstvima i obavezama imaju takvu frekvenciju i obim da omogućavaju informacije o cenama na kontinuiranoj osnovi.

Ukoliko tržište za određeni finansijski instrument nije aktivno, fer vrednost se utvrđuje na bazi dostupnih tržišnih informacija i modela vrednovanja koje Grupa koristi. Cilj korišćenja modela vrednovanja je da se utvrdi cena po kojoj bi se redovna transakcija prodaje sredstva ili transfera obaveza sprovela između učesnika na tržištu na dan vrednovanja po trenutno važećim tržišnim uslovima. Tri najčešće korišćena modela vrednovanja su tržišni model, troškovni model i prihodni model. U nekim slučajevima može se koristiti samo jedan model vrednovanja, dok je u nekim slučajevima neophodno korišćenje više različitih modela vrednovanja. Ukoliko se za procenu fer vrednosti koristi više različitih modela vrednovanja, rezultati (tj. indikativni iznosi za fer vrednost) se ocenjuju uzimajući u obzir prihvatljivost raspona vrednosti dobijenih primenom tih modela. Fer vrednost se utvrđuje kao iznos u okviru dobijenog raspona koja na najbolji način odražava fer vrednost u datim uslovima. Inputi koji se koriste pri primeni modela vrednovanja predstavljaju tržišna očekivanja i odražavaju kombinaciju rizika i prinosa koji su svojstveni određenom finansijskom instrumentu. Grupa prilagođava modele vrednovanja i testira njihovu adekvatnost korišćenjem cena ostvarenih u tržišnim transakcijama za isti instrument ili pak na bazi drugih raspoloživih tržišnih informacija.

Najbolji indikator fer vrednosti finansijskog instrumenta kod inicijalnog priznavanja je cena koja proističe iz same transakcije tj. fer vrednost dobijene ili date naknade, izuzev u slučaju kada je fer vrednost instrumenta određena na bazi cena postignutih u drugim transakcijama na tržištu za isti taj instrument (tj. bez modifikovanja ili prilagođavanja) ili na bazi modela vrednovanja koji koriste isključivo tržišne podatke.

Grupa priznaje transfer između različitih nivoa hijerarhije fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda tokom koga se navedena promena desila.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje

Grupa priznaje ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke i rezervisanja za potencijalne obaveze (dalje u tekstu: ECL) za sledeće finansijske instrumente koji se ne vrednuju kao FVTPL:

- Finansijska sredstva koja su dužnički instrumenti;
- Izdate finansijske garancije; i
- Preuzete obaveze po osnovu nepovučanih kredita.

Ispravka vrednosti se ne priznaje po osnovu vlasničkih instrumenata.

U skladu sa MSFI 9, Grupa primenjuje trostepeni model obezvređenja na osnovu promena kreditnog kvaliteta u odnosu na inicijalno priznavanje. Ovaj model zahteva da se finansijski instrument koji nije obezvređen prilikom inicijalnog priznavanja klasifikuje u Nivo (dalje u tekstu: Stage) 1 i da mu se stalno prati kreditni rizik. Ako se identifikuje značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, finansijski instrument se premešta u Stage 2, ali se još ne smatra obezvređenim. Ako je finansijski instrument obezvređen, onda se premešta u Stage 3.

12-mesečni ECL je deo ECL koji proističe iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć u roku od 12 meseci nakon izveštajnog datuma. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat 12-mesečni ECL predstavljaju „Stage 1“ finansijske instrumente.

Life-time ECL je ECL koji rezultira iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat life-time ECL, ali koji nisu kreditno-bezvređeni, predstavljaju „Stage 2“ finansijske instrumente.

Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 1 obračunavaju se u iznosu koji je jednak delu očekivanih životnih kreditnih gubitaka, koji se mogu rezultovati default-om u narednih 12 meseci. Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 2 ili 3 se obračunavaju na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka tokom celog perioda trajanja finansijskog instrumenta, odnosno njegovog životnog veka. Prilikom merenja očekivanih kreditnih gubitaka potrebno je razmotriti informacije koje se odnose na budućnost. Kupljeni ili plasirani kreditno-bezvređeni finansijski instrumenti predstavljaju ona finansijska sredstva koja su kreditno-bezvređena prilikom inicijalnog priznavanja i njihov očekivani kreditni gubitak se uvek obračunava na bazi očekivanih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta (Stage 3).

Grupa obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak life-time ECL, izuzev kod sledećih instrumenata, kod kojih se koristi 12-mesečni ECL:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na izveštajni datum; i
- Ostali finansijski instrumenti kod kojih se kreditni rizik nije značajno povećao u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Sa stanovišta praktične primene, u Grupi se podrazumeva da za hartije od vrednosti koje imaju investicioni rejting ne treba da se procenjuje da li se kreditni rizik hartije od vrednosti značajno povećao. Za ove svrhe investicioni rejting je definisan od strane priznatih ehternih rejting agencija kao rejting u rasponu AAA–BBB (Standard's & Poor's, Fitch) i Aaa-Baa (Moody's). Ukoliko informacija od priznate eksterne rejting agencije nije raspoloživa, ekvivalentni interni rejtingi mogu biti mapirani u eksterne rejtinge. Ovo mapiranje treba da pođe od perspektive tržišnih učesnika, uzimajući u obzir sve uslove i okolnosti u vezi sa hartijom od vrednosti. U situacijama kada eksterni ili interni nije raspoloživ, može se koristiti verovatnoća default-a koja je ekvivalentna investicionom rejtingu, ukoliko je raspoloživa.

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

Za Grupu kreditni rizik potiče od rizika finansijskog gubitka, ukoliko bilo koji od naših korisnika, klijenata ili ugovornih strana na tržištu ne ispunjava svoje ugovorne obaveze prema nama. Kreditni rizik proizlazi uglavnom od međuGruparskih, komercijalnih i potrošačkih kredita i potraživanja, kao i kreditnih obaveza koje proizilaze iz takvih kreditnih aktivnosti, ali mogu takođe proizaći iz vanbilansnih obaveza kao što su finansijske garancije, akreditivi i akceptni nalozi.

Grupa je takođe izložena drugim kreditnim rizicima koji proizilaze iz investicija u dužničke hartije od vrednosti i druge izloženosti koje proizilaze iz aktivnosti trgovanja ("trading exposures"), uključujući portfolio finansijske aktive namenjene trgovanju i derivate, kao i poravnanja sa tržišnim ugovornim stranama i revers repo ugovore.

Procena kreditne izloženosti za potrebe upravljanja rizicima je složena i zahteva korišćenje modela, jer se izloženost menja sa promenama tržišnih uslova, očekivanih tokova gotovine i protoka vremena. Procena kreditnog rizika za određeni portfolio podrazumeva dodatne procene u vezi s verovatnoćom neizvršenja obaveza, odnosnih stopa gubitaka i korelacije default-a drugih ugovornih strana. Grupa meri kreditni rizik koristeći verovatnoću default-a (PD), izloženost (EAD) i gubitak po defaultu (LGD). Ovo je preovlađujući pristup koji se koristi u svrhu merenja očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Merenje očekivanih gubitaka (nastavak)

ECL je verovatnoćom ponderisana procena kreditnih gubitaka. Obračunavaju se na sledeći način:

- *Finansijska sredstva koja nisu kreditno-obezvređena na izveštajni datum:* kao sadašnja vrednost svih očekivanih manjih naplata tj. razlike između novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
Kada kreditni rizik po finansijskom instrumentu nije značajno povećao od prvobitnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti tog finansijskog instrumenta u iznosu koji je jednak 12-mesečnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 1. Kada se kreditni rizik na finansijskom instrumentu znatno povećao od početnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti u iznosu jednakom doživotnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 2.;
- *Finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena na izveštajni datum:* kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova;
- *Preuzete obaveze za nepovučene kredite:* kao sadašnja vrednost razlike između ugovoreni novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima ukoliko se nepovučeni kredit iskoristi i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
- *Izdane finansijske garancije:* očekivana plaćanja u cilju namirenja korisnika garancije umanjena za iznos koji Grupa očekuje da nadoknadi.

Restruktuirana finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva izmenjeni ili modifikovani ili je postojeće finansijsko sredstvo zamenjeno sa novim usled finansijskih poteškoća dužnika, onda se vrši procena da li je potrebno isknjižiti postojeće finansijsko sredstvo, a ECL se obračunava na sledeći način:

- Ukoliko očekivano restrukturiranje neće rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda su očekivani novčani tokovi od modifikovanog finansijskog sredstva uključeni u kalkulaciju manjka novčanih tokova koji se očekuje od postojećeg finansijskog sredstva;
- Ukoliko će očekivano restrukturiranje rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda se očekivana fer vrednost novog sredstva tretira kao finalni novčani tok od postojećeg finansijskog sredstva u trenutku prestanka priznavanja tj. isknjižavanja. Ovaj iznos je uključen u kalkulaciju manjka novčanih tokova od postojećeg finansijskog sredstva, koji se diskontuju od očekivanog datuma prestanka priznavanja do izveštajnog datuma uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope postojećeg finansijskog sredstva.

Kreditno-obezvređena finansijska sredstva

Na svaki izveštajni datum, Grupa procenjuje da li su finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i dužnički instrumenti koji se vrednuju kao FVOCI kreditno-obezvređeni. Finansijsko sredstvo je kreditno-obezvređeno kada se desio jedan ili više događaja sa negativnim efektom na procenjene buduće tokove gotovine za određeno finansijsko sredstvo. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno obezvređeno obuhvata raspoložive podatke o sledećim događajima:

- Značajne finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- Kršenje ugovornih odredbi, kao na primer default ili kašnjenje u izmirenju obaveza;
- Grupa dužniku, iz ekonomskim ili ugovornih razloga u vezi sa finansijskim teškoćama dužnika, menja kreditne uslove na način koji inače ne bi razmatrala;
- Postalo je očigledno da će dužnik bankrotirati ili biti reorganizovan na neki drugi način;
- Nestanak aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled finansijskih teškoća;
- Kupovina ili izdavanje finansijskog sredstva uz visoki discount, što ukazuje na nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika

Grupa smatra da postoji značajno povećanje kreditnog rizika ako je ispunjen neki od sledećih kvantitativnih, kvalitativnih ili „back-stop“ kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Grupa koristi kvantitativne kriterijume kao primarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Za kvantitativno određivanje nivoa rizika, Grupa poredi „lifetime“ PD krivu na datum obračuna sa „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Za PD krivu na datum inicijalnog priznavanja formulišu se pretpostavke o strukturi krive. S jedne strane, u slučaju visoko ocenjenih finansijskih instrumenata pretpostavlja se da će se PD kriva vremenom degradirati. Sa druge strane, za nisko ocenjene finansijske instrumente pretpostavlja se da će se PD kriva poboljšati tokom vremena. Step en poboljšanja ili pogoršanja zavisice od nivoa početnog kreditnog rejtinga.

S obzirom na različitu prirodu proizvoda retail i non retail klijenat, metod za procenu kreditnog rizika se malo razlikuje. Kod non retail klijenata, da bi se dve krive učinile uporedivim, obe se skaliraju na anualizovane PD-eve

U opštem slučaju, smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika sa relativnim povećanjem PD-a od 250%, iako taj iznos može biti manji zbog nekoliko ograničavajućih faktora kao što su preostalo vreme trajanja finansijskog instrumenta i tip portfolija proizvoda.

Za izloženosti prema stanovništvu, preostali kumulativni PD se upoređuje sa razlikom između „lifetime“ PD krive na datum obračuna i „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika kada je ova razlika iznad određenog praga. Nivoi pragova se izračunavaju odvojeno za svaki portfolio koji je pokriven pojedinačnim PD modelima zasnovanim na rejtingu. Uobičajneo, smatra se da je do značajnog povećanja kreditnog rizika došlo ukoliko je relativno povećanje PD-a od 150% - 300% u zavisnosti od vrste portfolia.

Gore pomenuti pragovi predstavljaju „okidače“ za prelazak finansijskog instrumenta u Stage 2.

Kvalitativni kriterijumi

Grupa koristi kvalitativne kriterijume kao sekundarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Prebacivanje u Stage 2 se odvija kada su ispunjeni kriterijumi navedeni u daljem tekstu.

Za države, banke, portfolija pravnih lica i projektnog finansiranja, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- Spoljni tržišni indikatori;
- Promene ugovornih uslova;
- Promene pristupa upravljanju;
- 30 dana kašnjenja;
- Stručna procena.

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju na kvartalnoj osnovi na nivou pojedinačnog ugovora za sve grupe portfolija pravnih lica.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Za portfolio fizičkih lica, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- „Forbearance“ mere;
- Default-ni status druge izloženosti istog klijenta;
- Holistički pristup – primenljivo u slučajevima kada nove informacije koje se odnose na budućnost postaju dostupne za segment ili deo portfolia, a još uvek nisu obuhvaćene u sistem ocenjivanja. Nakon identifikovanja takvih slučajeva, procenjuje se portfolio sa očekivanim kreditnim gubicima za ceo život trajanja (kolektivna procena);

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju mesečno na nivou pojedinačnog ugovora za ceo portfolio fizičkih lica.

Definicija statusa neizmirenja obaveza („default“) i kreditno obezvređenog sredstva

Grupa definiše finansijski instrument kao instrument u statusu neizmirenja obaveza tj. default-u, koji je u potpunosti usklađen sa definicijom obezvređenja, kada je ispunjen neki od sledećih kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Klijent je u docnji više od 90 dana u odnosu na ugovorene uslove plaćanja. Ova pretpostavka nije osporiva, finansijsko sredstvo kod kojeg postoji docnja preko 90 dana biće svrstano u Stage 3.

Kvalitativni kriterijumi

Klijent neće biti u stanju da izmiri obaveze pravovremeno i/ili u celosti, što ukazuje na to da je klijent u značajnim finansijskim poteškoćama. Ovo su neki od pokazatelja:

- Klijent je u dugoročnom restrukturiranju;
- Klijent je preminuo;
- Klijent je nesolventan;
- Klijent ne poštuje finansijske uslove;
- Aktivno tržište za to finansijsko sredstvo je nestalo zbog finansijskih poteškoća;
- Ustupci su odobreni usled finansijskih poteškoća;
- Izgledno je da će klijent ući u stečaj;
- Finansijska sredstva se prodaju sa značajnim popustima („deep discount“) koji odražavaju nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Gore navedeni kriterijumi primenjeni su na sve finansijske instrumente koje poseduje Grupa i usklađeni su sa definicijom neizmirenja obaveza (default) koja se koristi za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom. Default definicija dosledno se primenjuje na modeliranje verovatnoća default-a (PD), izloženosti po default-u (EAD) i gubitka po default-u (LGD) tokom obračuna očekivanih gubitaka Banke.

Smatra se da instrument više nije u statusu neizmirenja obaveza (tj. da je oporavljen) kada više ne ispunjava nijedan od osnovnih kriterijuma default-a u periodu od najmanje 3 meseca ili duže u slučaju restrukturiranja izazvanog finansijskim teškoćama. Period od 3 meseca određen je na osnovu analize koja razmatra verovatnoću da se finansijski instrument vrati u stanje statusa neizmirenja obaveza posle oporavka koristeći različite definicije oporavka.

Objašnjenje inputa, pretpostavki i tehnika procene

Očekivani kreditni gubitak se meri bilo na 12 meseci ili za ceo životni vek u zavisnosti od toga da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje ili da li se neko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim. Ekonomske informacije o budućim događajima su takođe uključene u određivanje 12-mesečnog i life-time PD, EAD i LGD. Ove pretpostavke variraju po tipu proizvoda. Očekivani kreditni gubici su diskontovani proizvod verovatnoće default-a (PD), gubitaka po default-u (LGD), izloženosti po default-u (EAD) i diskontnog faktora (D).

Verovatnoća default-a

Verovatnoća default-a predstavlja verovatnoću da dužnik neće ispuniti svoju finansijsku obavezu bilo u narednih 12 meseci ili tokom preostalog veka trajanja finansijskog instrumenta. Uopšteno, verovatnoća defaulta tokom životnog veka finansijskog instrumenta se izračunava na osnovu regulatorne 12-mesečne verovatnoće default-a, iz koje se uklanja margina konzervativizma, kao polazne tačke. Nakon toga različite statističke metode koriste se za generisanje procene kako će se default profil razvijati od inicijalnog priznavanja pa tokom trajanja kredita ili portfolija kredita. Profil je zasnovan na istorijskim posmatranim podacima i parametarskim funkcijama.

Različiti modeli su korišćeni za procenu default profila kreditnih obaveza i mogu se grupisati u sledeće kategorije:

- Država i organi lokalne samouprave, osiguravajuća društva i „collective investment undertakings“ - profil se generiše primenom pristupa matrica tranzicije. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije - profil se generiše pomoću pristupa parametrijske regresije preživljavanja (Weibull). Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Stambeni i drugi krediti odobreni stanovništvu - profil se generiše koristeći parametrijsku regresiju preživljavanja u konkurentnim okvirima rizika. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću neizvršavanja koristeći satelitske modele.

U limitiranim slučajevima, kada neki inputi nisu potpuno dostupni, vrši se grupisanje, uprosečavanje i benčmarking u cilju kreiranja inputa za kalkulaciju.

Gubitak usled statusa neizmirenja obaveza („Loss Given Default“ (dalje u tekstu: LGD))

LGD predstavlja očekivanje Grupe o iznosu gubitka po izloženosti koja ima default status. LGD varira u zavisnosti od tipa proizvoda i klijenta. LGD se prikazuje kao procenat gubitka prema izloženosti u trenutku ulaska u default status. LGD se izračunava na 12-mesečnoj ili life-time bazi, gde dvanaestomesečni LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi u periodu od 12 meseci, dok life-time LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi tokom preostalog očekivanog životnog veka kredita.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Različiti modeli se koriste za procenu LGD i oni se mogu podeliti na sledeće kategorije:

- Država: LGD se dobija korišćenjem informacija i izvora sa tržišta. Izvori sa tržišta su eksterni podaci o gubicima koji su u vezi sa default-ima država (otpisi duga usled restrukturiranja i slično);
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije: LGD se generiše diskontovanjem tokova gotovine naplaćenih tokom workout procesa. Buduće informacije su inkorporirane u LGD korišćenjem Vasičekovog modela;
- Stambeni krediti i ostali proizvodi stanovništva: LGD se generiše tako što se isključuju periodi krize, kao i ostale margine konzervativizma iz regulatornog LGD modela. Buduće informacije se inkorporiraju korišćenjem različitih satelit modela;
- U limitiranih slučajevima, kada neki inputi nisu u potpunosti raspoloživi, alternativni modeli oporavka, referentne vrednosti i ekspertske vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Izloženost u trenutku statusa neizmirenja obaveza (Exposure at Default ("EAD"))

EAD je zasnovan na iznosu koji Grupa očekuje, u trenutku default-a, da će se dugovati u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka instrumenta. Dvanaestomesečni i life-time EAD se utvrđuju na bazi očekivanog profila izmirenja obaveza, a variraju u zavisnosti od tipa proizvoda. Za proizvode sa amortizacionim planom otplate i jednokratnim otplatama, obračun se zasniva na ugovornim plaćanjima u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka. Gde je relevantno, pretpostavke o prevremenoj otplati ili refinansiranju takođe treba uzeti u obzir prilikom kalkulacije.

Kod revolving proizvoda EAD je određen polazeći od trenutnog povučenog iznosa i dodavanjem faktora konverzije, koji odražava očekivano povlačenje preostalog limita do trenutka nastanka statusa neizmirenja obaveza. Regulatorne margine su isključene iz faktora konverzije. Parametri koji se koriste u regulatorne svrhe, kao što su LGD i faktor kreditne konverzije koji se koriste u obračunu rizikom ponderisane aktive, obračunavaju se uz korišćenje margine konzervativizma. Za potrebe MSFI 9, koriste se isti parametri, ali bez margine konzervativizma. U ograničenom broju slučajeva kada podaci nisu dostupni, referentne vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Diskontni faktor

Generalno, za bilansne izloženost koje nisu kreditno obezvređene na inicijalnom priznavanju tj. POCI, stopa korišćena za kalkulaciju očekivanog gubitka je efektivna kamatna stopa ili njena aproksimacija.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Kalkulacija

Očekivani kreditni gubitak je proizvod PD, LGD i EAD parametara pomnožen verovatnoćom neulaska u status neizmirenja obaveza pre razmatranog perioda. Ovo je prikazano kao funkcija preživljavanja. Obračun praktično predstavlja sumirane buduće očekivane gubitke diskontovane na datum izveštavanja. Ovako izračunati očekivani gubici su ponderisani scenarijima orijentisanih ka budućim događajima.

Različiti modeli se koriste za procenu Stage 3 ispravke vrednosti i isti mogu biti svrstani u dve različite grupe:

- Država, pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije, „collective investment undertakings“: Obračun ispravke vrednosti za Stage 3 se vrši od strane zaposlenih u Sektoru za upravljanje posebnim plasmanima i instrumentima obezbeđenja, koji diskontuju očekivani tok gotovine odgovarajućom efektivnom kamatnom stopom;
- Kreditiranje stanovništva: Stage 3 ispravka vrednosti se generiše računajući statistički određen očekivani gubitak oslobođen od indirektnih troškova.

Sva finansijska sredstva koja su u kašnjenju više od 90 dana su u Stage 3 i ta pretpostavka ne može biti pobijena.

Informacije o budućnosti

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika i kalkulacije očekivanog kreditnog gubitka podrazumevaju korišćenje informacija o budućnosti. Grupa je izvršila istorijske analize i utvrdila ključne ekonomske varijable koje imaju uticaj na kreditni rizik i očekivani kreditni gubitak za svaki portfolio.

Ove ekonomske varijable i njihov uticaj na verovatnoću ulaska u status neizmirenja obaveza, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku nastupanja statusa neizmirenja obaveza se razlikuju po kategorijama. U ovom procesu je takođe korišćeno i ekspertsko mišljenje. Predviđanja ovih ekonomskih varijabli („osnovni ekonomski scenario“) obezbeđuju se kvartalno od strane Raiffeisen Research-a (interno odeljenje), što obezbeđuje najbolji predviđeni pogled na ekonomske prilike za naredne tri godine. Za period nakon tri godine, da bi se projektovale ekonomske varijable za ostatak životnog veka proizvoda, korišćen je pristup srednje reversije – što znači da ekonomske varijable dugoročno teže prosečnoj stopi ili prosečnoj stopi rasta do zrelosti. Uticaj ovih ekonomskih varijabli na verovatnoću ulaska u default status, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku ulaska u default status se utvrđuju koristeći statističku regresiju pomoću koje se dolazi do saznanja kakav su uticaj pomenute varijable imale istorijski na stope ulaska u default status i na komponente gubitka usled default statusa i izloženost u trenutku ulaska u default status.

Pored osnovnog ekonomskog scenarija, Raiffeisen Research obezbeđuje i najbolji i najgori mogući scenario, kao i ponderisani scenario - da bi se osiguralo da su sve nelinearnosti uhvaćene. Grupa je utvrdila da tri scenarija odgovarajuće opisuju nelinearnosti.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Ponderisani scenario je utvrđen kombinacijom statističkih analiza i ekspertskog mišljenja, uzimajući u obzir čitav spektar mogućih ishoda koje svaki scenario opisuje. Verovatnoćom ponderisani očekivani kreditni gubitak se utvrđuje tako što se svaki scenario provuče kroz odgovarajući model za očekivani kreditni gubitak i na kraju pomnoži sa odgovarajućim ponderima iz samog scenarija.

U osnovnom ekonomskom scenariju, kao i u najboljem i najgorem mogućem scenariju, metodologija je prilagođena usled pandemije COVID 19.

Kao i sa svakim ekonomskih predviđanjem, projekcije i verovatnoće događaja su podložne visokom stepenu inherentne nepouzdanosti i zbog toga se stvarni ishodi mogu značajno razlikovati od predviđenih. Grupa smatra da ove prognoze predstavljaju njenu najbolju procenu svih mogućih ishoda i pokrivaju sve moguće nelinearnosti i asimetrije u okviru različitih portfolija koji postoje u Grupi.

Post-model prilagodjavanja

„Post-model“ prilagođavanja za očekivane procene ispravki vrednosti kreditnih gubitaka su prilagođavanja koja se koriste u okolnostima kada postojeći ulazni podaci, pretpostavke i tehnike modela ne obuhvataju sve relevantne faktore rizika. Pojava novih makroekonomskih, mikroekonomskih ili političkih događaja, zajedno sa očekivanim promenama parametara, modela ili podataka koji nisu inkorporirani u trenutne parametre, interne migracije ocena rizika ili informacije koje gledaju u budućnost primer su takvih okolnosti. Banke RBI Grupe koriste *post-model* prilagođavanja za model ispravki vrednosti za očekivane kreditne gubitke samo kao privremeno rešenje. Sva materijalna prilagodjavanja su odobrena od Group Risk Committee-a.

Opravdani razlozi za *post-model* prilagođavanje kao privremeno rešenje uključuju:

- prolazne okolnosti (poput prirodnih katastrofa, bolesti, oružanih sukoba);
- nedovoljno vremena za uključivanje relevantnih novih informacija u postojeći proces ocenjivanja i modeliranja kreditnog rizika koji se materijalizovao, ali još uvek nije obuhvaćen parametrima modela;
- ponovna segmentacija postojećih grupa izloženosti pri čemu je za ažuriranje parametara potrebno više vremena da bi se obuhvatili svi efekti;
- situacije u kojima izloženosti reaguju na faktore ili događaje drugačije nego što se inicijalno očekivalo.

Post-model prilagođavanja moraju zadovoljiti sledeće karakteristike, kako bi se umanjila potencijalna pristrasnost:

- Privremenost: Prilagođavanja su privremene prirode i uglavnom ne važe u periodu dužem od 1-2 godine;
- Upravljanje: Nadležni odbori za upravljanje rizicima odobravaju *post-model* prilagođavanja uzimajući u obzir nivo uticaja;
- Dokumentovanost: razlozi za prilagođavanja, a u vezi sa makroekonomskim prognozama, pokretačima kreditnog rizika, detaljnim proračunom i očekivanim trajanjem;
- Sanacija: Izrađuje se realan plan kako se nove informacije uključuju u modele i primenjuju u bliskoj budućnosti;
- Doslednost: prilagođavanja usklađena sa informacijama o budućim kretanjima;
- Pregled: Odluke o holističkom rezervisanju preispituju se kvartalno i vrši se kvalitativno „testiranje unazad“;
- Kontrola: uspostavljene dokumentovane kontrole i procesi kako bi se osigurala usklađenost.

Grupa je prilagođavanja sprovedla u portfoliju velikih, srednjih i malih privrednih društava („non-retail“) i portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća („retail“).

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“)

Kako efekte COVID krize nije moguće u potpunosti uključiti u statističke IFRS9 modele već u 2020. godini, a prelazak u Stage 3 je odložen merama državne pomoći i moratorijumima, neophodno je sprovesti *post-model* prilagođavanja u cilju realnijeg priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka.

Grupa je u portfoliju privrednih društava sprovela sledeća *post-model* prilagođavanja:

-Uveden je tzv. „PreWorkout COVID“ status kojim su klijenti iz određenih industrijskih sektora koji su najsnažnije pogođeni krizom tretirani kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke (izloženosti u granama kao što su turizam, auto i avio saobraćaj, nafta i gas, nekretnine i neke industrije široke potrošnje). Pri dodeli PWO COVID statusa, osim industrijskog sektora, analizirano je i finansijsko stanje dužnika, kupci/dobavljači, zahtevi za odlaganjem plaćanja i ostale dostupne informacije, da bi se realno sagledali efekti poremećaja u potražnji, poremećaju lanca snabdevanja kao i primeni regulatornih mera.

-Za klijente rejtingovane Corporate i SMB rejting modelom, koji su u statusu Workout ili Pre-Workout sa identifikovanim poteškoćama u likvidnosti i nisu u PWO COVID statusu, određena je dodatna ispravka vrednosti kao procenat izloženosti po primeni konverzionih faktora i/ili primeni sredstava obezbeđenja.

-Nakon primene novih makroekonomskih očekivanja u 2020. i 2021. godine, izvršeno je post-model prilagođavanje koje je obezbedilo da se održi adekvatan nivo ispravke na nivou portfelja pravnih lica. Efekat je alociran na potraživanja koja nisu uključena u post-model prilagođavanje iz alineje druge.

Post-model prilagođavanja u portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća i preduzetnika („retail“)

Grupa je u portfoliju fizičkih lica sprovela sledeća *post-model* prilagođavanja:

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima koja posluju u određenim industrijskim sektorima koji su najsnažnije pogođeni krizom tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom (zbog povećane mogućnosti smanjenja zarade i/ili gubitka posla) i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke (izloženosti u granama kao što su turizam, auto i avio saobraćaj, nafta i gas, nekretnine i neke industrije široke potrošnje).

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima koja su korisnici paketa pomoći Republike Srbije koja se ogledala u subvencionisanju 3 mesečne zarade u iznosu od RSD 30,000 tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke.

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima kod kojih, zbog ograničenja sistema i/ili kvaliteta podataka nije moguće identifikovati u kom industrijskom sektoru posluje tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke.

- Klijenti koji su se prijavili za Moratorijum 3 tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke. Treći Moratorijum je regulatorno telo dozvolilo krajem 2020. godine sa trajanjem od četiri meseca (do 30. aprila 2021. godine).

Grupa je u portfoliju mikro preduzeća i preduzetnika sprovela sledeća *post-model* prilagođavanja:

- Klijenti koji posluju u određenim industrijskim sektorima koji su najsnažnije pogođeni krizom tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke (izloženosti u granama kao što su turizam, auto i avio saobraćaj, nafta i gas, nekretnine i neke industrije široke potrošnje).

- Klijenti koji usmeravaju manje od 30% prometa preko računa u Raiffeisen banci tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke.

- Klijenti koji su se prijavili za Moratorijum 3 tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - Stopa inflacije.

- Portfolio stanovništva:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Cene nekretnina

Prezentacija

Ispravka vrednosti za ECL u bilansu stanja se prikazuje na sledeći način:

- Za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao ispravka vrednosti
- Za vanbilansne izloženosti (preuzete obaveze za nepovučene kredite i finansijske garancije) obezvredenje se priznaje kao rezerva u pasivi bilansa stanja;
- Za delimično povučene kreditne linije, gde Grupa ne može odvojeno da identifikuje ECL, očekivani kreditni gubici bi trebalo da budu zajedno iskazani, kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrednosti povučenih kreditnih linija. Rezervisanje se evidentira u meri u kojoj kombinovani ECL premašuje bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva;
- Za dužničke instrumenti koji su klasifikovani kao FVOCI ispravka vrednosti se ne priznaje u bilansu stanja, budući da knjigovodstvena vrednost ovih sredstava mora da bude jednaka njihovoj fer vrednosti. Međutim, ispravka vrednosti je obelodanjena i priznata u okviru revalorizacionih rezervi u okviru kapitala.

Otpis

Kreditni i dužničke hartije od vrednosti se otpisuju, u celosti ili parcijalno, kada se to sredstvo ili njegov deo smatra nenaplativim. Generalno, otpis se vrši kada Grupa utvrdi da dužnik ne poseduje sredstva ili izvor očekivanih prihoda koji bi mogli generisati dovoljne novčane tokove da se izvrši naplata otpisanog dela finansijskog sredstva. Ova procena se vrši za svako pojedinačno finansijsko sredstvo.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(l) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka na zahtev ili sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje na kojima nema bilo kakvih ograničenja ostala novčana sredstva.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

Obavezna rezerva se ne smatra gotovinom za potrebe Izveštaja o tokovima gotovine (Napomena 14) s obzirom da se ne može podići na zahtev, odnosno Banka ni u jednom trenutku ne može da podigne ovaj iznos.

(m) Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju

Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju su finansijska sredstva i obaveze koje se drže radi trgovanja. Finansijski instrumenti se klasifikuju u ovu kategoriju ukoliko su pribavljeni prvenstveno radi prodaje u kratkom roku ili predstavljaju deo portfolija kojim se zajedno upravlja u cilju sticanja profita u kratkom roku.

Finansijska sredstva i obaveze namenjene trgovanju se inicijalno priznaju i naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje transakcionih troškova direktno u bilansu uspeha. Finansijska sredstva namenjena trgovanju se nakon početnog priznavanja ne reklasifikuju iz ove pozicije, osim nederivatnih sredstava namenjenih trgovini koja nisu inicijalno priznata po fer vrednosti kroz bilans uspeha,

Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(n) Derivati koji su predmet zaštite od rizika

Derivati koji su predmet zaštite od rizika uključuju sva derivatna sredstva i obaveze koji nisu klasifikovani kao finansijska sredstva i finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju. Derivati koji su predmet zaštite od rizika se vrednuju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Standard MSFI 9 omogućava Banci da nastavi primjenjivati pravila MRS 39 u pogledu računovodstva Hedžinga sve dok IASB ne dovrši pravila makro-hedžinga. Grupaje odlučila nastaviti primenjivati pravila MRS-a 39 za računovodstvo hedžinga.

Grupa inicijalno opredeljuje određene derivate kao instrumente hedžinga u kvalifikovanom hedžing odnosu. Kod inicijalnog priznavanja hedžinga, Grupa formalno dokumentuje odnos između instrumenata hedžinga i sa njim(a) povezane stavki hedžinga, uključujući ciljeve upravljanja rizicima i strategiju vršenja hedžinga, kao i metodologiju koja će se koristiti za procenu efektivnosti hedžinga. Grupa vrši procenu efektivnosti hedžinga kako kod inicijalnog priznavanja, tako i na regularnoj bazi, tj. vrši procenu da li se očekuje da će instrument hedžinga biti visoko efikasan u netiranju efekata promene u fer vrednosti ili promene u tokovima gotovine od odnosne stavke hedžinga u definisanom periodu i da li su stvarni rezultati svakog hedžinga u okviru raspona od 80% do 125%. Za hedžing novčanih tokova Grupa vrši procenu očekivane transakcija, tj. procenjuje da li postoji velika verovatnoća da će se očekivana transakcija desiti i prikazuje izloženost na promene u novčanim tokovima koje mogu uticati na bilans uspeha.

Računovodstveno evidentiranje hedžinga je prikazano u nastavku:

(i) Hedžng novčanih tokova

Hedžing novčanih tokova predstavlja hedžing izloženosti varijabilnosti tokova gotovine koje se može pripisati određenom riziku u vezi sa priznatim sredstvom ili obavezom i koji bi mogao da utiče na bilans uspeha.

Kada se derivat inicijalno opredeli kao instrument hedžinga u hedžingu novčanih tokova koji je karakterističan za rizike promene novčanih tokova za priznato sredstvo ili obavezu, koja može uticati na bilans uspeha, efektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u ukupnom ostalom rezultatu, a u bilansu stanja se evidentira kao deo rezervi hedžinga u okviru kapitala. Neefektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u bilansu uspeha u trenutku nastanka. Iznos priznat u ukupnom ostalom rezultatu se reklasifikuje u bilans uspeha u istom periodu u periodu u kome hedžovani tokovi gotovine utiču na bilans uspeha i priznaje se u okviru iste pozicije u bilansu uspeha i ukupnom ostalom rezultatu.

Ukoliko instrument hedžinga istekne ili se proda, ili se zatvori ili izvrši, ili ukoliko više nisu ispunjeni uslovi za hedžing novčanih tokova, ili ukoliko se hedžing odnos raskine. Grupa prospektivno prekida računovodstvo hedžinga. Međutim, ukoliko je derivat zanovljen (promenjen) kao rezultat izmene u zakonskim odredbama bez promene u uslovima, izuzev promene onih uslova koji su neophodni zbog izmene u zakonskoj regulativi, onda se ne smatra da je derivat istekao ili prekinut.

(ii) Hedžing fer vrednosti – portfolio hedžing

Hedžing fer vrednosti predstavlja hedžing izloženosti promenama fer vrednosti priznatog sredstva ili obaveze, ili nepriznatu utvrđenju obavezu, ili identifikovani deo takvog sredstva, odnosno obaveze, ili utvrđene obaveze koji se može pripisati određenom riziku i koji može uticati na bilans uspeha. Grupa je ušla u transakciju portfolio hedžinga tj. makro hedžinga fer vrednosti.

Grupa vrednuje promenu u fer vrednosti stavke hedžinga koja je svojstvena riziku koji je hedžovan. Efekat se priznaje u bilansu uspeha. U okviru bilansa stanja se ovaj iznos priznaje kao sredstvo ili obaveza. Grupa vrednuje promene u fer vrednosti instrumenta hedžinga i ovaj iznos se priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Fer vrednost instrumenta hedžinga se priznaje kao sredstvo ili obaveza u bilansu stanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(o) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja u bilansu stanja uključuju sledeće:

- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Kredit i potraživanja su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećavanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope; i
- Kredite i potraživanja koji se klasifikuju obavezno po FVTPL ili su opredeljeni kao FVTPL. Ovi kredit i potraživanja se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promena fer vrednosti evidentira u bilansu uspeha.

Kada Grupa kupi finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o prodaji tog sredstva (ili suštinski sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*reverse repo* ili pozajmica kolateralizovana hartijama od vrednosti), ovakve transakcije se evidentiraju kao kredit i potraživanja, a predmetno sredstvo se ne priznaje u bilansu stanja.

Kredit i odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, CHF i USD, preračunavaju su na dan bilansa po srednjem kursu. Efekti promene kursa su iskazani u okviru Neto prihoda/(rashoda) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

(p) Investicione hartije od vrednosti

Investicione hartije od vrednosti obuhvataju:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 3 (k) (ii)); Ove hartije od vrednosti su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećavanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope;
- Dužničke i vlasničke investicione hartije od vrednosti koje obavezno vrednuju po FVTPL ili inicijalno opredeljuju („designated“) po FVTPL. Ove hartije se vrednuju po fer vrednosti uz priznavanje promene u fer vrednosti u bilansu uspeha;
- Dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI; i
- Vlasničke investicione hartije od vrednosti inicijalno opredeljene kao FVOCI.

Za dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI, dobiti i gubici se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu, izuzev za sledeće kategorije, gde se priznavanje u bilansu uspeha vrši na isti način kao za hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:

- Prihodi od kamate, uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope;
- ECL i ukidanje ECL; i
- Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika.

Kada dođe do prestanka priznavanja tj. isknjižavanja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju kao FVOCI, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu, se reklasifikuje iz pozicije kapitala u bilans uspeha.

Grupa je izabrala da prikazuje promene u fer vrednosti određenih vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja u ostalom ukupnom rezultatu. Ovaj izbor je vršen na nivou svakog pojedinačnog instrumenta i neopoziv je. Dobici i gubici po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se nikada ne reklasifikuju u bilans uspeha. Dividende po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se priznaju u bilansu uspeha (napomena 3 (h)), izuzev u slučajevima kada je jasno da dividende predstavljaju nadoknadu dela troškova po osnovu inicijalnog ulaganja, u kom slučaju se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata. Kumulativni dobiti i gubici priznati u bilansu uspeha se reklasifikuju na neraspoređenu dobit pri prestanku priznavanja ovih vlasničkih instrumenata.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nematerijalna imovina Grupe obuhvataju licence i ostalu nematerijalnu imovinu.

Nematerijalna imovina predstavlja nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalna imovina raspoloživa za upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost.

Nematerijalna imovina amortizuju se putem proporcionalne metode. Preporučeni period za amortizaciju nematerijalne imovine za ulaganja u standardni softver je 4 do 6 godina, a svako odstupanje od preporučenog roka se mora adekvatno dokumentovati. Upotrebni vek za svu ostalu nematerijalnu imovinu je pet godina, a amortizacija je obračunavana po stopi od 20%.

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije i veka upotrebe nematerijalne imovine i po potrebi, vrši se korekcija.

(r) Nekretnine, postrojenja i oprema

(i) Priznavanje i vrednovanje

Nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nekretnine, postrojenja i oprema Grupe obuhvataju građevinske objekte, zemljište, opremu, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i opremu u pripremi.

Početno merenje nekretnine, postrojenja i oprema vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

(i) Priznavanje i vrednovanje (nastavak)

Kada delovi nekretnina, postrojenja ili opreme imaju različite korisne vekove trajanja, oni se vode kao zasebne stavke (glavne komponente).

Za naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja Grupa primenjuje model nabavne vrednosti.

(ii) Naknadni troškovi

Troškovi zamene dela nekretnine, postrojenja ili opreme priznaju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom prilivati u Grupi i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Rezervni delovi i oprema za servisiranje evidentiraju se kroz bilans uspeha kada se potroše.

(iii) Amortizacija

Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema obračunava se po proporcionalnom metodu primenom minimalnih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost stalnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe.

Upotrebnii vek nekretnina, postrojenja i opreme za tekuću i uporednu godinu je prikazan u narednoj tabeli:

	Upotrebnii vek (u godinama)	%
Građevinski objekti	25 - 50	2 – 4
IT oprema	3 - 5	20 - 33
Telefonske centrale	5 - 15	6,67 - 20
Oprema za saobraćaj i transportna mehanizacija	6,4 - 7	14,3 – 15,6
Nameštaj i ostala oprema	5 - 10	10 – 20
Ulaganja u poslovne objekte u zakupu	5 - 10	10 - 20

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije, veka upotrebe i rezidualne vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme i po potrebi, vrši se korekcija.

Troškovi popravke i održavanja osnovnih sredstava, iskazuju se kao rashod u momentu nastanka.

Positivna razlika nastala prilikom prodaje osnovnih sredstava iskazuje se u okviru ostalih poslovnih prihoda. Neotpisana vrednost otuđenih i rashodovanih/otpisanih osnovnih sredstava naknađuje se na teret ostalih rashoda.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(s) Umanjenje vrednosti (nefinansijske) imovine

Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa procenjuje da li postoje indicije da je knjigovodstvene vrednosti (nefinansijske) imovine umanjena. Ukoliko postoje indicije umanjenja vrednost, utvrđuje se nadoknadiva vrednost takvog sredstva.

Nadoknadiva vrednost imovine se određuje kao viša između upotrebne vrednosti i fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje. Pri proceni upotrebne vrednosti, procenjeni budući tokovi gotovine koje Grupa očekuje da će dobiti od sredstva se diskontuju uz korišćenje kamatne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za sredstvo.

Ukoliko je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti, gubitak od umanjenja vrednosti imovine se priznaje u bilansu uspeha.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, vrši se procena gubitaka od umanjenja vrednosti koji su priznati u prethodnim obračunskim periodima da bi se utvrdilo da li se umanjenje vrednosti smanjilo ili da li umanjenje vrednosti više ne postoji. Ako takva naznaka postoji, Grupa procenjuje nadoknadivu vrednost sredstva i ukida umanjenje vrednosti pod uslovom da je došlo do promene pretpostavki koje su korišćene pri proceni nadoknadive vrednosti. Vrednost sredstva se uvećava tako da knjigovodstvena vrednost sredstva ne premaši knjigovodstvenu vrednost tog sredstva koja bi bila utvrđena, umanjena za iznos amortizacije, da u prethodnim godinama nije bilo priznavanja gubitaka od umanjenja vrednosti.

(t) Depoziti i subordinirane obaveze

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze predstavljaju značajan izvor finansiranja za Grupu.

Kada Grupa proda finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o kupovini tog sredstva (ili sličnog sredstva) po fiksnjoj ceni na budući datum (*sale-and-repurchase* aranžmani), ovakve transakcije se evidentiraju kao depoziti, a predmetno sredstvo se i dalje priznaje u bilansu stanja Grupe.

Banka klasifikuje vlasničke instrumente kao finansijske obaveze ili instrumente kapitala u skladu s načelima MRS-a 32 da bi napravila razliku između obaveza i kapitala. Sadržaj ugovornih uslova finansijskog instrumenta reguliše njegovu klasifikaciju, a ne njegov pravni oblik. Instrument je obaveza kada se od emitenta zahteva ili se može zahtevati da isporuči gotovinu ili druga finansijska sredstva imaocu. Ovo je kritična karakteristika koja razlikuje obavezu od kapitala. Instrument se klasifikuje kao kapital kada predstavlja preostali deo neto imovine izdavaoca. Prilikom klasifikacije finansijskog instrumenta potrebno je uzeti u obzir sve relevantne karakteristike.

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze se inicijalno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, uz primenu efektivne kamatne stope, izuzev kada Grupa inicijalno opredeli ovakvu obavezu po FVTPL.

Od 1. januara 2018. godine, kada Grupa opredeli finansijsku obavezu po FVTPL, deo promene u fer vrednosti finansijske obaveze koji je posledica promene u kreditnom riziku se prikazuje u okviru ostalog ukupnog rezultata kao kreditna rezerva po osnovu obaveza. Pri inicijalnom priznavanju finansijske obaveze, Grupa procenjuje da li će prikazivanje promene u fer vrednosti obaveze koja je posledica promena u kreditnom riziku u ostalom ukupnom rezultatu dovesti do povećanja neusklađenosti (*accounting mismatch*) u bilansu uspeha. Ova procena se vrši korišćenjem regresione analize, pri čemu se porede:

- Očekivana promena u fer vrednosti obaveza koja je posledica promene u kreditnom riziku; sa
- Efektom na bilans uspeha očekivane promene u fer vrednosti odnosnog instrumenta.

Iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se naknadno ne reklasifikuje u bilans uspeha. Kada dođe do prestanka priznavanja ovih instrumenata, kumulativni iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se reklasifikuje na neraspoređenu dobit.

Devizni depoziti se prikazuju u dinarima prema srednjem kursu valuta važećem na dan bilansa.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(u) Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje ukoliko Grupa, kao posledicu događaja iz prošlosti, ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, koja se može pouzdano proceniti i ako je verovatno da će biti potreban odliv resursa za izmirenje obaveze. Iznos rezervisanja se utvrđuje u visini diskontovanih očekivanih budućih odliva gotovine, uz korišćenje diskontne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

(v) Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita

Finansijska garancija je ugovor koji od Grupe zahteva određene isplate kojima se nadoknađuje gubitak vlasnika garancije nastao usled neizvršenja plaćanja određenog dužnika koje je dospelo u saldu sa prvobitnim ili izmenjenim uslovima dužničkog instrumenta. Preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita predstavljaju preuzetu obavezu Grupe da plasira kredite pod predefinisanim uslovima.

Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita po kamatnim stopama koje su ispod tržišnih stopa se inicijalno vrednuju po fer vrednosti. Naknadno vrednovanje se vrši po višoj vrednosti između rezervisanja obračunatog u skladu sa MSFI 9 i priznatog inicijalnog iznosa umanjenog, gde je to prikladno, kumulativnog iznosa prihoda priznatih u skladu sa MSFI 15. Ostale obaveze po kreditu se mere kao zbir (i) rezervisanja utvrđenih u skladu sa MSFI 9 i (ii) iznosom bilo kojih primljenih naknada, osim, ako je malo verovatno da će obaveza rezultirati specifičnim kreditnim aranžmanom, kumulativnim iznosom priznatog prihoda

Grupa nema preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita koje se vrednuju po FVTPL.

Kada se radi o ostalim obavezama po osnovu nepovučenih kredita Grupa priznaje rezervisanja obračunato u skladu sa MRS 37 i MSFI 9 (Napomena 3 (k) (viii));

Finansijske garancije i preuzete obaveze su prikazane u okviru vanbilansnih stavki, a obaveze koje proističu iz ovih ugovora su prikazana u okviru rezervisanja.

(x) Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnivački udeo, akcije narednih emisija, rezerve, akumulirani rezultat i rezultat tekućeg perioda.

Kapital Grupe formiran je iz uloženi sredstava osnivača Grupe u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Grupe.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(w) Beneficije zaposlenih

Beneficije zaposlenih su svi oblici naknada koje Grupa daje u razmenu za usluge zaposlenih. Beneficije zaposlenih obuhvataju:

- kratkoročne beneficije zaposlenih, kao što su zarade, plate i doprinosi za socijalno osiguranje, plaćen godišnji odmor i plaćeno bolovanje, učešća u dobiti i bonuse (ako dospevaju za plaćanje u roku od 12 meseci od kraja obračunskog perioda) i nemonetarna primanja (npr. korišćenje automobila) za trenutno zaposlene;
- ostale dugoročne beneficije zaposlenih, kao što su primanja na osnovu dužine radnog odnosa, koja ne dospevaju u potpunosti za plaćanje u toku 12 meseci nakon kraja obračunskog perioda.

/i/ Kratkoročne beneficije zaposlenih

Kratkoročne beneficije zaposlenih Grupe obuhvataju poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, beneficije po osnovu neiskorišćenih godišnjih odmora zaposlenih i bonuse.

Kratkoročne beneficije zaposlenih se priznaju kao trošak u obračunskom periodu na koji se odnose u visini nediskontovanog iznosa kratkoročnih primanja zaposlenog za koji se očekuje da će biti uplaćen u zamenu za tu uslugu.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca priznaje se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Beneficije po osnovu akumuliranih plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Grupa priznaje očekivane troškove bonusa kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši takve isplate kao rezultat prošlih događaja i kada se može izvršiti pouzdana procena takve obaveze. Sadašnja obaveza postoji ako Grupa nema realnu alternativu osim da izvrši data plaćanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(w) Beneficije zaposlenih (nastavak)

/ii/ Definisane post-employment beneficije

Ostale post-employment beneficije zaposlenih banke obuhvataju rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina pri odlasku u penziju.

U skladu sa Zakonom o radu, kao i članom 92. Pravilnika o radu, zaposleni imaju pravo na otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini dvostruke zarade zaposlenog u mesecu pre odlaska u penziju ili dvostruke prosečne zarade, isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, u zavisnosti od toga šta je za zaposlenog najpovoljnije.

Grupa koristi najbolje moguće procene varijabli prilikom određivanja ukupnog troška rezervisanja za naknade prilikom odlaska u penziju. Osnovne pretpostavke korišćene pri proceni dugoročnih beneficija zaposlenima uključuje sledeće:

Za zarade indeksirane u evrima:

- 2% povećanje zarada;
- diskontna stopa od 1,43%, koja predstavlja kamatnu stopu za korporativne obveznice;

Za zarade u dinarima:

- 2% povećanje zarade i povećanje po osnovu stope inflacije u periodu 2021. – 2022. godine
- diskontna stopa od 3,24%, utvrđena kao vrednosti hartije Ministarstva Finansija na 150 meseci

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Računovodstvene procene i pretpostavke

Rukovodstvo vrši procene i donosi pretpostavke koje utiču na vrednost sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Računovodstvene procene i pretpostavke se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Rukovodstvo vrši procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine su prikazane u daljem tekstu.

- **Utvrđivanje kriterijuma za obračun ECL-a** (Napomena 3 (k) (viii))

Merenje ECL-a podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje ECL-a, čiji je integralni deo uključivanje prospektivnih informacija u obračun ECL-a;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

- **Fer vrednost** (Napomena 3 (k) (vii) i 5)

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji tržišna cena zahteva korišćenje različitih modela i tehnika. Kod finansijskih instrumenata koji imaju manji obim trgovine i čije tržišne cene su samim tim manje transparentne, utvrđivanje fer vrednosti je subjektivnije, odnosno zahteva veći stepen korišćenja procene u zavisnosti od likvidnosti instrumenta, koncentracije rizika, nesigurnosti na tržištu, pretpostavki vezanih za cenu i ostalih faktora koji utiču na konkretan finansijski instrument.

Za utvrđivanje fer vrednosti trezorskih zapisa Ministarstva finansija Republike Srbije koji ulaze u knjigu trgovanja Grupa primenjuje alternativnu metodu. Alternativna metoda podrazumeva utvrđivanje neto sadašnje vrednosti diskontovanjem budućih novčanih tokova za datu poziciju i izloženost, pri čemu se u obračunu kao diskontna stopa koristi poslednja poznata/postignuta stopa na javnoj aukciji za trezorske zapise sa istim/sličnim rokom dospeća (preostali rok dospeća).

- **Potencijalne obaveze** (Napomena 3 (v))

Za potrebe obračuna i vrednovanja potencijalnih obaveza, rukovodstvo Grupe definiše pretpostavke o verovatnoći i iznosu odliva resursa.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

(a) Uvod

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

- Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i sledeće:
 - Rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
 - Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije;
 - Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjeње rizika kojima je Grupa izložena;
 - Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti Grupe prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).
- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Grupe koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
 - Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Operativni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i rizik reputacije;
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Grupe) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome Grupa posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

Upravni odbor ima kompletnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO). Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom i sistemom internih kontrola koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Grupe u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se Grupa suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

/ i / Upravljanje rizicima u uslovima pandemije COVID 19

Dana 12. marta 2020. godine Svetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje COVID-19 globalnom pandemijom. Kao odgovor na pandemiju, srpske vlasti su sprovele brojne mere pokušavajući da obuzdaju širenje i uticaj COVID-19, kao što su zabrane putovanja i ograničenja, karantini, ograničenja u poslovnoj aktivnosti, uključujući i zatvaranje. Gore navedene mere su postepeno popuštane tokom 2020. i 2021. godine. Te mere su, između ostalog, ozbiljno ograničile privrednu aktivnost u Srbiji i imale su negativan uticaj, a mogle bi da nastave da negativno utiču na preduzeća, učesnike na tržištu, klijente Banke, kao i na srpsku i globalnu ekonomiju u neodređenom periodu.

U cilju ublažavanja efekata COVID-19, Vlada Republike Srbije i Narodna banka Srbije usvojile su sveobuhvatan paket pomoći koji je prevashodno usmeren na privredna društva i stanovništvo.

Vlada Republike Srbije je usvojila paket mera koji je između ostalog podrazumevao odlaganje obaveza privrednih društava da plaćaju poreze i doprinose na zarade do januara 2021. godine, kao i plaćanje istih na maksimalno 24 mesečne rate nakon pomenutog datuma. Dodatno, donacije institucijama uključenim u borbu protiv COVID-19 su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrednost. Zaposlenima u preduzetničkim radnjama, mikro, malim i srednjim preduzećima koji su se prijavili, isplaćeno je iz Budžeta Republike Srbije skoro 6 minimalnih mesečnih zarada, dok je zaposlenima u velikim preduzećima isplaćeno nešto više od jedne minimalne mesečne zarade. Takođe, preduzećima je omogućeno da preko Fonda za razvoj uzmu kredite za obrtna sredstva u ukupnom iznosu od 200 mln EUR, dok je preko banaka koje posluju na teritoriji Republike Srbije omogućeno da uzmu kredite obezbeđene garancijom države u ukupnom iznosu od 2 milijarde EUR. Pored navedenih mera, data je pomoć i najugroženijim sektorima. Pomoć je isplaćena i svim punoletnim stanovnicima Republike Srbije u iznosu od 100 evra. Skupština Srbije usvojila je 22.04.2021. godine tri zakona za sprovođenje trećeg paketa pomoći građanima i privredi za ublažavanje posledica pandemije korona virusa. Usvojen je Zakon o utvrđivanju druge garantne šeme, kao mere dodatne podrške privredi, uz izmenu roka već utvrđene šeme.

Narodna banka Srbije je usvojila dve odluke kojima se obavezuju banke da omoguće zastoj u otplatama obaveza fizičkih i pravnih lica u trajanju od 5 do 6 meseci, pri čemu su pomenuti korisnici finansijskih usluga imali mogućnost da samoinicijativno podnesu zahtev za nekorišćenje navedene mogućnosti. Dodatno, banke su obavezane i da fizičkim i pravnim licima koji zadovoljavaju određene uslove, odnosno čiji je finansijski položaj u značajnoj meri pogoršan usled COVID-19, omoguće refinansiranje ili reprogram obaveza uz korišćenje grejs perioda u trajanju od najmanje 6 meseci. Narodna banka Srbije donela je krajem 2020. godine Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije (nastavak prethodnih odluka iz 2020 kojima su uvedeni moratorijumi na otplatu kredita).

U cilju ublažavanja uticaja COVID-19 na likvidonosnu poziciju banaka, Narodna banka Srbije je organizovala dodatne swap aukcije i po prvi put sprovela kvantitativne olakšice (quantitative easing). Takođe, smanjila je i referentnu kamatnu stopu više puta tokom 2020. godine. koja je ostala na istom nivou u toku cele 2021. godine.

Moratorijum 1 – U skladu sa Odlukom NBS koja je stupila na snagu 18.03.2020. godine, obavezujući je za banke a dobrovoljan za klijente. Klijenti se izjašnjavaju o nekorišćenju olakšica iz Moratorijuma 1. Odlukom je definisano odlaganje obaveza dužnika u trajanju od 90 dana.

Moratorijum 2 – u skladu sa Odlukom NBS, stupa na snagu 28.07.2020. godine, obavezujući je za banke a dobrovoljan za klijente. Klijenti se izjašnjavaju o nekorišćenju olakšica iz Moratorijuma 2. Odlukom je definisano odlaganje obaveza dužnika u trajanju od 2 meseca (rate dospele u avgustu i septembru) uz mogućnost odlaganja rate koja je dospela a neplaćena u junu mesecu.

Moratorijum 3 – u skladu sa Odlukom NBS, stupa na snagu 14.12.2020. godine.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

/ i / Upravljanje rizicima u uslovima pandemije COVID 19 (nastavak)

U Službenom glasniku broj 150/2020 Narodna Banka Srbije donela je Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19 (u daljem tekstu: Odluka) kojom se propisuju mere i aktivnosti u cilju omogućavanja olakšica dužnicima u otplati obaveza. Pod obavezama se podrazumevaju obaveze dužnika po osnovu kredita i drugih kreditnih proizvoda. Odluka obavezuje banke da omoguće reprogram i refinansiranje obaveza na zahtev klijenta ukoliko ispunjavaju definisane kriterijume: dužnik nije u mogućnosti da izmiruje obaveze prema banci, odnosno može imati poteškoće u izmirivanju tih obaveza usled pandemije COVID-19;

dužnik na dan 29.02.2020. godine, kao ni u periodu od 12 meseci pre tog dana, nije bio u statusu neizmirenja obaveza u toj banci, u smislu odluke kojom se uređike adekvatnost kapitala banke;

na dan 29.02.2020. godine, kao ni u periodu od 12 meseci pre tog dana, ni jedno potraživanje od tog dužnika po osnovu obaveza nije bilo klasifikovano kao problematičan kredit u banci.

Posebne dodatne uslove definisane Odlukom, dužnik mora ispuniti u zavisnosti da li je u pitanju fizičko ili pravno lice, kako bi steklo uslove za dobijanje grejs perioda u trajanju od šest meseci, u toku kojeg banka ne naplaćuje obaveze po osnovu glavnice, pri čemu u tom periodu banka obračunava ugovorenu kamatu koju pripisuje glavnici na kraju grejs perioda. Banke se Odlukom obavezuju da se rok otplate kredita produžava na način da iznos anuiteta po isteku grejs perioda, a do kraja novog roka otplate kredita ne bude veći u odnosu na taj iznos u periodu pre primene olakšica.

Po osnovu ove Odluke, Banka je, u toku 2021. godine¹, godine primila ukupno 3318 zahteva, od čega je 2726 zahteva realizovano (2515 fizičkih lica i 211 pravnih lica). Ukupan broj realizovanih kreditnih partija u toku 2021. iznosio je 2.966.

Udeo plasmana kojima je odobren tzv. treci moratorijum od strane Banke iznosio je:

1. 4% u portfoliju fizičkih lica (21.4 mln EUR)
2. 6% u portfoliju malih i srednjih preduzeća (10 mln EUR)

Dodatno, Banka je, do kraja 2021, u okviru Garantnih šema² plasirala 125 mln EUR.

Nestabilna situacija izazvana COVID-19 pandemijom, kao i nesigurnost procene razvijanja trenutne situacije, usmerila je rukovodstvo Banke na detaljniju procenu rizika od budućih kreditnih gubitaka, te je stoga, Banka u svoj obračun obezvređenja finansijskih instrumenata uzela u obzir novonastale događaje. Za više detalja o korigovanju modela obezvređenja, pogledati napomenu 3 k *viii* – Post model prilagođavanja.

Posledica primene Moratorijuma ogleđa se u zastoju u otplati kredita koje je Grupa odobrila kao odgovor na pandemiju COVID-19. Navedeni zastoj u otplati kredita tretira se kao ugovorna izmena, obzirom da je došlo do promena u novčanim tokovima u otplatnim planovima odgovarajućih zajmova. Navedene izmene uzrokovale su efekte modifikacije, a njihov uticaj na bruto knjigovodstvenu vrednost (gubitak zbog modifikacije) predstavljen je u bilansu uspeha u okviru napomene 9. Detaljnije objašnjenje dato je u napomeni 9; 3(k) iv.

¹ Informacija je preuzeta iz izveštaja koji je poslat u NBS sa stanjem na 30.04.21, kao i ispod navedeni iznosi

² u aprilu 2021 usvojen je Zakon o utvrđivanju druge garantne šeme, kao mere dodatne podrške privredi, uz izmenu roka već utvrđene šeme

• **4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**

(b) Kreditni rizik

Pri merenju kreditnog rizika na nivou dužnika, Grupa procenjuje rizik mogućih gubitaka usled pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika. Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i;

- rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
 - rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije;
 - rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
 - rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
- rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).

Grupa primenjuje rejting sistem korporativnih dužnika usklađen sa sistemom RBI grupe. Ovaj sistem razmatra kvantitativne i kvalitativne parametre za određivanje rejtinga dužnika.

Korporativni rejting model razlikuje sledeće ocene:

- 1C - minimalni rizik
- 2A, 2B, 2C - odlična kreditna sposobnost
- 3A, 3B, 3C - vrlo dobra kreditna sposobnost
- 4A, 4B, 4C - dobra kreditna sposobnost
- 5A, 5B, 5C - solidna kreditna sposobnost
- 6A, 6B, 6C - prihvatljiva kreditna sposobnost
- 7A, 7B, 7C - granična kreditna sposobnost
- 8A, 8B, 8C - slaba kreditna sposobnost/ispod standarda
- 9A, 9B, 9C - veoma slaba kreditna sposobnost
- 10 – default.

Rejting 10 je rezervisan samo za klijente koji nisu u mogućnosti da izmiruju svoje obaveze (default).

Osim korporativnog rejtinga, Grupa koristi i rejtinge za mala preduzeća, lokalne i regionalne samouprave, finansijske institucije, osiguravajuće kuće, finansiranje projekata, kao i scoring modele za sektor stanovništva.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

U nastavku je prikazana veza između rejting modela koje Grupe koristi i nivoa kreditnog kvaliteta korišćena za svrhe objavljivanja:

Kreditni kvalitet	Visok nivo kvaliteta	Srednji nivo kvaliteta	Nizak nivo kvaliteta	Default
Korporativni klijenti	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Korporativni klijenti (PD range)	0.0003 - 0.00406	0.00549 - 0.06267	0.08513 - 0.52895	1
Finansijske institucije	1A - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Finansijske institucije (PD range)	0.0002 - 0.00448	0.00605 - 0.06903	0.0936 - 0.48943	1
SMB	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
SMB (PD range)	0.0003 - 0.00405	0.00551 - 0.06297	0.08529 - 0.48062	1
Projektno finansiranje	6.1 - 6.2	6.3	6.4	6.5
Projektno finansiranje (PD range)	0.00697 - 0.01516	0.06172	0.21715	1
Osiguravajuće kuće	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5.0
Osiguravajuće kuće (PD range)	0.00039 - 0.00127	0.00282 - 0.00464	0.01327 - 0.08368	1
Država	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Država (PD range)	0.00028 - 0.00403	0.00547 - 0.06296	0.08545 - 0.39348	1
Micro	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5.0
Micro (PD range)	0.0265	0.0340 - 0.0617	0.1297 - 0.3163	1
Sektor stanovništva (stambeni, gotovinski krediti, visa i revolving kartice)	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5.0
Sektor stanovništva (PD range)	0.0026 - 0.0286	0.0340 - 0.0867	0.1055 - 0.3445	1

Grupa upravlja, ograničava i kontroliše koncentraciju kreditnog rizika gde god ga identifikuje, posebno prema jednom dužniku ili grupi povezanih lica, kao i prema industrijskim granama i zemljama. Grupa strukturira nivo kreditnog rizika koji preuzima uspostavljanjem limita na izloženost prema jednom dužniku, grupi dužnika, industrijskom sektoru, geografskim područjima. Ove vrste rizika se posmatraju kontinuirano i predmet su godišnje provere (ili češće, ukoliko se ukaže potreba). Izloženost prema bilo kom dužniku, uključujući banke i brokerske kuće se dodatno kontroliše sistemom pod-limita kojima se ograničavaju iznosi bilansne i vanbilansne izloženosti kao i dnevne limite rizika u pogledu trgovinskih poslova kao što su devizni forvard ugovori.

Poštovanje limita proverava se na dnevnom nivou. Izloženost kreditnom riziku takođe se prati kroz redovne analize sposobnosti dužnika i potencijalnih dužnika da ispune svoje finansijske obaveze i kroz izmenu limita kada je to neophodno. Uspostavljanje limita vrši se za sve tipove plasmana. Ulazak u transakciju bez definisanih limita nije dozvoljeno. Svako probijanje limita mora odmah biti prijavljeno nadležnim službama.

Vanbilansni plasmani

Garancije i stand by akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti. Pokriveni i trgovinski akreditivi – koji predstavljaju pismenu saglasnost Grupe da treće lice povuče određeni iznos sredstava sa računa Grupe radi naplate potraživanja od dužnika Grupe u skladu sa unapred definisanim uslovima – su obezbeđeni robom na koju se transakcija odnosi i stoga obično nose manji kreditni rizik od standardnog kredita.

Potencijalne obaveze predstavljaju neiskorišćene delove okvirnih linija kojim se dozvoljava izdavanje kredita, garancije ili akreditiva. U pogledu kreditnog rizika kojem je Grupa izložena u vezi potencijalnih obaveza, mogući gubitak jednak je visini potencijalne obaveze tj. iznosa koji je odobren, a nije povučen. Ipak, razumno je pretpostaviti da je iznos mogućeg gubitka manji od ukupnih potencijalnih obaveza jer kod najvećeg dela potencijalnih obaveza povlačenje sredstava moguće je samo u slučaju da je dužnik zadovoljio određene uslove. Grupa kontroliše ročnost potencijalnih obaveza jer dugoročne obaveze po pravilu nose veći stepen kreditnog rizika od kratkoročnih.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Promena u izloženosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2021. godine

u hiljadama dinara	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2020.	<u>252.300.928</u>	<u>69.507.554</u>	<u>6.187.540</u>	<u>327.996.022</u>
Novi plasmani	161.126.487	16.541.192	730.361	178.398.040
Smanjenje/otplata plasmana	-100.809.775	-23.355.934	-2.650.548	-126.816.257
Prelazak iz Stage 1	-4.261.324	3.629.280	632.044	-
Prelazak iz Stage 2	12.263.222	-13.979.641	1.716.419	-
Prelazak iz Stage 3	144.077	276.185	-420.262	-
31.12.2021.	<u>320.763.615</u>	<u>52.618.636</u>	<u>6.195.554</u>	<u>379.577.805</u>

Promena ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2021. godine

u hiljadama dinara	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2020.	<u>546.995</u>	<u>2.079.608</u>	<u>4.236.291</u>	<u>6.862.894</u>
Novi plasmani	369.060	1.687.560	1.588.973	3.645.593
Smanjenje/otplata plasmana	-333.375	-958.603	-2.044.187	-3.336.165
Prelazak iz Stage 1	-35.549	23.643	11.906	-
Prelazak iz Stage 2	24.347	-274.752	250.405	-
Prelazak iz Stage 3	1.242	21.959	-23.201	-
31.12.2021.	<u>572.720</u>	<u>2.579.415</u>	<u>4.020.187</u>	<u>7.172.322</u>

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2021. godine prikazani su u nastavku:

31.12.2021.					
Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	32.656.439	6	32.656.433	57.961.759	90.618.192
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	13.669	13.669
Hartije od vrednosti	85.157.594	12.385	85.145.209	3.480.030	88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.418.593	2.015	22.416.578	- 195	22.416.383
Kredit i potraživanja od komitenata	223.655.722	6.752.352	216.903.370	- 230.930	216.672.440
Ostala sredstva	411.675	93.322	318.353	690.238	1.008.591
Leasing	15.277.782	312.242	14.965.540	-	14.965.540
Bilansna izloženost	379.577.805	7.172.322	372.405.483	61.914.571	434.320.054
Date garancije i jemstva	60.826.444	465.892	60.360.552	-	60.360.552
Preuzete buduće obaveze	115.746.612	342.977	115.403.635	3.667.826	119.071.461
Vanbilansna izloženost	176.573.056	808.869	175.764.187	3.667.826	179.432.013
Ukupna izloženost	556.150.861	7.981.191	548.169.670	65.582.397	613.752.067

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2020. godine prikazani su u nastavku:

31.12.2020.					
Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)		
	4	5 (3+4)			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	29.647.992	8	29.647.984	56.784.111	86.432.095
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	51.496	51.496
Hartije od vrednosti	69.754.784	9.652	69.745.132	597.659	70.342.791
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20.823.562	528	20.823.034	(248)	20.822.786
Kredit i potraživanja od komitenata	193.496.466	6.383.918	187.112.548	(198.298)	186.914.250
Investicije u zavisna društva	137	-	137	-	137
Leasing	13.854.914	383.123	13.471.791	-	13.471.791
Bilansna izloženost	327.996.022	6.862.893	321.133.129	57.906.162	379.039.291
Date garancije i jemstva	55.150.436	389.678	54.760.758	-	54.760.758
Preuzete buduće obaveze	100.730.617	478.539	100.252.078	-	100.252.078
Vanbilansna izloženost	155.881.053	868.217	155.012.836	-	155.012.836
Ukupna izloženost	483.877.075	7.731.110	476.145.965	57.906.162	574.052.127

U pogledu regionalne izloženosti, krediti i plasmani i vanbilansne stavke plasiraju se gotovo isključivo na teritoriji Republike Srbije. Banka nije kreditirala dužnike iz područja visokog rizika, tako da Banka nije izložena riziku koncentracije koji proizlazi iz ulaganja u visokorizične zemlje

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Što se tiče regionalne izloženosti, Grupa kredite i potraživanja, kao i vanbilansne plasmane plasira skoro isključivo na teritoriji Republike Srbije. Grupa nije plasirala sredstva komitentima iz visoko rizičnih područja, tako da Grupa nije izložena riziku koncentracije po osnovu ulaganja u visoko rizične zemlje.

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji bilansnih i vanbilansnih izloženosti su prikazani u nastavku:

31.12.2021.																	
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	15.194.675	9.796.250	1.174.069	11.851.407	8.041.757	974.868	7.273.123	4.529.986	648.644	7.830.315	4.735.020	711.366	209.939	69.252.533	3.508.947	-	72.971.419
Stambeni krediti	6.986.115	4.668.922	254.347	5.970.872	3.682.891	188.278	2.935.696	1.813.404	167.861	2.046.179	1.219.013	62.884	-	29.323.092	673.370	-	29.996.462
Potrošački i gotovinski krediti	6.815.423	3.525.614	725.202	4.686.063	3.411.199	610.554	3.437.938	2.088.345	341.831	4.404.477	2.744.866	450.604	-	31.113.925	2.128.191	-	33.242.116
Transakcioni i kreditne kartice	1.283.494	1.024.872	168.123	1.091.203	626.125	167.220	806.568	379.924	125.233	1.264.055	484.047	181.701	-	6.960.288	642.277	-	7.602.565
Ostala potraživanja	109.643	576.842	26.397	103.269	321.542	8.816	92.921	248.313	13.719	115.604	287.094	16.177	209.939	1.855.228	65.109	-	2.130.276
Potraživanja od privrede	42.763.998	2.988.027	345.735	99.640.960	7.652.575	504.042	24.619.038	7.149.370	799.239	16.420.193	5.632.740	536.598	-	206.866.901	2.185.614	-	209.052.515
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1.761.939	9.711	1.377	1.505.442	165.809	1.281	1.282.314	926.251	20.146	1.369.624	14.708	22.963	-	7.035.798	45.767	-	7.081.565
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	8.742.320	855.217	67.694	12.570.425	1.729.087	205.757	6.052.687	878.909	499.616	5.819.656	3.553.379	405.497	-	40.201.680	1.178.564	-	41.380.244
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	8	2	3	18	-	30	5.152	-	-	1	7.191	-	-	12.372	33	-	12.405
Gradevinarstvo	1.792.564	147.950	7.308	1.438.497	3.253.675	13.927	739.218	153.934	4.638	366.135	300.818	1.011	-	8.192.791	26.884	-	8.219.675
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	16.044.998	658.354	88.481	12.265.800	1.419.871	81.923	9.045.219	4.574.340	47.476	7.295.816	1.097.649	38.606	-	52.402.047	256.486	-	52.658.533
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	782.165	917.344	28.250	3.347.403	632.962	106.939	436.102	244.717	31.451	543.518	152.904	20.676	-	7.057.115	187.316	-	7.244.431
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	1.298.747	185.212	70.545	3.891.242	158.004	31.211	1.964.411	82.858	138.951	230.835	20.606	1.269	-	7.831.915	241.976	-	8.073.891
Ostalo	12.341.257	214.237	82.077	64.622.133	293.167	62.974	5.093.935	288.361	56.961	794.608	485.485	46.576	-	84.133.183	248.588	-	84.381.771
Potraživanja od ostalih klijenata	65.519.308	23.713	-	16.694.823	171	38.041	18	-	-	15	-	-	-	82.238.048	38.041	-	82.276.089
Leasing	6.893.941	625.112	38.986	1.795.125	393.503	44.718	2.206.058	408.069	249.523	2.060.612	517.056	45.079	-	14.899.476	378.306	-	15.277.782
Leasing - potraživanja od stanovništva	456.849	2.346	7.759	176.332	-	-	114.434	-	841	62.380	-	182	-	812.341	8.782	-	821.123
Leasing - potraživanja od privrede	6.437.092	622.766	31.227	1.618.793	393.503	44.718	2.091.624	408.069	248.682	1.998.233	517.056	44.897	-	14.087.135	369.524	-	14.456.659
Ukupna izloženost	130.371.922	13.433.102	1.558.790	129.982.315	16.088.006	1.561.669	34.098.237	12.087.425	1.697.406	26.311.135	10.884.816	1.293.043	209.939	373.256.958	6.110.908	-	379.577.805

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.																	
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	2.059.193	1.827.087	40.000	1.672.797	1.036.136	28.515	1.287.988	591.689	24.066	1.855.205	672.136	33.240	-	11.002.231	125.821	-	11.128.052
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	2.056.893	1.827.087	40.000	1.671.033	1.004.265	28.515	1.287.988	591.689	24.066	1.854.617	672.136	33.240	-	10.965.708	125.821	-	11.091.529
Ostala potraživanja	2.300	-	-	1.764	31.871	-	-	-	-	588	-	-	-	36.523	-	-	36.523
Potraživanja od privrede	41.322.470	2.264.522	22.308	59.617.038	5.341.804	482.012	25.525.553	1.510.132	548.294	22.061.660	1.134.875	3.976	-	158.778.054	1.056.590	-	159.834.644
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	675.328	2.350	-	36.701	14.797	-	712.460	436.353	-	703.770	1.815	-	-	2.583.574	-	-	2.583.574
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	4.518.392	1.841.628	2.993	13.269.116	2.658.397	107	9.742.041	144.411	545.933	11.634.131	160.188	1.700	-	43.968.304	550.733	-	44.519.037
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	-	-	-	41.024	-	-	714	-	-	-	348	-	-	42.086	-	-	42.086
Gradevinarstvo	4.984.920	66.758	-	9.573.023	564.308	47.893	1.781.464	41.824	-	6.253.334	430.316	-	-	23.695.947	47.893	-	23.743.840
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	25.776.412	170.596	41	14.645.142	1.450.698	432.396	10.296.351	743.698	-	2.913.538	446.530	-	-	56.442.965	432.437	-	56.875.402
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	1.056.082	54.447	16.819	6.165.601	402.992	40	347.773	71.227	312	204.004	37.964	2.000	-	8.340.090	19.171	-	8.359.261
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	3.680.143	115.382	708	4.340.045	119.465	-	133.222	35.777	2.014	128.857	2.153	-	-	8.555.044	2.722	-	8.557.766
Ostalo	631.193	13.361	1.747	11.546.386	131.147	1.576	2.511.528	36.842	35	224.026	55.561	276	-	15.150.044	3.634	-	15.153.678
Potraživanja od ostalih klijenata	2.297.474	13.095	-	3.297.162	2.629	-	-	-	-	-	-	-	-	5.610.360	-	-	5.610.360
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	45.679.137	4.104.704	62.308	64.586.997	6.380.569	510.527	26.813.541	2.101.821	572.360	23.916.865	1.807.011	37.216	-	175.390.645	1.182.411	-	176.573.056

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2020.																	
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	13.601.569	9.788.606	999.486	9.790.121	7.723.926	881.102	6.322.761	4.590.045	559.742	6.557.434	4.822.618	649.189	228.320	63.197.080	3.089.519	-	66.514.919
Stambeni krediti	5.849.239	4.458.430	226.741	4.425.933	3.225.173	189.618	2.201.314	1.782.453	126.230	1.420.918	1.159.042	50.768	-	24.522.502	593.357	-	25.115.859
Potrošački i gotovinski krediti	6.358.818	3.580.788	565.317	4.148.265	3.439.505	494.250	3.175.462	2.084.162	288.767	3.787.228	2.778.165	381.091	-	29.352.393	1.729.425	-	31.081.818
Transakcioni i kreditne kartice	1.258.704	1.079.278	183.654	1.099.101	685.020	179.774	850.645	426.924	129.431	1.223.165	557.995	195.816	-	7.180.832	688.675	-	7.869.507
Ostala potraživanja	134.808	670.110	23.774	116.822	374.228	17.460	95.340	296.506	15.314	126.123	327.416	21.514	228.320	2.141.353	78.062	-	2.447.735
Potraživanja od privrede	23.645.055	7.871.275	284.018	84.282.931	14.611.542	371.311	17.804.993	8.858.309	1.128.972	14.627.868	6.103.818	845.575	-	177.805.791	2.629.876	-	180.435.667
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	289.035	64.207	28	734.555	240.021	3.283	850.615	2.281.558	22	1.234.975	13.669	23.531	-	5.708.635	26.864	-	5.735.499
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	6.560.546	2.241.509	96.368	7.726.753	3.115.626	139.149	7.518.341	895.652	629.149	5.034.110	4.086.647	727.989	-	37.179.184	1.592.655	-	38.771.839
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1	30	2	29	-	16	7.047	-	-	15.392	41	-	-	22.540	18	-	22.558
Gradevinarstvo	1.287.696	279.598	24.959	1.209.020	3.620.008	5.635	799.025	120.284	138.389	279.067	352.022	75	-	7.946.720	169.058	-	8.115.778
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	7.835.225	1.331.359	67.250	13.934.671	3.425.549	83.653	7.006.534	4.749.920	36.106	7.231.895	637.990	15.882	-	46.153.143	202.891	-	46.356.034
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	230.989	1.126.121	3.030	1.582.211	973.657	82.905	373.488	359.232	10.714	181.802	363.313	16.659	-	5.190.813	113.308	-	5.304.121
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	855.882	451.329	6.477	1.898.267	842.007	18.344	442.170	137.840	173.549	110.253	220.398	5.566	-	4.958.146	203.936	-	5.162.082
Ostalo	6.585.681	2.377.122	85.904	57.197.425	2.394.674	38.326	807.773	313.823	141.043	540.374	429.738	55.873	-	70.646.610	321.146	-	70.967.756
Potraživanja od ostalih klijenata	50.822.612	784	-	16.329.025	53	38.040	2	-	-	-	-	-	-	67.152.476	38.040	-	67.190.516
Leasing	4.529.636	2.499.655	55.143	1.087.168	498.227	45.152	1.560.679	1.089.085	48.938	1.339.068	950.146	152.016	-	13.553.665	301.249	-	13.854.914
Leasing - potraživanja od stanovništva	450.411	13.221	4.611	146.793	-	-	132.365	-	1.120	61.475	1.076	1.198	-	805.340	6.930	-	812.270
Leasing - potraživanja od privrede	4.079.225	2.486.435	50.532	940.375	498.227	45.152	1.428.314	1.089.085	47.818	1.277.593	949.071	150.818	-	12.748.324	294.320	-	13.042.644
Ukupna izloženost	92.598.872	20.160.320	1.338.647	111.489.245	22.833.748	1.335.605	25.688.435	14.537.439	1.737.652	22.524.370	11.876.582	1.646.780	228.320	321.709.012	6.058.684	-	327.996.016

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2020.																	
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	1.993.385	1.848.952	40.894	1.665.792	1.055.135	37.739	1.309.927	604.146	29.784	1.774.990	697.747	38.034	-	10.950.074	146.450	-	11.096.524
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.992.797	1.848.364	40.894	1.665.792	1.022.677	37.739	1.309.927	604.146	29.784	1.774.990	696.571	38.034	-	10.915.264	146.450	-	11.061.714
Ostala potraživanja	588	588	-	-	32.458	-	-	-	-	-	1.176	-	-	34.810	-	-	34.810
Potraživanja od privrede	24.435.074	6.169.152	5.868	57.989.757	11.671.434	539.549	14.374.640	1.473.698	455.916	19.834.749	1.770.644	3.254	-	137.719.153	1.004.587	-	138.723.739
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	390.392	141	-	115.735	274	-	225.623	291.067	-	74.217	4.145	16	-	1.101.595	16	-	1.101.610
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	3.346.856	2.710.989	3.269	9.411.194	5.213.502	11.896	8.259.384	325.321	455.333	11.093.383	626.663	200	-	40.987.292	470.698	-	41.457.990
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	-	-	-	35.449	5.575	-	36	-	-	-	364	-	-	41.423	-	-	41.423
Gradevinarstvo	3.000.845	84.244	429	9.902.000	1.006.938	47.893	1.440.746	112.498	-	5.785.105	404.576	-	-	21.736.953	48.322	-	21.785.275
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	13.397.219	2.848.925	1.810	20.721.302	3.783.040	479.309	3.846.277	509.259	-	2.460.422	504.306	400	-	48.070.750	481.519	-	48.552.269
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	710.982	331.326	-	5.553.649	381.396	-	124.474	148.139	574	87.151	137.505	2.287	-	7.474.623	2.861	-	7.477.484
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	2.972.251	170.574	265	3.059.706	148.105	-	393.082	54.498	-	81.608	41.089	-	-	6.920.915	265	-	6.921.180
Ostalo	616.529	22.953	95	9.190.722	1.132.604	451	85.018	32.916	9	252.863	51.996	351	-	11.385.602	906	-	11.386.508
Potraživanja od ostalih klijenata	2.265.336	35.987	-	3.756.719	2.747	-	-	-	-	-	-	-	-	6.060.790	-	-	6.060.790
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	28.693.795	8.054.091	46.762	63.412.268	12.729.316	577.288	15.684.567	2.077.844	485.700	21.609.739	2.468.391	41.288	-	154.730.017	1.151.037	-	155.881.053

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Granska koncentracija, uključujući podatke o strukturi problematičnih plasmana je prikazana u nastavku. Pod problematičnim potraživanjima Grupa smatra potraživanja od dužnika koji su zadovoljili neki od „default“ indikatora navedenih u tabeli „Indikatori defaulta“, u daljem tekstu (u skladu sa internim pravilima RBI grupe).

Podaci o problematičnim bilansnim i vanbilansnim plasmanima su prikazani u nastavku:

31.12.2021.							
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
			1	2			
Potraživanja od stanovništva	72.971.420	3.314.643	3.508.947	212.648	2.108.345	4,8	480.625
Stambeni krediti	29.996.461	697.813	673.371	133.163	333.837	2,2	444.882
Potrošački i gotovinski krediti	33.242.117	1.797.792	2.128.191	75.989	1.234.928	6,4	5.262
Transakcioni i kreditne kartice	7.602.566	661.152	642.278	-	498.649	8,4	1.049
Ostala potraživanja	2.130.276	157.886	65.107	3.496	40.931	3,1	29.432
Potraživanja od privrede	209.052.515	3.496.703	2.185.614	1.086.283	1.650.975	1,0	760.363
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	7.081.565	61.879	45.768	20.896	37.282	0,6	21.367
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	41.380.244	1.470.964	1.178.564	922.636	937.368	2,8	447.271
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	12.406	33	34	-	24	0,3	-
Građevinarstvo	8.219.675	748.332	26.885	8.086	19.396	0,3	4.743
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	52.658.533	384.363	256.486	61.036	188.956	0,5	29.461
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	7.244.430	329.900	187.316	64.024	141.091	2,6	60.171
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	8.073.891	179.403	241.976	3.381	132.869	3,0	159.387
Ostalo	84.381.771	321.829	248.585	6.224	193.989	0,3	37.963
Potraživanja od ostalih klijenata	82.276.088	48.734	38.041	-	34.417	-	-
Leasing	15.277.782	312.242	378.306	278.823	189.000	2,5	196.550
Leasing-potraživanja od stanovništva	821.123	9.620	8.782	-	4.684	1,1	7.112
Leasing-potraživanja od privrede	14.456.659	302.621	369.524	278.823	184.315	2,6	189.438
Ukupna potraživanja	379,577,805	7,172,322	6,110,908	1,577,754	3,982,737	1,6	1,437,538

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.							
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	(3/1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	11.128.053	151.190	125.822	-	77.404	1,1	370
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.091.530	142.667	125.822	-	77.404	1,1	370
Ostala potraživanja	36.523	8.523	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	159.834.643	655.768	1.056.589	142.880	402.601	0,7	315.126
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	2.583.575	5.099	-	-	-	-	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	44.519.035	166.152	550.732	140.594	67.512	1,2	131.628
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	42.086	46	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	23.743.841	73.200	47.893	-	40.894	0,2	20.856
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	56.875.401	350.622	432.437	2.286	286.875	0,8	162.642
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	8.359.260	25.407	19.170	-	4.736	0,2	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	8.557.766	20.413	2.722	-	209	-	-
Ostalo	15.153.679	14.829	3.635	-	2.375	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.610.360	1.911	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	176.573.056	808.869	1.182.411	142.880	480.005	0,7	315.496

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2020.							
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	(3/1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	66.514.920	3.306.498	3.218.375	278.326	1.999.977	4,8	522.574
Stambeni krediti	25.115.858	648.115	593.357	156.560	329.798	2,4	415.464
Potrošački i gotovinski krediti	31.081.818	1.786.983	1.729.425	67.176	1.070.979	5,6	3.546
Transakcioni i kreditne kartice	7.869.508	690.846	688.675	-	516.652	8,8	1.553
Ostala potraživanja	2.447.736	180.554	206.918	54590	82.548	8,5	102.011
Potraživanja od privrede	185.467.582	3.138.216	2.629.877	1.329.121	1.962.599	1,4	754.242
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	5.735.499	77.672	26.865	21.512	20.171	0,5	19.148
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	38.771.841	1.578.947	1.592.655	1.083.973	1.229.869	4,1	376.927
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	22.558	161	18	-	11	0,1	-
Građevinarstvo	8.115.780	302.460	169.059	138.756	131.844	2,1	67.782
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	46.356.034	396.812	202.891	42.017	159.242	0,4	30.297
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	5.304.121	241.092	113.308	35.972	89.006	2,1	25.404
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	5.162.081	160.452	203.935	4.101	91.152	4,0	177.122
Ostalo	75.999.668	380.620	321.146	2.790	241.304	0,4	57.562
Potraživanja od ostalih klijenata	62.158.606	35.056	38.040	-	34.417	0,1	-
Leasing	13.854.914	383.123	301.249	33.402	239.299	2,2	44.767
Leasing-potraživanja od stanovništva	812.270	12.919	6.930	-	5.462	0,9	2.581
Leasing-potraživanja od privrede	13.042.644	370.204	294.320	33.402	233.837	2,3	42.186
Ukupna potraživanja	327.996.022	6.862.893	6.187.541	1.640.849	4.236.292	1,9	1.321.583

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2020.							
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	(3/1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	11.096.524	158.042	146.450	-	85.296	1,3	480
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.061.714	150.033	146.450	-	85.296	1,3	480
Ostala potraživanja	34.810	8.009	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	138.723.739	709.259	1.004.587	2.673	293.667	0,7	659.852
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1.101.610	5.338	16	-	-	-	16
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	41.457.990	234.975	470.698	2.673	61.841	1,1	168.887
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	41.423	76	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	21.785.275	99.894	48.322	-	40.139	0,2	20.855
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	48.552.269	310.386	481.519	-	189.167	1,0	470.094
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	7.477.484	27.317	2.861	-	1.757	-	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	6.921.180	13.260	265	-	210	-	-
Ostalo	11.386.508	18.013	906	-	553	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	6.060.790	916	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	155.881.053	868.217	1.151.037	2.673	378.963	0,7	660.332

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Prilagođavanje modela za merenje očekivanih kreditnih gubitaka (PMA)

Prilagođavanja modela (zasnovano na IFRS 9.B5.5.16 an EBA/GL/2017/06) za procenu ispravke vrednosti očekivanih kreditnih gubitaka se primenjuju u okolnostima kada postojeći inputi, pretpostavke i tehnike modeliranja nisu u stanju da obuhvate sve relevantne faktore rizika. Pojava novih makroekonomskih, mikroekonomskih ili političkih događaja, zajedno sa očekivanim promenama parametara, modela ili podataka koji nisu uključeni u trenutne parametre, interne migracije rejtinga ili informacije koje se odnose na budućnost, su neki od primera takvih okolnosti, Članice RBI grupacije bi trebalo da koriste prilagođavanja modela samo kao privremeno rešenje, u sledećim situacijama:

- Privremene (prolazne) okolnosti (prirodne katastrofe, bolesti, oružani sukobi)
- U slučajevima kad nema dovoljno vremena za korigovanje modela uvođenjem novih relevantnih informacija
- Resegmentiranje postojećih grupa kreditnih izloženosti – potrebno je više vremena za ažuriranje parametara
- Kada podskup kreditnih izloženosti reaguje drugačije na faktore ili događaje od očekivanog

Velika i srednja preduzeća su uključena u izabrani PMA portfolio ukoliko su sledeći kriterijumi ispunjeni:

- Klijenti su prihvatili Moratorijum 3
- CRS status je “Workout”

Grupa je ove klijente procenila kao one kod kojih se očekuju gubici, ali još uvek nije u stanju da identifikuje pojedinačne defaulte (nisu ispunjeni kriterijumi za prebacivanje pojedinačnih klijenata u Stage 3).

Izračunata rezervisanja za ovu grupu (Stage 1 & 2) klijenata potcenjuju očekivane gubitke jer se dodeljena verovatnoća neizmirenja obaveza zasniva na istorijskim podacima koji ne odražavaju na pravi način trenutnu situaciju, dok je prikaz dana kašnjenja iskrivljen zbog moratorijuma.

Klijent će biti isključen iz izabranog PMA portfolija nakon:

- Ulaska u Stage 3
- Godinu dana posle PLC odobrenja
- Završetka COVID krize

Kvantifikacija modela za merenje očekivanih kreditnih gubitaka je prikazana u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Potraživanja od stanovništva	400,715	586,811
Potraživanja od privrede	<u>1,128,792</u>	<u>621,871</u>
Ukupno	<u>1,529,507</u>	<u>1,208,682</u>

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - o Stopa inflacije.

- Portfolio stanovništva:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Cene nekretnina

Dodatno, pri uključivanju informacija o budućnosti koristi se i tzv. „kreditnog sata“ koje je razvijeno kako bi se identifikovala trenutna pozicija u kreditnom ciklusu, kao i trend. U zavisnosti od trenutne pozicije EBITDA i neto duga privrednih subjekata nad medijanom i trendom, kreditni sat daje procenu visine rizika (nizak, srednji, visok). U zavisnosti od procene faze ciklusa, vrši se korekcija parametara, ali isključivo u delu varijacija koje makroekonomski model ne objašnjava (da bi se izbeglo dvostruko uključivanje makroekonomskih kretanja) i samo ako ova korekcija poboljšava performanse makroekonomskog modela.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o bruto i neto izloženosti bilansnih i vanbilansnih potraživanja kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezbeđenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	42.149.521	27.103.011	3.508.948	209.939	-	72.971.419	2.145.795	1.168.848	69.656.776	22.834.264	533.637
Stambeni krediti	17.938.861	11.384.229	673.371	-	-	29.996.461	333.837	363.976	29.298.648	21.257.476	444.882
Potrošački i gotovinski krediti	19.343.902	11.770.024	2.128.191	-	-	33.242.117	1.234.928	562.864	31.444.325	34.766	5.262
Transakcioni i kreditne kartice	4.445.321	2.514.967	642.278	-	-	7.602.566	498.649	162.502	6.941.415	24.604	1.049
Ostala potraživanja	421.437	1.433.791	65.108	209.939	-	2.130.275	78.381	79.506	1.972.388	1.517.418	82.444
Potraživanja od privrede	183.444.194	23.422.709	2.185.613	-	-	209.052.516	1.650.976	1.845.727	205.555.813	74.845.236	760.363
Velika preduzeća	108.603.886	16.923.543	1.122.964	-	-	126.650.393	848.736	1.523.242	124.278.415	38.180.383	516.188
Mala i srednja preduzeća	12.384.758	2.943.204	655.210	-	-	15.983.172	495.558	81.424	15.406.190	4.609.835	216.463
Mikro preduzeća i preduzetnici	4.124.172	3.555.770	407.439	-	-	8.087.381	306.682	240.907	7.539.792	1.363.458	27.712
Finansijske institucije	58.331.378	192	-	-	-	58.331.570	-	154	58.331.416	30.691.560	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	82.214.164	23.883	38.041	-	-	82.276.088	34.416	14.318	82.227.354	-	-
Leasing	12.955.736	1.943.740	378.306	-	-	15.277.782	189.000	123.242	14.965.540	9.665.102	196.550
Leasing - potraživanja od stanovništva	809.995	2.346	8.782	-	-	821.123	4.684	4.936	811.503	661.915	7.112
Leasing - potraživanja od privrede	12.145.741	1.941.394	369.524	-	-	14.456.659	184.315	118.306	14.154.037	9.003.187	189.438
Ukupna izloženost	320.763.615	52.493.343	6.110.908	209.939	-	379.577.805	4.020.187	3.152.135	372.405.483	107.344.602	1.490.550
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	307.807.879	50.549.603	-	125.293	-	358.482.775	-	3.028.893	355.453.882	97.679.500	-
od čega: restrukturirana	51.141	395.115	-	47.617	-	493.873	-	19.689	474.184	245.795	-
Problematična potraživanja	-	-	5.732.602	84.646	-	5.817.248	3.831.187	-	1.986.061	-	1.294.000
od čega: restrukturirana	-	-	1.298.931	41.778	-	1.340.709	1.031.768	-	308.941	-	580.844
Leasing	12.955.736	1.943.740	378.306	-	-	15.277.782	189.000	123.242	14.965.540	9.665.102	196.550
Neproblematična potraživanja	12.955.736	1.943.740	-	-	-	14.899.476	-	123.242	14.776.234	9.665.102	-
od čega: restrukturirana	222.146	205.717	-	-	-	427.863	-	3.081	424.782	297.546	-
Problematična potraživanja	-	-	378.306	-	-	378.306	189.000	-	189.306	-	196.550
od čega: restrukturirana	-	-	278.823	-	-	278.823	112.442	-	166.382	-	157.832
Ukupna izloženost	320.763.615	52.493.343	6.110.908	209.939	-	379.577.805	4.020.187	3.152.135	372.405.483	107.344.602	1.490.550

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.										
	Neobežvređena potraživanja (stage 1&2)		Obežvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobežvređenih potraživanja	Obežvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	6.875.183	4.127.048	125.822	-	-	11.128.053	77.404	73.786	10.976.863	94.339	370
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	6.870.531	4.095.177	125.822	-	-	11.091.530	77.404	65.263	10.948.863	60.092	370
Ostala potraživanja	4.652	31.871	-	-	-	36.523	-	8.523	28.000	34.247	-
Potraživanja od privrede	148.526.722	10.251.332	1.056.589	-	-	159.834.643	402.600	253.170	159.178.875	47.029.329	315.126
Velika preduzeća	133.582.550	8.924.881	1.027.341	-	-	143.534.772	387.113	205.150	142.942.509	38.827.635	303.368
Mala i srednja preduzeća	5.606.901	661.636	18.351	-	-	6.286.888	8.444	9.881	6.268.564	839.660	11.758
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.007.949	599.607	10.897	-	-	1.618.453	7.043	38.071	1.573.339	170.564	-
Finansijske institucije	8.329.322	65.208	-	-	-	8.394.530	-	68	8.394.463	7.191.470	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.594.636	15.724	-	-	-	5.610.360	-	1.909	5.608.449	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	160.996.541	14.394.104	1.182.411	-	-	176.573.056	480.004	328.865	175.764.187	47.123.668	315.496
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	160.996.541	14.394.104	-	-	-	175.390.645	-	328.865	175.061.780	47.123.668	-
od čega: restrukturirana	-	9	-	-	-	9	-	-	9	-	-
Problematična potraživanja	-	-	1.182.411	-	-	1.182.411	480.004	-	702.407	-	315.496
od čega: restrukturirana	-	-	142.880	-	-	142.880	-	-	142.880	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	160.996.541	14.394.104	1.182.411	-	-	176.573.056	480.004	328.865	175.764.187	47.123.668	315.496

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	36.271.886	26.925.194	3.089.520	228.320	-	66.514.920	1.999.977	1.306.519	63.208.424	21.987.750	522.574
Stambeni krediti	13.897.404	10.625.098	593.357	-	-	25.115.859	329.798	318.316	24.467.745	20.117.888	415.464
Potrošački i gotovinski krediti	17.469.773	11.882.620	1.729.425	-	-	31.081.818	1.070.979	716.003	29.294.836	29.350	3.546
Transakcioni i kreditne kartice	4.431.616	2.749.217	688.675	-	-	7.869.508	516.652	174.194	7.178.662	23.291	1.553
Ostala potraživanja	473.093	1.668.259	78.063	228.320	-	2.447.735	82.548	98.006	2.267.181	1.817.221	102.011
Potraživanja od privrede	140.360.850	37.444.945	2.629.877	-	-	180.435.672	1.962.598	1.175.621	177.297.453	60.142.681	754.242
Velika preduzeća	74.295.298	28.843.790	1.900.572	-	-	105.039.660	1.412.243	769.159	102.858.258	33.527.119	580.044
Mala i srednja preduzeća	8.779.879	4.727.149	371.434	-	-	13.878.462	291.963	204.064	13.382.435	4.205.285	135.250
Mikro preduzeća i preduzetnici	2.780.130	3.874.006	357.871	-	-	7.012.007	258.392	192.710	6.560.905	1.073.661	38.948
Finansijske institucije	54.505.543	-	-	-	-	54.505.543	-	9.688	54.495.855	21.336.616	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	67.151.639	837	38.040	-	-	67.190.516	34.417	639	67.155.460	-	-
Leasing	8.516.551	5.037.114	301.249	-	-	13.854.914	239.299	143.824	13.471.791	8.202.347	4.613
Leasing - potraživanja od stanovništva	791.044	14.296	6.930	-	-	812.270	5.462	7.457	799.351	7.585.729	-
Leasing - potraživanja od privrede	7.725.507	5.022.818	294.320	-	-	13.042.644	233.837	136.367	12.672.440	616.618	4.613
Ukupna izloženost	252.300.926	69.408.090	6.058.686	228.320	-	327.996.022	4.236.291	2.626.603	321.133.128	90.332.778	1.281.429
Prema kategorijama potraživanja					-						
Neproblematična potraživanja	243.783.480	64.370.976	133.079	119.666	-	308.407.201	9.252	2.482.780	305.915.169	82.130.430	57.518
od čega: restrukturirana	92.491	473.795	3.838	53.221	-	623.345	749	34.659	587.937	312.329	4.660
Problematična potraživanja	896	-	5.624.357	108.654	-	5.733.907	3.987.740	-	1.746.167	-	1.219.297
od čega: restrukturirana	896	-	1.555.158	42.940	-	1.598.994	1.326.932	-	272.062	-	377.179
Leasing	8.516.551	5.037.114	301.249	-	-	13.854.914	239.299	143.824	13.471.791	8.202.347	4.613
Neproblematična potraživanja	8.516.551	5.037.114	-	-	-	13.553.665	-	143.824	13.409.841	8.202.347	-
od čega: restrukturirana	80.765	265.098	-	-	-	345.863	-	7.396	338.466	-	-
Problematična potraživanja	-	-	301.249	-	-	301.249	239.299	-	61.950	-	4.613
od čega: restrukturirana	-	-	33.402	-	-	33.402	27.693	-	5.710	-	-
Ukupna izloženost	252.300.927	69.408.090	6.058.685	228.320	-	327.996.022	4.236.291	2.626.604	321.133.127	90.332.777	1.281.428

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	6.744.094	4.205.980	146.450	-	-	11.096.524	85.296	72.746	10.938.482	89.973	480
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	6.743.506	4.171.758	146.450	-	-	11.061.714	85.296	64.737	10.911.681	57.438	480
Ostala potraživanja	588	34.222	-	-	-	34.810	-	8.009	26.801	32.535	-
Potraživanja od privrede	116.634.223	21.084.930	1.004.587	-	-	138.723.739	293.668	415.591	138.014.480	36.377.077	659.852
Velika preduzeća	103.276.507	18.931.038	982.140	-	-	123.189.685	280.517	363.641	122.545.527	28.533.940	648.078
Mala i srednja preduzeća	4.664.074	1.315.337	15.960	-	-	5.995.371	8.900	16.437	5.970.034	936.766	11.774
Mikro preduzeća i preduzetnici	902.741	666.939	6.487	-	-	1.576.166	4.251	35.023	1.536.892	111.352	-
Finansijske institucije	7.790.901	171.616	-	-	-	7.962.517	-	490	7.962.027	6.795.019	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	6.022.056	38.734	-	-	-	6.060.790	-	916	6.059.874	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	129.400.373	25.329.644	1.151.037	-	-	155.881.053	378.964	489.253	155.012.836	36.467.050	660.332
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	129.400.373	25.329.644	10.123	-	-	154.740.139	82	489.253	154.250.804	36.467.049	365
od čega: restrukturirana	8.405	251.477	-	-	-	259.882	-	13.132	246.750	36.603	-
Problematična potraživanja	-	-	1.140.915	-	-	1.140.915	378.882	-	762.033	-	659.967
od čega: restrukturirana	-	-	2.673	-	-	2.673	-	-	2.673	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	129.400.373	25.329.644	1.151.037	-	-	155.881.053	378.964	489.253	155.012.836	36.467.050	660.332

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje su prikazani u nastavku:

31.12.2021.															
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	49.023.552	19.216.075	826.080	177.930	8.898	411.493	1.486.830	400.636	325.593	884.396	209.939	-	69.252.535	3.508.948	72.971.422
Stambeni krediti	23.620.193	5.521.874	140.161	37.321	3.542	170.824	394.239	52.344	11.727	44.236	-	-	29.323.091	673.370	29.996.461
Potrošački i gotovinski krediti	19.214.836	11.235.220	550.146	111.613	2.111	172.461	905.452	272.705	229.580	547.994	-	-	31.113.926	2.128.192	33.242.118
Transakcioni i kreditne kartice	5.133.519	1.692.722	108.474	25.242	332	34.797	164.699	66.350	84.274	292.157	-	-	6.960.289	642.277	7.602.566
Ostala potraživanja	1.055.004	766.259	27.299	3.754	2.913	33.411	22.440	9.237	12	9	209.939	-	1.855.229	65.109	2.130.277
Potraživanja od privrede	202.470.146	4.253.955	120.807	21.866	129	1.250.384	437.024	119.711	79.837	298.657	-	-	206.866.903	2.185.613	209.052.516
Velika preduzeća	125.459.441	57.234	10.754	-	-	1.025.737	81.150	-	15.964	112	-	-	125.527.429	1.122.963	126.650.392
Mala i srednja preduzeća	14.942.216	342.221	43.525	-	-	209.218	253.517	57.232	43.592	91.652	-	-	15.327.962	655.211	15.983.173
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.744.635	3.847.104	66.208	21.866	129	15.429	102.357	62.479	20.281	206.893	-	-	7.679.942	407.439	8.087.381
Finansijske institucije	58.323.854	7.396	320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58.331.570	-	58.331.570
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	82.238.044	-	-	-	-	38.041	-	-	-	-	-	-	82.238.044	38.041	82.276.085
Leasing	14.736.296	117.514	40.409	5.257	-	288.065	2.626	2.345	704	84.565	-	-	14.899.476	378.306	15.277.782
Leasing - potraživanja od stanovništva	809.736	259	2.346	-	-	3.824	-	317	-	4.641	-	-	812.341	8.782	821.123
Leasing - potraživanja od privrede	13.926.560	117.256	38.063	5.257	-	284.241	2.626	2.028	704	79.924	-	-	14.087.135	369.524	14.456.659
Ukupna izloženost	348.468.038	23.587.544	987.296	205.053	9.027	1.987.983	1.926.480	522.692	406.134	1.267.618	209.939	-	373.256.958	6.110.908	379.577.805
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	333.731.742	23.470.030	946.887	199.796	9.027	-	-	-	-	-	125.293	-	358.357.482	-	358.482.775
od čega: restrukturirana	275.532	143.092	27.312	319	-	-	-	-	-	-	47.617	-	446.255	-	493.872
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.699.918	1.923.854	520.347	405.430	1.183.053	84.646	-	-	5.732.602	5.817.248
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	935.502	246.722	30.927	11.804	73.976	41.778	-	-	1.298.931	1.340.709
Leasing	14.736.296	117.514	40.409	5.257	-	288.065	2.626	2.345	704	84.565	-	-	14.899.476	378.306	15.277.782
Neproblematična potraživanja	14.736.296	117.514	40.409	5.257	-	-	-	-	-	-	-	-	14.899.476	-	14.899.476
od čega: restrukturirana	418.571	1.343	7.949	-	-	-	-	-	-	-	-	-	427.863	-	427.863
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	288.065	2.626	2.345	704	84.565	-	-	-	378.306	378.306
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	247.498	-	2.028	-	29.297	-	-	-	278.823	278.823
Ukupna izloženost	348.468.038	23.587.544	987.296	205.053	9.027	1.987.983	1.926.480	522.692	406.134	1.267.618	209.939	-	373.256.958	6.110.908	379.577.805

* Dani docnije se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.															
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	10.055.160	866.949	64.823	15.196	104	49.622	61.233	14.967	-	-	-	-	11.002.232	125.822	11.128.054
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	10.018.637	866.949	64.823	15.196	104	49.622	61.233	14.967	-	-	-	-	10.965.709	125.822	11.091.531
Ostala potraživanja	36.523	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36.523	-	36.523
Potraživanja od privrede	142.261.246	16.480.119	36.689	-	-	1.000.655	53.497	499	246	1.692	-	-	158.778.054	1.056.589	159.834.643
Velika preduzeća	127.715.434	14.791.997	-	-	-	989.532	37.810	-	-	-	-	-	142.507.431	1.027.342	143.534.773
Mala i srednja preduzeća	6.197.413	70.240	884	-	-	3.214	14.392	499	246	-	-	-	6.268.537	18.351	6.286.888
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.311.832	295.646	78	-	-	7.909	1.295	-	-	1.692	-	-	1.607.556	10.896	1.618.452
Finansijske institucije	7.036.567	1.322.236	35.727	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.394.530	-	8.394.530
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.610.359	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.610.359	-	5.610.359
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	157.926.765	17.347.068	101.512	15.196	104	1.050.277	114.730	15.466	246	1.692	-	-	175.390.645	1.182.411	176.573.056
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	157.926.765	17.347.068	101.512	15.196	104	-	-	-	-	-	-	-	175.390.645	-	175.390.645
od čega: restrukturirana	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	9
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.050.277	114.730	15.466	246	1.692	-	-	-	1.182.411	1.182.411
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	131.784	11.096	-	-	-	-	-	-	142.880	142.880
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	157.926.765	17.347.068	101.512	15.196	104	1.050.277	114.730	15.466	246	1.692	-	-	175.390.645	1.182.411	176.573.056

* Dani docnije se računaju prema metodologiji Banke

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.														
	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	42.942.541	18.744.905	1.157.442	298.864	53.329	286.505	1.279.600	492.308	152.106	879.002	228.320	-	63.197.081	3.089.521	66.514.922
Stambeni krediti	19.386.651	4.865.723	186.814	38.266	45.047	126.574	366.137	60.653	4.478	35.515	-	-	24.522.501	593.357	25.115.858
Potrošački i gotovinski krediti	17.606.955	10.837.161	721.374	182.551	4.352	105.105	687.099	265.837	89.581	581.804	-	-	29.352.393	1.729.426	31.081.819
Transakcioni i kreditne kartice	4.785.958	2.115.428	206.095	69.478	3.875	31.465	180.627	164.101	56.644	255.838	-	-	7.180.834	688.675	7.869.509
Ostala potraživanja	1.162.977	926.593	43.159	8.569	55	23.361	45.737	1.717	1.403	5.845	228.320	-	2.141.353	78.063	2.447.736
Potraživanja od privrede	128.146.416	48.790.616	830.892	36.879	993	1.533.462	450.266	41.578	88.952	515.620	-	-	177.805.796	2.629.878	180.435.674
Velika preduzeća	101.860.462	520.256	757.474	-	896	1.384.116	259.719	112	9.875	246.751	-	-	103.139.088	1.900.573	105.039.661
Mala i srednja preduzeća	13.446.616	45.669	14.743	-	-	109.970	125.989	2.091	21.337	112.047	-	-	13.507.028	371.434	13.878.462
Mikro preduzeća i preduzetnici	2.983.073	3.575.413	58.675	36.879	97	39.376	64.558	39.375	57.740	156.822	-	-	6.654.137	357.871	7.012.008
Finansijske institucije	9.856.265	44.649.278	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54.505.543	-	54.505.543
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	67.152.477	-	-	-	-	38.040	-	-	-	-	-	-	67.152.477	38.040	67.190.517
Leasing	13.321.499	105.371	108.170	18.625	-	84.949	-	9.555	4.143	202.602	-	-	13.553.665	301.249	13.854.914
Leasing - potraživanja od stanovništva	790.990	-	9.709	4.641	-	2.365	-	627	-	3.937	-	-	805.340	6.930	812.270
Leasing - potraživanja od privrede	12.530.509	105.371	98.460	13.984	-	82.584	-	8.928	4.143	198.664	-	-	12.748.324	294.320	13.042.644
Ukupna izloženost	251.562.933	67.640.892	2.096.504	354.368	54.322	1.942.956	1.729.866	543.441	245.201	1.597.224	228.320	-	321.709.019	6.058.688	327.996.027
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	238.241.326	67.535.521	1.988.333	335.743	53.426	53.597	78.964	1	-	517	119.666	-	308.154.349	133.079	308.407.094
od čega: restrukturirana	262.978	274.442	18.412	532	9.921	67	3.771	-	-	-	53.221	-	566.285	3.838	623.344
Problematična potraživanja	-	-	-	-	896	1.804.409	1.650.902	533.885	241.056	1.394.106	108.654	-	896	5.624.358	5.733.908
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	896	1.043.848	241.941	42.855	33.516	192.998	42.940	-	896	1.555.158	1.598.994
Leasing	13.321.499	105.371	108.170	18.625	-	84.949	-	9.555	4.143	202.602	-	-	13.553.665	301.249	13.854.914
Neproblematična potraživanja	13.321.499	105.371	108.170	18.625	-	-	-	-	-	-	-	-	13.553.665	-	13.553.665
od čega: restrukturirana	320.476	24.580	807	-	-	-	-	-	-	-	-	-	345.863	-	345.863
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	84.949	-	9.555	4.143	202.602	-	-	-	301.249	301.249
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	10.193	-	-	-	23.210	-	-	-	33.402	33.402
Ukupna izloženost	251.562.933	67.640.892	2.096.504	354.368	54.322	1.942.956	1.729.866	543.441	245.201	1.597.224	228.320	-	321.709.019	6.058.688	327.996.027

* Dani docnije se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.														
	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	9.797.821	1.013.235	115.071	20.340	3.606	49.277	55.590	41.583	-	-	-	-	10.950.074	146.450	11.096.524
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	9.763.011	1.013.235	115.071	20.340	3.606	49.277	55.590	41.583	-	-	-	-	10.915.264	146.450	11.061.714
Ostala potraživanja	34.810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34.810	-	34.810
Potraživanja od privrede	128.654.093	9.063.018	1.291	749	-	582.275	420.272	346	1.646	47	-	-	137.719.152	1.004.587	138.723.739
Velika preduzeća	114.029.262	8.178.282	-	-	-	564.142	417.998	-	-	-	-	-	122.207.545	982.140	123.189.685
Mala i srednja preduzeća	5.978.542	69	800	-	-	15.673	-	287	-	-	-	-	5.979.411	15.960	5.995.371
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.286.700	281.739	491	749	-	2.460	2.274	59	1.646	47	-	-	1.569.679	6.487	1.576.166
Finansijske institucije	7.359.589	602.928	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.962.517	-	7.962.517
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	6.060.790	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.060.790	-	6.060.790
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	144.512.704	10.076.253	116.362	21.089	3.606	631.552	475.862	41.929	1.646	47	-	-	154.730.016	1.151.037	155.881.053
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	144.512.704	10.076.254	116.362	21.090	3.606	7.990	2.133	-	-	-	-	-	154.730.016	10.123	154.740.139
od čega: restrukturirana	259.882	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	259.882	-	259.882
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	623.563	473.729	41.929	1.646	47	-	-	-	1.140.915	1.140.915
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	2.673	-	-	-	-	-	-	-	2.673	2.673
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	144.512.704	10.076.253	116.362	21.089	3.606	631.552	475.862	41.929	1.646	47	-	-	154.730.016	1.151.037	155.881.053

* Dani docnije se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje

Grupa nema restrukturiranih kredita i potraživanja od banaka, niti restrukturirana ulaganja u investicione hartije od vrednosti.

Restrukturiranje dužnika pravnog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera tj. ukoliko proceni da bi se izmenom uslova finansiranja obezbedilo dugoročno održivo poslovanje dužnika. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Aktivnosti koje se preduzimaju osmišljavaju se na način da osiguraju opstanak preduzeća i ne ugroze likvidnost dužnika (eventualno smanjenje izloženosti mora da bude pažljivo isplanirano i primenjeno samo ukoliko ne ugrožava poslovni plan);
- Pri kreiranju plana finansijskog restrukturiranja fokus je na stabilizaciji neposrednih gotovinskih tokova i poboljšanju pokazatelja bilansa stanja (poput korišćenja neposlovne imovine, povećanja kapitala, restrukturiranja obaveza uključujući inter kompanijske kredite i van-bilansne pozicije), sa srednjoročnim i dugoročnim ciljem ostvarivanja poboljšanog nivoa i održive EBITDA tj. poboljšanja otplatnog kapaciteta i povećanja vrednosti preduzeća;
- U složenim slučajevima, uključuju se spoljni savetnici kako bi se obradio što širi aspekt procesa restrukturiranja: pravna pitanja, poreski i operativni preporuke i/ili supervizije, osmišljavanje i implementacija reorganizacije/šeme restrukturiranja);
- Obezbeđuje se saradnja sa drugim finansijerima sa ciljem održavanja preduzeća dužnika u "životu" i prevazilaženja njegovih trenutnih poteškoća: oblik i nivo saradnje mora biti razmatran od slučaja do slučaja (sprovođenje refinansiranja kroz organizovanje sindikata, objedinjavanje kolaterala, sagledavanje koje su banke voljne da pomognu proces restrukturiranja a koje ne, određivanje vođe u procesu ili osnivanje odbora za rukovođenje. smanjenje broja uključenih kreditora, itd.);
- Ukoliko dužnik pokaže spremnost, potražiti novog investitora (uz saglasnost/u saradnji /zajedno sa dužnikom);
- Zahteva se i podržava reorganizacija preduzeća dužnika, operativna i poslovno strateška poboljšanja (promena rukovodstva i strateških koncepata, modifikacija procesa i organizacionih struktura, (re)fokusiranje na osnovni posao, smanjenje operativnih troškova, pravljenje prioriteta u investiranju i/ili smanjenje nivoa troškova vezanih za investicije, itd).

U procesu restrukturiranja dužnika pravnih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti kreditora. Navodimo neke od mera restrukturiranja koja Grupa primenjuje (spisak nije sveobuhvatan, s obzirom da su slučajevi restrukturiranja pravnih lica specifični i uvek zahtevaju individualni pristup):

- Modifikacija proizvoda kroz: (i) refinansiranje izloženosti prema klijentu kroz odobravanje drugačijeg proizvoda koji je ili prilagođeniji načinu poslovanja dužnika ili je prihvatljiviji banci s aspekta rizika (npr. Faktoring. lizing), (ii) zahtevati plaćanje unapred, (iii) promenu iznosa rata ili rokova njihovog dospeća (iv) promena kamatne stope itd.
- "Pojačavanje" ugovornih uslova: prilagođavanje ugovornih odredbi sa ciljem da: (i) se ojača pozicija Grupe (ii) uspostavi sistem finansijske discipline (iii) pomogne izvršenje plana restrukturiranja, obezbedi dodatnu obavezu vlasnika preduzeća dužnika. itd.;
- Stupanje u kontakt sa drugim poveriocima i ukoliko je potrebno organizovanje odbora poverilaca (ovaj korak mora biti pažljivo razmotren i u skladu sa direktnih ugovornim okvirom zaključenim sa dužnikom kao i ciljem koji treba da bude ostvaren kroz preduzimanje ovakvih radnji);
- Usmeravanje gotovinskih tokova dužnika preko Grupe koji obuhvataju i tokove vezane za postojeće zaloge na potraživanjima dužnika kao i njihovo ažuriranje ukoliko je potrebno;
- Uključivanje novih zainteresovanih strana (investitora, dobavljača i kupaca) itd.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom zahteva visoku proaktivnost i striktno praćenje implementacije definisane strategije u cilju sprečavanja gubitaka za Grupu i omogućavanja maksimalnog povraćaja postojeće izloženosti prema dužniku. S tim u vezi, obezbeđuje se interni (između više odeljenja i sektora unutar Grupe) i eksterni (između Grupe i klijenta, Grupe i drugih kreditora itd.) protok informacija kako bi Grupa raspolagala sa ažurnim informacijama na osnovu kojih se donose odluke vezano za sprovođenje definisane strategije restrukturiranja i odnosa sa dužnikom. Postoji jasan lanac nadležnosti unutar nadležnog Sektora za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom u kome svaki dužnik ima osobu koja je nadležna za svakodnevno praćenje i kontakt kao i njoj nadređenih instanci koje su odgovorne za odobrenje/korekciju predloženih koraka u procesu restrukturiranja.

Svaki aspekt međusobnih odnosa Grupe i dužnika se definiše kroz potpisivanje neophodne pravne dokumentacije (koju pre potpisivanja kontroliše pravna služba Grupe) čime se obezbeđuje transparentnost dogovorenog ali i uspostavljaju obaveze obe strane. Pravna služba je i nakon sprovođenja ugovorene strategije nadležna za sva pravna pitanja i postupke koji mogu proisteći iz odnosa Grupe i dužnika.

Kontrola ugovorenih i sprovedenih mera restrukturiranja se vrši kroz definisanje kontrolnih tačaka implementacije i postavljanje odgovarajućih mehanizama kontrole ispunjenja definisanih uslova a parametri stabilne kontrolne aktivnosti su definisani od slučaja do slučaja (uvažavajući specifičnost svakog pojedinačnog slučaja odnosno predmeta restrukturiranja) i mogu uključivati ali i ne treba da su ograničeni na:

- Izradu review aplikacija (minimalno jednom u šest meseci) u kojima se organima odlučivanja predstavlja uspešnost sprovođenja definisane strategije (redovnost izmirenja obaveza prema Grupi, poštovanje dogovorene i ugovorene strategije, postojanost u poslovanju dužnika, itd) i predlažu korektivne mere (ukoliko situacija to nalaže);
- Redovno praćenje prometa preko računa klijenta otvorenog kod Grupe (prilivi i odlivi, realan obim u poređenju sa očekivanjima i ugovorenim procentom prometa preko Grupe, praćenje priliva vezanih za zaloge na potraživanjima i/ili asignacije ukoliko iste predstavljaju deo instrumenata obezbeđenja); brzu reakciju u slučaju nestandardnih/neuobičajenih transakcija (ili njihovog odsustva) itd.;
- Praćenje dužnikovih poslovnih aktivnosti (kao i članica grupe povezanih lica kojoj on pripada) / ostvarenja – bilo na osnovu redovnih podataka dostavljenih od strane dužnika i/ili izveštaja koje će dostaviti lice koje je dužnik ovlastio i/ili iz izveštaja eksternom supervizora (ukoliko je angažovan);
- Fizički obilazak dužnika u zavisnosti od potrebe, složenosti dužnikovog načina poslovanja i definisane strategije restrukturiranja;
- Redovno praćenje i ažuriranje vrednosti instrumenata obezbeđenja;
- Redovno praćenje javnih registra kao i javno dostupnih informacija kako bi se moglo brzo reagovati u slučaju neuobičajenih dešavanja;
- Praćenje i brzo reagovanje na eventualne blokade računa klijenta (o čemu Grupa istovremeno obaveštava NBS);
- Praćenje ispunjenja bilo kog drugog ugovornog uslova i odredbe a u skladu sa definisanim rokovima.

Kao deo RBI grupe, Grupa je u obavezi da pored regulative propisane od strane Narodne banke Srbije poštuje i regulativu nadležnih organa Evropske Unije, među kojima i Evropskog nadzornog tela za Gruparstvo. Jedna od regulativa koja je od velike važnosti za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom jeste i direktiva koja definiše "Forbearance" proces i odnosi se na sve klase izloženosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Pod "Forborne" plasmanima se podrazumevaju krediti (izloženosti) kod kojih su primenjene "forbearance" mere (koje obuhvataju koncesije/ustupke date dužniku koji ima ili će imati poteškoće u izmirenju svojih finansijskih obaveza prema Grupi). Na osnovu navedenog, "forbearance" status definišu dva faktora:

- Finansijske poteškoće i
- Izmene/modifikacije opštih uslova kredita, koje se smatraju koncesijom/ustupkom dužniku.

"Forbearance" klasifikacija će prestati kada svi navedeni uslovi budu ispunjeni:

- Plasman se smatra "Performing", uključujući i one koji su reklasifikovani iz "Non-Performing" kategorije posle analize finansijskog stanja dužnika, koja dokazuje da plasman više nije "Non-Performing".
- Prošlo je minimum 2 godine probnog perioda od dana:
 - od kada se "Forborne" izloženost smatrala kao "Performing" (za plasmane reklasifikovane iz „Non-Performing“ statusa);
 - od kada je odobrena „forbearance“ mera (za plasmane koji nisu klasifikovani kao „Non-performing“ na dan implementacije „forbearance“ mere ili „forbearance“ mere nisu uticale da plasman bude klasifikovan kao „Non-performing“)
- Redovna otplata značajnog dela glavnice ili kamate tokom najmanje polovine probnog perioda;
- Ni jedna izloženost prema dužniku nije u docnji duže od 30 dana na kraju probnog perioda.

Restrukturiranje dužnika fizičkog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera i da će datim olakšicama pomoći klijentu da prevaziđe trenutne finansijske probleme i vrati plasman u redovnu otplatu. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Osigurati bolje razumevanje klijentovih potreba i trenutnog finansijskog stanja;
- Poboljšavanje motivacije klijenta da redovno izmiruje svoje obaveze.

Osnovna načela kojih se Grupa pridržava prilikom kalkulacije osnovnih elemenata novog kredita za restrukturiranje su:

- Obuhvatiti sva bilansna potraživanja od komitenta u jednu partiju. uz moguće izuzetke.
- Plan otplate novog kredita za restrukturiranje treba biti u vidu mesečnih anuiteta, sa rokom koji se određuje prema izloženosti klijenta i proizvodima koje ima u korišćenju. Produženje perioda otplate, tj. novi period otplate novog kredita za restrukturiranje, kojom su objedinjene sve ostale partije (osim stambenog kredita i gotovinskog kredita sa hipotekom), se definiše u odnosu na vrstu kreditnih proizvoda koji se restrukturiraju (kredit. kartica, pozajmica..) i prema izloženosti;
- Kamatna stopa - Detaljan način određivanja kamatne stope, ali i provizija za obradu kredita za restrukturiranje je predmet odobrenja Komisije za utvrđivanje kamatnih stopa, tarifa i naknada za usluge;
- Obezbeđenje novog kredita treba da bude minimum istovetno postojećem obezbeđenju po kreditnim partijama klijenta koje su u otplati;
- Ukupne mesečne obaveze klijenta nakon restrukturiranja treba da budu umanjene za najmanje 20% u odnosu na postojeće mesečne obaveze klijenta u Grupi;
- Modeli restrukturiranja koji se koriste (u procesu restrukturiranja dužnika fizičkih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti klijenta.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Navodimo osnovne modele (mere) restrukturiranja koja Grupa primenjuje:

- Produženje roka i korekcije mesečnih anuiteta u odnosu na inicijalne u skladu potrebama klijenta, mogućnostima otplate, gore postavljenim uslovima i Kreditnom politikom Grupe;
- *“Grace period”* od maksimalno 12 meseci, po postojećem stambenom kreditu ili gotovinskom kreditu sa hipotekom (uz zadržavanje datuma dospeća). U toku grace perioda klijent plaća samo ugovoreni iznos kamate;
- Privremeno umanjenje kamatne u periodu od maksimum 12 meseci;
- Negativna amortizacija, U ovim slučajevima kamatna stopa po stambenom kreditu ostaje nepromenjena, ali u *„grace periodu“* od 9 meseci klijent plaća samo 50% obračunate kamate. Po isteku *„grace perioda“* vrši se pripis svih neplaćenih obaveza po ovakvom planu otplate glavnici duga, uz zadržavanje originalne valute kredita.

Klijent dobija status „Izlečen“ („cured“) po ispunjenju sledećih uslova:

- Potpuna otplata restrukturiranog kredita; ili
- Poslednje dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije bio u defaultu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u default pa nakon nekog vremena izađe iz default-a. period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz default-a);
- Poslednja dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije imao docnju 30+ po bilo kom kreditnom proizvodu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u 30+ pa nakon nekog vremena izađe iz docnje 30+ , period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz 30+).

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja za bilansne i vanbilansne izloženosti dati su u nastavku:

31.12.2021.									
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	288.058	340	8.944	210.638	-	-	42.659	550.639
Stambeni krediti	-	170.515	-	8.944	15.850	-	-	22.215	217.524
Potrošački i gotovinski krediti	-	107.485	340	-	402	-	-	12.691	120.918
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	10.058	-	-	194.386	-	-	7.753	212.197
Potraživanje od privrede	-	542.885	-	-	330.201	-	-	410.857	1.283.943
Velika preduzeća	-	394.796	-	-	324.043	-	-	174.589	893.428
Mala i srednja preduzeća	-	82.050	-	-	6.158	-	-	205.142	293.350
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	66.039	-	-	-	-	-	31.126	97.165
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	251.410	455.276	-	-	-	-	-	706.686
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	593	2.361	-	-	-	-	-	2.954
Leasing-potraživanja od privrede	-	250.818	452.915	-	-	-	-	-	703.732
Ukupna izloženost	-	1.082.353	455.616	8.944	540.839	-	-	453.516	2.541.268

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.									
Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija doznje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	2.286	-	-	-	-	-	140.603	142.889
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	140.594	140.594
Mala i srednja preduzeća	-	2.286	-	-	-	-	-	9	2.295
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	2.286	-	-	-	-	-	140.603	142.889

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2020.									
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	326.281	336	9.357	262.383	-	-	12.919	611.276
Stambeni krediti	-	211.754	-	9.357	18.771	-	-	12.919	252.801
Potrošački i gotovinski krediti	-	114.527	336	-	966	-	-	-	115.829
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	242.646	-	-	-	242.646
Potraživanje od privrede	18.809	800.898	-	-	353.926	-	-	437.430	1.611.063
Velika preduzeća	-	598.716	-	-	346.680	-	-	289.517	1.234.913
Mala i srednja preduzeća	18.809	109.854	-	-	7.246	-	-	147.913	283.822
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	92.328	-	-	-	-	-	-	92.328
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	379.265	-	-	-	-	-	-	379.265
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	275	-	-	-	-	-	-	275
Leasing-potraživanja od privrede	-	378.990	-	-	-	-	-	-	378.990
Ukupna izloženost	18.809	1.506.444	336	9.357	616.309	-	-	450.349	2.601.604

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2020.									
Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	591	-	-	-	-	-	261.964	262.555
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	230.005	230.005
Mala i srednja preduzeća	-	591	-	-	-	-	-	31.959	32.550
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	591	-	-	-	-	-	261.964	262.555

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2021. godini prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2021.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2021.	Neto vrednost na 31. decembar 2021.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	611.275	66.390	84.526	567	-43.067	550.639	370.042
Stambeni krediti	252.801	29.452	49.311	565	-15.983	217.524	127.188
Potrošački i gotovinski krediti	108.123	36.938	15.257	-	-8.886	120.918	57.997
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	250.351	-	19.958	2	-18.198	212.197	184.857
Potraživanje od privrede	1.611.064	380.149	551.324	72	-156.017	1.283.944	413.085
Velika preduzeća	1.234.914	252.222	463.832	70	-129.946	893.428	217.433
Mala i srednja preduzeća	283.822	90.676	62.124	2	-19.026	293.350	125.726
Mikro preduzeća i preduzetnici	92.328	37.251	25.368	-	-7.045	97.166	69.926
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	379.265	415.475	49.169	-	-38.884	706.686	591.163
Leasing-potraživanja od stanovništva	275	2.954	275	-	-	2.954	2.936
Leasing-potraživanja od privrede	378.990	412.520	48.894	-	-38.884	703.732	588.227
Ukupna potraživanja	2.601.604	862.014	685.019	639	-237.968	2.541.269	1.374.290

*Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2021.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restruktuiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2021.	Neto vrednost na 31. decembar 2021.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	262.555	134.070	54.877	-	-198.859	142.889	142.889
Velika preduzeća	230.005	131.784	22.918	-	-198.277	140.594	140.594
Mala i srednja preduzeća	32.550	2.286	31.959	-	-582	2.295	2.295
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	262.555	134.070	54.877	-	-198.859	142.889	142.889

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2020. godini prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2020.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2020.	Neto vrednost na 31. decembar 2020.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	638.635	45.759	48.793	252	(24.577)	611.276	420.100
Stambeni krediti	278.450	7.845	23.614	268	(10.148)	252.801	143.922
Potrošački i gotovinski krediti	97.938	37.914	15.589	1	(4.435)	115.829	62.505
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	262.247	-	9.590	(17)	(9.994)	242.646	213.673
Potraživanje od privrede	1.877.057	560.726	620.301	41	(206.462)	1.611.063	439.898
Velika preduzeća	1.698.534	299.672	582.077	33	(181.249)	1.234.913	217.581
Mala i srednja preduzeća	141.204	197.253	32.970	8	(21.674)	283.822	143.761
Mikro preduzeća i preduzjednici	37.319	63.801	5.254	-	(3.539)	92.328	78.556
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	100.973	297.944	(2.861)	-	(16.791)	379.265	344.176
Leasing-potraživanja od stanovništva	1.137	275	(1.137)	-	-	275	272
Leasing-potraživanja od privrede	99.836	297.669	(1.724)	-	(16.791)	378.990	343.904
Ukupna potraživanja	2.616.665	904.429	666.233	293	(247.830)	2.601.604	1.204.174

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2020.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2020.	Neto vrednost na 31. decembar 2020.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	329.854	2.635	-	-	-69.935	262.555	249.423
Velika preduzeća	300.190	2.635	-	-	-72.820	230.005	216.882
Mala i srednja preduzeća	29.664	-	-	-	2.885	32.550	32.541
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	329.854	2.635	-	-	-69.935	262.555	249.423

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika

Grupa drži instrumente obezbeđenja po osnovu kredita i avansa datih klijentima u obliku hipoteke na nepokretnostima i ostalim sredstvima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite. Procene tržišne vrednosti baziraju se na vrednosti instrumenata obezbeđenja procenjenih u vreme zaduženja i po pravilu se ažuriraju na godišnjem nivou. Na postojeće instrumente obezbeđenja se primenjuju minimalni i po potrebi dodatni faktori umanjenja (haircut), propisani grupnom politikom Raiffeisen grupacije za svaku vrstu instrumenata kreditne zaštite, koja uzima u obzir specifičnosti vrste instrumenata, tržišnih fluktuacija i lokalnih specifičnosti.

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružiocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2021. godine prikazana su u nastavku:

Stage 1

31.12.2021.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	41.921	-	13.132.725	1.724	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	5.570	-	12.822.315	936	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	24.419	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.930	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2	-	310.410	788	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	260.024	-	963.674	15.277.244	-	1.692.260	2.673.247	30.691.557	16.481.463	147.914
Velika preduzeća	129.482	-	401.582	14.049.748	-	1.677.667	974.301	105	15.750.321	147.914
Mala i srednja preduzeća	102.229	-	432.379	1.210.901	-	14.325	1.165.858	-	682.849	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	28.313	-	129.713	16.595	-	268	533.088	-	48.293	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	30.691.452	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	8.464.032	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	660.026	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	7.804.007	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	301.945	-	14.096.399	15.278.968	-	1.692.260	2.673.247	30.691.557	16.481.463	147.914
od čega: restrukturirana	-	-	27.948	-	-	-	206	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	8.464.032	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	8.464.032	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	156.195	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	301.945	-	14.096.399	15.278.968	-	10.156.292	2.673.247	30.691.557	16.481.463	147.914

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 1

31.12.2021.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	40.603	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	35.951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	4.652	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	651.728	-	269.764	4.032.957	-	294.565	2.351.642	7.387.833	28.308.693	200.381
Velika preduzeća	288.818	-	127.834	3.840.812	-	286.127	2.351.642	261.463	28.214.693	200.381
Mala i srednja preduzeća	235.769	-	136.012	192.145	-	8.438	-	-	89.000	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	127.141	-	5.918	-	-	-	-	-	5.000	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	7.126.370	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	692.331	-	269.764	4.032.957	-	294.565	2.351.642	7.387.833	28.308.693	200.381
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	692,331	-	269,764	4,032,957	-	294,565	2,351,642	7,387,833	28,308,693	200,381

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2021.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	65.593	-	9.586.055	6.034	-	213	-	-	-	-
Stambeni krediti	42.786	-	8.383.891	1.980	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	10.134	-	-	-	-	213	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	12.673	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	1.202.164	4.054	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	328.328	-	264.730	3.011.472	-	185.899	846.734	8.143	1.911.975	100.572
Velika preduzeća	257.490	-	13.573	2.569.116	-	178.336	173.302	8.035	1.748.838	100.572
Mala i srednja preduzeća	55.200	-	135.578	416.032	-	7.274	258.811	-	128.399	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	15.638	-	115.579	26.324	-	289	414.621	-	34.738	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	108	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	1.201.069	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	1.889	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	1.199.180	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	393.921	-	9.850.785	3.017.506	-	186.112	846.734	8.143	1.911.975	100.572
od čega: restrukturirana	4.703	-	182.899	14.933	-	10.441	4.035	-	629	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	1.201.069	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.201.069	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	141.350	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	393.921	-	9.850.785	3.017.506	-	1.387.181	846.734	8.143	1.911.975	100.572

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2021.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	53.736	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	24.140	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	29.596	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	253.762	-	51.931	702.130	-	33.127	-	466.853	1.965.633	58.332
Velika preduzeća	202.555	-	-	609.822	-	33.127	-	401.752	1.950.278	58.332
Mala i srednja preduzeća	32.446	-	41.673	91.308	-	-	-	-	12.869	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	18.761	-	10.258	1.000	-	-	-	-	2.486	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	65.101	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	307.498	-	51.931	702.130	-	33.127	-	466.853	1.965.633	58.332
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	307.498	-	51.931	702.130	-	33.127	-	466.853	1.965.633	58.332

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2021.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	7.831	-	520.537	5.269	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	4.670	-	434.943	5.269	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	2.112	-	3.149	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.049	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	82.445	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	372	-	63.761	612.712	-	3.728	25.722	-	54.069	-
Velika preduzeća	-	-	-	511.688	-	3.166	988	-	346	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	51.171	97.290	-	562	17.757	-	49.684	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	372	-	12.590	3.734	-	-	6.977	-	4.039	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	196.550	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	7.112	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	189.438	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	8.203	-	584.298	617.981	-	3.728	25.722	-	54.069	-
od čega: restrukturirana	406	-	134.293	416.735	-	3.728	-	-	25.681	-
Leasing	-	-	-	-	-	196.550	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	196.550	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	157.832	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	8.203	-	584.298	617.981	-	200.278	25.722	-	54.069	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	370	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	370	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	20.856	-	-	287.845	-	6.425	-	-	-	-
Velika preduzeća	20.856	-	-	276.087	-	6.425	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	11.758	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	21.226	-	-	287.845	-	6.425	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	21.226	-	-	287.845	-	6.425	-	-	-	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2020. godine prikazana su u nastavku:

Stage 1

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	34.178	-	11.730.382	4.105	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	18.035	-	11.340.606	4.105	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	5.759	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	10.375	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	9	-	389.776	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	251.963	-	770.971	12.361.295	-	1.314.348	-	21.704.747	11.443.328	112.569
Velika preduzeća	38.254	-	181.014	11.471.905	-	1.304.586	-	368.131	11.056.934	112.569
Mala i srednja preduzeća	192.169	-	404.118	865.054	-	9.762	-	-	372.504	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	21.540	-	185.839	24.336	-	-	-	-	13.890	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	21.336.616	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	5.275.737	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	604.538	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	4.671.198	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	286.141	-	12.501.353	12.365.400	-	1.314.349	-	21.704.747	11.443.328	112.569
od čega: restrukturirana	-	-	42.238	5.733	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	5.275.737	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	5.275.737	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	50.910	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	286.141	-	12.501.353	12.365.400	-	6.590.085	-	21.704.747	11.443.328	112.569

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 1

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	29.575	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	28.987	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	588	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	501.906	-	206.976	3.340.041	-	297.594	-	6.716.108	18.047.538	555.968
Velika preduzeća	134.240	-	64.383	3.118.408	-	291.928	-	92.706	17.981.151	555.968
Mala i srednja preduzeća	298.862	-	136.735	218.882	-	5.666	-	-	61.387	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	68.804	-	5.858	2.751	-	-	-	-	5.000	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	6.623.402	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	531.481	-	206.976	3.340.041	-	297.594	-	6.716.108	18.047.538	555.968
od čega: restrukturirana	-	-	8.405	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	531.481	-	206.976	3.340.041	-	297.594	-	6.716.108	18.047.538	555.968

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2020.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	80.118	-	10.116.732	20.167	-	1.317	-	-	-	752
Stambeni krediti	44.924	-	8.697.764	11.702	-	-	-	-	-	752
Potrošački i gotovinski krediti	22.275	-	-	-	-	1.317	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	12.916	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	3	-	1.418.968	8.465	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	196.414	-	479.150	5.047.200	-	84.020	-	-	3.463.208	45.784
Velika preduzeća	75.063	-	96.864	4.305.224	-	79.769	-	-	3.194.259	45.784
Mala i srednja preduzeća	109.953	-	210.581	700.164	-	2.950	-	-	244.216	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	11.398	-	171.705	41.812	-	1.301	-	-	24.733	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	2.886.456	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	9.498	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	2.876.958	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	276.532	-	10.595.882	5.067.367	-	85.338	-	-	3.463.208	46.536
od čega: restrukturirana	4.703	-	198.309	57.054	-	1.947	-	-	2.104	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	2.886.456	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	2.886.456	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	135.920	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	276.532	-	10.595.882	5.067.367	-	2.971.793	-	-	3.463.208	46.536

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2020.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	60.398	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	28.451	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	31.947	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	596.569	-	107.687	977.839	-	67.391	-	171.616	2.714.460	2.061.298
Velika preduzeća	563.005	-	37.689	864.276	-	66.119	-	-	2.688.685	2.061.298
Mala i srednja preduzeća	22.633	-	54.491	113.563	-	1.272	-	-	23.275	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	10.931	-	15.507	-	-	-	-	-	2.500	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	171.616	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	656.967	-	107.687	977.839	-	67.391	-	171.616	2.714.460	2.061.298
od čega: restrukturirana	-	-	-	16.911	-	3.768	-	-	7.519	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	656.967	-	107.687	977.839	-	67.391	-	171.616	2.714.460	2.061.298

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2020.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	7.549	-	498.910	15.636	-	479	-	-	-	-
Stambeni krediti	5.996	-	393.832	15.636	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	3.067	-	-	479	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.553	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	102.011	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	-	-	78.266	642.208	-	11.885	-	-	18.372	-
Velika preduzeća	-	-	12	568.540	-	10.956	-	-	536	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	47.869	69.968	-	929	-	-	13.573	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	30.385	3.700	-	-	-	-	4.263	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	44.767	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	2.581	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	42.186	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	57.518	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	4.660	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	7.549	-	519.658	657.844	-	12.364	-	-	18.372	-
od čega: restrukturirana	853	-	130.271	236.033	-	929	-	-	9.091	-
Leasing	-	-	-	-	-	44.767	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	44.767	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	8.831	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	7.549	-	577.176	657.844	-	57.131	-	-	18.372	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2020.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	480	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	480	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	20.855	-	20.219	313.461	-	-	-	-	305.316	-
Velika preduzeća	20.855	-	20.203	301.703	-	-	-	-	305.316	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	16	11.758	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	365	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	20.970	-	20.219	313.461	-	-	-	-	305.316	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	21.335	-	20.219	313.461	-	-	-	-	305.316	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

U prethodnim tabelama, nepokretnosti su prikazane po alociranim vrednostima koje se koriste pri obračunu obezvređenja, dok su garancije prikazane u vrednosti koja nije veća od knjigovodstvene vrednosti potraživanja koje služe kao obezbeđenje. Ponderisana vrednost kolaterala (WCV) je obračunata kao nominalna vrednost kolaterala (NCV) umanjena za haircut (diskont) i izloženosti pokrivene istim kolateralom prioritetnog ranga i limitirana je na iznos definisan u ugovoru o uspostavljanju sredstva obezbeđenja, kao i iznosom obezbeđenim odnosnim kolateralom. NCV je fer tržišna vrednost kolaterala (FMV), vrednost bazirana na proceni stručnjaka ili kupoprodajna vrednost nekretnine.

Politika Grupe je da vrši blagovremenu realizaciju kolaterala na pravi način. Grupa generalno ne koristi negotovinski kolateral za svoje vlastito poslovanje.

LTV racio

LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno.

Podaci o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema LTV raciju su prikazana u nastavku:

	<u>u hilj. RSD</u>	
LTV racio	31.12.2021.	31.12.2020.
Ispod 50%	29.327.827	27.764.427
Od 50% do 70%	13.106.636	14.324.541
Od 70% do 90%	9.618.614	10.771.480
Od 90% do 100%	2.034.835	647.117
Od 100% do 120%	6.158.586	3.038.729
Od 120% do 150%	1.855.803	4.229.658
Preko 150%	5.381.412	4.738.731
Ukupno	67.483.713	65.514.683
Prosečan LTV pokazatelj	30%	28%

Investicione hartije od vrednosti

Grupa upravlja limitima i kontroliše rizik koncentracije i rizik druge ugovorene strane na nivou klijenta. Investiranje u hartije od vrednosti i blagajničke zapise emitovane od strane države ili državnih institucija (Narodne banke Srbije i Ministarstva Finansija Republike Srbije) vrši se u cilju postizanja što boljeg kvaliteta portfolija plasmana sa aspekta rizika i profitabilnosti. Rizici koji se odnose na ove plasmane kontinuirano se prate i podležu godišnjoj reviziji. Limiti se analiziraju na inicijativu i predlog Sektora sredstava Grupe, odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe, preporuke Sektora rizika Grupe (nakon urađene analize klijenata i dobijenog preliminarnog odobrenja od RBI), odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe. i odobravaju na Kreditnom odboru Grupe, odnosno odgovarajućih organa upravljanja članica Grupe, i to kao maksimum izloženosti u definisanom roku prema instrumentu; jednom klijentu; grupi povezanih lica. Stvarna izloženost u okviru limita se prati na dnevnom nivou.

Tokom 2021. i 2020. godine, Grupa je u svom portfoliju imala sledeće dužničke hartije i zapise:

- Trezorske zapise i obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije,
- Obveznice koje je izdala država US,
- Obveznice koje je izdala Erste banka a.d. Novi Sad
- Obveznice koje je izdao Metro Wholesale & Food Specialist i
- Obveznice međunarodnih finansijskih organizacija (IFC, EIB i KfW).

Grupa je tokom 2021. i 2020. godine sprovodila revers-repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije (na osnovu zapisa NBS).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Derivati

Tokom 2021. i 2020. godine. Grupa je obavljala transakcije sa sledećim derivatima:

- FX forward i slični ugovori (kvazi FX Forward).
- FX swap ugovori.
- kamatni swap.

Grupa koristi navedene proizvode za upravljanje deviznim rizikom i rizikom kamatne stope.

FX forward i FX swap transakcije kreiraju kreditnu izloženost Grupe (rizik da druga strana neće ispuniti u celosti svoju obavezu bilo o dospeću bilo kasnije) i rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorne strane (rizik da će jedna strana u deviznoj transakciji isplatiti valutu koju je prodala ali neće dobiti valutu koju je kupila).

Rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorene strane javlja se u bilo kojoj situaciji kada se plaćanje vrši u očekivanju odgovarajućeg primanja. Kontrola i praćenje izloženosti ovom riziku vrši se u okviru ukupnih kreditnih limita koji se odobravaju klijentima.

Grupa vrši strogu kontrolu limita na otvorenim pozicijama derivata.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe

Kao posledica razudjenih poslovnih aktivnosti, Grupa je izložena brojnim rizicima, od kojih se rizik kamatnih stopa smatra jednim od osnovnih rizikom, koji se pomno prati od strane regulatornih organa i investitora. Kamatni rizik se materijalizuje kroz uticaj kretanja tržišnih kamatnih stopa na neto prihod od kamata ili na ekonomsku vrednost Grupe.

Kako bi bila ispoštovana interna i regulatorna ograničenja za izloženost riziku kamatnih stopa, a istovremeno bila u mogućnosti da iskoristi tržišne prilike, Grupa je opredeljena da koristi derivatne instrumente za aktivno upravljanje izloženošću kamatnom riziku.

Derivativni proizvodi, kao što su transakcije swap-a kamatnih svopa i međuvalutni swap su potencijalni instrumenti za upravljanje rizikom kamatnih stopa. Primena računovodstva zaštite od rizika (Hedge accounting-a) omogućava adekvatno računovodstveno prikazivanje derivatnih transakcija, u skladu sa svrhom upravljanja rizikom. Stoga, za potrebe računovodstva, Grupa namerava da uskladi promene fer vrednosti zaključenih derivatnih transakcija sa promenama fer vrednosti objekta, odnosno pozicije koja je predmet zaštite od rizika kamatnih stopa. Na ovaj način ostvaruje se vremenska uskladenost priznavanja dobitaka i gubitaka na predmetu zaštite od rizika (Hedged Item) u odnosu na derivatnu transakciju, omogućavajući Banci da izbegne volatilnost finansijskog rezultata kroz netiranje efekata na pozicijama predmeta zaštite i instrumenata zaštite. Grupa ove pozicije evidentira u posebnom portfoliju u o okviru sistema Wall Street.

U razmatranju pozicija koje mogu biti predmet zaštite od rizika (hedginga) Grupa podrazumeva samo pozicije koje se evidentiraju u okviru bankarske knjige i koje se vode po amortizovanoj vrednosti u skladu sa definisanim MSFI tretmanom, sa sledećim karakteristikama:

- Krediti ili depoziti klijenata, koji su realizovani sa fiksnom ili promenljivom kamatnom stopom;
- Pozicije koje su iskazane u valutama u kojima su dostupni instrumenti zaštite (IRS, CCS);
- Sa jednokratnom otplatom glavnice ili otplatom u ratama (amortizacijom);
- Imovina ili obaveze eksternih klijenata (nije dozvoljena primena na pozicije koje se odnose na entitete unutar grupe);

U ovom trenutku Hedge Accounting primenjen je na jedan kamatni svop (instrument), zaključen u cilju zaštite od rizika za jedan zajam kreditora EIB.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Detalji u vezi sa objektom zaštite od rizika (Hegded Item)

Objekat koji je predmet zaštite od rizika je kredit koji je Grupi odobren od strane Evropske investicione Banke, preko Narodne banke Srbije kao agenta, a detalji ugovora su sledeći:

- Kredit je odobren 20. novembra 2015. godine u iznosu od 34.035.000 EUR;
- Kamata je promenljiva, definicija kamate 3M Euribor + 0,483%;
- Kamata se plaća kvartalno (20. februar, 20. maj, 20. avgust, 20. novembar);
- Prva isplata kamate 20. februara 2016. godine, poslednja 20. maja 2027. godine;
- Glavnica se otplaćuje u 16 jednakih tromesečnih rata, pri čemu je prva rata dospela 20. novembra 2019. godine, a poslednja rata se otplaćuje 20. maja 2027. godine.

Detalji o instrumentu zaključenom u cilju zaštite (Hedge Instrument)

U cilju zaštite od kamatnog rizika Grupe koji proističe iz varijabilne kamatne stope, zaključen je kamatni svop 24. maja 2016. (datum zaključenja), koji je stupio na snagu 26. maja 2016. godine.

Swap kamatnih stopa je zaključen u istom nominalnom iznosu i sa istim planom otplate kao i kredit koji je objekat zaštite – kredit EIB.

Detalji zaključene transakcije su:

Ugovorna strana koja plaća fiksnu kamatnu stopu – Raiffeisen banka a.d. Beograd;

Fiksna stopa – 0,29%;

Ugovorna strana koja plaća promenljivu kamatnu stopu - Raiffeisen Bank International AG;

Promenljiva kamatna stopa je 3M Euribor;

Kamata se obračunava i plaća kvartalno.

Metodologija izračunavanja efektivnosti zaključene transakcije zaštite od rizika

Stepen efektivnost zaštite od rizika se odmerava u trenutku zaključenja transakcije, kao i na kraju svakog meseca, i to izračunavanjem efektivnosti na retrospektivnoj i prospektivnoj osnovi.

Oba testa se sprovede na osnovu neto fer vrednosti i uzimajući u obzir kumulirane promene fer vrednosti računato od dana zaključenja instrumenta zaštite. Metoda koja se koristi za sagledavanje efektivnost hedžinga je Dollar Offset metoda.

Dollar Offset je kvantitativna metoda koja se bazira na poređenju promene fer vrednosti ili tokova gotovine instrumenta zaštite, sa promenom fer vrednosti ili tokova gotovine objekta zaštite. U zavisnosti od politike upravljanja rizikom subjekta koji primenjuje ovaj metod, test se može izvršiti na dva načina:

- na kumulativnoj osnovi (poređenjem tekuće fer vrednosti sa početnom vrednošću), ili
- na osnovu sagledavanja pojedinačnog perioda i njegovim poredjenjem sa prethodnim periodom.

U slučaju Grupe, test se vrši na kumulativnoj osnovi. Zaključena transakcija se smatra veoma efektivnom ako su rezultati relevantnih testova u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

$$\text{Efektivnost} = \frac{\text{Kumulativna promena fer vrednosti Instrumenta zaštite}}{\text{Kumulativna promena fer vrednosti objekata zaštite}}$$

Kamatne stope koje se koriste za testove efektivnosti

Sistem Wall Street koristi cene i prinose instrumenata sa likvidnih tržišta kao izvor podataka za generisanje diskontne krive koja se primenjuje u obračunu. Inputi koji se koriste za konstruisanje primarne krive prinosa za

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

svako tržište mogu se odabrati tako da odražavaju tržišnu konvenciju i preferencije korisnika.

Podaci sa različitih tržišta su uzetu u kalkulaciju u kombinaciji instrumenata koji najbolje odražavaju cenu plasmana u okviru relevantne kamatne stope ili kreditnog tržišta. Sistem pruža fleksibilnost za konstruisanje krive tržišnih stopa koristeći širok spektar izvornih stopa i instrumenata. Imajući u vidu da određeni proizvodi mogu zahtevati da se kriva prinosu konstruiše na jedinstven način, sistem omogućava da se svaki proizvod poveže sa specifičnom krivom. Svaka pojedinačna kriva se može primeniti na više proizvoda.

. Kriva revalorizacije tržišta/fer vrednosti koja se koristi u Wall Street sistemu označena je kao D1 kriva i predstavlja uniju sledeće tri podkrive:

- Money Market stope do jedne godine - RV kriva
- Fjučers ugovori za 2 godine – FS kriva
- Trezorski prinosi -SV

Retrospektivni i prospektivni testovi efikasnosti

Retrospektivni testovi efikasnosti

Retrospektivni test efikasnosti je sagledavanje realizovanih efekata, kojim se odmerava da li je zaključena transakcija zaista bila efektivna u proteklom periodu na nivou koji je očekivan. Test se radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Retrospektivni test efektivnosti se vrši na svaki izveštajni datum korišćenjem ranije opisanog Dollar Offset metoda, na kumulativnoj osnovi. Efektivnost se meri poređenjem kumulativne promene fer vrednosti objekta koji je predmet zaštite, sa kumulativnom promenom vrednosti instrumenta zaštite.

Smatra se da je zaključena transakcija efektivna zaštita od rizika, ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

$$\text{Efikasnost} = \frac{\text{Kumulativna promena Hedge instrumenta fer vrednot}}{\text{Kumulativna promena Hedge objekta fer vrednot}}$$

Sve neophodne podatke obračunava Global Treasury System (GTS)-Wall Street System WSS.

Prospektivni testovi efikasnosti

Prospektivni test efektivnosti se takođe radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Efektivnost se testira prema 3 različita hipotetička scenarija:

- H1 je kriva nultog kupona (D1) pomerena paralelno (nagore) za 100 baznih poena;
- H2 je D1 kriva uvećan za 5% za ročnosti do jedne godine, 10% za ročnosti do 2 godine; 15% uvećanja za stope za ročnosti tri i više godine;
- H3 je sa vrednostima 3 mesečnog Euribora za sve ročnosti.

Slično kao i kod retrospektivnog testa, zaključena transakcija se smatra efektivnom ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

Sve neophodne podatke obračunava WSS

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Retrospektivni i prospektivni rezultati testa efikasnosti

Priložena je tabela sa svim relevantnim detaljima koji se koriste za efikasnost testa, mesečno, za oba – retrospektivne i perspektivne testove. Zbog iste amortizacije instrumenta i hedžed stavke, visoki rezultati testova su prisutni tokom cele godine.

Računovodstveni principi i rezultat u bilansu uspeha za 2021. godinu

Rezultati testa retrospektivne efikasnosti se izračunavaju na mesečnom nivou (poslednjeg radnog dana) i evidentiraju se inkrementalnim knjiženjima.

Promena fer vrednosti instrumenta se poredi sa promenom fer vrednosti objekta merena preko hipotetičkog svopa kamatnih stopa

Efektivna komponenta se knjiži na poziciji ostalog rezultata (Other Comprehensive Income), dok se neefektivna komponenta evidentira kao prihod ili rashod tekućeg perioda.

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze. Nastaje usled neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive; uključuje i rizik nemogućnosti finansiranja sredstava po odgovarajućim stopama, kao i rizik pretvaranja drugih oblika imovine u gotovinu po razumnoj ceni i u odgovarajućem roku, Grupa u svom poslovanju obezbeđuje pristup različitim izvorima sredstava:

- depozitima sa različitim rokovima dospeća (po broju i vrsti deponenata),
- dugoročnim sredstvima finansijskih tržišta,
- subordiniranim obavezama i
- akcijskom kapitalu.

Diversifikacijom izvora sredstava obezbeđuje se stabilan i dugoročan izvor finansiranja. Grupa kontinuirano procenjuje rizik likvidnosti tako što identifikuje i prati promene u pogledu sredstava koja su potrebna za ispunjenje ciljeva postavljenih u skladu sa celokupnom strategijom Grupe.

U narednoj tabeli prikazane su informacije o racijima likvidnosti:

%	2021.	2020.
Pokazatelj likvidnosti-dnevni	2,25	2,31
Pokazatelj likvidnosti-trodnevni	2,21	2,35
Pokazatelj likvidnosti-mesečni	2,08	2,39
Uži pokazatelj likvidnosti-dnevni	1,85	1,95
Uži pokazatelj likvidnosti-trodnevni	1,72	1,97
Uži pokazatelj likvidnosti-mesečni	1,49	1,80
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (LCR)	170,72	196,34

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Iznos</u>	<u>Bruto iznos</u>	<u>do 1 meseca</u>	<u>od 1 do 3 meseca</u>	<u>od 3 meseca do godinu dana</u>	<u>od 1 do 5 godina</u>	<u>preko 5 godina</u>
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	90.618.192	90.618.192	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivate	13.669	13.669	13.669	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	88.625.239	88.637.623	13.680.400	8.879.787	10.692.237	51.225.283	4.159.826
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	22.454.801	22.454.801	22.110.912	44.256	299.633	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	231.599.562	238.664.158	15.235.400	11.006.163	65.294.155	112.239.997	34.888.443
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	586.824	586.824	586.824	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	433.898.424	440.975.410	142.245.403	19.930.206	76.286.115	163.465.280	39.048.406
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	9.220	9.220	9.220	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	11.493.335	11.493.335	2.099.453	562.228	2.646.938	6.184.716	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	366.617.048	366.617.048	358.437.806	889.757	2.081.990	4.029.260	1.178.235
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	58.837	58.837	58.837	-	-	-	-
Ukupno	378.178.440	378.178.440	360.605.316	1.451.985	4.728.928	10.213.976	1.178.235
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2021. godine	55.719.984	62.796.970	(218.359.913)	18.478.221	71.557.187	153.251.304	37.870.171
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2021. godine	-	-	(218.359.913)	(199.881.692)	(128.324.505)	24.926.799	62.796.970

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U hiljadama RSD	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	86.432.095	86.432.103	86.432.103	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivate	51.496	51.496	51.496	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	70.342.791	70.352.441	1.985.487	3.457.322	17.553.528	43.211.206	4.144.898
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	20.846.672	20.847.199	20.409.944	-	437.255	-	-
Kredit i potraživanja od komitenta	200.362.155	207.129.199	15.618.597	10.801.245	53.140.889	95.354.233	32.214.235
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	13.211	13.211	13.211	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	378.048.557	384.825.786	124.510.838	14.258.567	71.131.672	138.565.439	36.359.270
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	2.014	2.014	2.014	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	13.285.110	13.285.110	4.820.419	413.203	1.965.166	6.086.323	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	303.752.087	303.752.087	294.128.969	777.350	2.710.293	3.978.054	2.157.421
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	498.508	498.508	498.508	-	-	-	-
Ukupno	317.537.719	317.537.719	299.449.910	1.190.553	4.675.459	10.064.377	2.157.421
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2020. godine	60.510.838	67.288.067	(174.939.072)	13.068.014	66.456.213	128.501.062	34.201.849
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2020. godine	-	-	(174.939.072)	(161.871.058)	(95.414.845)	33.086.217	67.288.066

Negativni neto gep likvidnosti na korpi do 1 meseca rezultat je uključenja svih depozita po viđenju za koje Grupa ne očekuje da će biti povučeni u narednih mesec dana, već za koje postoji „stickiness“ tj. za koje Grupa, u skladu sa internim modelom, očekuje odlive u narednih 5 godina. Takođe, Grupa poseduje dužničke hartije od vrednosti Ministarstva finansija Republike Srbije koje mogu biti osnov (zaloga) za dodatnu likvidnost, tj. kratkoročni izvor finansiranja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednoj tabeli prikazani su neto iznos nederivativnih finansijskih sredstava i obaveza sa dospećem u roku od 12 meseci od dana izveštaja:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja od komitenata	84.471.122	72.793.687
Finansijske obaveze		
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	361.409.553	297.616.612

U narednoj tabeli prikazane su komponente rezervi likvidnosti Grupe:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>		<u>2020.</u>	
	<u>Iznos</u>	<u>Fer vrednost</u>	<u>Iznos</u>	<u>Fer vrednost</u>
Stanje na računu kod centralne banke	68.726.869	68.726.869	47.531.210	47.531.210
Ostali gotovinski ekvivalenti	21.891.323	21.891.323	38.900.885	38.900.885

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2021. godine koja mogu biti na raspolaganju za buduće finansiranje:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Založene</u>		<u>Nezaložene</u>		<u>Ukupno</u>
	<u>Založene kao obezbeđenje</u>	<u>Ostalo</u>	<u>Raspoložive za obezbeđenje</u>	<u>Ostalo</u>	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	90.618.192	90.618.192
Kredit i potraživanja	-	-	-	254.054.363	254.054.363
Ukupno aktiva	-	-	-	344.672.555	344.672.555

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2020. godine koja su bila na raspolaganju za buduće finansiranje:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Založene</u>		<u>Nezaložene</u>		<u>Ukupno</u>
	<u>Založene kao obezbeđenje</u>	<u>Ostalo</u>	<u>Raspoložive za obezbeđenje</u>	<u>Ostalo</u>	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	86.432.095	86.432.095
Kredit i potraživanja	-	-	-	221.208.827	221.208.827
Ukupno aktiva	-	-	-	307.640.922	307.640.922

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici

Tržišni rizici su rizici nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neočekivanih i nepovoljnih kretanja na tržištu (u smislu volatilnosti kamatne stope, deviznog kursa, kreditne marže tržišnih cena vlasničkih hartija od vrednosti). Tržišni rizici nastaju iz rizika promene vrednosti otvorenih pozicija koje Grupa zauzima u svom poslovanju: uključuje promene vrednosti portfolija raspoređenih u knjigu trgovanja i Bankarsku knjigu.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom podrazumeva upravljanje i kontrolu izloženosti Grupe tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz optimizaciju prihoda od izloženosti riziku.

Tabela u nastavku prikazuje alokaciju finansijskih sredstava i obaveza, koje su izložene tržišnim rizicima, na portfolio namenjen trgovanju i portfolio koji nije namenjen trgovanju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomena</u>	<u>Knjigovodstvena vrednost</u>	<u>Portfolio namenjen trgovanju</u>	<u>Portfolio kojim se ne trguje</u>
31. decembar 2021.godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	90.618.192	-	-
Potrazivanja po osnovu derivata	15	13.669	13.669	-
Hartije od vrednosti	16	88.625.239	3.480.028	85.145.211
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18	22.454.801	-	22.454.801
Kredit i potraživanja od komitenata	19	231.599.562	-	231.599.562
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		586.824	-	586.824
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		9.220	9.220	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	11.493.335	-	11.493.335
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	366.617.048	-	366.617.048
31. decembar 2020. godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	86.432.095	-	86.432.095
Potrazivanja po osnovu derivata	15	51.496	51.496	-
Hartije od vrednosti	16	70.342.791	597.659	69.745.132
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18	20.846.707	-	20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	19	200.362.155	-	200.362.155
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		13.211	-	13.211
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		2.014	2.014	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	13.285.110	-	13.285.110
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	303.752.087	-	303.752.087

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa. Promena kamatnih stopa direktno utiče na generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili perioda fiksiranja cene kamatonosnih instrumenata. Razlikujemo:

- „outright“ kamatni rizik – rizik koji proizilazi iz osetljivosti promene kamate u odnosu na vertikalno kretanje krive prinosa,
- „yield curve risk“ (strukturni rizik kamatne stope) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu oblika i nagiba krive prinosa (horizontalno kretanje) i
- „basis risk“ (osnovni rizik) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu u rasponu (spread-u) između različitih kamatnih stopa.

Kamatni rizik identifikuje se na nivou svake pojedinačne transakcije i na nivou banke. Grupa prati i kontroliše izloženost riziku promene kamatne stope kamatonosno osetljivih instrumenta raspoređenih i u knjigu trgovanja i u Bankarsku knjigu.

/i/ Knjiga trgovanja

Grupa na dan 31.12.2021. godine i 31.12.2020. godine nije imala kamatonosno osetljivih instrumenata raspoređenih u knjizi trgovanja.

/ii/ Bankarska knjiga

Metodologija koja se koristi za procenu rizika kamatne stope u Bankarskoj knjizi je „Gap analiza“. U analizu su uključeni svi kamatonosni proizvodi u skladu sa:

- a) periodom promene kamatnih stopa (repricing period/floating interest rate)
- b) finalnim periodom dospeća.

Razlika između kamatonosne aktive i kamatonosne pasive unutar definisanih vremenskih odrednica „korpi“ pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promene kamatnih stopa:

- kada je GAP pozitivan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti
kada je GAP negativan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

Broj i vremenske odrednice „korpi“ definise ALCO

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim odrednicama, ponderišu se „faktorima“ dizajniranim tako da odražavaju osetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Scenario osetljivosti u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p. i procenu njihovog modifikovanog trajanja:

	31. decembar 2021.		31. decembar 2020.	
	Nominalni Gep	Efekat povećanja kamatne stope za200 bp	Nominalni Gep	Efekat povećanja kamatne stope za200 bp
RSD	2.154.013	231.920	7.482.786	644.886
EUR	5.702.518	1.596.798	3.381.387	1.547.885
USD	1.903.800	104.804	6.009.380	157.883
CHF	644.864	293.484	452.364	293.391
Ostale valute	432.962	4.408	366.253	661
Ukupni efekat		2.231.413		2.644.705

Glavne kategorije u kreiranju razlika u repricingu su:

- Pozicije („leg“) sa fiksnom kamatnom stopom (repricing gep predstavlja nominalni novčani tok, prema vremenskim korpama njegovog dospeća);
- Pozicije („leg“) sa promenljivom kamatnom stopom (repricing gep predstavljaju novčani tokovi razvrstani u vremenske korpe prema datumu sledećeg fiksiranja kamatne stope)
- Administrativni proizvodi(tekući računi, štedni računi, kreditne kartice, rizik kamatne stope većine ovih proizvoda je modeliran).

Efekat stresa od 200 bps se obavlja množenjem razlika u repricingu sa standardnim ponderima neusklađenosti (Izmenjeno trajanje, definisano EBA i BSBS direktivom).

Grupa je uglavnom izložena faktorima promenljivih kamatnih stopa EUR variable - EURIBOR 1 M, EURIBOR 3M i EURIBOR 6M.

Što se tiče USD LIBOR-a, Grupa ima samo mali broj korporativnih kredita, sa ukupnom izloženošću u iznosu od milion EUR na dan 31. decembar 2021. godine vezanih za LIBOR_USD_1M. Krajnji rok otplate kredita je septembar 2022. i januar 2023. godine.

Što se tiče CHF LIBOR, Grupa ima izloženost od 630 hiljada EUR (20 hipotekarnih kredita), sa referencom na LIBOR_CHF_6M. Nisu vršena ažuriranja sa CHF LIBOR-a na SARON.

Grupa u analizi, pored prethodno pomenute „Gap analize“, koristi i sledeća tri scenarija osetljivosti na promenu kamatne stope :

- **Parallel shift up/down** - paralelni pozitivni i negativni pomak kamatnih stopa na referentnoj krivi prinosa), i podrazumeva pomeranje cele krive prinosa na više ili na niže za isti broj baznih poena na svakoj ročnosti pri čemu se kao velicina pomaka koristi scenario od 200 baznih poena za sve valute kao i scenario pomeranja krivih za 200-400 baznih poena u zavisnosti od valute koja je predmet stresa, a sve u skladu sa međunarodnim standardima (BCBS/IRRBB 4/2016)
- **Short rates shift up/down** - neparalelno pomeranje krive naviše/naniže sa najvećim šokom za kraće ročnosti i stabilnom stopom za duže ročnosti;
- **Rotational shift - Steepener and Flattener** – rotacija krive sa pozitivnim šokom za duže (kraće) ročnosti i negativnim šokom za kraće (duže) ročnosti

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Scenario osetljivosti na promenu kamtne stope 31.12.2021. godine:

	u 000 RSD							
	+200bp	-200bp	Flattener	Steepener	Short+	Short-	IRRBB+	IRRBB-
RSD	899.732	-1.133.589	1.292.777	-521.092	1.817.954	-870.927	1.794.782	-1.098.896
EUR	637.367	-1.816.428	471.167	-238.771	674.093	-333.583	564.043	-262.713
USD	-44.381	-56.429	-135.474	-12.279	-141.416	-51.133	-44.381	-75.470
CHF	45.782	-162.890	16.712	-28.147	25.261	-28.168	23.371	-28.005
Ostale	-21.448	-40.332	-33.282	-26.547	-39.568	-24.915	-25.639	-25.839
Ukupno	1.517.052	-3.209.668	1.611.900	-826.836	2.336.324	-1.308.726	2.312.176	-1.490.923

Scenario osetljivosti na promenu kaamtne stope 31.12.2020. godine:

	u 000 RSD							
	+200bp	-200bp	Flattener	Steepener	Short+	Short-	IRRBB+	IRRBB-
RSD	761.515	-960.448	1.248.720	-532.150	1.670.349	-682.818	1.517.408	-689.558
EUR	460.623	-1.497.170	336.699	-259.434	486.254	-315.835	401.592	-252.016
USD	96.458	-143.938	43.448	-57.432	64.352	-83.498	96.458	-81.991
CHF	18.547	-98.559	5.224	-13.033	8.985	-13.269	9.206	-13.136
Ostale	-23.595	-30.046	-33.326	-16.524	-40.077	-16.387	-26.296	-16.496
Ukupno	1.313.548	-2.730.161	1.600.765	-878.573	2.189.863	-1.111.807	1.998.368	-1.053.197

Napomene uz konsolidovane finansijske
izveštaje
za godinu koja se završila na dan
31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2021. godine prikazan je narednom tabelom:

<u>U hiljadama RSD</u>	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	32.656.435	-	-	-	-	57.961.757
Potraživanja po osnovu derivata	13.669	-	-	-	-	-	13.669
Hartije od vrednosti	88.625.239	13.668.017	8.879.787	10.692.327	51.225.282	4.159.826	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.454.801	21.659.654	-	299.633	-	-	495.514
Kredit i potraživanja od komitenata	231.599.562	25.789.652	109.214.683	64.425.172	24.899.477	7.103.629	166.949
Potraživanja po po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	586.824	-	-	-	-	-	586.824
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	433.898.424	93.773.758	118.094.470	75.417.132	76.124.759	11.263.455	59.224.850
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	9.220	-	-	-	-	-	9.220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	11.493.335	2.075.832	1.444.094	3.646.386	4.303.402	-	23.621
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	366.617.048	358.459.615	837.475	2.089.340	4.035.828	1.176.023	18.767
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	58.837	-	-	-	-	-	58.837
Ukupno	378.178.440	360.535.447	2.281.569	5.735.726	8.339.230	1.176.023	110.445
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	512.337	(711.233)	3.253.337	18.941	806.119	(2.854.827)	
Neto kamatna neusklađenost							
31. decembar 2021. godine	56.232.321	(267.472.922)	119.066.238	69.700.347	68.591.648	7.232.605	59.114.405

Napomene uz konsolidovane finansijske
izveštaje
za godinu koja se završila na dan
31.12.2021.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2020. godine prikazan je narednom tabelom:

<u>U hiljadama RSD</u>	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	86.432.095	44.877.929	-	-	-	-	41.554.166
Potraživanja po osnovu derivata	51.496	-	-	-	-	-	51.496
Hartije od vrednosti	70.342.791	1.975.836	3.457.322	17.553.528	43.211.207	4.144.898	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20.846.672	20.096.236	-	284.401	-	-	466.035
Kredit i potraživanja od komitenata	200.362.155	19.948.541	94.031.454	55.478.211	24.091.595	6.633.395	178.959
Potraživanja po po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	13.211	-	-	-	-	-	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	378.048.557	86.898.542	97.488.776	73.316.140	67.302.802	10.778.293	42.264.004
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	2.014	-	-	-	-	-	2.014
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	13.285.110	4.805.737	1.647.795	3.356.378	3.460.365	-	14.835
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	303.752.087	293.826.588	836.917	2.883.565	4.037.440	2.155.487	12.090
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	498.508	-	-	-	-	-	498.508
Ukupno	317.537.719	298.632.325	2.484.712	6.239.943	7.497.805	2.155.487	527.447
Vanbilansne stavke	(486.851)	(1.030.646)	3.077.286	660	801.868	(3.336.019)	
Derivati namenjeni zaštiti od rizika							
Neto kamatna neusklađenost							
31. decembar 2020. godine	60.023.987	(212.764.429)	98.081.350	67.076.857	60.606.865	5.286.787	41.736.557

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

/iii/ Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Akcije koje je Grupa nabavila sa osnovnim ciljem dalje prodaje raspoređene su u knjigu trgovanja (Equity TradingBook) i izložene su opštem i specifičnom riziku.

Opšti rizik je rizik promene cene akcije kao posledice opšteg stanja i promena na određenom tržištu. Specifični rizik je rizik promene cene akcije kao posledica promene činilaca vezanih za izdavaoca akcije.

Imajući u vidu vrednost i strukturu portfolija akcija kao i kretanja cena akcija na Beogradskoj berzi-Belex, nije rađena dodatna analiza osetljivosti ovog portfolija jer je procenjeno da moguće promene u cenama akcija nemaju materijalni značaj na finansijski rezultat Grupe.

/iv/ Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa. Deviznom riziku Grupa je izložena po osnovu stavki koje se vode u Bankarskoj i knjizi trgovanja. Devizni rizik se izražava i meri otvorenom deviznom pozicijom.

Otvorena devizna pozicija Grupe predstavlja razliku između potraživanja i obaveza banke u stranoj valuti kao i potraživanja i obaveza u dinarima indeksiranim valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Analiza osetljivosti, koja se sastoji iz dva scenarija sačinjenih na osnovu pretpostavljenih mogućih promena deviznog kursa pri čemu sve druge varijable ostaju konstantne pokazuje mogući efekat na finansijski rezultat.

- a) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od +10% (apresijacija strane valute)
- b) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od -5% (apresijacija RSD)

	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2021	(10.340)	(557.571)	(334)	10.480	
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	(1.034)	(55.757)	(33)	1.048	(55.777)
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	517	27.879	17	(524)	27.888
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2020	35.954	(668.606)	12.606	20.413	-
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	3.155	118.382	(74)	974	122.437
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	(1.577)	(59.191)	37	(487)	(61.218)

Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti aktive i pasive denominovane u stranim valutama. Grupa bi trebalo da obezbedi da njena devizna pozicija bude što manja.

Grupa nastoji da umani rizik promene kursa valute putem odobravanja kredita sa deviznom klauzulom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2021. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	938.002	44.084.549	3.735.638	566.913	41.293.090	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	13.669	13.669
Hartije od vrednosti	15.230.903	14.292.369	-	-	59.101.967	88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.161.943	3.032.308	96.583	367.244	17.796.723	22.454.801
Kredit i potraživanja od komitenata	127.889	160.596.094	149.694	226	70.725.659	231.599.562
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	586.824	586.824
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	17.458.737	222.005.320	3.981.915	934.383	189.518.069	433.898.424
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	9.220	9.220
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	22.896	9.982.739	29.697	3.950	1.454.053	11.493.335
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	22.548.760	192.984.999	14.361.045	3.750.227	132.972.017	366.617.048
Obaveze po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	-	49.707	-	-	9.130	58.837
Ukupno finansijske obaveze	22.571.656	203.017.445	14.390.742	3.754.177	134.444.420	378.178.440
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(374.317)	1.784.248	-	5.013	(1.414.897)	47
FX Fwd	5.483.118	(18.317.095)	10.408.550	2.833.480	186.000	594.053
FX SWAP	-	(1.246.082)	-	-	651.983	(594.100)
Ukupno	5.108.801	(17.778.929)	10.408.550	2.838.493	(576.914)	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2021.	(4.118)	1.208.946	(277)	18.699	54.496.735	55.719.984

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2020. godine:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>USD</u>	<u>EUR*</u>	<u>CHF</u>	<u>Ostale</u>	<u>RSD</u>	<u>Ukupno</u>
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	988.734	42.502.909	4.238.647	759.108	37.942.697	86.432.095
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	51.496	51.496
Hartije od vrednosti	14.259.230	14.935.651	-	-	41.147.910	70.342.791
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.162.968	3.654.161	35.665	128.574	15.865.304	20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	110.834	139.647.112	163.986	591	60.439.632	200.362.155
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	13.211	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	16.521.766	200.739.833	4.438.298	888.273	155.460.387	378.048.557
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	2.014	2.014
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	37.884	12.042.213	27.654	3.665	1.173.694	13.285.110
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	18.142.768	171.123.226	11.421.719	3.219.461	99.844.913	303.752.087
Obaveze po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	-	95.629	-	-	402.879	498.508
Ukupno finansijske obaveze	18.180.652	183.261.068	11.449.373	3.223.126	101.423.500	317.537.719
Vanbilans - netirano						
FX Spot	423.434	148.865	(28.344)	(71.142)	(473.030)	-217
FX Fwd	2.718.030	(9.705.090)	3.538.167	2.458.222	1.039.222	48.551
FX SWAP	(461.754)	(1.849.198)	-	-	2.262.618	-48.334
Ukupno	2.679.710	-11.405.423	3.509.823	2.387.080	2.828.810	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2020.	1.020.824	6.073.342	(3.501.250)	52.227	56.865.697	60.510.838

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni, ali isključuje strateški i rizik reputacije.

Cilj upravljanja operativnim rizikom je svođenje izloženosti Grupe operativnom riziku na minimum, odnosno do nivoa koji je prihvatljiv za Grupu sa aspekta odnosa troškova i rizika, a kroz dosledno i prudencijalno upravljanje finansijskom organizacijom i kroz unapređenje poslovnih aktivnosti i sistema unutrašnjih kontrola.

Prioriteti upravljanja rizikom identifikuju se kroz kombinaciju iskustva i opservaciju, procenu i znanje interne revizije, interne kontrole, detaljnu procenu rizika, izmene procedura za upravljanje, izveštaje o incidentima.

Ocena nivoa operativnih rizika zavisi od vrste događaja, frekvencije pojavljivanja i finansijskog uticaja na poslovanje Grupe.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

Aktivnosti upravljanja rizikom imaju za cilj identifikaciju kako postojećih, tako i potencijalnih izvora rizika koji može nastati uvođenjem novih poslovnih proizvoda, sistema ili aktivnosti.

Identifikacija rizika obuhvata:

- interne prevare i zloupotrebu;
- eksterne prevare i zloupotrebu;
- propuste u politici zapošljavanja i sistema bezbednosti na radnom mestu;
- probleme u upravljanju odnosima sa klijentima, uvođenju proizvoda i poslovnim procedurama – ukoliko su neadekvatni;
- štete nastale na imovini Grupe usled prirodnih nepogoda i drugih događaja;
- poremećaje i greške u organizaciji i funkcionisanju informacionih sistema;
- probleme u implementaciji i realizaciji poslovnih procesa, procedura i odluka.

Grupa prati izvore operativnog rizika u skladu sa organizacijom i poslovnim aktivnostima, a što se odnosi na finansiranje privrede, realizaciju transakcija trgovine i prodaje sa privrednim entitetima i finansijskim institucijama, poslovanje sa stanovništvom, poslovanje sa privredom, realizaciju transakcija obračuna i plaćanja i usluge za račun klijenata, upravljanje sredstvima i brokersko dilersko poslovanje.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom

Ciljevi Grupe u pogledu upravljanja kapitalom su sledeći:

- usklađivanje sa zahtevima propisanim od strane Narodne banke Srbije. kao regulatora za bankarski sektor. u vezi sa kapitalom i kapitalnim zahtevima;
- poslovanje Grupe u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. na način da Grupa i dalje obezbeđuje prinos za svoje akcionare. kao i stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte;
- da održava jaku kapitalnu bazu. koja će omogućiti razvoj poslovanja Grupe.

Adekvatnost kapitala i korišćenje regulatornog kapitala su predmet redovnog nadzora od strane rukovodstva. na bazi tehnika i instrumenata razvijenih u skladu sa instrukcijama Bazelskog komiteta. na način na koji ih je implementirala Narodna banka Srbije za potrebe nadzora bankarskog sektora. Narodna banka Srbije. kao regulator za bankarski sektor. definiše i vrši nadzor nad ispunjenošću propisa u vezi sa kapitalnim zahtevima za Grupu. Informacije se Narodnoj banci Srbije dostavljaju na kvartalnom nivou. Narodna banka Srbije vrši neposredan nadzor Grupe.

Grupa je u obavezi da se usaglasi sa zahtevima iz okvira definisanog od strane Bazelskog komiteta. na način na koji ih je primenila Narodna banka Srbije. Grupa koristi standardizovani pristup za obračun kapitalnih zahteva za kreditni i operativni rizik. Kapitalni zahtev za tržišne rizike se obračunava na način propisan regulativom Narodne banke Srbije u Odluci o adekvatnosti kapitala banke (Sl.glasnik RS.br. 103/2016).

Narodna banka Srbije je propisala određene zahteve sa kojima svaka Grupa mora da se uskladi i to:

- Grupa je dužna da održava novčani deo osnivačkog kapital na nivou koji ne može biti manji od EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti. a minimalni iznos kapitala je propisan i za ostale članice Grupe;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 4.5%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 6%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji ne može biti manji od 8%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;

Dodatno. Grupa je dužna da. pored ispunjenja navedenog u prethodnom pasusu. u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. a najmanje u visini potrebnoj za održavanje uvećanih pokazatelja adekvatnosti kapitala određenih od strane Narodne banke Srbije.

Regulatorni kapital Grupe je zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. pri čemu osnovni kapital Grupe čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni akcijski kapital je zbir sledećih elemenata korigovanih za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente osnovog akcijskog kapitala;
- Dobiti banke;
- Revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- Rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- Rezervi za opšte bankarske rizike.

Dobit, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti, rezerve iz dobiti i ostale rezerve, kao i rezerve za opšte bankarske rizike će biti uključene u osnovni akcijski kapital samo ako Grupa može da ih koristi bezuslovno, u celosti i bez odlaganja za pokriće rizika ili gubitaka čim do njih dođe.

Dobit Grupe koja se uključuje u osnovni akcijski kapital čini dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama.

Grupa može u osnovni akcijski kapital da uključi dobit tekuće godine koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama samo uz prethodnu saglasnost Upravog odbora. U ovom slučaju, dobit tekuće godine treba da bude umanjena za projektovan iznos poreza na dobit, obaveze za dividende i sve druge obaveze iz dobiti (druga učešća u raspodeli dobiti, sve obaveze ili okolnosti koje su nastale tokom izveštajnog perioda i za koje je verovatno da će dovesti do smanjenja dobiti Grupe) koje se mogu predvideti u vreme uključivanja dobiti u osnovni akcijski kapital.

Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijskog kapitala su:

- Povećanja kapitala koja rezultiraju iz sekjuritizacije izloženosti;
- Fer vrednost rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove;
- Dobitke ili gubitke po osnovu obaveza Grupe vrednovanih po fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti Grupe;
- Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz kreditnog rizika Grupe po osnovu obaveza po derivatima vrednovanim po fer vrednosti, pri čemu Grupa ne može ove dobitke ili gubitke da netira s onima koji proizlaze iz kreditnog rizika druge ugovorne strane.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina. kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja. uključujući gudvil (goodwill). umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti Grupe;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja Grupe;
- Direktna. indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala. uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je Grupa dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna. indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi. a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenljivi iznos direktnih. indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Primenljivi iznos direktnih. indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala Grupe premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala Grupe;
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %. a koje Grupa odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala. osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita. gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102. 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke. kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odluku kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita. pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita. gotovinskih kredita ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) koji se iskazuju na računima 102. 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke. čija je ugovorena ročnost:
 - Duža od 2920 dana. ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2019;
 - Duža od 2555 dana. ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2020;
 - Duža od 2190 dana. ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2021.;

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje kredita koji su odobreni do 18.marta 2020. godine. pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19.marta do 31.decembra 2020. godine. a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3285 dana ili da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 1. januara do 31.decembra 2021. godine. a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 2920 dana; kao i da iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2019.

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje potrošačkih kredita koji su odobreni do 18. marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19. marta 2020. godine do 31. decembra 2021. godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3650 dana, kao i da njegov iznos nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Dodatni osnovni kapital je zbir sledećih elemenata umanjениh za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dodatnog osnovnog kapitala;
- Emisione premije za instrumente dodatnog osnovnog kapitala.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala su:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;
- Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala Grupe premašuju iznos dopunskog kapitala Grupe;
- Iznos svih poreza u vezi sa elementima dodatnog osnovnog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos tih elemenata - u iznosu u kojem ti porezi umanjuju iznos do kojeg se elementi dodatnog osnovnog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka.

Dopunski kapital Grupe čini zbir sledećih elemenata, umanjениh za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala i obaveza po subordiniranim kreditima i zajmovima, koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dopunskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente dopunskog kapitala;
- Ošta prilagođavanja za kreditne rizike koja nisu umanjena za poreske efekte, u visini od najviše 1.25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditne rizike.

Iznos u kojem se instrumenti dopunskog kapitala, odnosno subordiniranih obaveza uključuju u obračun dopunskog kapitala Grupe tokom poslednjih pet godina pre roka njihovog dospeća dobija se tako što se količnik njihove nominalne vrednosti, odnosno glavnice, na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda pre roka dospeća i broja kalendarskih dana u tom periodu pomnoži sa brojem preostalih kalendarskih dana do dospeća instrumenata ili subordiniranih obaveza na dan vršenja obračuna.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala Grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće.

Poslovne transakcije Grupe se svrstavaju ili u knjigu trgovanja ili u bankarsku knjigu, i rizična aktiva se utvrđuje na bazi specifičnih zahteva koji teže da odražavaju različiti nivo rizika za određenu aktivu i izloženosti koje nisu priznate u bilansu stanja.

Politika Grupe je da održava jaku kapitalnu bazu, koja će obezbediti prinos za akcionare, stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte, i koja će omogućiti rast Grupe. Uticaj iznosa kapitala na nivo prinosa investitora je takođe prepoznat i Grupa priznaje potrebu održavanja balansa između mogućih viših stopa prinosa i prednosti koje pruža sigurno poslovanje, uslovljeno jakom kapitalnom pozicijom.

Grupa ispunjava sve kapitalne zahteve koje je propisala Narodna banka Srbije u posmatranom izveštajnom periodu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje komponente regulatornog kapitala i racija koja je Grupa ostvarila u izveštajnom periodu koji se završava na dan 31. decembar:

U hiljadama RSD	2021.	2020.
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	27.466.158	27.466.158
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti / gubici	344.722	803.476
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	23.353.465	23.353.465
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	(31.546)	29.899
Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(986.205)	(856.468)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih, gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta	(2.327.859)	(2.428.259)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita (izuzev potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila), gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107, 108 a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke	(335.002)	(417.815)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila ko se iskazuju na računu 102 a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana ako su ti krediti odobreni počev od 1 januara 2019. godine.		
Osnovni akcijski kapital	47.483.733	47.950.456
Dodatni osnovni kapital	-	-
Osnovni kapital	47.483.733	47.950.456
Dopunski kapital	-	-
Ukupno regulatorni kapital	47.483.733	47.950.456
Kapitalni zahtevi		
Kreditni rizik	18.975.850	16.880.481
Devizni rizik	127.371	101.505
Cenovni rizik	57.817	18.279
Operativni rizik	2.564.543	2.513.106
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	17.48%	19.66%

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Usaglašenost sa pokazateljima poslovanja, propisanim od strane Narodne banke Srbije, sa stanjem na dan 31. decembar je prikazana kao što sledi:

	Propisano	2021.	2020.
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Min 4.5%	17.48%	19.66%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Min. 6%	17.48%	19.66%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Min. 8%	17.48%	19.66%
Regulatorni kapital	min. EUR 10 mil.	EUR 404 mil	EUR 408 mil
Ulaganja banke u nefinansijski sektor i u osnovna sredstva	Max. 60%	12.95%	12.85%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	108.68%	83.26%
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	3.35%	2.65%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica*	maks. 25%	21.16%	16.73%

*Pojedinačno najveća izloženost

Grupa koristi regulatorni pokazatelj adekvatnosti kapitala za potrebe praćenja adekvatnosti kapitalne baze. Pristup Narodne banke Srbije, koji u svojoj osnovi ima bazelsku metodologiju, primarno je baziran na praćenju odnosa kapitalnih zahteva i raspoloživih izvora kapitala.

Alokacija kapitala na različite poslovne aktivnosti je, u velikoj meri, određena optimizacijom prinosa koji se ostvari na bazi izvršene alokacije. Iznos alociranog kapitala na određenu poslovnu aktivnost je primarno baziran na regulatornom kapitalu, ali u nekim slučajevima regulatorni zahtevi ne odražavaju u punoj meri varirajući stepen rizika koji je svojstven različitim poslovnim aktivnostima. U takvim slučajevima, kapitalni zahtevi mogu biti varijabilni da bi reflektovali različite rizične profile, uz uslov da ukupan iznos kapitala za određenu poslovnu aktivnost ne padne ispod minimalnog iznosa propisanog od strane regulatora.

Iako je optimizacija prinosa na kapital, koji je prilagođen za efekte koji proističu iz rizika kojima je Grupa izložena, primarni faktor koji se koristi u procesu alokacije kapitala na pojedine poslovne aktivnosti, to ipak nije jedini princip koji se koristi u procesu donošenja odluka od strane rukovodstva Grupe. U obzir se uzimaju i drugi faktori, kao na primer sinergija sa drugim poslovnim aktivnostima, raspoloživost rukovodećeg kadra i drugih resursa za određenu poslovnu aktivnost, stepen u kome se određena poslovna aktivnost uklapa u dugoročne strateške ciljeve Grupe i sl. Politika Grupe u pogledu upravljanja kapitalom i alokacijom kapitala je predmet redovnog razmatranja od strane rukovodstva.

5. FER VREDNOST

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno. ili obaveza izmirena. između obaveštenih. voljnih strana u okviru nezavisne tržišne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom raspoloživih tržišnih podataka na dan izveštavanja i modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu. kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće. ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu. Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Imajući u vidu da su za najveći deo finansijskih sredstava i obaveza Grupe ugovorene varijabilne kamatne stope. promene u tekućim kamatnim stopama dovode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Za hartije od vrednosti kojima se trguje na aktivnom tržištu za određivanje fer vrednosti se koriste kotacije sa tržišta. Fer vrednosti ostalih hartija od vrednosti se određuje kao neto sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine.

Fer vrednost valutnih svopova se obračunava na bazi diskontovanja procenjenih budućih tokova gotovine. Za diskontovanje Grupa koristi tržišne kamatne stope za finansijske instrumente sa istim preostalim rokom dospeća.

Fer vrednost forvarda se obračunava korišćenjem važećih forvard stopa.

Fer vrednost preuzetih neopozivih obaveza i potencijalnih obaveza jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika za vrednovanje po fer vrednosti koju Grupa koristi opisana je u okviru računovodstvenih politika u napomeni 3(k)(vi).

Grupa pri određivanju fer vrednosti koristi sledeću hijerarhiju. koja odražava značaj inputa koji se koriste pri vrednovanju:

- * Nivo 1: Kotirane tržišne cene (nemodifikovane) sa aktivnog tržišta za identičan finansijski instrument;
- * Nivo 2: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju dostupnih inputa. osim kotiranih tržišnih cena. direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje vrednovanje instrumenata uz korišćenje sledećih inputa: kotirane cene sa aktivnog tržišta sličnih instrumenata; kotirane cene za iste ili slične instrumente sa tržišta koja se ne smatraju aktivnim; ili druge tehnike vrednovanja gde su svi značajni inputi direktno ili indirektno dostupnih tržišnih podataka;
- * Nivo 3: Model vrednovanja: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju nedostupnih podataka. Ova kategorija uključuje sve finansijske instrumente gde modeli vrednovanja koriste inpute koji se ne baziraju na korišćenju dostupnih podataka i nedostupni podaci imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata. gde su potrebna značajna prilagođavanja ili pretpostavke da bi se odrazila razlika između instrumenata.

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojim se trguje na aktivnom tržištu se bazira na kotiranim tržišnim cenama ili kotacijama dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Grupa utvrđuje fer vrednost korišćenjem modela vrednovanja.

Modeli vrednovanja uključuju neto sadašnju vrednost i model diskontovanja novčanih tokova. poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje dostupne tržišne cene i drugi modeli vrednovanja. Pretpostavke i inputi koji se koriste kod primene modela vrednovanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope. kreditne spreadove i druge premije koje se koriste pri određivanju diskontne stope. cene akcija i obveznica. devizne kurseve. cenovne indekse i očekivanu volatilnost i korelaciju cena. Cilj primene modela vrednovanja je utvrđivanje fer vrednosti koja odražava cenu finansijskog instrumenta na izveštajni datum koja i bila utvrđena između tržišnih učesnika u nezavisnoj tržišnoj transakciji.

Grupa koristi opšteprihvaćene modele vrednovanja za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata. kao što su kamatni i valutni svopovi. kod kojih se koriste samo dostupni tržišni podaci i gde nisu potrebne značajne računovodstvene pretpostavke i procene rukovodstva. Dostupne cene i drugi inputi su obično dostupni na tržištu za listirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti. derivate sa kojima se trguje na berzi i jednostavne OTC derivate. kao što su na primer kamatni svopovi.

Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa smanjuje potrebu za korišćenje procena i pretpostavki od strane rukovodstva i smanjuje neizvesnost kod definisanja fer vrednosti. Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa varira u zavisnosti od proizvoda i tržišta i zavisi od promena uslovljenih specifičnim i opštim uslovima na tržištima.

U tabeli u nastavku prikazana je analiza finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti na kraju obračunskog perioda po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2021.				
Potrazivanja po osnovu derivata	600.493	-	-	600.493
Hartije od vrednosti	22.939.650	37.493.304	-	60.432.954
Kredit i potrazivanja od komitenata	-	-	-	-
	23.540.143	37.493.304	-	61.033.447
Obaveze po osnovu derivata	9.220	-	-	9.220
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	58.837	-	-	58.837
	68.057	-	-	68.057
31.12.2020.				
Potrazivanja po osnovu derivata	64.707	-	-	64.707
Hartije od vrednosti	19.594.232	30.895.621	-	50.489.853
Kredit i potrazivanja od komitenata	-	-	896	896
	19.658.939	30.895.621	896	50.555.456
Obaveze po osnovu derivata	2.014	-	-	2.014
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	498.508	-	-	498.508
	500.522	-	-	500.522

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Efekti promene u fer vrednosti finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti u bilansu uspeha su sledeći:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od promene vrednosti derivata	6.036.392	8.929.682
Prihodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	125.750	113.384
	6.165.142	9.043.066
Rashodi po osnovu promene vrednosti derivata	(6.081.424)	(8.883.127)
Rashodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(30.656)	(38.286)
	(6.112.079)	(8.921.413)
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	53.062	121.653

U narednoj tabeli su prikazane fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti sa analizom po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>	<u>Knj. vrednost</u>
Stanje na dan 31. decembar 2021.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	90.618.192	-	90.618.192	90.618.192
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	45.686	282.476	22.126.639	22.454.801	22.454.801
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	229.507.141	229.507.141	231.599.562
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	1.100.844	27.174.559	-	28.275.403	28.192.285
	1.146.530	118.075.227	251.633.780	370.855.537	372.864.840
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	11.493.335	11.493.335	11.493.335
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	366.617.048	366.617.048	366.617.048
	-	-	378.110.383	378.110.383	378.110.383
Stanje na dan 31. decembar 2020.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	86.432.095	-	86.432.095	86.432.095
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	292.773	20.088.839	20.381.612	20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	195.392.319	195.392.319	200.362.155
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	-	20.314.641	-	20.314.641	19.852.938
	-	107.039.509	215.481.158	322.520.667	327.493.860
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	13.285.110	13.285.110	13.285.110
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	303.752.087	303.752.087	303.752.087
	-	-	317.037.197	317.037.197	317.037.197

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Tamo gde je dostupno, fer vrednost kredita i potraživanja se zasniva na zapaženim tržišnim transakcijama. Tamo gde takvi podaci nisu dostupni, fer vrednost se procenjuje korišćenjem modela vrednovanja, kao što su tehnike diskontovanih novčanih tokova. Ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja uključuju očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka, kamatne stope, stope prevremene otplate i primarno ili sekundarno širenje tržišta. Za obezvređene kredite obezbeđene kolateralom, fer vrednost se meri na osnovu fer vrednosti kolaterala.

Da bi se poboljšala tačnost procene vrednosti kredita stanovništvu, malim i mikro preduzećima, krediti se grupišu u portfelje sa sličnim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda i pozajmljivača, valuta, preostala dospeća itd.

Procena fer vrednost depozita banaka i kupaca koristi tehnike diskontovanog novčanog toka, primenjujući cene koje se nude za depozite sličnih dospeća i uslova, kao što su vrsta depozita, valuta, vrsta kupca i preostala dospeća. Fer vrednost depozita po viđenju je jednaka knjigovodstvenoj vrednosti.

U nastavku su obelodanjene metode, procena i pretpostavka koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Sredstva i obaveze sa fer vrednošću približno ekvivalentnim njihovoj sadašnjoj vrednosti

Za određene finansijske instrumente bez definisanog dospeća ili sa rokom dospeća kracim od 3 meseca, pretpostavka je da je njihova knjigovodstvena vrednost približno ekvivalentna njihovoj fer vrednosti. Ova pretpostavka se koristi i za depozite po viđenju, štedne depozite bez definisanih dospeća, kao i za finansijske instrumente sa promenljivim kamatnim stopama, a primenljiva je samo za instrumente bez inkrementalnih troškova i u slučaju da se kreditni rizik Grupe ne promeni od trenutka početnog priznavanja.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom vrednovanom po amortizovanoj vrednosti procenjuje se na osnovu poređenja prvobitno dogovoreni kamatnih stopa i trenutnih kamatnih stopa za slične finansijske instrumente. Utvrđivanje fer vrednosti kredita i depozita sa fiksnom kamatnom stopom zasniva se na diskontovanju budućih predviđenih novčanih tokova na njihovu sadašnju vrednost, korišćenjem trenutnih kamatnih stopa za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, kao što su vrsta proizvoda, vrsta kupca, preostali rok dospeća i valuta.

6. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	67.299	146.276
Banke		
- domaće	7.980	7.656
- strane	1.560	253
Privreda	3.460.787	3.153.311
Javni sektor	3.322	1.910
Stanovništvo	5.199.268	5.353.928
Hartije od vrednosti	1.672.057	1.515.762
Strana lica	32.901	37.702
	<hr/>	<hr/>
	10.445.174	10.217.367
Rashodi od kamata		
Banke		
- domaće	(2.017)	(20.010)
- strane	(200.762)	(163.710)
Privreda	(36.257)	(44.290)
Javni sektor	(693)	(6.072)
Stanovništvo	(25.463)	(23.847)
Hartije od vrednosti	(46.496)	(4.771)
Strana lica	(32.452)	(36.221)
	<hr/>	<hr/>
	(344.140)	(298.921)
Neto prihod po osnovu kamata	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	10.101.034	9.918.446

U prihodima od kamate za 2021. godinu sadržan je i prihod od nakanda koje čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 379.795 hiljada (2020.: RSD 395.319 hiljada)

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Grupa ostvaruje prihode od naknada i provizija od različitih finansijskih usluga koje pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada i provizija priznaju se u iznosu koji odražava naknadu na koju Banka očekuje da će imati pravo u zamenu za pružanje usluga. Obaveze izvršenja, kao i vreme njihovog ispunjenja, identifikuju se i određuju na početku ugovora. Ugovori o prihodima Grupe ne uključuju višestruke obaveze izvršenja. Kada Grupa pruža uslugu svojim klijentima, naknada se fakturiše i obično dospeva odmah po zadovoljenju usluge pružene u određenom trenutku ili na kraju ugovorenog perioda za pruženu uslugu tokom vremena. Grupa je generalno zaključila da je ona glavni obveznik u svojim ugovorima o prihodima jer obično kontroliše usluge pre nego što ih prenese na klijenta, osim za agentske naknade – prodaja lizing proizvoda i investicionih jedinica investicionih fondova kao i naknade za agenciju za osiguranje.

Priroda svakog ugovora o prihodu Grupe rezultira jednom obavezom izvršenja. Stoga Grupa nije donela značajne procene prilikom alokacije cene transakcije na obavezu izvršenja.

Prihodi od naknada i provizija od usluga koje izmiruju obaveze tokom vremena

Ispunjenje obaveze koje su zadovoljene u nekom vremenskom periodu uključuju poslovanje sa karticama, vodjenje tekućih računa i druge usluge, gde kupac istovremeno dobija i troši pogodnosti koje Grupa obavlja. Prihod se priznaje ravnomerno tokom perioda.

Prihodi od naknada i provizija od pružanja usluga u kojima su obaveze izvršenja ispunjene u određeno trenutku

Pružene usluge u kojima su obaveze Grupe ispunjene u određenom trenutku priznaju se nakon što se kontrola nad uslugama prenese na klijenta. To se obično događa po završetku osnovne transakcije ili usluge ili, za naknade ili komponente naknada koje su povezane s određenim učinkom, nakon ispunjavanja odgovarajućih kriterijuma učinka. Među njima su naknade za transakcije hartijama od vrednosti, za nostro i loro plaćanja, gotovinska plaćanja, opomene poslate klijentima, poslove prenosa plaćanja. Grupa ima jedinstvenu obavezu izvršenja u odnosu na ove usluge, a to je uspešan završetak transakcije navedene u ugovoru.

Grupa nije obelodanila informacije o alokaciji cene transakcije na preostale obaveze izvršenja u ugovorima. Do ovoga je došlo zbog toga što su ugovoreni periodi obično kraći od jedne godine.

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA (nastavak)

*Naknada i prihodi provizije od usluga u kojima
se u toku vremena ispunjava obaveze*

<u>U hijadama RSD</u>	Corporate Banking	Retail Banking	Investment Banking	Ukupno
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanja tekućih računa	32.153	2.722.429	434	2.755.016
Naknade za Kreditni biro	295	48.566	-	48.861
Naknada od učešća u prodaju na POS terminalima	253.064	301.872	7.359	562.295
Ukupno	285,512	3,072,866	7,793	3,366,172

*Naknada i prihodi provizije od pružanja usluga
gde su obaveze ispunjene u jednom trenutku*

<u>U hijadama RSD</u>	Corporate Banking	Retail Banking	Investment Banking	Ukupno
Naknade za usluge trgovanja hartijama od vrednosti	16.769	2.468	26.481	45.719
Naknade po osnovu posredovanja – lizing i investicioni fondovi	-	268	-	268
Naknade od zastupanja u osiguranju	148	261.097	1	261.245
Naknade za nostro i loro doznake	200.440	329.333	17.288	547.061
Naknade za gotovinske uplate/isplate	1.962	29.322	8	31.293
Naknade za troškove opomena	-	88.126	-	88.126
Naknade po osnovu platnog prometa	529.200	476.883	16.144	1.022.227
Ostale naknade i provizije	246.531	832.850	28.994	1.108.374
Ukupno	995.049	2.020.348	88,917	3.104.314

Naknade po osnovu garancija	336.750	45.646	31.762	414.158
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (okvirne linije) i prevremenu otplatu	72.226	25.708	26	97.961
Prihodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	2.484.983	390.036	211.851	3.086.871
Ukupno prihod od naknada na dan of 31.12.2021.				10.069.475

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA (nastavak)

*Naknada i prihodi provizije od usluga u kojima
se u toku vremena ispunjava obaveze*

U hijadama RSD	Corporate Banking	Retail Banking	Investment Banking	Ukupno
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanja tekućih računa	27,357	2,406,915	46	2,434,318
Naknade za Kreditni biro	324	43,954	12	44,290
Naknada od učešća u prodaju na POS terminalima	153,603	224,656	-	378,259
Ukupno	181,285	2,675,524	58	2,856,867

*Naknada i prihodi provizije od pružanja usluga gde
su obaveze ispunjene u jednom trenutku*

U hijadama RSD	Corporate Banking	Retail Banking	Investment Banking	Ukupno
Naknade za usluge trgovanja hartijama od vrednosti	27,304	2,752	20,517	50,572
Naknade po osnovu posredovanja – lizing i investicioni fondovi	21,168	99,926	-	121,094
Naknade od zastupanja u osiguranju	186	204,254	-	204,440
Naknade za nostro i loro doznake	181,080	315,885	353	497,318
Naknade za gotovinske uplate/isplate	1,533	34,345	2	35,880
Naknade za troškove opomena	-	56,303	-	56,303
Naknade po osnovu platnog prometa	445,098	415,400	407	860,904
Ostale naknade i provizije	242,219	305,910	2,341	550,470
Ukupno	918,589	1,434,773	23,619	2,376,981

Ukupno prihodi od naknada i provizije od ugovora sa kupcima	1,099,873	4,110,298	23,676	5,233,848
Naknade po osnovu garancija	299,475	44,967	38,824	383,266
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (okvirne linije) i prevremenu otplatu	99,478	29,967	17	129,461
Prihodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	2,135,365	652,054	203,026	2,990,445
Ukupo prihod od naknada na dan of 31.12.2020.				8.737.020

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA (nastavak)

Rashodi naknada i provizija

Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(200.736)	(257.847)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(1.268.863)	(1.076.196)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(140.488)	(121.473)
Naknade po osnovu MIGA garancije	(93.150)	(96.001)
Naknade za Kreditni biro	(81.820)	(81.865)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(42.321)	(85.284)
Ostale naknade i provizije	(321.727)	(93.083)
Naknade po osnovu ugovora o posredovanju	(39.252)	-
Rashodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	(572.029)	(581.960)
	<u>(2.760.386)</u>	<u>(2.393.709)</u>

Neto prihod po osnovu naknada i provizija

7.309.089 6.343.311

Saglasno dopisima NBS br K.G. 885/1/21 od 05. aprila 2021. godine i 885/4/21 od 04. juna 2021. godine. Banke su bile u obavezi da deo prihoda i rashoda koji su nastali u realizovanim transakcijama kupovine i prodaje deviza i efektivnog stranog novca sa fizičkim i pravnim licima obelodane na poziciji Bilansa uspeha – Prihodi/rashodi od naknada i provizija. U vezi sa navedenim, a radi preciziranja uporednih podataka za 2020. Godinu, Grupa je odlučila da uradi reklasifikaciju relevantnih podataka u Bilansu uspeha za 2020. godinu. Iznos rashoda od realizovanih transakcija u kupovini i prodaji deviza u 2020. Godini, a koji je u navedenom bilansu bio obelodanjen na poziciji Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule, bio je RSD 581.960 hiljada, a prihoda RSD 2.680.074 hiljada.

8. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule uključuje:

U hiljadama dinara	2021.	2020.* reklasifikovan
Neto dobitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	27	114
Spot transakcije	-	-
Gotovina u trezoru. devizni računi	612.860	333.353
Obavezna rezerva	12.173	24.174
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	1.555.318	205.640
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	83.803	154.596
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	1.831.335	3.844.973
Hartije od vrednosti	1.929.151	573.136
Ostalo	988	2.619
	<u>6.025.655</u>	<u>5.138.605</u>
Neto gubitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	(28)	(94)
Spot transakcije	-	-
Gotovina u trezoru. devizni računi	(275.799)	(414.075)
Obavezna rezerva	(10.626)	(26.119)
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	(1.283.234)	(237.620)
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	(63.151)	(161.601)
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	(4.445.294)	(2.097.547)
Hartije od vrednosti	(746.694)	(1.445.183)
Ostalo	(1.626)	(3.221)
	<u>(6.826.452)</u>	<u>(4.383.826)</u>
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	<u>(800.797)</u>	<u>754.779</u>

*Napomena 2(i)

9. NETO PRIHOD / (RASHOD) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA / (OBEZVREĐENJA) FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Neto prihodi/(rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	8.151.027	6.450.226
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.631.806	1.388.204
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	25.259	12.446
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	593.370	587.912
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	4.143	-
	10.411.660	8.438.788
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(9.268.619)	(8.251.753)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1.571.521)	(1.597.814)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(55.153)	(22.896)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(143.049)	(23.006)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(14.698)	(293.188)
	(11.053.040)	(10.188.657)
Neto prihod/(rashodi) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(641.380)	(1.749.869)

U toku 2020. i 2021 godine, usled pandemije COVID -19 i negativnog uticaja na poslovanje privrednih subjekata, Banka je procenila i prilagodila svoje modele obračuna obezvređenja, usled čega je posledično došlo do povećanja rashoda po osnovu umanjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti.

U skladu sa odredbama Moratorijuma koje su sprovedene u toku 2020. i 2021 godine, a zbog promena ugovornih elemenata koje su izazvale promene u budućim novčanim tokovima u otplanim planovima odgovarajućih zajmova, Grupa je obračunala modifikacije u iznosu od RSD 10.555 hiljada (2020:RSD 293.188 hiljada).

10. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI

10.1 Neto dobici/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	415.704	74.434
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	415.704	74.434

Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti se odnosi na dobitke od prodaje nekvalitetnih kredita (non-performing loans), i ovo je jeda od strategija za klijente koji su u kasnjenju.

10. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI (NASTAVAK)

10.2 Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	5.579	5.405
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	25	5.712
Prihodi od prodaje mat. vred. stečenih naplatom. potraživanja	24.715	5.857
Ostali poslovni prihodi	40.982	33.382
Ukupno	71.301	50.356

Banka posjeduje poslovnu zgradu. Deo prostora poslovne zgrade iznajmljuje se povezanim licima koje prema ugovoru plaćaju naknadu za korišćenje po ugovoru. Kao davalac lizinga, Banka ostvaruje prihod od zakupnine koji se u bilansu uspeha priznaje na poziciji Ostali poslovni prihodi. Banka je u 2021. godini ostvarila prihod od zakupa u iznosu od 5.579 hilj dinara (u 2020. godini 5.405 hilj dinara).

Samo beznačajan deo prostora poslovne zgrade (manje od 5%) iznajmljuje se povezanim licima koje, prema ugovoru, plaćaju naknadu za korišćenje. Zbog toga je zgrada u celosti klasifikovana pod pozicijom imovina, postrojenje i opremu.

Analiza dospeća prihodovanja zakupa je predstavljena u tabeli:

U hiljadama RSD

	Obračunato na dan 31.12.2021.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	
Do godinu dana	3.825
Od 1 – 2 godine	3.825
Od 2 – 3 godine	3.825
Od 3 – 4 godine	3.825
Od 4 – 5 godine	3.825
Preko 5 godina	19.124
Ukupno	38.248

11. TROŠKOVI ZARADA. NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Troškovi zarada	2.605.688	2.467.946
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	928.801	906.839
Rashodi rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmone i druga primanja zaposlenih	257.186	253.717
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmone i druga primanja zaposlenih	(227.839)	(299.738)
Ostali lični rashodi	27.776	60.137
Ukupno	3.591.612	3.388.901

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

12.1. Ostali prihodi

Ostali prihodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	2.953	62.375
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih obaveza	6.819	221
Viškovi	1.488	743
Prihodi od nadoknađivanja sudskih i admin. troškova	62.964	42.725
Naplaćena kamata nakon otpisa potrazivanja	141.263	98.585
Ostali prihodi	34.003	51.861
Ukupno	249.490	256.510

12.2. Ostali rashodi

Ostali rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Troškovi zakupnine	41.065	78.397
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	565.359	576.620
Troškovi reklame i propagande	234.554	179.557
Troškovi održavanja stalnih sredstava	693.630	630.411
Ostali nematerijalni troškovi	508.683	687.701
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	26.171	17.995
Troškovi kancelarijskog materijala	44.266	60.970
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	501.833	327.900
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	152.702	154.406
Troškovi čuvanja imovine	120.303	122.318
Ostali materijalni troškovi i usluge	121.890	125.508
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	5.909	6.617
Troškovi PTT usluga	24.543	20.987
Troškovi ostalog materijala	146.690	164.155
Troškovi premija osiguranja	942.783	838.846
Troškovi poreza	73.294	75.403
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	12.094	17.176
Troškovi reprezentacije	15.369	11.093
Troškovi članarina	3.978	6.317
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	340.554	306.591
Ostalo	272.462	290.508
Ukupno	4.848.132	4.699.476

Od ukupnog iznosa rezervisanja za obaveze od RSD 340.554 hiljada, iznos od 260.143 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove (Napomena 26.4 i 29.2)

Banka je kao ostale rashode priznala rashode vezane za zakupe male vrednosti ili plaćanja leasinga po kratkoročnim ugovorima u iznosu od 41.065 hiljada dinara (2020.: 78.397 hiljada dinara)

13. POREZ NA DOBITAK

Kao što je navedeno u Napomeni 3/(j)/(i), shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obračuna konsolidovanog poreza na dobit je prikazan u nastavku:

13.1 Porez na dobitak za 2020. godinu se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Porez na dobitak	1.027.098	866.945
Dobitak / (gubitak) od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	(26.847)	(172.492)
Ukupno	1.000.251	694.453

13.2 Usaglašavanje efektivne poreske stope je prikazano kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Dobitak pre oporezivanja	7.983.959	6.333.583
Obračunati porez po stopi od 15%	1.197.247	950.037
Usaglašavanje efektivne kamatne stope:		
Gubitak ranijeg perioda		
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	23.101	7.696
Korekcije po osnovu transfernih cena	20.877	26.926
Usklađivanje prihoda	(230.717)	(201.730)
Razlika između vrednosti osnovnih sredstava u poreskom bilansu i finansijskim izveštajima	(26.827)	(3.186)
Rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih	15.590	8.115
Ostalo	979	11.468
Poreski rashod	1.000.251	694.453
Efektivna poreska stopa	12.53%	10.96%

13. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

13.3. Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2021. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	Stanje 1. januara 2021.	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru ostalog rezultata	Stanje 31. decembra 2021.
Nekretnine i oprema	216.257	38.051	-	254.308
Rezervisanja za otpremnine	51.507	2.657	12.480	66.644
Rezervisanja za sudske sporove	131.002	33.966	-	164.968
Vrednovanje - Cash flow hedge i finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	(87.047)	-	64.359	(22.687)
Poreski kredit u visini 2% u skaldu sa čl.4.stav 2 zakona o konverziji stam. Kredita indeks. u CHF	52.437	-52.437	-	-
Ostalo	38.522	4.610	-12480	30.652
Ukupno	402.678	26.847	(64.359)	493.885

13.4 Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2020. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	Stanje 1. januara 2020.	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru ostalog rezultata	Stanje 31. Decembra 2021
Nekretnine i oprema	197.577	18.680	-	216.257
Rezervisanja za otpremnine	51.016	491	-	51.507
Rezervisanja za sudske sporove	85.607	45.395	-	131.002
Vrednovanje - Cash flow hedge i finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	(51.405)	-	(35.642)	(87.047)
Poreski kredit u visini 2% u skaldu sa čl.4.stav 2 zakona o konverziji stam. Kredita indeks. u CHF		52.437	-	52.437
Ostalo	35.469	3.053	-	38.522
Ukupno	318.264	120.056	(35.642)	402.678

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

13.4. Porez po osnovu ostalog rezultata

U hiljadama RSD	2021	2020
Porez po osnovu ostalog rezultata		
Dužnička ulaganja vrednovana kroz FVOCI promena fer vrednosti	73,429	(37,738)
Cash flow hedging - vrednovanje	(9,070)	2,096
Ukupno porez po osnovu ostalog rezultata	64,359	(35,642)

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	36.070.434	17.883.281
Blagajna	5.222.656	4.829.416
Depoziti viškova novčanih sredstava	-	15.230.000
	<u>41.293.090</u>	<u>37.942.697</u>
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	32.656.435	29.647.929
Blagajna	16.668.669	18.841.414
Novčana sredstva na računu kod CRHoV	4	63
	<u>49.325.108</u>	<u>48.489.406</u>
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(6)</u>	<u>(8)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>90.618.192</u>	<u>86.432.095</u>

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	<u>8</u>	<u>4</u>
Rashod	2.741	687
Ukidanje	<u>(2.743)</u>	<u>(683)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>6</u>	<u>8</u>

Grupa je je tokom 2021. godine izdvajala obaveznu rezervu u skladu sa važećom Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije.

Stope izdvajanja dinarske obavezne rezerve na dinarske depozite bez devizne klauzule bile su iste kao i u 2020. godini. a iznosile su 5% na dinarske depozite do dve godine i 0% na dinarske depozite preko dve godine.

Stope konverzije devizne u dinarsku obaveznu rezervu ostale su nepromenjene tokom cele 2021. godine i iznosile su 38% za devizne depozite do dve godine i 30% za devizne depozite preko dve godine.

Na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve Narodna banka Srbije je do 18. juna 2020. pa do kraja 2021. godine primenjivala kamatnu stopu od 0.10% na godišnjem nivou. Izuzetno. radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled pandemije bolesti COVID-19. Narodna banka Srbije na deo ovih sredstava. ukoliko su ispunjeni propisani uslovi – plaća kamatu po kamatnoj stopi u visini 0.60% na godišnjem nivou (0.10%+0.50 procentnih poena).

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju: (nastavak)

Devizna obavezna rezerva izdvaja se na devizne izvore sredstava i na dinarske izvore sredstava sa deviznom klauzulom. Tokom 2021. godine primenjivane su sledeće stope izdvajanja devizne obavezne rezerve:

- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite do dve godine iznosila je 20%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite preko dve godine iznosila je 13%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na dinarske obaveze sa deviznom klauzulom iznosila je 100%.

Na izdvojenu deviznu obaveznu rezervu Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Tokom 2021. godine NBS je na više izdvojenu deviznu obaveznu rezervu od obračunate naplaćivala kamatu u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 5 procentnih poena. Banka je deviznu obaveznu rezervu tokom cele 2021. godine držala u dozvoljenom rasponu u odnosu na obračunatu deviznu obaveznu rezervu.

14.2. Gotovina prikazana u Izveštaju o tokovima gotovine sadrži sledeće pozicije:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Žiro račun	36.070.434	17.883.281
Blagajna – u dinarima	5.222.656	4.829.416
Blagajna – u devizama	16.668.669	18.841.414
Devizni računi	4.612.280	2.613.234
Stanje na dan 31. decembar	62.574.039	44.167.345

14.3 Usaglašavanje između Izveštaja o tokovima gotovine i gotovine kao pozicije u bilansu stanja

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021 Bilans stanja</u>	<u>2021 Izveštaj o tokovima gotovine</u>
Žiro račun	36,070,434	36,070,434
Blagajna – u dinarima	5,222,656	5,222,656
Obavezna rezerva	32,656,435	-
Blagajna – u devizama	16,668,669	16,668,669
Keš depozit kod Centralnog Registra HOV	4	-
Minus: Ispravka vrednosti	(6)	-
Devizni račun (Napomena 17)		4,612,280
Ukupno na dan 31. Decembar	90,618,192	62,574,039

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.3 Usaglašavanje između Izveštaja o tokovima gotovine i gotovine kao pozicije u bilansu stanja (nastavak)

U hiljadama RSD	2020 Bilans stanja	2020 Izveštaj o tokovima gotovine
Žiro račun	17.883.281	36.070.434
Gotovina u rsd	4.829.416	5.222.656
Depoziti viškova likvidnih sredstava	15.230.000	-
Obavezna rezerva	29.647.929	-
Blagajna u stranoj valuti	18.841.414	18.841.414
Novčana sredstva na računu kod CR HoV	63	-
	<hr/>	<hr/>
Minus: Ispravka vrednosti	(8)	-
	<hr/>	<hr/>
Devizni račun (Napomena 17)		2.613.234
	<hr/>	<hr/>
Stanje na dan 31. decembar	86.432.095	44.167.345

15 POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju obuhvataju:

U hiljadama RSD	2021.	2020.
Potraživanja po osnovu derivata u dinarima	13.669	51.496
	<hr/>	<hr/>
Obaveze po osnovu derivata	9.220	2.014
Stanje na dan 31. decembar	4.449	49.482

Nominalna vrednost derivata namenjenih trgovanju je prikazana u tabeli u nastavku:

U hiljadama RSD	2021.				2020.			
	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost
Derivati namenjeni trgovanju								
FX Forward	1.252.922	1.246.082	6.839	3.639	1.918.433	1.870.164	48.269	45.584
FX SWAP	12.225.289	12.224.544	745	810	17.483.483	17.478.825	4.658	3.898
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Ukupno	13.478.211	13.470.627	7.584	4.449	19.401.916	19.348.989	52.927	49.482

16. HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Obveznice stranih finansijskih institucija	20.804.165	27.615.381
Obveznice drugih banaka	-	498.052
Obveznice -Ministarstva finansija RS	67.038.978	41.452.459
Obveznice -Ministarstva finansija RS. konverzija kredita iz CHF u EUR	794.480	786.549
Minus: Ispravka vrednosti	(12.384)	(9.650)
Stanje na dan 31. decembar	88.625.239	70.342.791

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	9.650	6.801
Rashod	35.101	29.660
Ukidanje	(32.465)	(26.653)
Kursna razlika	98	(158)
	12.384	9.650

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz bilans uspeha	3.480.028	597.659
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	56.960.756	49.898.260
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	28.196.838	19.856.524
Minus: Ispravka vrednosti	(12.384)	(9.650)
Stanje na dan 31. decembar	88.625.239	70.342.791

Prodaja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat rezultirala je sa 1.024 hiljade dinara priznatih u bilansu uspeha zbog reklasifikacije sa OCI (2020: 370 hiljada RSD).

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	2.243.498	1.860.425
Devizni računi ostalih banaka	2.368.783	752.809
Kredit po repo transakcijama	17.000.000	15.000.000
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	-	115.000
Ostali kredit i plasmani	835.105	25.339
Ostali kredit i plasmani-po fer vrednosti	-	749.487
Depoziti u stranoj valuti	7.415	2.344.165
	<u>22.454.801</u>	<u>20.847.225</u>
Minus: Ispravka vrednosti	-	(553)
Stanje na dan 31. decembar	<u>22.454.801</u>	<u>20.846.672</u>

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S2</u>		
Stanje na dan 1. januar	553	3
Rashod	2.554	1.077
Ukidanje	(2.554)	(527)
Ostalo	(553)	(527)
Stanje na dan 31. decembar	<u>-</u>	<u>553</u>

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Kredit i potraživanja od komitenta obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2021.		Neto	31.12.2020.
	Bruto	Ispravka vrednosti		
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	2.082	-	2.082	4.116
Kredit i po transakcionim računima	3.106.897	186.773	2.920.124	43.091.393
Potrošački krediti	310.490	19.681	290.809	276.521
Kredit i za likvidnost i obrtna sredstva	76.410.959	1.168.561	75.242.398	62.819.150
Kredit i za obrtna sredstva-po fer vrednosti	-	-	-	896
Investicioni krediti	34.455.007	757.948	33.697.059	29.634.841
Stambeni krediti	31.521.372	806.809	30.714.563	26.929.794
Gotovinski krediti	32.982.220	1.787.860	31.194.360	30.760.619
Ostali krediti i kreditne kartice	35.771.746	1.943.838	33.827.908	31.530.283
Kredit i po osnovu finansijskog lizinga	15.239.364	312.242	14.927.122	13.831.028
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	798.377	233	798.144	341.576
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	24.595	6	24.589	96.963
Ostali plasmani i eskont menica	63.196	8.322	54.874	31.665
Kredit i za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	7.975.746	72.322	7.903.424	7.778.247
Dati depoziti	2.107	1	2.106	2.107
	238.664.158	7.064.596	231.599.562	207.129.199
Minus: Ispravka vrednosti	(7.064.596)		(6.767.044)	
Stanje na dan 31. decembar	231.599.562		200.362.155	

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	4.212.513	4.102.537
Rashod	3.858.020	3.008.513
Ukidanje	(3.403.320)	(2.595.092)
Otpis i isknjižavanje	(777.613)	(377.608)
Kursne razlike	(3.323)	(317)
Ostalo	47.144	74.480)
	3.940.067	4.212.513
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	566.000	740.642
Rashod	1.136.006	1.295.276
Ukidanje	(1.118.355)	(1.469.789)
Ostalo	(23.424)	-
Kursne razlike	(2.050)	(129)
	558.177	566.000
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	1.988.531	435.036
Rashod	3.914.825	3.887.592
Ukidanje	(3.286.279)	(2.333.848)
Otpis	(14)	-
Ostalo	(50.964)	-
Kursna razlika	253	(249)
	2.566.352	1.988.531
Stanje na dan 31. decembar	7.064.596	6.767.044

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa je u 2021. godini odobravalala:

- Kratkoročne kredite po godišnjoj stopi u zavisnosti od kreditnog rejtinga, okvirno do nivoa od 3.65% iznad EURIBOR-a . tj. okvirno do nivoa od 2.9% iznad BELIBOR-a;
- Dugoročne kredite na period do 10 godina, po godišnjoj stopi koja se u zavisnosti od kreditnog rejtinga kretala okvirno do nivoa od 4.45% iznad EURIBOR-a, tj. okvirno do nivoa od 2.5% iznad BELIBOR-a.

Sektoru malih preduzeća i preduzetnika, Grupa je u 2021. godini odobravalala:

- Kredite sa mesečnim ratama, u zavisnosti od kreditnog rejtinga, za dinarske kredite po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 4.9% do 8.5% .odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 2.25% do 5% uvećanoj za Belibor;
Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale u nivou od 3.5% do 4.95% plus Euribor. Dugoročni krediti za sektor malih preduzeća su odobravani na period do 10 godina, preovlađujuća kamata kretala se u nivou EURIBOR uvećan za 2.85% do 4.5%.

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

- Za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika, banka je odobravalala dinarske kredite sa mesečnim ratama, u zavisnosti od kreditnog rejtinga, po fiksnoj kamatnoj stopi na godišnjem nivou u rasponu od 7.5% do 12% odnosno po promenljivoj stopi od 3% do 5% uvećanoj za Belibor. Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 4.8% do 7.5% . odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 3% do 5.5% plus Euribor. Dugoročni investicioni krediti za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika su odobravani na period do 10 godina kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom. Krediti sa deviznom klauzulom odobravani su po kamatnoj stopi do 6-mesečnog Euribora uvećanog za od 4% do 6%.
Dinarski krediti su odobravani po fiksnoj kamatnoj stopi od 8% do 10% ili promenljivoj kamatnoj stopi od 2.25% do 6.25% uvećnoj za 3mesečni Belibor.
- U značajnoj meri u 2021. godini, svim klijentima sektora malih preduzeća i preduzetnika odobravali su se krediti za finansiranje likvidnosti i obrtnih sredstava obezbeđeni garancijom Republike Srbije, sa rokom otplate 36 meseci i promenljivom kamatnom stopom na godišnjem nivou, za kredite u dinarima u visini od 2.5% + 1m Belibor, za kredite sa valutnom klauzulom u visini od 3% + 3M Euribor.
- Za klijente registrovana poljoprivredna gazdinstva, Banka je odobravalala dinarske kredite uz subvenciju kamate ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Krediti su se odobravali sa rokom otplate do 60 meseci za investicioni kredit i rokom otplate do 36 meseci za trajna obrtna sredstva, po kamatnoj stopi 1% i 3%.

Sektoru stanovništva Grupa je u 2021. godine odobravalala:

- Kratkoročne kredite sa valutnom klauzulom sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom u intervalu od 6.75% iznad EURIBORA tj. od 4.80% do 8.70% iznad BELIBORA za dinarske kredite;
- Kratkoročne kredite sa valutnom klauzulom i fiksnom kamatnom stopom od 9.90% tj. od 10.95% do 30.00% za dinarske kredite;
- Pozajmice po tekućim računima po kamatnoj stopi od 0% do 29.76% na godišnjem nivou;
- Dugoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 5.75% iznad EURIBORA na godišnjem nivou za kredite sa valutnom klauzulom i od 2.90% iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne kredite (stambeni) na maksimalni rok do 30 godina sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 3.24% do 3.34% iznad EURIBORA na godišnjem nivou za kredite sa valutnom klauzulom i e BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročni krediti sa valutnom klauzulom i fiksnom kamatnom stopom od 9.90% tj. od 7.75% do 30% za dinarske kredite;
- Dugoročni krediti sa valutnom klauzulom i fiksnom kamatnom stopom od 9.90% tj. od 7.75% do 30% za dinarske kredite;
- Dugoročne kredite (stambeni) na maksimalni rok do 30 godina sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 3.45% do 3.95% za kredite sa valutnom klauzulom.

Plasmani po osnovu finansijskog lizinga Grupa odobravani na period finansiranja od 1 do 72 meseca dok je raspon kamatne stope išao od 1.1% do 4.7%.

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

18.1 Plasmani po osnovu finansijskog lizinga

	31.12.2021.	31.12.2020.
Plasmani po osnovu finansijskog lizinga		
Ukupna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	15.890.443	14.778.871
Nezarađeni finansijski prihodi	(651.079)	(564.720)
Sadasnja vrednost plasmana po osnovu finansijskog lizinga	15.239.364	14.214.151
Ispravka vrednosti plasmana po osnovu finansijskog lizinga	(312.242)	(383.123)
	14.927.122	13.831.028
<i>Analiza plasmana po osnovu finansijskog lizinga:</i>		
Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	9.643.283	9.031.402
Kratkoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	6.247.160	5.747.469
	15.890.443	14.778.871
<i>Analiza neto plasmana po osnovu finansijskog lizinga:</i>		
Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	9.148.544	8.607.133
Kratkoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	5.778.578	5.223.895
	14.927.122	13.831.028

Tokom godine, potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su se povećala uglavnom zbog povećanja zakupa komercijalnih vozila

Sledeća tabela prikazuje iznose koji su uključeni u bilans uspeha:

	2021	2020
Finansijski prihodi na neto ulaganje u finansijske zakupe	387.695	334.138
Ostali prihodi ulaganje u finansijske zakupe	77.685	64.097
	465.380	398.235

Plaćanja lizinga obuhvataju fiksna plaćanja, varijabilna plaćanja zakupa koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu preostalu vrednost.

	31.12.2021.	31.12.2020.
Plasmani po osnovu finansijskog lizinga		
do 1 godine	6.247.160	5.747.469
Od 1- 2 godine	2.603.686	2.438.479
Od 2- 3 godine	2.217.955	2.077.222
Od 3- 4 godine	1.928.657	1.806.280
Od 4- 5 godine	1.735.791	1.625.652
Preko 5 godina	1.157.194	1.083.768
	15.890.443	14.778.871

19. INVESTICIJE U PRIDRŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE

Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate se odnose na:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
	137	137
Minus : Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembar	137	137

20. NEKRETNINE. POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021</u>	<u>2020.</u>
Zemljište i građevinski objekti	3.193.208	3.265.489
Oprema	1.723.907	1.643.019
Oprema uzeta u liznig	1.099.903	1.252.977
Stanje na dan 31. decembar	6.017.018	6.161.485

Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi su prikazane u nastavku:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Zemljište i građevinski objekti</u>	<u>Postrojenja i ostala oprema</u>	<u>Postrojenja i ostala oprema u fin. liznigu</u>	<u>Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 1. januar 2019.	3.919.230	5.394.612	1.765.0617	-	11.078.903
Povećanja	-	2.359	213.888	591.474	807.721
Prenos iz investicija u toku	10.962	580.512	-	(591.474)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(210.677)	-	-	(210.677)
Raskid lizing ugovora	-	-	(92.492)	-	(92.492)
Stanje 31. decembar 2019.	3.930.192	5.766.806	1.886.458	-	11.583.455
Stanje na dan 1. januar 2020.	3.930.192	5.766.806	1.886.458	-	11.583.455
Povećanja	-	8.987	153.476	575.348	737.812
Prenos iz investicija u toku	10.802	564.547	-	(575.349)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(284.896)	-	-	(284.896)
Raskid lizing ugovora	-	-	(132.062)	-	(132.062)
Stanje 31. decembar 2019.	3.940.994	6.055.444	1.907.871	-	11.904.309
Ispravka vrednosti					
Stanje 1. januar 2019.	581.949	3.889.248	358.581	-	4.829.778
Amortizacija	82.754	444.616	395.500	-	922.870
Otuđivanje i rashodovanje	-	(210.078)	-	-	(210.078)
Korekcije i raskid lizing ugovora	-	-	(120.600)	-	(120.600)
Stanje 31. decembar 2019.	664.703	4.123.786	633.481	-	5.421.970
Stanje 01. januar 2020.	664.703	4.123.786	633.481	-	5.421.970
Amortizacija	83.083	487.112	379.920	-	950.115
Otuđivanje i rashodovanje	-	(279.361)	-	-	(279.361)
Korekcije i raskid lizing ugovora	-	-	(205.433)	-	(205.433)
Stanje 31. decembar 2019.	747.786	4.331.537	807.9668	-	5.887.291
Sadašnja vrednost					
Stanje na dan 1. januar 2020.	3.337.281	1.505.364	1.406.480	-	6.249.125
Stanje na dan 31. decem. 2020.	3.265.489	1.643.020	1.252.976	-	6.161.485
Stanje na dan 31. decem. 2021.	3.193.208	1.723.907	1.099.903	-	6.017.018

Na građevinskim objektima Grupa nema uspostavljenih tereta po osnovu obezbeđenja kredita ili drugih obaveza.

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima uzetim u lizing su prikazane u nastavku:

U hiljadama RSD	Automobili	Poslovni prostor	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januar 2020.	48.158	1.716.903	1.765.061
Povećanja-aneksiranje	3.013	7.707	10.720
Povećanja-novi ugovori	-	203.168	203.168
Raskid ugovora i rashodovanje	(3.216)	(89.276)	(92.492)
Stanje 31. decembar 2020.	47.955	1.838.502	1.886.457
Stanje na dan 1. januar 2021.	47.955	1.838.502	1.886.457
Povećanja-aneksiranje	9.372	60.902	70.274
Povećanja-novi ugovori	-	83.202	83.202
Raskid ugovora i rashodovanje	(1.498)	(130.564)	(132.062)
Stanje 31. decembar 2021.	55.829	1.852.042	1.907.871
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januar 2020.	12.942	345.639	358.581
Amortizacija	14.238	381.262	395.500
Povećanja-aneksi	-	(1.476)	(1.476)
Povećanja-novi ugovori	-	(28.038)	(28.038)
Raskid ugovora	(2.606)	(88.480)	(91.086)
Stanje 31. decembar 2020.	24.574	608.907	633.481
Stanje na dan 1. januar 2021.	24.574	608.907	633.481
Amortizacija	13.159	366.761	379.920
Povećanja-aneksi	-	(49.622)	(49.622)
Povećanja-novi ugovori	(1.499)	(33.081)	(34.580)
Raskid ugovora	-	(121.231)	(121.231)
Stanje 31. decembar 2021.	36.234	771.734	807.968
Sadašnja vrednost			
Stanje na dan 1. januar 2020.	35.216	1.371.264	1.406.480
Stanje 31. decembar 2020.	23.381	1.229.595	1.252.976
Stanje 31. decembar 2021.	19.595	1.080.308	1.099.903

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa zakupljuje poslovni prostor za ekspozituru i vozila. Prosečan rok zakupa je pet godina za poslovni prostor i četiri godine za vozila.

Ukupan odliv gotovine za zakup iznosio je 434.353 hiljade RSD (2020: 435.154 hiljada RSD).

Iznosi, koji se odnose na zakup prostora i automobila a koji su priznati u Bilansu uspeha su prikazani u tabeli:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
U hiljadama RSD		
Amortizacija sredstava uzetih u lizing	(367.786)	(385.128)
Prihodi od kamate na obaveze po osnovu lizinga	(12.661)	(14.619)
Troškovi zakupa za kratkoročne ugovore	(7.089)	(9.927)
Zavisni troškovi zakupa	(18.171)	(15.761)
Prihod od zakupa za izdati prostor	30.105	33.121

Neki od zakupa poslovnog prostora u kojima je Grupa zakupac sadrže promenljive uslove plaćanja zakupa koji su povezani sa indeksom potrošačkih cena. Pregled plaćanja zakupa za ovaj poslovni prostor je sledeći.

	<u>31/12/2021</u>	<u>31/12/2020</u>
Fiksni iznosi plaćenog zakupa	321,144	337,987
Promenljivi iznosi plaćenog zakupa	112,389	96,068
Ukupna plaćanja	433,533	434,055

Grupa je imala koristi od odricanja od plaćanja zakupa u iznosu od 12.171 hiljada RSD u 2021. godini (14.631 hiljada RSD u 2020. godini). Grupa je primenila i prihvatila sve ustupke za iznajmijvanje zbog pandemije Covid 19. Knjigovodstveni iznosi i analiza dospeća obaveza zakupa su obelodanjeni u Napomeni 27.

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Patenti i licence	986.205	856.227
Stanje na dan 31. decembar	986.205	856.227

21. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Promene na nematerijalnoj imovini su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	Patenti i licence	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2020.	3.830.257	27.257	3.857.514
Povećanja	405.743	-	405.785
Otuđenje i rashodovanje	(6.176)	-	(6.176)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	4.229.845	27.257	4.257.102
Stanje 1. januar 2021.	4.229.845	27.257	4.257.102
Povećanja	477.537	-	477.537
Otuđenje i rashodovanje	(29.146)	-	(29.146)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	4.678.236	27.257	4.705.493
Ispravka vrednosti			
Stanje 1. januar 2020.	3.076.453	27.257	3.103.710
Amortizacija	303.341	-	303.341
Otudjenje i rashodoavanje	(6.176)	-	(6.176)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	3.373.618	27.257	3.400.875
Stanje 1. januar 2021.	3.373.618	27.257	3.400.875
Amortizacija	347.538	-	347.538
Otudjenje i rashodoavanje	(29.146)	-	(29.146)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	3.692.010	27.257	3.719.267
Sadašnja vrednost			
Stanje na dan 1. januar 2020.	753.804	-	753.804
Stanje na dan 31. decembar 2020.	856.227	-	856.227
Stanje na dan 31. decembar 2021.	986.205	-	986.205

22. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Obračun odloženog poreskog sredstva na 31. decembar 2021. godine je prikazan kao što sledi:

U hiljadama RSD	2021.			2020.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Razlika sadašnje vrednosti osnovnih sredstava	254.308	-	254.308	266.481	-	266.481
Rezervisanja za sudske sporove	164.968	-	164.968	114.268	-	114.268
Otpremnina za odlazak u penziju	66.644	-	66.644	52.193	-	52.193
Dobici/(gubici) po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	(22.687)	(22.687)	-	(87.046)	(87.046)
Poreski kredit u visini 2% u skladu sa cl.4 Zakona o konv.stam. kredita index. U CHF				52.437	-	52.437
Ostalo	30.652	-	30.652	4.346	-	4.346
Odloženo poresko sredstvo/(obaveza). Neto	516.572	(22.687)	493.885	489.725	(87.046)	402.679

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

U 2019. godini Grupa je izvršila konverziju stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima u skladu sa Zakona o konverziji. Shodno Zakonu o konverziji preostali dug predstavlja iznos glavnice na dan konverzije uvećan za iznos dospele, a nenaplaćene redovne kamate na dan konverzije. Ovako obračunat preostali dug je 5.243.662 hilj.rsd. Prema Zakona o porezu na dobit pravnih lica, Grupi se priznaje pravo na poreski kredit u iznosu od 104.873 hilj.rsd što predstavlja 2% preostalog duga utvrđenog u skladu sa Zakona o konverziji.

Poreski kredit Grupa je koristila u dva uzastopna poreska perioda, 2020.godine u iznosu od 50% obračunatog poreskog kredita sto je 52.436 hilj.rsd a drugu polovinu je iskoristila 2021. godine u iznosu 52.436 hilj.rsd.

U 2020 godini je neiskorisceni iznos poreskog kredita od 52.436.hilj.rsd u obracunu odlozenih poreza prikazan kao obračunato poresko sredstvo .

Odložena poreska obaveza se ne priznaje na privremene razlike koje se odnose na kumulativnu pozitivnu revalorizaciju fer vrednosti pošto je Banka u mogućnosti da kontroliše vreme poništavanja ovih privremenih razlika i verovatno je da se one neće poništiti u doglednoj budućnosti

23. OSTALA SREDSTVA

Ostala sredstva obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	72.477	75.572
Potraživanja po osnovu prodaje	384	63.056
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	16.724	146.141
Potraživanja od zaposlenih	4.648	4.965
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	26.785	31.599
Prolazni i privremeni računi	390.729	188.159
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	203.897	142.558
Potraživanja u obračunu	6.588	11.410
Razgraničeni prihodi kamata	7	11
Razgraničeni troškovi	131.724	194.759
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	258.460	244.080
Sredstva stečena naplatom potraživanja	11.910	19.130
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	<u>1.126.350</u>	<u>1.010.871</u>
Minus: Ispravka vrednosti	(117.759)	(119.512)
Stanje na dan 31. decembar	<u>1.008.591</u>	<u>1.003.945</u>

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	107.049	100.220
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	<u>107.049</u>	<u>100.220</u>
Rashod	15.846	15.844
Ukidanje	(33.132)	(8.949)
Otpis	(399)	(66)
Kursne razlike	166	-
Ukupno	89.543	107.049
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	2.158	2.144
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	<u>2.158</u>	<u>2.144</u>
Rashod	36.857	217
Ukidanje	(12.853)	(198)
Kursna razlika	(86)	(5)
Ukupno	26.076	2.158
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	10.305	11.906
Korekcija početnog stanja	-	-
Stanje na dan 1. januar	<u>10.305</u>	<u>11.906</u>
Rashod	180	12.887
Ukidanje	(8.329)	(14.487)
Kursna razlika	(3)	-
Ukupno	2.153	10.305
Stanje na dan 31. decembar	<u>117.759</u>	<u>119.512</u>

23. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

U hiljadama RSD	2021.		2020.	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka. Neznalog junaka br. 47 – poslovno-stambeni prostor	274.52	5.890	274.52	5.890
Novi Sad. Jovana Dučića 35 objekat za fiz. kul. ten.tereni	246.00	6.020	541.00	13.240
Stanje na dan 31. decembar	520.52	11.910	815.52	19.130
Minus:Ispravka vrednosti		(78)		(76)
Ukupno:		11.832		19.054

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	2021.	2020.
Ispravka vrednosti		
Stanje na dan 1. januar	76	76
Rashod	2	-
Stanje na dan 31. decembar	78	76

Građevinski objekti nad kojima je preuzeto vlasništvo u procesu naplate problematičnih kredita, uključeni su u „Ostala sredstva“ osim ukoliko nije drugačije naglašeno. Početno odmeravanje vrši se po nabavnoj vrednosti koja obuhvata sve troškove nabavke, troškove konverzije i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju ovih sredstava.

U svakom narednom periodu vrši se nova procena neto nadoknadive vrednosti, tako da je nova knjigovodstvena vrednost jednaka nabavnoj vrednosti ili procenjenoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Pri proceni neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu nameniti prodaji i realizovati.

Priznavanje rashoda od obezvređenja sredstava se knjiži kao rashod perioda u kom se vrši priznavanje uz umanjenje vrednosti sredstva koje se obezvređuje, odnosno svodi na neto nadoknadivu vrednost. Svi prihodi ili rashodi od oduženja sredstava uključeni su u „Ostale operative prihode“ ili „Ostale rashode“.

24. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA. DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

Depoziti i ostale obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacija i centralnoj banci obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2021.			2020.		
	u dinarima	u stranoj valuti	Ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionih depozita	1.439.990	532.694	1.972.684	1.160.121	959.367	2.119.488
Obaveze po namenskim depoz.	9.622	5.882	15.504	10.000	-	10.000
Obaveze po ostalim depozitima	4.358	1.469	5.827	4.839.	31.295	36.134
Obaveze po overnight-a dep.	-	-	-	-	2.527.974	2.527.974
Obaveze po osnovu kredita	-	9.471.045	9.471.045	-	8.576.527	8.576.527
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	82	28.193	28.275	41	14.946	14.987
Stanje na dan 31. decembar	1.454.052	10.039.283	11.493.335	1.175.001	12.110.109	13.285.110

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2021.		2020	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	10.500	1.234.612	11.200	1.316.898
EIB*	4.200	493.845	9.832	1.155.999
Raiffeisen Sofija	43.417	5.105.023	23.500	2.763.135
Raiffeisen banka Budimpesta	9.000	1.058.239	12.000	1.410.962
KFW bank	13.333	1.567.761	15.000	1.763.703
EFSE	-	-	1.460	171.709
	80.450	9.459.480	72.892	8.582.406
Unapred placeni troškovi odobrenja kredita/ukalkulisana kamata		11.565		(5.859)
Stanje na dan 31. decembar		9.471.045		8.576.527

EFSE krediti su sa rokom otplate do 8 godina. Kamata stopa se utvrđuje na nivou 6-mesečnog Euribor-a plus margina od 3.05. Krediti se vraćaju u jednakim polugodišnjim tranšama. a u toku 2021. godine. kredit je otplaćen.

Dugoročni krediti odobreni Raiffeisen Lizingu odobreni su sa rokom otplate od 1 do 5 godina uz margine od 0% do 1.1% na godisnejm nivou.

25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama RSD	2021.			2020.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	132.017.591	191.692.530	323.710.121	98.260.291	164.149.088	262.409.379
Obaveze po osnovu štednih depozita	298.795	29.713.002	30.011.797	260.110	28.356.727	28.616.837
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	78.458	1.030.991	1.109.449	67.712	915.366	983.078
Obaveze po osnovu namenskih depozita	191.752	5.674.999	5.866.751	527.148	4.484.612	5.011.760
Obaveze po osnovu ostalih depozita	368.251	205.061	573.312	719.035	223.797	942.832
Obaveze osnovu overnight-a	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kredita	-	4.136.560	4.136.560	-	4.991.071	4.991.071
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	17.169	1.191.889	1.209.058	10.617	786.513	797.130
Stanje na dan 31. decembar	132.972.016	233.645.032	366.617.048	99.844.913	203.907.174	303.752.087

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 4.136.560 hiljada (2020.: 4.991.071 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu APEX krediti sa rokom dospeća do 12 godina. Kamatna stopa se utrdjuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0.277% do 1.38%. Krediti se vraćaju u jednakim godišnjim i polugodišnjim tranšama

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Banka u 2021. godini načelno nije plaćala kamatu, ali je opciono nudila usluge Raiffeisen Invest Cash fonda, gde su se prosečno ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 1.31% i za devizne depozite EUR 0.63%.

U 2021. godini Grupa nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata, ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH, gde su ostvareni prinosi bili oko 0.8% u dinarima, odnosno oko 0.3% u eurima.

Na devizna sredstva stanovništva, položena na devizne tekuće račune, Grupa nije obračunavala i isplaćivala kamatu, osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine, u iznosu od 0.1% na godisnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju, Grupa nije obračunavala kamatu i isplaćivala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1.00%, dok su svi drugi oblici dinarske oročene štednje, i kratkoročne i dugoročne, povučeni iz ponude Grupe 2016. godine.

25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Na dinarske i devizne depozite, položene na oročene račune otvorene pre 2016. godine, sa mogućnošću više sukcesivnih uplata i automatskog reoročenja, obračunavana je kamata po stopi od 0.11% kada se radilo o depozitu u valuti EUR, odnosno 0.01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomena</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Početno stanje			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	13.285.110	11.388.728
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	303.752.087	251.813.778
Početno stanje 1. januara		317.037.197	263.202.506
Neto prilivi – depoziti		59.486.061	55.917.055
Neto priliv /odliv – krediti		(1.027.391)	(1.565.671)
Neto odlivi - kamate		(258.552)	(216.019)
Neto odlivi– naknade		(2.757.919)	(1.728.046)
Kursne razlike		2.613.560	(178.299)
Ukalkulisana kamata i druge bezgotovinske transakcije		3.017.427	1.605.671
Stanje na dan bilansa			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	11.493.335	13.285.110
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	366.617.048	303.752.087
Stanje na 31. decembar		378.110.383	317.037.197

25.1 Kretanje finansijskih obaveza koje proističu iz aktivnosti finansiranja

Tabela ispod detaljno opisuje promene obaveza Banke koje proističu iz aktivnosti finansiranja, uključujući i gotovinske i bezgotovinske promene. Obaveze koje proističu iz aktivnosti finansiranja su one za koje su novčani tokovi klasifikovani u izveštaju o tokovima gotovine Banke kao novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja.

2021

	Pozicija bilansa stanja	Početno stanje	Novčani priliv	Novčani odliv	Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda
Obaveze po osnovu kredita (Napomene 24 i 25)	Depoziti banaka	13,567,598	12,286,402	(11,828,996)	(417,399)	13,607,605
Obaveze po osnovu lizinga	Ostale obaveze	1.280.634		(163.746)	12.661	1.129.549

2020

		Početno stanje	Novčani priliv	Novčani odliv	Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda
Obaveze po osnovu kredita (Napomene 24 i 25)	Depoziti banaka	14,171,114	11,310,173	(12,875,844)	962,155	13,567,598
Obaveze po osnovu lizinga	Ostale obaveze	1.420.710		(154.695)	14.619	1.280.634

26. REZERVISANJA

26.1. Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	285.279	277.777
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	87.217	77.806
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus. godišnji odmori)	192.144	186.418
	<u>564.640</u>	<u>542.001</u>
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	807.879	868.047
Rezervisanja za sudske sporove	1.034.792	797.858
Ostala rezervisanja za obaveze	61.061	64.406
	<u>61.061</u>	<u>64.406</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>2.468.372</u>	<u>2.272.312</u>

26.2. Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	542.001	589.736
Nova rezervisanja	259.792	253.716
Ukidanje rezervisanja	(230.338)	(299.725)
Isplate	(6.815)	(1.726)
Stanje na dan 31. decembar	<u>564.640</u>	<u>542.001</u>

26.3. Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	868.047	658.872
Nova rezervisanja	1.571.521	1.597.644
Ukidanje rezervisanja	(1.632.033)	(1.388.204)
Kursne razlike	344	(265)
	<u>344</u>	<u>(265)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>807.879</u>	<u>868.047</u>

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 807.879 hiljade (31. decembar 2020: RSD 868.047 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

26.4. Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	797.858	558.259
Nova rezervisanja	257.082	263.262
Ukidanje rezervisanja	(509)	(6.613)
Korišćenje rezervisanja	(19.639)	(17.050)
	<u>(19.639)</u>	<u>(17.050)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>1.034.792</u>	<u>797.858</u>

26. REZERVISANJA (nastavak)

26.5. Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	64.406	87.298
Nova rezervisanja	12.774	43.329
Ukidanje rezervisanja	(41)	(12)
Korišćenje rezervisanja	(16.078)	(66.209)
Stanje na dan 31. decembar	61.061	64.406

27. OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Obaveze za naknadu	3.139	62.144
Obaveze prema dobavljačima	90.038	253.014
Obaveze po osnovu primljenih avansa	268.709	237.635
Obaveze po osnovu lizinga (Napomene 20)	1.129.549	1.280.634
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	96.072	49.990
Obaveze u obračunu	164.804	119.290
Prolazni i privremeni računi	466.105	448.237
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	3.107	3.355
Obaveze za porez na dodatu vrednost	70.161	49.865
Obaveze za druge poreze i doprinose	3.379	14.809
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	145.150	144.233
Unapred naplaćena kamata	99.261	110.693
Unapred naplaćena naknada	214.188	168.994
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	370	474
Stanje na dan 31. decembar	2.754.032	2.943.372

28. KAPITAL

28.1. Kapital Grupe na dan 31. decembra 2019. godine se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Aksijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	23.353.465	23.353.465
Pozitivni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	158.125	574.221
Hedžing rezerva	(29.563)	(80.960)
Dobitak tekuće godine	6.983.708	5.639.130
Dobitak prethodnih godina	790.830	6.794.934
Stanje na dan 31. decembar	58.722.723	63.746.948

Raiffeisen See Region Holding GMBH Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

U 2021. godini. Odlukom Skupštine od 28. aprila 2021. godine akcionarima je po osnovu dobiti realizovane u 2019 i 2020. godini isplaćena dividenda u iznosu od RSD 11.061.069 hiljada

U 2020. nije isplaćena dividenda akcionarima u skladu sa potpisanim Sporazumom. radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema i prevenciji rizika prouzrokovanih pandemijom zarazne bolesti Covid-19. sa Narodnom bankom Srbije. Ministarstvom finansijama i svim bankama koje posluju na teritoriji Republike Srbije. a koji između ostalog obavezuje Banku. kao i sve banke koje posluju na teritoriji Republike Srbije. da ne raspodeljuju dobitak isplatom dividende akcionarima do prestanka svih vanrednih mera uvedenih zbog pandemije zarazne bolesti Covid-19.

28.2. Rezerve iz dobitka obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Potrebna rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	23.353.465	23.353.465
Stanje na dan 31. decembar	23.353.465	23.353.465

Prema propisima za bankarski sektor, Grupa je bila u obavezi da formira rezerve iz dobiti na nivou posebne rezerve za kreditne gubitke, koja je obračunata u skladu sa zahtevima definisanim Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

U skladu da propisom koji je na snazi, Grupa može formalno da smanji vrednost rezervi iz dobiti ako prethodno dobije saglasnost Narodne banke Srbije. Da bi dobila pomenuto odobrenje, Grupa mora da dokazuje da će zameniti postojeće instrumente instrumentima jednakog ili višeg kvaliteta i sličnih ili nižih troškova ili da njeni pokazatelji adekvatnosti kapitala ostaju iznad propisanih nivoa nakon smanjenja kapitala/rezervi. Imajući u vidu da su rezerve iz dobiti deo Osnovnog kapitala, ne postoji mogućnost da budu zamenjene kvalitetnijim kapitalom.

28.3. Grupa ispunjava sve regulatorne zahteve u pogledu kapitala i pokazatelja adekvatnosti kapitala (Napomena 4(f)).

29. POTENCIJALNE OBAVEZE

29.1. Preuzete buduće obaveze Grupe na dan 31. decembra obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Date garancije i druga jemstva	59.449.194	54.487.010
Izdati akreditivi	1.377.251	663.426
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite	14.711.003	13.644.437
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	97.864.274	83.518.556
Stanje na dan 31. decembar	173.401.722	152.313.429

Za potencijalne obaveze iskazane u vanbilansnoj aktivi. Grupa je procenila i formirala rezervu na teret rashoda u iznosu od RSD 807.704 hiljada (2020: RSD 868.047 hiljada). koja je iskazana kao obaveza po osnovu rezervisanja u bilansu Grupe.

Preuzete neopozive obaveze imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Okvirne linije po tekućim računima pravnih lica	25.000	20.000
Okvirne linije po kratkoročnim kreditima. garancijama	37.908	21.101
Okvirne linije po dugoročnim kreditima. garancijama	2.600.182	1.553.734
Okvirne linije pravnih lica po karticama	946.584	980.200
Okvirne linije po tekućim računima građana	1.181.595	1.239.570
Okvirne linije građana po karticama	9.919.734	9.829.832
Stanje na dan 31. decembar	14.711.003	13.644.437

29.2. Sudski sporovi

Protiv Grupe se vodi 13.903 sudskih sporova (2020: 6.269). Na dan 31. decembar 2021. godine ukupna vrednost sporova iznosi RSD 2.653.654 hiljada (2020.: RSD 2.378.198 hiljada). Na bazi procene rukovodstva o pozitivnom ishodu sudskih sporova i ukupnom gubitku koji Grupa može pretrpeti. Grupa je procenila da ukupan gubitak po osnovu sudskih sporova iznosi RSD 1.034.792 hiljada (2020: RSD 797.858 hiljada) i u tom iznosu je formirana rezervacija za sudske sporove.

Grupa je pokrenula veliki broj sudskih sporova protiv trećih lica. uglavnom u cilju naplate potraživanja.

30. POVEZANA PRAVNA LICA

Grupu kontroliše Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, Vienna, osnovan u Austriji, koji je vlasnik 100% običnih akcija Grupa. Krajnji vlasnik Grupe je Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG, osnovana u Austriji.

Bankarske transakcije se obavljaju sa povezanim licima kao deo redovnog poslovanja Grupe. Ove transakcije obuhvataju kredite, depozite i transakcije izvršene u stranoj valuti.

U narednoj tabeli prikazana je ukupna bilansna izloženost prema i od povezanih lica, koja imaju uticaj na poslovanje Grupe:

BILANS STANJA

U hiljadama RSD

2021

2020

AKTIVA

Potraživanja po osnovu derivata

Raiffeisen Bank International AG, Wien

9.862

5.913

9.862

5.913

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Raiffeisen Bank International AG, Wien

2.243.800

1.860.715

Ostala povezana lica sa bankom

5.194

24.921

2.248.994

1.885.636

Kredit i potraživanja od komitenata

Ostala povezana lica sa bankom

1.163.175

1.153.359

1.163.175

1.153.359

Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika

Raiffeisen Bank International AG, Wien

586.824

13.211

586.824

13.211

Nekretnine, postrojenja i oprema

Ostala povezana lica sa bankom

19.594

23.382

19.594

23.382

Ostala sredstva

Raiffeisen Bank International AG, Wien

25.538

34.474

Ostala povezana lica sa bankom

1.061

3.016

26.599

37.490

30. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS STANJA (nastavak)

U hiljadama RSD	2021	2020
PASIVA		
Obaveze po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	9.051	2.014
	9.051	2.014
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	9.130	498.508
	9.130	498.508
Depoziti i ostale obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	127.246	8.027
Ostala povezana lica sa bankom	105.576	98.200
	232.822	106.227
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		
Ostala povezana lica sa bankom	85.406	157.199
	85.406	157.199
Rezervisanja		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	10	13
Ostala povezana lica sa bankom	647	309
	657	322
Ostale obaveze		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	64.592	73.611
Ostala povezana lica sa bankom	26.462	73.060
	91.054	146.671

30. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS USPEHA

U hiljadama RSD	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Prihodi od kamata:		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	10	7
Ostala povezana lica sa bankom	9.739	10.728
	<u>9.749</u>	<u>10.735</u>
Rashodi kamata:		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	(35.351)	(31.150)
Ostala povezana lica sa bankom	(48.911)	(29.006)
	<u>(84.262)</u>	<u>(60.156)</u>
Prihodi od naknada i provizija:		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	413.462	40.236
Ostala povezana lica sa bankom	5.952	4.855
	<u>419.414</u>	<u>45.091</u>
Rashodi naknada i provizija:		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	(664.964)	(222.576)
Ostala povezana lica sa bankom	(275.894)	(267.358)
	<u>(940.858)</u>	<u>(489.934)</u>
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	(53.673)	10.513
Ostala povezana lica sa bankom	(49)	-
	<u>(53.722)</u>	<u>10.513</u>
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika		
Raiffeisen Bank internacional AG. Wien	957.913	(378.401)
	<u>957.913</u>	<u>(378.401)</u>

30. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS USPEHA (nastavak)

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
U hiljadama RSD		
Ostali poslovni prihodi		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	10.005	6.430
Ostala povezana lica sa bankom	7.527	8.549
	<u>17.532</u>	<u>14.979</u>
Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	6	(13)
Ostala povezana lica sa bankom	(602)	(100)
	<u>(596)</u>	<u>(113)</u>
Ostali prihodi		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	8	958
Ostala povezana lica sa bankom	284	4.333
	<u>292</u>	<u>5.291</u>
Ostali rashodi		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	(451.940)	(360.409)
Ostala povezana lica sa bankom	(74.202)	(54.572)
	<u>(526.142)</u>	<u>(415.161)</u>
Neto iznos na dan 31. decembra	<u>(200.680)</u>	<u>(1.257.156)</u>

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Dana 5.8.2021. godine Banka je potpisala Ugovor o kupoprodaji akcija sa Crédit Agricole S.A. na osnovu kog će banka postati vlasnik 100% akcija/udela u Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad (CA bank) i CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd (CA Leasing). Finalizacija transakcije je uslovljena ispunjenjem niza neodložnih uslova, među kojima su i odobrenje transakcije od nadležnih regulatornih tela (Narodne banke Srbije i austrijskog regulatornog tela – ECB/FMA), kao i odobrenjem Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije i organa za zaštitu konkurencije u drugim jurisdikcijama (uglavnom pograničnih zemalja). Do sada, Banka je primila saglasnosti svih komisija za zaštitu koncentracije, kao i odobrenja ECB/FMA. Dodatno, Banka je dostavila i dokumentacija u cilju pribavljanja prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije. Finalizacija transakcije je očekivana krajem prvog kvartala 2022. godine.

Pomenuta akvizicija omogućiće Banci da poveća svoj tržišni udeo u Republici Srbiji, poveća bazu klijenata, adekvatnije uposlj sredstva, diversifikuje i optimizuje strukturu kapitala i poveća zarađivačku sposobnost. Takođe će omogućiti Banci da uđe i istovremeno dobije značajan udeo u segmentu poslovanja sa poljoprivrednicima, pri čemu je u ovom segmentu nivo problematičnih kredita CA banke ocenjen kao adekvatan. Pored toga, Banka će postati lider u kreditima za automobile.

U slučaju uspešnog završetka transakcije, Banka očekuje značajan sinergijski potencijal i poboljšanje profitabilnosti. Sinergijski potencijal uglavnom proizilazi iz projektovanih ušteda troškova, zbog optimizacije mreže ekspozitura i broja zaposlenih, kao i ušteda vezanih za IT usled pune integracije CA banke u sisteme Banke. Međutim, očekuje se sinergijski potencijal i na prihodnoj strani po osnovu kros prodaje, po osnovu promene kamatnih stopa na depozite, u cilju usaglašavanja sa cenovnom politikom Banke, kao i po osnovu korišćenja/upošljavanja viška likvidnosti Banke. S druge strane, biće i troškova koji će se uglavnom odnositi na otpremnine, podsticaje za zaposlene, troškove migracije IT OPEX-a, jednokratnu migraciju IT CAPEX, CAPEX zbog transformacije ekspozitura i migraciju kartica.

Imajući u vidu da je CA banka deo međunarodne bankarske grupacije, Banka je ocenila da su korporativna kultura i sistem vrednosti pomenute banke i Banke veoma slični, što će značajno olakšati proces integracije.

Banka namerava da sprovede postupak pripajanja CA banke Banci, kao i postupak pripajanja CA Leasing-a pravnom licu Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd. Nakon realizacije predmetnih transakcija, CA banka i CA Leasing će prestati da postoje kao pravna lica, bez sprovođenja postupka likvidacije. Realizacija pomenutih statusnih promena je predviđena u roku od 12 do 15 meseci od dana realizacije transakcije koja je predmet Ugovora o kupoprodaji akcija. Obezbeđivanje nesmetanog sprovođenja procesa spajanja, koje je planirano za 2023. godinu je jedan od najznačajnijih prioriteta u narednom periodu.

Uticaj rusko-ukrajinske krize na nivo izloženosti rizicima

Sa početkom Rusko-Ukrajinske krize 24. februara, veliki broj zemalja uveo je ekonomske sankcije Rusiji i Belorusiji. Sankcije su širokog opsega, usmerene na pojedince, banke, preduzeća, monetarnu razmenu, bankovne transfere, izvoz i uvoz. Sankcije podrazumevaju isključivanje velikih ruskih banaka iz SWIFT-a, globalne mreže za razmenu poruka za međunarodna plaćanja, s tim da podrazumevaju postojanje ograničenog pristupa, kako bi se osigurala kontinuirana mogućnost plaćanja isporuka gasa. Pored toga, sve veći broj javnih i privatnih kompanija najavljuje ograničavanje poslovnih aktivnosti sa Rusijom i Belorusijom.

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA (nastavak)

Uticaj na nivo izloženosti kreditnom riziku

Kako bi procenili potencijalni uticaj krize na portfolio RBRS, Banka je identifikovala klijente čije poslovanje je vezano za tržišta Rusije, Ukrajine i Belorusije.

Takođe, identifikovani su klijente čiji vlasnici predstavljaju državljane kriznih područja ili pravna lica-osnivače koja su registrovana na teritoriji Ruske Federacije, Ukrajine ili Belorusije.

Za tako dobijenu selekciju klijenata, urađena je procena mogućeg uticaja za svakog klijenta ponaosob. U obzir je uzet tip povezanosti sa ovim tržištima (uvoz/izvoz/vlasnička struktura), kao i procentualno učešće tih poslova u odnosu na ukupno poslovanje klijenata, tip izloženosti (direktan dužnik/jemac), sektor delatnosti kojem klijent pripada itd.

Izvršena je procena zamenjivosti tih tržišta u smislu plasiranja robe/usluga (izvoz) i nabavke (uvoz). Zonu rizika supstitucije klasifikovali smo na nisku (lako zamenjiv), srednju i visoku (teško zamenjiv).

Uzimajući u obzir rezultate ovih procena, kao i poziciju Banke u smislu visine izloženosti, strukture limita (rok, način otplate), sredstava obezbeđenja, finansijske snage klijenta i ostale relevantne pokazatelje, procenjen je potencijalni nivo negativnog uticaja obuhvaćenih klijenata i klasifikovan na nizak, srednji ili visok.

Za identifikovane klijente su određene mere u skladu sa procenjenim nivoom rizika: prikupljanje dodatnih informacija, razmatranje postojećih limita, intenzivni monitoring, promena statusa rizika i internog rejtinga klijenta. Za sve identifikovane klijente je ustanovljen i nivo izloženosti prema fizičkim licima zaposlenim u ovim privrednim društvima i uspostavljen monitoring.

Izloženost prema klijentima za koje je procenjeno da postoji visoka verovatnoća negativnog uticaja na portfolio Banke čine 3% ukupnog portfolija u segmentima privrednih društava, a nivo bilansne izloženosti prema fizičkim licima koji su zaposleni u ovim privrednim društvima je ispod 1% ukupne bilansne izloženosti prema fizičkim licima. Imajući u vidu ograničen nivo izloženosti prema identifikovanim grupama sa visokim nivoom rizika, banka ne očekuje značajne direktne efekte po kvalitet portfolija i finansijske pokazatelje.

Mogući indirektni efekti usled rasta inflacije i pogoršanja ostalih makroekonomskih parametara se ne mogu isključiti i dodatno se prate i analiziraju, ali prema trenutno dostupnim informacijama i procenama makroekonomskih kretanja u Srbiji za 2022, banka ne namerava da značajnije koriguje procene visine problematičnih plasmana niti troškova rizika.

Uticaj na nivo izloženosti riziku likvidnosti

Nestabilna situacija izazvana konfliktom između Rusije i Ukrajine, usmerila je rukovodstvo banke na detaljniju procenu rizika likvidnosti i mogućih gubitaka. Iako Banka ima visokolikvidnu poziciju, sa regulatornim pokazateljima znatno iznad propisanih minimalnih vrednosti (na dan 28.02.2022, Pokazatelj likvidnosti – 2.15, Uži pokazatelj likvidnosti – 1.54, Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom -192%), u cilju blagovremenog praćenja i preduzimanja mera, uvažavajući i očekivane odlive novčanih sredstava usled predstojeće akvizicije, Banka je sprovedla sledeće mere:

- Aktivirana je Komisija za upravljanje likvidnošću u nepredviđenim situacijama, sa ciljem unapređenja dnevnog upravljanja likvidnošću kroz praćenje kretanja bilansnih pozicija i neočekivanih promena, kao i negativnih medijskih publikacija sa jedne strane, uz sagledavanje potencijalnih izvora finansiranja, sa druge strane;
- Povećana je učestalost obračuna Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom (dnevno);
- Sprovedeni su stress testovi potencijalnog pogoršanja likvidne pozicije Banke koji mogu nastupiti kao posledica značajnog povećanja nivoa povlačenja depozita klijenata, povećanog obima korišćenja uslovno opozivnih linija, povećanog nivoa kreditne aktivnosti Banke

Banka je u procesu sagledavanja efekata nestabilne situacije izazvane konfliktom između Rusije i Ukrajine, posebnu pažnju obratila na nivo izloženosti deviznom riziku. Kako Banka održava relativno nizak nivo otvorene devizne pozicije, znatno ispod regulatoro propisanog nivoa (na dan 28.02.2022, pokazatelj dnevnog rizika banke je ispod 3%), uz aktivnosti koje NBS sprovodi u cilju očuvanja stabilnosti kursa, Banka ne očekuje značajnije negativne implikacije po poslovanje.

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA (nastavak)

Uticaj na nivo izloženosti operativnom riziku

RBI Grupacija sa povećanom pažnjom prati aspekte ukrajinske krize vezane za informacionu i cyber bezbednost. Cyber defence operativni centar RBI Grupe preduzima dodatne mere kako bi obezbedio relevantne threat inteligence podatke i vrši pojačani monitoring. RBRS sa svoje strane preventivno takođe vrši pojačani monitoring sa ciljem da se pravovremeno detektuju pokušaji cyber napada koji bi mogli biti izazvani dešavanjima vezanim za sukob u Ukrajini i obezbedi brza i efikasna reakcija.

Nakon datuma izveštajnog perioda nije bilo drugih događaja koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje Banke sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine

Beograd, 19. april 2022. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD ZA 2021. GODINU

Beograd, april 2022. godine

S A D R Ź A J:

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora	3
Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive	5
Osnovni podaci o Grupi	12
Poslovanje sa privredom	16
Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima	20
Sredstva i investiciono bankarstvo	24
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti	26
Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest a.d., Beograd - pregled ključnih aktivnosti	27
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd – pregled ključnih aktivnosti	30
Finansijski položaj i rezultati poslovanja	31
Značajni događaji po završetku poslovne godine	47
Planirani budući razvoj	49
Ulaganja u finansijske instrumente	52
Aktivnosti istraživanja i razvoja	53
Društvena odgovornost i zaštita životne sredine	53
Upravljanje rizicima i izloženost rizicima	55
Informacija o otkupu sopstvenih akcija	62
Ogranci	62
Organizaciona struktura i kadrovi	62
Nefinansijski izveštaj	64

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora

Poštovani akcionari, poslovni partneri, kolegice i kolege,

U ime Izvršnog odbora Raiffeisen banke a.d. Beograd, obaveštavam vas da smo u poslovnoj 2021. godini ostvarili sjajne rezultate, u nekim segmentima i rekordne od početka poslovanja. Posebno smo ponosni na ova ostvarenja jer je to bila naša jubilarna, 20. godina poslovanja u Srbiji. U delu kreditnih plasmana tako beležimo najveći rast od 2008. godine, uz istovremeno očuvanje izuzetno visokog kvaliteta kreditnog portfolija.

Detaljan pregled ostvarenja po svim segmentima, kao i ključne poslovne pokazatelje, naći ćete na narednim stranama ovog izveštaja. One će potvrditi da je banka poslovala veoma uspešno i iznad planiranih nivoa u svim sektorima. Ovaj uspeh je utoliko značajniji jer je ostvaren u godini koja je, kao i prethodna, bila obeležena pandemijom virusa kovid-19, te merama usmerenim ka ublažavanju njenih posledica po ekonomiju naše zemlje.

Više je faktora koji su doprineli ovakvim postignućima, a pre svih istakao bih da se u 2021. dodatno potvrdila ispravnost pristupa započetog u godinama pre pandemije – sveobuhvatne transformacije i digitalizacije poslovanja. Ovo je ojačalo našu sposobnost adaptacije i fleksibilnost i na spoljne „udare“ i izazove, a prethodne dve godine potvrdile su da je upravo prilagodljivost sistema (pa i pojedinaca), ključ uspeha svake organizacije u izmenjenom okruženju. Ponosan sam na to jer je naš tim zaposlenih svojom stručnošću, znanjem, zalaganjem i upornošću, još jednom potvrdio da je jedan od najjačih na lokalnom tržištu.

Ovo je trend koji nastavljamo. Naši unapređeni interni i eksterni procesi, digitalni servisi kako u segmentu stanovništva, tako i privrede, te agilan način rada i resursi koje smo uložili - daju nam odličnu osnovu za to. Beležimo rast broja korisnika na elektronskim kanalima, kao i sjajne rezultate kada je reč o našim novim digitalnim proizvodima. Nastavljamo krupnim koracima i projekat transformacije mreže filijala, te prebacivanje usluge u digitalnu sferu. Trenutno, tzv. *cashless* filijale pokrivaju oko 45% naše ukupne mreže, a što je vrlo važno – zadovoljni smo brzinom usvajanja ovih novina kako interno, tako i od strane klijenata.

Naravno, nijednog trenutka ne gubimo fokus sa klijenata, a njihovo zadovoljstvo nastaviće da bude naš prioritet i u 2022. godini. Beležimo već visok NPS rezultat u svim domenima (pokazatelj spremnosti klijenata da preporuča našu banku), a plan je da taj trend čak i unapredimo na nivou grupacije kako bismo do 2025. bili „najpreporučiviji pružalac finansijskih usluga“.

Za kraj osvrta na prioritete, a svakako ne najmanje važno: pitanja ESG-a i održivosti ostaju veoma visoko pozicionirani. Čak iz dana u dan dobijaju na značaju u svim zemljama, pa i u Srbiji, gde je dugi niz godina ova oblast od suštinskog značaja bila nepravedno zapostavljena. Određene korake smo već preduzeli analizom mogućnosti smanjenja ulaganja u industrije koje su veliki zagađivači, čime doprinosimo smanjenju štetnog uticaja na životnu sredinu. Mnogo toga je tek pred nama i uveren sam da ćemo u narednom periodu, napornim radom i konstantnom edukacijom o našoj ulozi u obezbeđivanju održivog razvoja, potvrditi da smo i u ovoj oblasti važan akter na domaćem bankarskom tržištu.

Naši napori, a posebno naši dobri rezultati, prepoznati su i izvan granica Srbije, od strane relevantnih finansijskih stručnjaka. Nagrađeni smo dvema nagradama za „Najbolju banku u Srbiji“ (*Euromoney* i *EMEA Finance*), kao i dvostrukom titulom „Najbolje banke u oblasti privatnog bankarstva“ (*Global Finance* i *EMEA Finance*), i to za uslugu uvedenu tek u 2020. godini, a koja je ubrzo postigla odlične rezultate i odgovorila na potrebe ovog važnog segmenta klijenata.

Želim da istaknem da banka u velikoj meri pruža podršku radu kompanija Raiffeisen Leasing, Raiffeisen Future Društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, kao i Raiffeisen Invest Društvu za upravljanje investicionim fondovima. Naši fondovi ostvarili su odlične rezultate i među vodećima su na tržištu u svojim segmentima.

Za sam kraj „svođenja računa“ o našoj jubilarnoj godini rada sačuvao sam možda i najvažniji ugovor koji smo do sada potpisali – ugovor o planiranoj akviziciji domaće Crédit Agricole banke i lizing kompanije. Zahvalan sam našoj centrali i akcionarima koji podrškom ovom veoma važnom poduhvatu, potvrđuju da cene naše dosadašnje rezultate i da imaju velike planove za budućnost na ovom tržištu. Ovom akvizicijom zauzećemo još veći deo tržišnog „kolača“ a sinergija naših kompanija doneće nam nove projekte, veće učešće u segmentima, značajan agrobiznis i finansijske efekte. Nakon, nadam se uspešnog kompletiranja transakcije krajem prvog kvartala 2022, postaćemo „igrač“ sa više od milion klijenata i kreditnim portfolijem od skoro 3 milijarde evra.

Sve ovo nas ispunjava velikim elanom i daje nam podstrek da nastavimo nesmanjenim tempom – da osvajamo nove oblasti rada, ovladavamo novim znanjima, saradujemo međusobno i sa budućim kolegama i kolegamicama, te da unapređujemo i širimo korporativnu kulturu i u proširenom timu. Uspešna jubilarna godina za nama potvrdila je da mi to „Stvarno možemo“, kako glasi i slogan naše banke. Zbog pandemije nismo mogli da proslavimo jubilej svečano, kako to priliči, ali smo ga obeležili lepim projektima, novim strateškim saradnjama i CSR akcijama. Radujemo se njihovom nastavku i u 2022. godini, kao i svemu novom što nam ona donosi.

Zoran Petrović

Predsednik Izvršnog odbora

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive

Tokom 2021. godine, sve vlade su i dalje bile posvećene zdravstvenoj krizi kroz donošenje zdravstvenih i ekonomskih mera u cilju sprečavanja širenja ovog virusa i ublažavanja negativnih efekata na privredu. Usled implementacije imunizacije stanovništva kroz proces vakcinacije, Vlada Srbije odlučila je da ne uvodi restrikcije u kretanju stanovništva, ali je zato donela treći paket podrške privredi (2,1 milijarde evra) u cilju sprečavanja negativnih posledica ove krize na poslovanje privrede. Narodna banka Srbije ostavila je nepromenjenu referentnu kamatnu stopu na 1% i zadržala moratorijum na dug u prvom delu godine, ali je i pomoću ostalih monetarnih instrumenata zajedno sa Vladom pomagala privedi da što lakše prebrodi ovu krizu.

Nakon godinu dana pauze u okviru pregovaračkog procesa pridruživanja Evropskoj Uniji, pred kraj 2021. godine, Evropska komisija je odobrila otvaranje klastera 4, koji se sastoji od četiri poglavlja koja se odnose na zelenu agendu i održivo povezivanje. Naime, biće otvorena sledeća poglavlja u okviru klastera 4: Poglavlje 14 o transportnoj politici, Poglavlje 15 o energetici, Poglavlje 21 o transevropskoj mreži i Poglavlje 27 o životnoj sredini i klimatskim promenama.

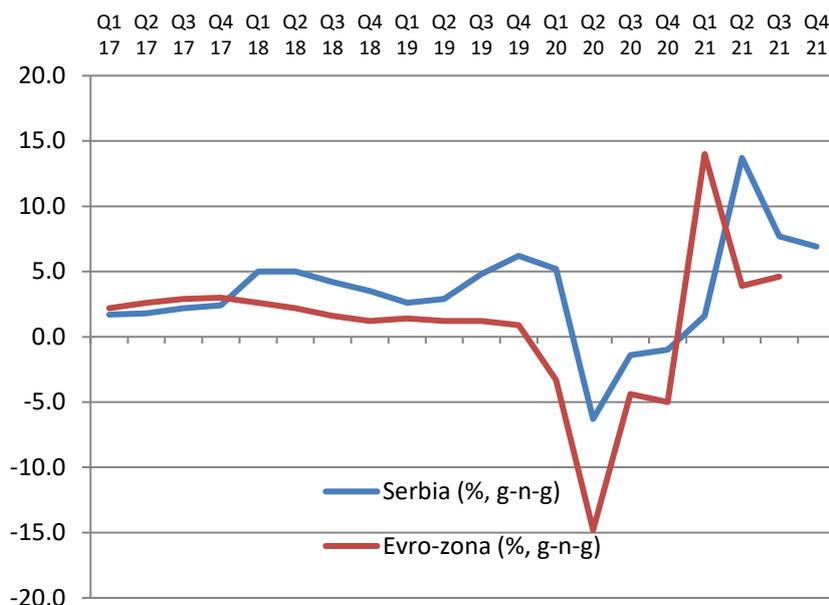
Izvršni odbor Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) je u junu 2021. godine odobrio novi 30-mesečni savetodavni program podržan Instrumentom za koordinaciju politika (PCI). Poseban fokus programa biće na strukturnim i institucionalnim reformama. Takođe, postoji plan za razvoj sveobuhvatnog plana zelenog rasta kako bi se podržao ekonomski oporavak i postigao održiviji razvoj.

Rejting agencija „Moody's“ povećala je kreditni rejting Srbije sa Ba3 (pozitivni izgledi) na Ba2 (stabilni izgledi). Rejting agencija „Fitch“ nije menjala kreditni rejting tokom 2021. godine (BB+ sa stabilnim izgledima), dok je „Standard and Poor's“ potvrdila kreditni rejting BB+, ali povećala perspektive povećanja kreditnog rejtinga sa stabilnih na pozitivne. Ključni argument ovog poboljšanja perspektive je procena agencije o otpornosti domaće ekonomije „na negativne efekte tekućeg talasa pandemije u uslovima oprezne makroekonomske politike“. Agencija očekuje da, u odsustvu značajnog pogoršanja epidemioloških uslova, Srbija u srednjem roku postigne relativno visoke i uravnotežene stope rasta.

Makroekonomski trendovi

Prema Republičkom zavodu za statistiku, rast BDP-a u 2021. godini je procenjen na 7,5% posle pada od 0,9% u 2020. godini. I pored nastavka širenja korona virusa, snažnom oporavku ekonomije u prethodnoj godini, posle recesije u 2020. godini izazvane širenjem korona virusa, doprinelo je nekoliko faktora: a) treći program podrške privredi u vrednosti od 2,1 milijarde evra koji je pomogao rast lične potrošnje i industrije, b) oporavak globalne trgovine koja je podstakla snažan rast izvoza, c) vakcinacija koja je doprinela oporavku turizma i saobraćaja i d) ekspanzivna monetarna politika koja je doprinela povoljnim uslovima finansiranja.

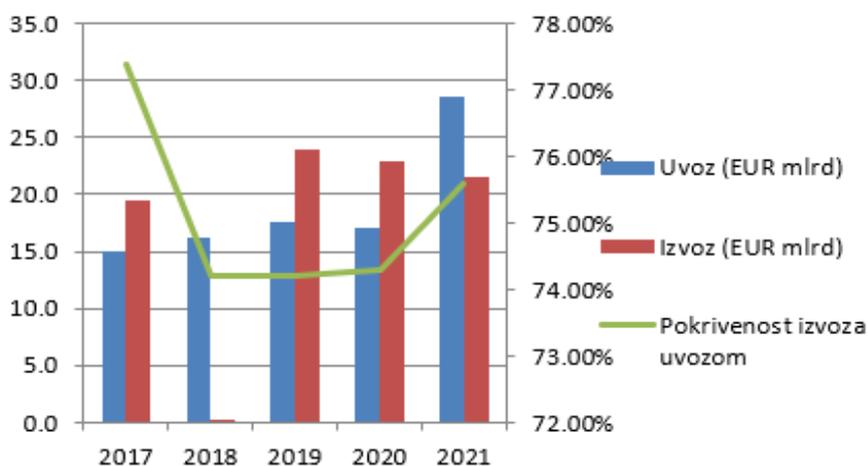
Iako je u trećem kvartalu došlo do usporavanja rasta BDP-a (+7,7% g-n-g), snažan rast u drugom kvartalu (+13,7% g-n-g) bio je dobrim delom podržan efektom baze. Rast ekonomije u trećem kvartalu generisan je investicijama (+12,6% g-n-g), potrošnjom domaćinstava (+8,2% g-n-g) i naglim oporavkom potrošnje države (+7,8% g-n-g), što je delomično i rezultat efekta baze. Neto efekat izvoza na rast BDP-a bio je negativan usled bržeg rasta uvoza od izvoza, ali je taj negativan efekat bio manji u odnosu na drugi kvartal. Obe kategorije ostvarile su snažan rast u trećem kvartalu, usled rasta izvozne tražnje i oporavka uvoza dobara za nove investicije.

Grafikon 1: Stope rasta bruto društvenog proizvoda

Uvoz je porastao u trećem kvartalu za 22,9%, dok je izvoz porastao za 22,5%. Gledano sa strane ponude, najznačajni rast je ostvaren u sektoru trgovine na veliko i malo (+17,0%), usled sezone godišnjih odmora, pa samim time i povećane potrošnje, kao i sektor umetnosti i zabave (22,7%), iako sa skromnim doprinosom stvaranju BDP-a (2,5%). Sezona godišnjih odmora sa druge strane, kao i skoro potrošena sredstva u okviru Vladinog paketa podrške privredi, uticala je na značajno usporavanje rasta prerađivačkog sektora u trećem kvartalu (+2,6%).

Sektor građevinarstva nastavio je rast u trećem kvartalu (+15,8%) podržan kako državnim, tako i privatnim investicijama. Iako je ove godine poljoprivreda bila pogođena sušom i ostvarila pad od 4,7% godišnje (prosek od prvog do trećeg kvartala), to nije imalo tako snažan uticaj na ukupnu ekonomiju kao ranijih godina kada smo imali suše. Naime, veliki podsticaji dati od strane države privredi, niske kamatne stope, infrastrukturne investicije, ali i nove industrije koje su se otvorile u međuvremenu i uključile se u međunarodne tokove robe i usluga, doprinele su da rast ekonomije više ne zavisi u tolikoj meri od poljoprivrede.

Grafikon 2: Spoljna trgovina i pokrivenost izvoza uvozom

Stopa nezaposlenosti nastavila je da pada u trećem kvartalu 2021. godine na 10,5% sa 11,1% u drugom kvartalu i 12,8% u prvom kvartalu. U trećem kvartalu, u odnosu na drugi kvartal, kod lica starosti 15+ godina došlo je do smanjenja kontingenta stanovništva van radne snage (-95.600) na račun povećanja aktivnog stanovništva (+83.000). U okviru ukupne zaposlenosti, formalna zaposlenost je povećana za 36.500, i to u sektorima delatnosti građevinarstva (+25.400), prerađivačke industrije (+15.300), trgovine na veliko i malo, kao i popravke motornih vozila (+12.400).

Rast neformalne zaposlenosti iznosi 57.000, a najviše u sektorima delatnosti poljoprivrede, lova i šumarstvo (+20.300) i građevinarstva (+15.300). U poređenju sa trećim kvartalom 2020, kada je stopa nezaposlenosti iznosila 9,8%, „pogoršanje“ racija je rezultat metodologije praćenja stanovništva koje nije moglo da traži posao ili nije bilo u mogućnosti da počne da radi, zbog uticaja mera sprečavanja širenja koronavirusa, i samim time, smatrano je neaktivnim (van radne snage) a ne nezaposlenim (prema definicijama Međunarodne organizacije rada – MOR). U prilog tome govori i međugodišnje smanjenje stope stanovništva van radne snage sa 47% na 44,2%, i povećanje stope zaposlenosti sa 47,8% na 50%.

U 2021. godini industrija je ostvarila rast od 6,3% (2020: +0,4%), kao rezultat bržeg od očekivanog oporavka globalne ekonomije tokom 2021. godine i izuzetnog rasta izvozne tražnje tokom prethodne godine. Dalje, treći program podrške privredi za sprečavanje negativnih posledica širenja zdravstvene krize je dao pozitivan doprinos. Sektorska struktura pokazuje rast sektora rudarstva od 27,6% od početka godine, prerađivačkog sektora od 5,5% od početka godine i proizvodnje električne energije (+0,7%).

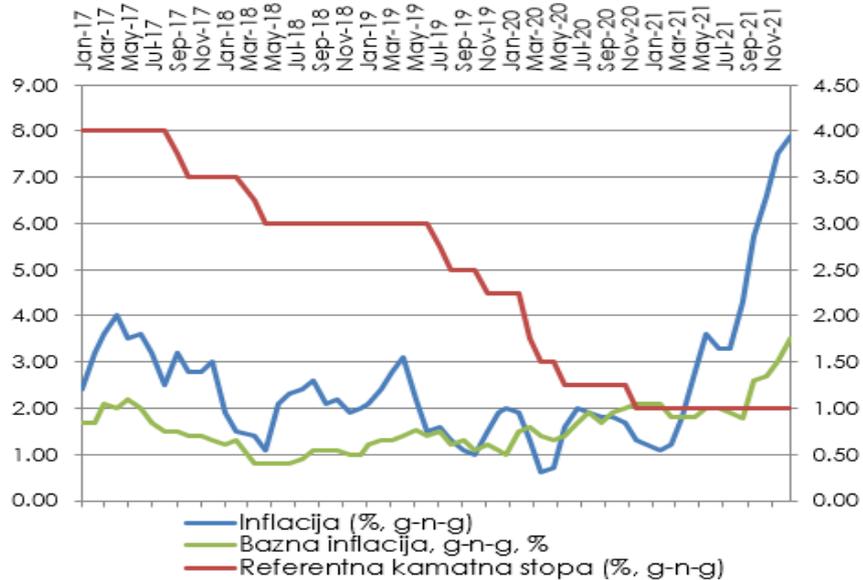
Međutim, evidentno je usporavanje rasta prerađivačkog sektora od septembra meseca usled rasta troškova proizvodnje (rast cene energenata na globalnim tržištima koji je podstakao rast cena nafte na domaćem tržištu, rast cena električne energije i rast cena ostalih inputa na domaćem tržištu). U nekim sektorima je na usporavanje rasta uticalo i kašnjenje u normalizaciji globalnih lanaca snabdevanja i samim time i kašnjenja u isporuci poluproizvoda.

Rast elektronske trgovine, isplate neto minimalne zarade, kreditna aktivnost, odsustvo restrikcija u kretanju i vakcinaciji stanovništva, sve zajedno su doprineli da potrošnja hrane, pića i duvana poraste za 7,4% od početka godine (2020: 2,8%), potrošnja neprehrambenih proizvoda da poraste za 12% od početka godine (2020: 9,9%) i potrošnja motornih goriva da poraste za 14,2% od početka godine (2020: -2,6%).

Brz i snažan oporavak globalne trgovine usled rasta tražnje za robom podstaknutog padom tražnje za uslugama, pomogao je rast domaćeg izvoza robe u 2021. godini od 26,8% godišnje (2020: -2,7%), a vrednost izvoza iznosila je 21,6 milijardi evra. Uvoz je ostvario rast u 2021. godini od 24,6% (2020: -3,8%) i dostigao vrednost od 28,6 milijardi evra. Rast uvoza delimično je rezultat rasta cena metala i cena ostalih proizvoda na globalnim tržištima i slabljenja evra u odnosu na dolar. Kao rezultat snažnog rasta uvoza, deficit spoljne trgovine porastao je za 18,3% godišnje, dok je pokrivenost uvoza izvozom porasla na 75,6% u poređenju sa 74,3% u 2020. godini.

U 2021. godini, ostvaren je rast uvoza od 5,6 milijarde evra (2020: -0,92 milijardi evra). Najveći rast uvoza ostvaren je kod obojenih metala, gvožđa, čelika, drugih metala, električnih mašina i aparata, te drumskih vozila, hemijskih proizvoda (plastika u primarnoj formi i medicinski proizvodi) i uvoza nafte (delimično usled rasta cena nafte na globalnim tržištima). U 2021. godini ostvaren je rast izvoza od 4,6 milijarde evra (2020: -0,48 milijardi evra), a najveći rast izvoza ostvaren je kod izvoza voća i povrća, metalnih ruda i otpada metala, hemijskih proizvoda (eterična ulja, plastika u primarnoj i ostalim formama), obojenih metala, gvožđa i čelika, proizvoda od kaučuka i električnih mašina, aparata i uređaja.

Strane direktne investicije porasle su za 55,5% u periodu januar-novembar 2021. godine i iznosile su 3,4 milijarde evra u poređenju sa 2,2 milijarde evra u istom periodu 2020. godine, a tome je doprineo proces vakcinacije stanovništva, kao i mere Vlade, koje su pomogle brz oporavak ekonomije. Dalje, vidljiv je i oporavak rasta doznaka na 2,3 milijarde evra (+17,8% godišnje).

Grafikon 3: Inflacija i referentna kamatna stopa

Nakon skromnog rasta od 1,3% u 2020. godini, snažan oporavak domaće ekonomije, rast cena energije i cena hrane, kao i suša u zemlji, doprineli su ubrzanju dinamike inflacije (7,9% godišnje). Najveći doprinos tako visokoj inflaciji dale su cene hrane i bezalkoholnih pića (+12,1% godišnje), cene prevoza (+13,5% godišnje), stanovanja (+7,4% godišnje), te pića i duvana (6,4% godišnje). Proizvođačke cene su takođe bile u porastu (decembar: +13,5% godišnje), mada je evidentno usporavanje (novembar: +15,1% godišnje), uglavnom zbog odluke Vlade o ograničenju rasta cena električne energije na domaćem tržištu.

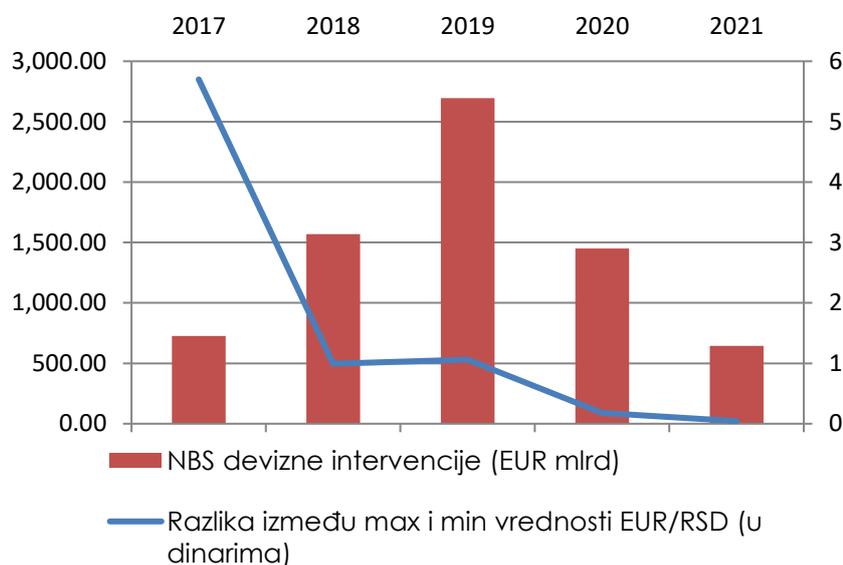
Dalje, cene proizvođača poljoprivrednih proizvoda porasle su za 30,5% godišnje u novembru 2021. godine zbog suše u Srbiji, globalnog naglog rasta cena đubriva i rasta cena energenata, ali usporavaju rast u odnosu na rast od 38,1% u oktobru mesecu usled odluke Vlade o ograničenju rasta cena ključnih prehrambenih proizvoda (šećer, meso, hleb, mleko, ulje) na nivo od 15. novembra na 60 dana.

U odnosu na ukupnu inflaciju, bazna inflacija je bila dosta stabilna tokom 2021. godine i porasla na 3,5% posle 2,1% u 2020. godini i ostala u okviru ciljanog raspona inflacije (3% +/- 1,5 pp), a bila je podržana stabilnim deviznim kursom i stabilnim inflatornim očekivanjima.

I pored snažnog rasta inflacije od septembra 2021. godine, kako kod nas, tako i na svim zapadnim tržištima, Narodna banka Srbije (NBS) nije menjala referentnu kamatnu stopu tokom 2021. godine, tako da je stopa iznosila 1%. Međutim, od septembra meseca, NBS je započela proces zaoštavanja monetarnih uslova kroz povećanje repo stope na reverzne repo aukcije (0,11% početkom oktobra na 0,50% na poslednjoj aukciji u 2021. godini) i povlačenje viška likvidnosti iz bankarskog sektora. Naime, NBS je od početka oktobra prestala da organizuje aukcije repo otkupa hartija od vrednosti preko kojih je bankarskom sektoru obezbeđivala dinarsku likvidnost.

Dinar je nastavio stabilan trend kretanja u odnosu na evro zahvaljujući visokim deviznim prilivima (strane direktne investicije, doznake) i kreditnom aktivnošću banaka u uslovima izdavanja garantnih šema od strane Vlade, imao je pozitivan efekat na jačanje valute. Devizne intervencije NBS u 2021. godini su pale (0,65 milijardi evra) u odnosu na 1,5 milijardi evra u 2020. godini. Pored deviznih priliva, važan faktor koji doprinosi stabilnosti valute je posvećenost NBS očuvanju stabilnosti dinara, ali i devizne rezerve koje su dostigle najviši istorijski nivo od 16,5 milijardi evra.

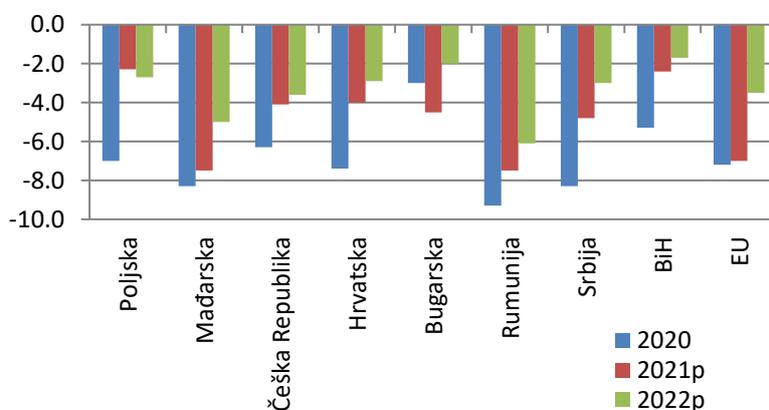
Umeren pritisak na dinarsku likvidnost i blago povećana inflatorna očekivanja, podržali su prilično umeren rast BELIBOR-a sa 0,88% u oktobru na 0,94% krajem godine.

Grafikon 4: NBS devizne intervencije i odnos EUR/RSD

Iako fiskalna konsolidacija zvanično nije bila na dnevnom redu u 2021. godini, manje ekspanzivna politika bila je očigledna, podržana manjom potrošnjom (tj. manje subvencija za stimulativne mere, manji transferi društvenim organizacijama), ali i zdravim rastom prihoda od poreza usled oporavka ekonomije. Kao rezultat, deficit budžeta je u 2021. godini pao na 286,1 milijardi dinara (minus 37,7% godišnje), zaostajući značajno za iznosom planiranim Zakonom o budžetu (304,5 milijardi dinara).

Nižem deficitu ove godine doprinosi oporavak ekonomije, koji se reflektuje kroz viši nivo poreskih prihoda (+16,6% godišnje), naročito PDV-a u zemlji, poreza na dobit preduzeća, a kao rezultat rasta neto dobiti privrede u 2020. godini i, na kraju, akciza. Rashodi budžeta su porasli za 2% godišnje usled pada transfera organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja i subvencija, međutim kapitalni rashodi su beležili zdrav rast usled pokretanja novih infrastrukturnih projekata. Kao rezultat takve politike, deficit budžeta u odnosu na BDP pao je na 4,8% u 2021. godini posle 8,3% u 2020. godini. Poboljšanje racija je rezultat sa jedne strane nižeg deficita budžeta, ali svakako i rasta ekonomije.

Grafikon 5: Konsolidovani budžetski deficit/suficit u odnosu na BDP

Tokom 2021. godine, javni dug je porastao za samo 3,5 milijarde evra na nivo od 30,1 milijardi evra iz spoljnih izvora (+3,1 milijarde evra), a u odnosu na BDP iznosio je 56,9% (kalkulacija Ministarstva finansija).

U toku 2021. godine, Ministarstvo finansija emitovalo je tri evro-obveznice na evropskom finansijskom tržištu, pri čemu je napravljena važna prekretnica na tržištu evroobveznica, emitovanjem prve zelene obveznice (1 milijardu evra), koja dospeva 2028. godine, pored konvencionalne obveznice od 750 miliona evra, koja dospeva 2036. godine, što je najduži rok dospeća evroobveznice koju je do sada emitovala Srbija na inostranom tržištu. Početkom godine je emitovana evro-obveznica u vrednosti od jedne milijarde evra i ročnosti 12 godina. Zelena obveznica je postigla izuzetnih 10 bp zelene premije ispod fer vrednosti. Sredstva dobijena emitovanjem konvencionalne obveznice već su iskorišćena za otplatu starog duga.

Emisije blagajničkih zapisa Ministarstva finansija na domaćem tržištu tokom 2021. godine (denominovane u dinarima i evrima) iznosile su 3,95 milijarde evra (2020: 2,72 milijarde evra), a prodato je hartija od vrednosti (HOV) u vrednosti od 1,34 milijardu evra dok su potrebe refinansiranja duga po osnovu emitovanih HOV na domaćem tržištu duga za 2021. godinu iznosile 1,1 milijardu evra.

Duge ročnosti su i dalje bile u fokusu investitora, tako da je 12,5-godišnja ročnost učestovala sa 43,7% kupljenih B-zapisa Ministarstva finansija (2021: 30%). Pored ove ročnosti, interesovanje je poraslo i za petogodišnje HOV, čije je učešće u ukupno prodatim HOV povećano na 30% sa 20% u 2021. godini. I treća po učešću u prodatim B-zapisima Ministarstva finansija bila je ročnost od dve godine (21,2%). U cilju povećanja učešća dinarskog duga u ukupnom javnom dugu, emisije dinarski denominovanih HOV su, slično kao i 2020. godini, činile 88,6% ukupno emitovanog duga.

Prosečni prinosi na dinarski-denominovane HOV su blago porasli na 2,76% sa 2,74% u 2020. godini, pri čemu je pad prinosa bio prisutan do septembra, a od oktobra meseca kreće rast prinosa usled rasta inflacije i očekivano tražnje investitora za višim inflacionim premijama. U junu mesecu, J.P. Morgan uključio je dinarske obveznice Republike Srbije u renomirani indeks obveznica J.P. Morgan GBI-EM index, tačnije tri reperne emisije dinarskih obveznica, originalne ročnosti sedam, deset i 12,5 godina, a koje dospevaju 2026, 2028. i 2032. godine su uključene u indeks *GBI-EM Global Diversified* i *GBI-Aggregate (GBI-AGG)* i *GBI-AGG Diversified* indekse. Ovo uključivanje domaćih obveznica će uticati na dodatnu diversifikaciju već široke baze investitora i povećanu likvidnost hartija.

Kretanja u bankarskoj industriji

Ukupna kreditna aktivnost bankarskog sektora je imala nešto malo višu stopu rasta (10,1%) posle 9,7% u 2020. godini usled većeg plasmana kredita stanovništvu, ali i privredi, uprkos nastavku zdravstvene krize. Naime, rast kredita je bio podstaknut i dalje niskim kamatnim stopama, rastom ekonomije, omogućenog zastoja u otplati kredita i odobravanjem garantne šeme Vlade RS u iznosu od skoro dve milijarde evra koja je odobrena za privredu, a u cilju pomoći kako bankama, tako i privredi da lakše prebrode krizu, zadrže zaposlenost i likvidnost.

Kreditu privredi su porasli za 7,3% posle 8% u 2020. godini, dok su kreditu stanovništvu porasli na 10,3% posle rasta od 11,8% u 2020. godini. Volumen novoplasiranih kredita privredi je porastao tokom 2021. godine za 772,1 mln evra u poređenju sa 2020. godinom (+786,6 mln evra), najviše usled rasta kredita za likvidnost i obrtna sredstva, međutim, primetan je i rast investicionih kredita (+6,6% godišnje) posle 3,7% u 2020. godini. Posmatrajući sektorsku strukturu, veliki broj sektora je bio u potražnji za kreditima za likvidnost, a najviše sektor usluga koji je najviše bio pogođen krizom (usluge smeštaja i ishrane, umetnost, zabava, ostale uslužne delatnosti), ali i prerađivački sektor i poljoprivreda.

Plasman kredita stanovništvu je povećan za 1.128 miliona evra (2020: +1.083 miliona evra), podstaknut rastom stambenih kredita (+16,8%), posle rasta od 13,6% u 2020. godini, a potom i gotovinskih kredita

(+10,1%), posle rasta od 14,6% u 2020. godini. Rast je bio podržan primenom moratorijuma na otplatu kredita, kao i merama NBS-a. Kod stambenog kreditiranja, omogućeno je smanjenje obaveznog učešća građana za kupovinu prve stambene nepokretnosti sa 20% na 10%, smanjen je minimalni stepen izgrađenosti objekta čiju je kupovinu moguće finansirati stambenim kreditom, produžen je rok otplate stambenog kredita za najduže 5 godina.

Kod ostalih kredita (izuzev stambenog) omogućeno je produženje roka otplate kredita do osam godina. Omogućeno je bankama da do kraja 2021. odobravaju dinarske kredite (do 90.000 dinara) stanovništvu, ročnosti do dve godine, samo s potpisanom izjavom o zaposlenju/penziji. Dalje, omogućeno je da poslovne banke uz garanciju države odobre kredite za obrtna sredstva i likvidnost, do 2,5 milijarde evra.

Zahvaljujući rastu kredita, strategiji rešavanja problematičnih kredita i primeni moratorijuma na otplatu kredita, racio problematičnih kredita blago je porastao na 2,9% u trećem kvartalu 2021. godine u poređenju sa 2,5% u trećem kvartalu 2020. godine. U slučaju stanovništva, takođe je zabeležen blagi rast na 3,9% u trećem kvartalu 2021. godine posle 3,6% u trećem kvartalu 2020. godine. Pokrivenost problematičnih kredita ispravkama vrednosti je bila na izuzetno visokom nivou i iznosila je 94,4% u trećem kvartalu 2021. godine (treći kvartal 2020: 98%). Takođe, adekvatnost kapitala je i dalje dosta iznad propisanih 12%, a visina ovog racija u septembru 2021. godine iznosila je 21,7% (septembar 2020: 22,4%).

Tokom 2021. godine, banke su viškove likvidnosti plasirale u kreditiranje privrede i stanovništva, ali i u hartije od vrednosti Ministarstva finansija i devizne obavezne rezerve kod NBS. Racio pokrivenosti kredita depozitima porastao je na 93,1% posle 88,7% u 2020. godini jer su depoziti rasli bržom dinamikom od kredita. Ukupni depoziti nastavili su snažan rast u 2021. godini (+3,6 milijarde evra) posle rasta od 3,8 milijardi evra u 2020. godini usled rasta depozita stanovništva, ali i privrednih društava. Depoziti privrede porasli su u prethodnoj godini za 1.294 miliona evra posle 1.424,5 miliona evra u 2020. godini. Takođe, depoziti stanovništva zabeležili rekordni rast u 2021. godini od 2.236 miliona evra, posle 1.494,9 miliona evra prikupljenih u 2020. godini.

Spajanja koja su se desila poslednjih godina dovela su do pada broja banaka na sadašnjih 24. Poslednje spajanje je bilo preuzimanje Credit Agricole a.d. Novi Sad od strane Raiffeisen banke ad Beograd. Dalje, izvršeno je spajanje dve državne banke, Poštanske štedionice a.d. Beograd i MTS banke a.d. Beograd, dok je preuzimanje Direktne banke ad Beograd objavila EFG banka ad Beograd. Kao rezultat toga, zbog novih spajanja i onog koji se desio u protekle dve-tri godine, sedam banaka zadržava 70,8% aktive bankarskog sektora. Koncentracija bankarskog sektora bila je iznuđena neophodnošću digitalizacije bankarskih proizvoda i nemogućnošću manjih banaka da podrže proces inovacija.

OSNOVNI PODACI O GRUPI

Konsolidovani finansijski izveštaji Raiffeisen banke a.d. Beograd obuhvataju aktivnosti Raiffeisen banke a.d. Beograd, kao matičnog pravnog lica i sledećih povezanih pravnih lica, nad kojim Raiffeisen banka a.d. Beograd ima kontrolu (u daljem tekstu: Grupa ili Raiffeisen grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest a.d. Beograd
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Gore navedena društva su zavisna pravna lica Raiffeisen banke a.d. Beograd i njihov kapital je 100% u vlasništvu Raiffeisen banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2021. godine, s tim da je Raiffeisen banka a.d. Beograd u vlasništvu nad kapitalom Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd učestvovala sa 50% do 31. oktobra 2016. godine. Kupovinom preostalih 50% udela od Raiffeisen-Leasing International G.m.b.H. iz Beča, Banka je postala jedini vlasnik Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Sedište svih članica Raiffeisen grupe je u ulici Đorđa Stanojevića 16, Novi Beograd.

Raiffeisen banka a.d. Beograd

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu. pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2021. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom. Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova: depozitni i kreditni poslovi;

- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;

- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfaiting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom ("veliko ovlašćenje").

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih regionalnih centara – Regionalni centar Beograd 1 (sa 11 filijala i 4 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 5 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa 6 filijala i 2 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 7 filijala i 6 ekspozitura) Regionalni centar Sever (sa 2 lokalne filijale, 6 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Zapad (sa jednom regionalnom filijalom, 4 lokalne filijale, 4 filijale i 2 ekspoziture) i Regionalni centar Jug (sa 1 regionalnom filijalom, 1 lokalnom filijalom, 3 filijale, 5 ekspozitura).

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je imala 1.510 zaposlenih (31. decembar 2020. godine: 1.496 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d., Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d., Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d., Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d., Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2021 godine ima 16 zaposlenih (31. decembar 2020. godine: 15 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljan penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2021. godine Fond ima ukupno 39.454 članova (31. decembar 2020. godine: 36.012 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 6.197.895 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 5.876.636 hiljade).

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2021. godine Fond Euro Future ima ukupno 5.579 člana (31. decembar 2020. godine: 4.652 člana) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 383.603 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 290.182 hiljada).

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2021. godine Društvo ima 15 zaposlenih (31. decembar 2020.: 13).

Na dan 31. decembar 2021. godine. Društvo upravlja sa tri UCITS fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash
- UCITS fond Raiffeisen World.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011. godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011. godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisan je iz registra investicionih fondova.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-351/7-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2021. godine Raiffeisen Cash ima ukupno 3.281 članova (2020.: 2.669 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 20.108.784 hiljade (2020.: 16.184.362 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu *Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond* koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. Na dan 31. decembar 2021. godine Raiffeisen World ima ukupno 2.103 članova (2020.: 2.145 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.454.771 hiljade (2020.: 1.292.858 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2021. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 6.383 člana (2020.: 4.189 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 32.123.966 hiljada (2020.: 17.971.891 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. juna 2021. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-938/8-21 i 02.jula.2021.godine Rešenje br. 2/5-151-938/9-21 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen BOND, a dana 30. avgusta 2021. godine Rešenje br. 2/5-151-3148/3-21 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen BOND predstavlja prihodni fond. Na dan

31. decembar 2021. godine Raiffeisen Bond ima ukupno 58 članova i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 476.388 hiljada.

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine, Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine, Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsalting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasinga je u ulici Đorđa Stanojevića 16. Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2021. godine Raiffeisen Leasing ima 62 zaposlenih (2020.: 62).

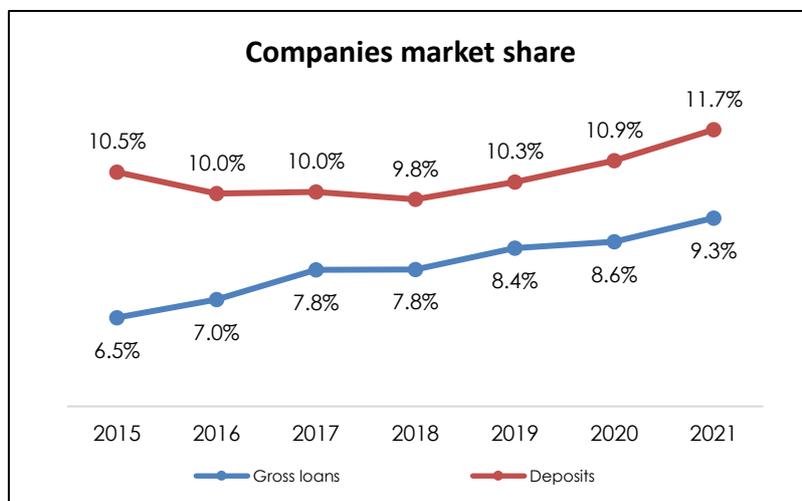
Raiffeisen banka a.d. Beograd

Poslovanje sa privredom

U 2021. godini, u skladu sa pozitivnim razvojem situacije na tržištu i sveukupnim rastom ekonomije, Sektor za poslovanje sa privredom uspeo je da zabeleži još jednu uspešnu poslovnu godinu, sa značajnim rastom aktive i stabilnim performansama u svim važnijim segmentima proizvoda, doprinoseći dobrom konačnom poslovnom rezultatu. Istovremeno, uzimajući u obzir izmenjeno okruženje značajno obeleženo uticajem virusa Kovid-19, banka je pokazala visok stepen fleksibilnosti i prilagodljivosti novim uslovima rada, a posebno u pogledu razvoja digitalnih platformi namenjenih klijentima i novih načina komunikacije sa klijentima banke, uz istovremenu veliku podršku novim ESG inicijativama i pozicioniranje kao jedna od vodećih banaka na tržištu u ovom segmentu.

Razvoj ključnih proizvoda

Kad je reč o ključnim proizvodima, u skladu sa strategijom da fokus bude na vodećim industrijama i kompanijama sa najboljim performansama na tržištu, Sektor za poslovanje sa privredom ostvario je rast svog portfolija aktive (+19% g-n-g) i povećao tržišno učešće na 9,5%.

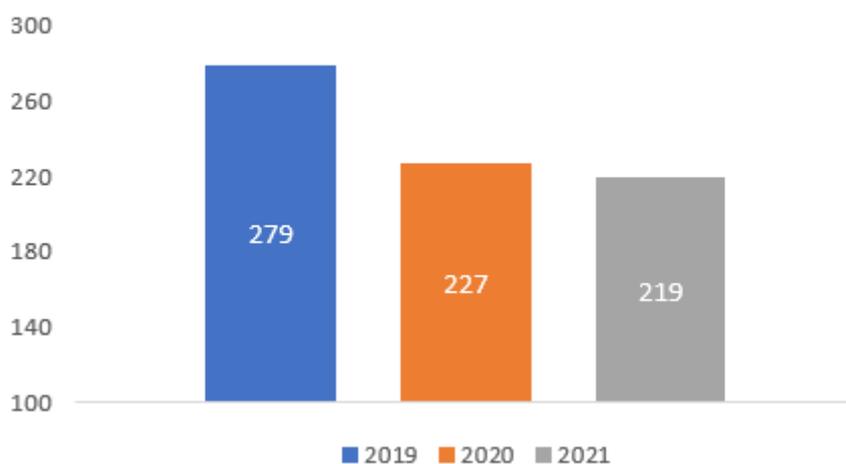
Grafikon 6 : Tržišni udeo – krediti i depoziti

Održavanje dugoročnih partnerstava sa klijentima iz svog primarnog kreditnog portfolija, usmerenje na dobro strukturisane poslove, kao i korišćenje celokupnog prekograničnog potencijala i međunarodne snage grupacije Raiffeisen Bank International, predstavljaju ključne faktore uspeha. Segment poslovanja sa privredom nastavio je da jača svoje prekogranično poslovanje sa velikim multinacionalnim kompanijama u više zemalja, sa posebnim fokusom na proizvode i usluge skrojene po meri ovih kompanija (npr. računi za posebne namene, projektno finansiranje, pripajanja i akvizicije, itd), i to korišćenjem alata RBI grupacije, poput „Aqui“ alata, prodajnog takmičenja na nivou grupacije i radionica na temu unakrsne prodaje.

U isto vreme, margine klijenata ostale su stabilne uprkos veoma konkurentnom tržišnom okruženju koje karakterišu niske kamatne stope, dok je na strani obaveza (uprkos začajnom pritisku negativnih tržišnih stopa), banka uspela da očuva svoju široku bazu klijenata, posebno u segmentu internacionalnih klijenata, pružajući svojim klijentima kvalitetne i moderne usluge, što se ogleda u odličnoj profitabilnosti od naknada.

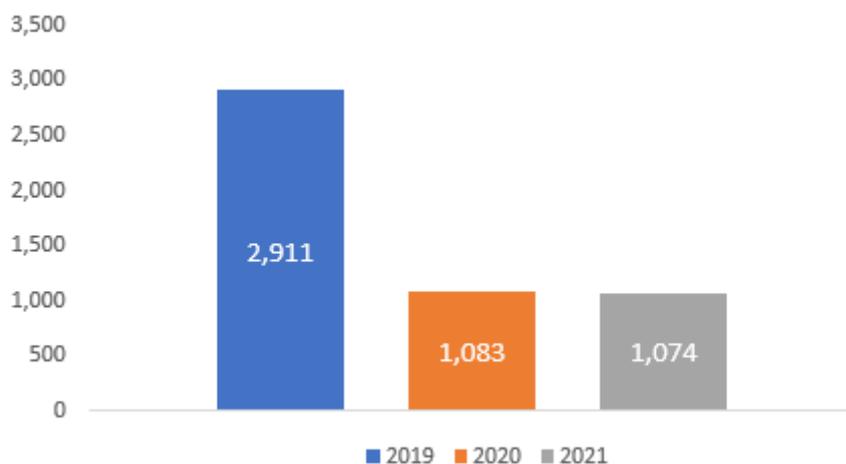
Rezultati ostvareni na polju akvizicije novih klijenata bili su solidni, sa 89,2 miliona evra novih kredita plasiranih novim klijentima, kao i 210 novih korporativnih klijenata koje je banka akvizirala.

Broj novoakviziranih klijenata (GI>500eur)

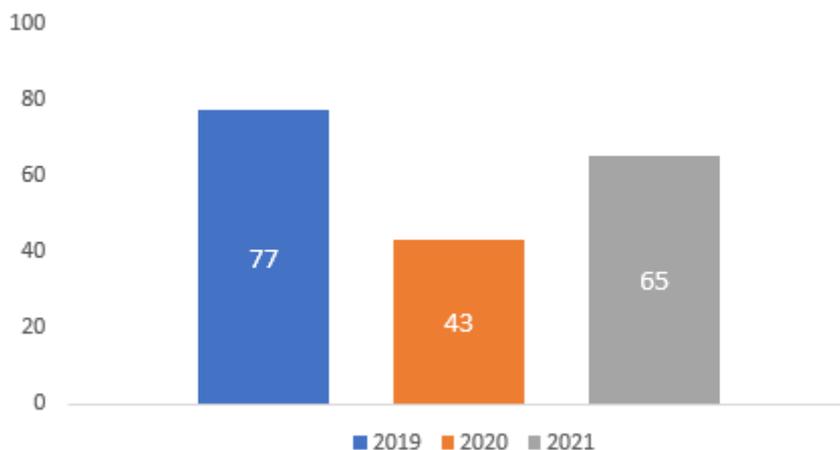
Grafikon 7: Broj novoakviziranih klijenata

Bruto zarada od novih klijenata u 2021.

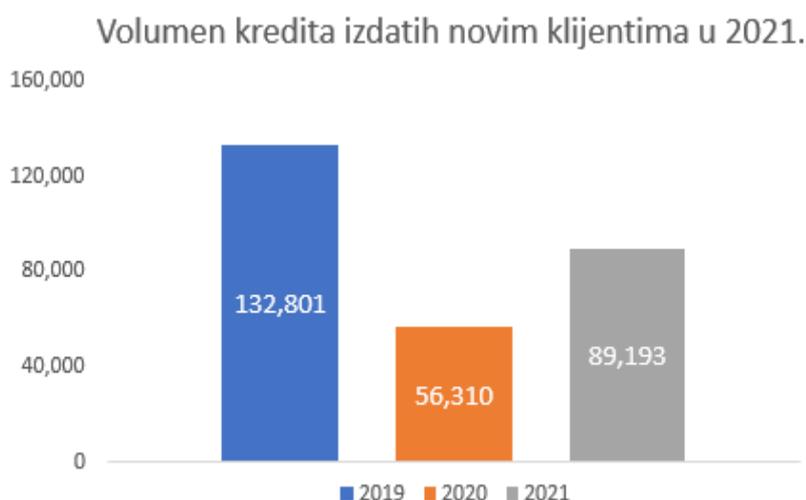

Grafikon 8: Bruto zarada od novih klijenata u 2021.

Broj novih kreditnih klijenata

Grafikon 9: Broj novih kreditnih klijenata

Grafikon 10: Volumen kredita izdatih novim klijentima u 2021.

Što se tiče parametara rizika, strogi pristup riziku primenjen tokom prethodnih godina nastavljen je i u 2021. godini, a rezultirao je odličnim kvalitetom portfolija (verovatnoća neizvršenja obaveza 1,77%), kao i značajnim umanjnjem loših kredita (trenutno 0,92%).

Inovacije i inicijative

Kad je reč o inovacijama u 2021. godini, Raiffeisen banka je poseban fokus stavila na implementaciju digitalne strategije i uvođenje novih digitalnih platformi za klijente, kao i na inicijative koje su za cilj imale superiorino korisničko iskustvo i jednostavnost korišćenja usluga. Posebna pažnja bila je usmerena na tri ključna elementa:

- 1. Platforma za onlajn faktoring** uvedena je u novembru 2020, sa specijalnim fokusom na „*Supply Chain*“ faktoring modul, proširena na tradicionalni faktoring i bančin modul od drugog kvartala 2021. godine).

Uvođenjem ove platforme, volumen faktoring usluga porastao je za 300% godina na godinu, dostigavši 24,9 miliona evra YTD u 2021. godini, a broj klijenata porastao je za 80% godina na godinu.

- 2. Digitalni portali za klijente: Infoportal i DaVinci**

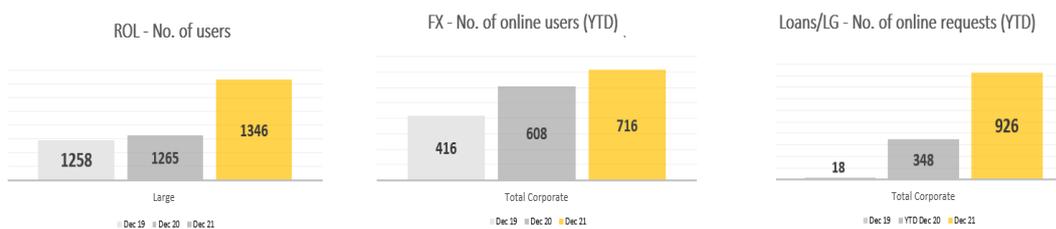
- **Infoportal (lokalni digitalni portal):** nova digitalna platforma za komunikaciju između klijenata i banke, sa automatizovanim procesom „upoznaj svog klijenta“ (KYC), uvedena je 2020. godine. Platforma je značajno poboljšana novim setom funkcionalnosti koje

pojednostavljuju korišćenje od strane klijenata (npr, Raiffeisen usluge, kao što su: potvrde, obaveštenja, ugovorna dokumentacija, pregled proizvoda, itd). Preko 356 klijenata već se registrovalo na ovu platformu, dok je 61 klijent aktivno koristio platformu tokom 2021. godine. Početak rada druge faze očekuje se u prvom kvartalu 2022. godine.

- **DaVinci (platforma RBI grupacije)** – targetira uglavnom klijente same grupacije, integracioni plan: eKYC i eFinance implementacija počela je već u četvrtom kvartalu 2021. godine, a eAOP u 2022. godini.

3. Aktivna akvizicija klijenata na postojeće funkcionalnosti RaiffeisenOnLine platforme, sa posebnim fokusom na platformu za devizne transakcije i platformu za kredite/garancije:

- ✓ Broj korisnika platforme za devizne transakcije porastao je za 18% u 2021. godini. Ukupan udeo od 45% svih klijenata koji obavljaju devizne transakcije koristi platformu.
- ✓ Broj korisnika platforme za kredite/garancije povećan je za 266% u 2021. godini. Ukupan udeo od 25% svih povlačenja kredita/izdavanja garancija izvršen je digitalnim putem.

4. ESG: Kao odgovoran poslovni partner sa svešću o neophodnosti pažnje prema životnoj sredini, Raiffeisen banka konstantno poboljšava svoje proizvode, usluge i poslovne procese kako bi u što većoj meri bili u skladu sa ESG smernicama. U 2021. godini, fokus banke bio je na podizanju svesti u pogledu ESG tema interno i eksterno. Zbog toga smo organizovali jedan eksterni događaj („Zeleni sat“ za klijente iz privrede, uz učešće 121 klijenta), kao i interni događaj („Zeleni sat“ za naše kolege – saradnike u poslovanju sa privredom, gde je učestvovalo 200 kolega). Saradujemo sa našom centralom, kao i sa drugim bankama iz naše mreže na dnevnom nivou kako bismo u naše procedure implementirali politike i najbolje prakse na temu ESG koncepta. Tokom 2021. godine izvršili smo skrining postojećeg portfolija kredita privredi i tržišnog potencijala kako bismo identifikovali potencijalne ESG transakcije – za 2021. godinu, skoro 7,5% portfolija kredita privredi označen je kao ESG (zeleni i socijalni aspekt).

Takođe, blisko saradujemo sa Udruženjem banaka Srbije na temu uspostavljanja radne grupe domaćih banaka za održivo finansiranje. Osim toga, fokus nam je i na digitalizaciji i procesima bez papira. U tom smislu, implementirali smo digitalne platforme bez papira za klijente za poslove upravljanja gotovinom, RaiffeisenOnLine i faktoring, što značajno doprinosi orijentaciji banke ka održivom poslovanju.

5. Održavanje trenutnog nivoa odličnih usluga, upravljanja odnosima i odličnog korisničkog iskustva:

- Dostupnost, savetovanje, znanje o proizvodima, itd, u okviru postojeće organizacione strukture, uz odličnu saradnju sa pozadinskim službama.
- **„Small Ticket Lending“** pilot projekat u mid-market centru za kompetencije u Tatra banci: akvizicija novih klijenata u segmentu mid-market putem brzih i efikasnijih kreditnih procesa za male klijente/ limite.
- Inicijativa za optimizaciju kreditnog procesa: inicirana je digitalizacija i automatizacija kreditnog procesa, polu-automatizacija finansijske analize na novoj digitalnoj platformi.
- **Initijativa za usklađenost poslovanja KYC** – BCF projekat, digitalna platforma za KYC/ otvaranje računa, poboljšanje postojećeg procesa za klijente grupacije.

6. Dalji razvoj proizvoda za upravljanje gotovinom – (Future CMI & Web implementacija, rešenje za *Cash Management Billing*, Swift GPI)

Kvalitet odnosa sa klijentima

Izraženo poverenje i stabilnost saradnje između banke i njenih klijenata iz privrede bili su ključni faktor u prevazilaženju izazova prouzrokovanih još uvek nestabilnim i složenim tržišnim okruženjem. Svojim posvećenim pristupom, zasnovanim prvenstveno na kvalitetu, Raiffeisen banka će i u budućnosti ostati pouzdan dugoročni partner svojim klijentima. Ovo potvrđuje jak rezultat ankete klijenata u pogledu NPS (*Net Promoter Score*) parametra, izvršene tokom 2021. godine, gde je banka ostvarila NPS parametar od 68, sa stopom odgovora klijenata od 39%.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima

Poslovanje sa stanovništvom

U 2021. godini zabeležen je rast kreditne aktivnosti u segmentu stanovništva, u odnosu na 2020. godinu. Kreditna politika relaksirana je u nekoliko navrata, s tim da su najznačajnije izmene urađene polovinom maja 2021. godine, od kada volumen produkcije keš kredita dostiže iznose iz 2019, predpandemijske godine, što je rezultiralo stabilizacijom tržišnog učešća banke u drugoj polovini godine (6.9% od jula). Sa druge strane, volumen isplaćenih stambenih kredita porastao je za oko 40% u 2021. u odnosu na 2020, te je po prvi put posle dužeg vremena zabeležen rast tržišnog učešća u stambenim kreditima – 7.4% u novembru, isto kao i u decembru.

Digitalizacija i inovacije

Kao rezultat uspešne digitalne transformacije i kontinuiranih unapređenja banke, i u 2021. godini zabeležen je rast broja aktivnih korisnika mobilnog bankarstva za oko 40%.

Kroz usmerenje na inovaciju i najbolje korisničko iskustvo, agilnost i efikasnost procesa, ponuda digitalnih proizvoda i usluga Raiffeisen banke se eksponencijalno širi. Na tom putu identifikovali smo jedan od ključnih elemenata koji unapređuje digitalnu transformaciju, a to je edukacija korisnika digitalnih usluga kroz podršku i edukative materijale, kao i edukacija zaposlenih. Da bismo pomogli kolegama iz filijala da postanu digitalni ambasadori, edukaciju smo učinili zabavnom i zanimljivom, kreirajući posebnu mobilnu aplikaciju „iMGoingDigital“ sa gejmfikovanim elementima (osvajanje novčića za lekcije i položene testove, rang liste, nagrade sa budževima za posebna dostignuća).

Intezivno se radilo i na konstantnom unapređenju i omasovljavanju inovativnih kreditnih proizvoda, pri čemu se posebno izdvaja „iKeš kredit“ – prvi model te vrste na tržištu i u regionu, koji omogućava da se kredit realizuje u potpunosti onlajn, bez odlaska u banku. Pored odličnih prodajnih rezultata, „iKeš“ je dobitnik i prestižne „Finovate 2020“ globalne nagrade kao najbolja platforma za kreditiranje.

Zahvaljujući ostvarenim rezultatima, „iKeš“ je izabran kao grupno rešenje koje će se koristiti i u zemljama u regionu uz odgovarajuća prilagođavanja. Po uzoru na „iKeš“ i u saradnji sa partnerskim internet prodavnicama vodećim u svojim oblastima na tržištu, u ponudi je i prvi potpuno onlajn potrošački „WEB“ kredit dostupan na 14 lokacija, koji ima za cilj da dodatno olakša i podstakne internet kupovinu. Posebna pažnja posvećena je jednostavnijem i sofisticiranijem korišćenju aplikacije za mobilno bankarstvo, gde je omogućena privremena blokada platnih kartica i instant plaćanje na internet prodajnim mestima korišćenjem tzv. „deep link“ tehnologije.

Važan iskorak u digitalnoj ponudi ostvaren je i uvođenjem „iRačuna“, jedinstvenog digitalnog paketa na tržištu, koji korisnicima omogućava otvaranje tekućeg računa za 15 minuta potpuno besplatno i potpuno onlajn. Uz „iRačun“, korisnici istog trenutka dobijaju i digitalnu platnu karticu, što omogućava aktivaciju digitalnih novčanika kroz „RaiPay“ ili „Apple pay“ usluge. Kao i u poslovanju sa fizičkim licima, značajna unapređenja procesa i proizvoda, kao i dalja digitalizacija, sprovedeni su i u poslovanju sa preduzetnicima, malim i srednjim preduzećima. Izvršeno je kompletno redizajniranje digitalnih kanala i migracija na napredniju platformu, a što je omogućilo uvođenje niza novih naprednih funkcionalnosti u cilju još boljeg korisničkog iskustva i povećanja autonomije klijenta u smislu osposobljenosti da još više bankarskih transakcija obavlja samostalno. Po uzoru na slične digitalne proizvode za stanovništvo, razvijen je i pušten na produkciju „Business iKeš“, jedinstven digitalni kredit na tržištu, namenjen preduzetnicima koji plaćaju paušalno svoje poreske obaveze. Takođe, razvijen je i „Business iRačun“ namenjen kako svim vrstama preduzetnika, tako i ostalim pravnim licima. U sklopu procesa otvaranja „Business iRačuna“, korisniku se otvaraju digitalni kanali, tako da klijent istog momenta uz korišćenje aplikacije mobilnog bankarstva može da započne svoje poslovanje preko Raiffeisen banke. Nastavljene su i aktivnosti na unapređenju rada veštačke inteligencije u procesu usluživanja klijenata, uz omogućavanje glasovne interakcije.

Sve ove aktivnosti praćene su kontinuiranim radom na unapređenju kvaliteta usluga banke. Rezultati ovih napora vidljivi su u činjenici da se u 2021. godini broj klijenata koji su realizovali kredit korišćenjem digitalnih kanala približio broju kredita ugovorenih putem tradionalnih kanala, broj korisnika mobilnog bankarstva beleži rast od 42%, dok je broj digitalno akviziranih korisnika porastao za 120% u odnosu na prethodnu godinu, uprkos snažnoj konkurenciji u bankarskom sektoru.

Značajno ulaganje izvršeno je i u razvoj napredne analitike, gde je Raiffeisen banka već ostvarila opipljiv uticaj na poslovanje sa stanovništvom (300% prinos na investicije, poboljšan CEX za proaktivne ponude proizvoda) i postala međunarodni pružalac analitičkih usluga na nivou cele RBI grupacije.

Kako bi poboljšala korisničko iskustvo i unapredila odnose sa klijentima, banka je razvila platformu koja omogućava bankarskim službenicima kvalitetno pružanje usluge. Moderna veb-aplikacija obezbeđuje informacije tako da klijent bude uslužen na najbolji mogući način. Aplikacija sadrži veći broj biznis modula, a jedna od njenih najvećih vrednosti je u tome što sadrži pouzdane i pravovremene informacije sa svih kanala komunikacije, kao što je, npr. apliciranje za „iKeš“, poziv Kontakt centra ili sastanak sa službenikom u banci. Samim tim, značajno je olakšana komunikacija sa klijentima.

U segmentu poslovanja sa stanovništvom tokom 2021. godine započet je značajan iskorak u odnosu na dosadašnji način rada i pored toga što izazovi prouzrokovani pandemijom virusa kovid-19 nisu jenjavali. Tokom 2021. godine, započeo je proces digitalizacije ekspozitura i njihovo prebacivanje na agilni način rada, na temeljima transformacije mreže postavljenim prethodnih godina, izmeštanjem transakcija na digitalne kanale i višenamenske uređaje i uvođenjem prvog potpuno digitalnog kreditnog proizvoda.

Ekspoziture u agilnom konceptu funkcionišu bez ili sa ograničenom upotrebom klasičnih blagajni, a sa naglašenim održavanjem srdačnog ličnog pristupa u interakcijama sa klijentima. Uveden je koncept brand ambasadora, čija je primarna uloga da našim klijentima pruži prve informacije po pitanju proizvoda banke, kao i podršku ili dodatnu edukaciju za korišćenje digitalnih kanala i višenamenskih bankomata.

Novi način rada u ekspoziturama omogućio je zaposlenima da se dublje posvete potrebama klijenata, što je rezultiralo boljom produktivnošću zaposlenih u ekspoziturama po novom konceptu, kako po pitanju prodajnih rezultata, tako i po pitanju penetracije mobilnog bankarstva, kao i značajno višem stepenu zadovoljstva klijenata.

Istovremeno, nastavljen je intenzivni razvoj novih usluga i unapređenja kroz agilni načina rada u domenu razvoja proizvoda i usluga za stanovništvo, te mala i srednja preduzeća, započet prethodne godine, kao i uvođenje agilnog načina rada u domenu razvoja novih funkcionalnosti višenamenskih uređaja.

Mala preduzeća i preduzetnici

Uprkos svim izazovima prouzrokovanim pandemijom virusa kovid-19, segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima imao je još jednu u nizu vrlo uspešnih poslovnih godina i jednu od najuspešnijih godina od kako postoji ovaj segment. Zahvaljujući, pre svega, vrlo posvećenoj prodajnoj mreži, ali i organizovanim kampanjama i programu podrške privredi preko garantne šeme Republike Srbije, kao i drugim garantnim šemama (EIF i Innovfin), kreditni volumeni povećani su za 17.8% u odnosu na prethodnu godinu.

Istovremeno, broj klijenata povećan je za 15,28%, a depoziti za 18,61% godina na godinu. Sve ovo rezultiralo je povećanjem ukupnih prihoda za 9.14%. Uz dobar kvalitet portfolija i dobru kontrolu troškova rizika, segment je ostvario rast profita od 51% godina na godinu i ostvario rekordan CM6 od 11.27 miliona evra. Pristup ovom segmentu poslovanja još jednom se pokazao kao ispravan, najpre kroz najbolji rezultat parametra NPS (*Net Promoter Score*) na tržištu, a zatim i kroz činjenicu da je ovaj segment lider na tržištu u broju otvorenih računa novoosnovanih preduzeća u Srbiji. Raiffeisen banka ima tržišno učešće od 19.63% kod ovog parametra u dinarskim računima i 25% u deviznim računima.

Segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima nastavlja sa kontinuiranim poboljšanjem kvaliteta proizvoda i usluga sa akcentom na digitalizaciju, što se pokazalo kao jedina ispravna strategija, sa ciljem daljeg povećanja broja aktivnih klijenata kroz uvođenje novih kanala prodaje i novih segmenata klijenata. Tako smo u 2021. godini započeli poslovanje sa klijentima u agro segmentu (registrovana poljoprivredna gazdinstva), gde smo za relativno kratko vreme plasirali 1.1 miliona evra i došli do broja od 428 klijenata.

Premium Banking

Tokom 2021. godine, poseban fokus usmeren je na transformaciju baze Premium klijenata, od onih u filijalama do „Premium remote“, kako bi se usluga Premium bankarstva prilagodila očekivanjima novog i izmenjenog finansijskog tržišta. Premium segment uvećao je sredstva pod upravljanjem za 20% godina na godinu, uglavnom kao rezultat rasta portfolija od 17% i rasta investicionog portfolija od 36%.

Istovremeno, kreditiranje je bilo veoma intenzivno, uglavnom u segmentu stambenih kredita, koji su doveli do uvećanja kreditnog portfolija od 18,4% godina na godinu. Nivo samousluživanja klijenata dostigao je 86%. Klijenti su izabrali rešenja internet i mobilne aplikacije banke za plaćanja, kao i multifunkcionalne uređaje za transakcije gotovinom.

Devizno poslovanje takođe je nastavilo rast: jedinstvenih korisnika–deviznih klijenata za 5,4%, deviznih volumena za 36%, a broj transakcija za 21% godina na godinu. Internet i mobilno bankarstvo u smislu

broja transakcija imaju udeo od 97%. Broj transakcija na digitalnim kanalima nastavlja da raste 25% godina na godinu. Ukupna baza klijenata ostala je nepromenjena u poređenju sa prethodnom godinom, sa značajnom izmenom ponašanja klijenata i migracija iz standardnih poslovnica na naš servis na daljinu – Premium DIRECT.

Usluga Premium Direct, koja klijentima omogućava da komuniciraju sa svojim ličnim bankarima putem video tehnologije i video poziva, bez dolaska u poslovnicu, zabeležio je rast od 110% u bazi klijenata u odnosu na 2020, dok je akvizicija Premium Direct klijenata uvećana za 325% u poređenju sa prethodnom godinom. Premium Direct dostigao je penetraciju od 44% baze klijenata u Premium segmentu.

Osim postojećih kapaciteta za video komunikaciju, kao što su pregled dokumenata/aplikacija, deljenje fajlova, zajednička pretraga, deljenje medijske biblioteke, ova usluga poboljšana je sledećim funkcionalnostima:

1. Video poziv sa ličnim bankarom može da se odvija iz sigurnog okruženja, direktno preko mobilnog ili elektronskog bankarstva.
2. Kompletna komunikacija i deljenje fajlova između klijenta i banke prebačeno je sa i-mejla na inboks u aplikaciji mobilnog ili elektronskog bankarstva. Logovanjem i proverom svog inboksa, klijent može jednostavno da učitava svoje dokumente, koji se zatim automatski dele sa njegovim ličnim bankarom.
3. Dokumenta se potpisuju elektronskim potpisom.

Godinu 2021. obeležio je intenzivan rad na razvoju alata pod nazivom „Affluent Advisory“ - alat za tablet i desktop za predstavljanje konkurentne ponude vrednosti, proizvoda i usluga klijentima na profesionalniji način. Alat će se koristiti za prikupljanje informacija o planovima i ciljevima klijenta, kao i prezentaciju sveobuhvatne finansijske ponude zasnovane na potrebama klijenta.

Razvoj Privatnog bankarstva

Potpuno nova usluga – Privanto bankarstvo – uvedena je od juna 2020. godine, pod posebnim tržišnim imenom „Friedrich Wilhelm Raiffeisen“. Zasniva se na ličnom pristupu, punoj diskreciji i potragom za sveobuhvatnim finansijskim i bankarskim rešenjima, kao svojim osnovnim vrednostima. Naša ambicija je da našim klijentima obezbedimo najviši nivo usluge, za zaštitimo i uvećamo imovinu klijenta, čuvajući bogatstvo za buduće generacije dok istovremeno razvijamo jake dugoročne veze.

Osim posvećenog ličnog bankara, opcijama za napredne bankarske usluge na daljinu, zatim Visa Infinite – prve metalne kartice u Srbiji specijalnog dizajna, kao i drugih prednosti, osnovna konkurentna prednost za naše klijente Privatnog bankarstva jeste savetodavna usluga po pitanju investiranja. Iskusni tim investicionih savetnika usmeren je na to da za klijentov investicioni profil odredi odgovarajuću alokaciju sredstava, korišćenjem znanja i resursa kako lokalno, tako i cele Raiffeisen grupacije, najboljih proizvoda u toj investicionoj klasi, uz konstantno poboljšanje ponude.

Ponuda naših proizvoda trenutno uključuje lokalne UCITS fondove, obveznice Vlade i strukturirane proizvode – sertifikate, po modelu strategije regulisanog investiranja, kao i kastodi i brokerske usluge za trgovanje na domaćem i većini stranih finansijskih tržišta, kao dodatni atribut.

Krajem 2021. godine, sredstva pod upravljanjem segmenta „Friedrich Wilhelm Raiffeisen“ dostigla su 233 miliona evra i uvećana su za 146,1 milion evra, ili za 171% godina na godinu, kao rezultat rasta portfolija depozita od 179% i rasta investicionog portfolija (investicioni fondovi i sertifikati) od 150%. Broj klijenata Privatnog bankarstva dostigao je 446 i uvećao se za 96% godina na godinu.

Kako bi se uvećao nivo usluge, kvalitet naših finansijskih i investicionih usluga, tokom 2021. godine Raiffeisen banka je razvila alat „Financial Advisory“ kao platformu za profesionalno upravljanje potrebama klijenata i njihovom imovinom u Raiffeisen banci.

Kartično poslovanje

Banka nastavlja trend rasta i u segmentu kartičnog poslovanja, kako u pogledu izdavanja kartica, tako i u pogledu prihvata platnih kartica.

Tokom 2021. godine nastavlja se sa konstantnim razvojem i usavršavanjem digitalnog plaćanja putem digitalnih novčanika za korisnike Android i iOS mobilnih telefona i uređaja. Banka je ponudila sopstveno rešenje za plaćanje putem Android mobilnih telefona pod nazivom RaiPay, ali je takođe omogućila registraciju i korišćenje platnih kartica kroz Apple Pay novčanik. RaiPay aplikacija unapređena je u pogledu sigurnosti, uvedena je biometrija kao način autentifikacije korisnika, pregled dnevnih limita, raspoloživog stanja, kao i pregled detalja transakcije i kartice.

Pored RaiPay i Apple Pay platnih aplikacija za korisnike Visa i MasterCard platnih kartica, banka je uvela i plaćanje putem Garmin Pay aplikacije za korisnike Visa kartica koji poseduju Garmin satove. Uvođenjem navedenih rešenja banka je dospela u sam vrh segmenta digitalnih plaćanja na tržištu Srbije.

Banka ima u ponudi mnoge pogodnosti za korisnike kreditnih kartica, a kao jedna od najznačajnijih je i tzv. trenutno izdavanje kartice (*instant card issuing*), što je ujedno i jedinstvena usluga na tržištu – kompletan proces odobravanja i izdavanja kreditne kartice odvija se u roku od 15 minuta, sa samo jednim dolaskom klijenta u filijalu. Snažan fokus na korisnike kreditnih kartica doveo je banku do tržišnog učešća od 22% u pogledu plasmana po kreditnim karticama.

Broj POS terminala kontinuirano raste, u 2021. godini povećan je za 15%, a kada se posmatraju transakcije i promet, beleži se rast od 70% u broju transakcija i skoro 100% u prometu. Takođe, zabeležen je rast i u mreži trgovaca koji se opredeljuju za elektronsku trgovinu (e-commerce), 20% odnosu na prethodnu godinu, što je doprinelo rastu od oko 60% po broju i prometu transakcija. Tome doprinosi i saradnja banke sa renomiranim pružiocima platnih usluga, kao i činjenica da u ponudi imamo i rešenje „univerzalne internet prodavnice“ za trgovce kojima je potrebno kompletno rešenje, *online shop*, koje već sadrži integrisanu platformu za e-trgovinu Raiffeisen banke.

Kao potpunu inovaciju, Raiffeisen banka donela je još jednu uslugu za prihvatanje kartičnog i mobilnog plaćanja na srpsko bankarsko tržište – RaiPOS aplikaciju. Aplikacija pretvara mobilni telefon ili drugi pametni uređaj sa Android platformom u POS terminal. RaiPOS aplikacija može da se koristi bilo gde i bilo kada za prihvatanje beskontaktnih plaćanja putem VISA i MasterCard platnih kartica, kao i plaćanja preko digitalnih novčanika. Omogućava lako, brzo i bezbedno plaćanje korišćenjem NFC tehnologije i rešenja *Tap to Phone*, nudeći preduzetnicima i pravnim licima priliku da povećaju prodaju.

Kada su u pitanju IPS plaćanja, pored usluge na fizičkom prodajnom mestu trgovca, Raiffeisen banka je jedna od svega dve banke na tržištu koje su ovu uslugu omogućile i na internet prodajnom mestu. Značajnije rezultate na ovom polju očekujemo u 2022. godini.

Sektor sredstava i investicionog bankarstva

Sektor sredstava i investicionog bankarstva značajno je doprineo ostvarenju ukupnih rezultata banke i očuvanju pozicije među liderima na tržištu u 2021. godini. Banka je tokom cele godine imala visok nivo dinarske i devizne likvidnosti kao rezultat profesionalnog upravljanja sredstvima banke.

Tržište novca, trgovanje devizama i upravljanje aktivom i pasivom banke

Narodna banka Srbije (NBS) je u 2021. godini nastavila sa monetarnom politikom targetiranja stope inflacije. Tokom godine, referentna kamatna stopa ostala je nepromenjena, na nivou od 1%, kako bi se podržala privreda i stanovništvo povoljnim uslovima finansiranja, a sve u cilju ublažavanja efekata krize uzrokovane pandemijom virusa kovid-19. Međutim, sa dinamičnijim rastom inflacije od septembra meseca, NBS zaoštrava monetarnu politiku kroz povećanje repo stope na reverznim repo aukcijama i povlačenjem viška likvidnosti iz bankarskog sektora. Prosečna ponderisana stopa na repo aukcijama je sa 0,11% (početkom oktobra) porasla na 0,50% na poslednjoj aukciji krajem godine. Inflacija je ubrzala rast na nivo od 7,9% u 2021. godini u poređenju sa rastom od 1,3% u 2020. godini. Tako visoka inflacija je u najvećoj meri posledica rasta cena nafte i hrane na globalnim tržištima, kao i suše u zemlji. U odnosu na ukupnu inflaciju, bazna inflacija bila je stabilna tokom godine i porasla je na 3,5%, te tako ostala u okviru ciljanog raspona inflacije (3% +/- 1,5pp).

Kurs dinara prema evru bio je stabilan i kretao se u rasponu od 117,5496 do 117,5925. Ukupan promet na međubankarskom tržištu iznosio je 10,88 milijardi evra u 2021. godini.

Stabilnost u uslovima zdravstvene krize obezbeđena je pojačanim prilivom stranih direktnih investicija i doznaka, kreditnom aktivnošću koja je bila podržana Vladinim garantnim šemama i oporavkom ekonomije, kao i deviznim intervencijama NBS-a, koje su iznosile 645 miliona evra (neto kupovina).

Raiffeisen banka bila je među vodećim bankama u trgovanju devizama i efektivnim stranim novcem na međubankarskom deviznom tržištu. Sektor sredstava Raiffeisen banke ostvario je tržišno učešće od 16.50% u trgovanju sa korporativnim klijentima i 13,71% u trgovini sa bankama, čime je potvrdio lidersku poziciju na tržištu.

Narodna banka Srbije je u uslovima krize prouzrokovane virusom Covid-19, a u cilju podrške finansijskom sistemu, organizovala dvonedeljne i tromesečne devizne svop aukcije, kao i repo aukcije kupovine dinarskih hartija od vrednosti i time obezbedila dodatnu deviznu i dinarsku likvidnost po povoljnijim kamatnim stopama. Takođe, ovim je Narodna banka Srbije preventivno delovala na stabilizaciju stopa na novčanom tržištu.

Odnosi sa finansijskim institucijama

Tokom godine, Raiffeisen banka nastavila je da održava i dodatno unapređuje saradnju sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama, u cilju negovanja dugoročnog partnerstva koji smatra od suštinskog značaja za razvoj i uspešnost zajedničkog poslovanja.

Uz podršku Raiffeisen Bank International, kao odraza duge i dokazane tradicije u radu, Raiffeisen banka je uspela da bude značajan i pouzdan partner, kao i da izuzetno profesionalno ispunjava potrebe i zahteve klijenata.

Kao rezultat saradnje sa Evropskim investicionim fondom (EIF), banka je i u 2021. godini nastavila da kroz garancijske šeme InnovFin, COSME i COSME digitalisation, finansiranu od strane EU, obezbeđuje značajnu podršku malim i srednjim preduzećima uz relaksirane uslove obezbeđenja, namenjene za obrtna sredstva i ulaganja u dugoročne inovativne poslovne poduhvate, sa akcentom na oblast digitalizacije poslovnih procesa kao i kovid-19 podrške.

Tokom 2021. godine, banka je, kao partner Republike Srbije, nastavila sprovođenje Ugovora o garanciji za kreditiranje privrede sa ciljem ublažavanja negativnih posledica pandemije, kao i Ugovora o garanciji za kreditiranje usled produženog negativnog uticaja pandemije.

Brokersko-dilerski poslovi

U prvoj polovini godine bili smo svedoci velike tražnje za dinarskim obveznicama Republike Srbije. Na aukciji dospeća avgust 2032. održanoj 19.01.2021. prodato je 27.5 milijardi dinara, što je najveći prodati iznos ove obveznice na jednoj aukciji.

U martu 2021, kreditna agencija „Moody's“ podigla je kreditni rejting Srbije sa Ba3 na Ba2.

Krajem juna dugogodišnji rad i značajni naponi na promociji tržišta kapitala dali su rezultat uključenjem tri serije srpskih dinarskih *benchmark* obveznica u J.P. Morgan indeks (dospeće 2026, 2028. i 2032).

U septembru mesecu, Republika Srbija ponudila je na međunarodnom tržištu dve serije evro obveznica (“dual tranche”). Obveznica sa dospećem septembar 2028. (Serbia28) prodana je u iznosu od milijardu evra, na prinosu 1.262%. Druga obveznica sa dospećem septembar 2036. (Serbia36), do sada najduže dospeće, prodana je u iznosu od 750 miliona evra, na prinosu 2.305%.

Obveznica sa dospećem septembar 2028, prva je zelena obveznica koju je Republika Srbija emitovala i uspešnim završetkom procesa prodaje postala jedina evropska zemlja izvan EU koja je emitovala ovakav instrument.

Raiffeisen Bank International bila je jedan od agenata emisije.

Vreme izdavanja dve emisije evro obveznica pokazalo se kao savršeno, budući da je u septembru inflacija na mesečnom nivou porasla za 1.4%, što je najveći porast na mesečnom nivou u toku godine. U isto vreme, inflacija je nastavila značajno da raste i u srednjoj i istočnoj Evropi, gde centralne banke počinju sa značajnim podizanjem svojih referentnih stopa, što je dovelo do agresivnih prodaja i na srpskim dinarskim obveznicama, najviše od strane inostranih klijenata. Prinosi na obveznicama najdužih ročnosti porasli su za 100-130 baznih poena.

Stabilan kurs nije bio dovoljan da održi tražnju za dinarskim obveznicama na ranijem nivou. Uprava za javni dug je u decembru organizovala više *buy back* aukcija kako bi investitorima poslala pozitivan signal i stabilizovala tržište.

Pomenuti faktori su najvećim delom uticali na to da je obim prodatih dinarskih obveznica na domaćem tržištu u 2021. godini bio za 44.8% niži u odnosu na 2020. godinu (159 milijardi dinara u odnosu na 290 milijardi dinara). U takvim okolnostima, Raiffeisen banka ostala je jedan od vodećih tržišnih učesnika, pružajući profesionalnu uslugu i stručnu pomoć domaćim i stranim investitorima.

Oba indeksa Beogradske berze zabeležila su rast nešto veći od 9%, dok je vrednost ostvarenog prometa manja za 15%. U drugoj polovini godine postignut je sporazum između Beogradske i Atinske berze, kojim bi Atinska berza trebalo da stekne 10.24% ukupnog broja akcija Beogradske berze, dok bi Beogradska berza trebalo da izvrši migraciju na trgovačku platformu Atinske berze. Takođe, dve berze će zajednički nastupati ka domaćim institucijama u pravcu daljeg strategijskog razvoja srpskog tržišta kapitala.

Kastodi usluge

Ministarstvo finansija Republike Srbije usvojilo je Strategiju razvoja tržišta kapitala, a jedan od primarnih ciljeva je povećanje likvidnosti tržišta kroz uključivanje međunarodnih institucija koje nude usluge kliringa i saldiranja.

Zbog toga smo veoma ponosni što smo sa Clearstream-om, vodećom institucijom za poslove kliringa i saldiranja, uspeli da ostvarimo saradnju. Ceneći kvalitet naših usluga, Clearstream je izabrao Raiffeisen grupu kao ekskluzivnog lokalnog agenta, da preko nas u svoju globalnu mrežu uključi srpsko tržište i tako omogući stranim investitorima direktno saldiranje državnih obveznica

denominovanih u dinarima. Ovo je dokaz da Raiffeisen grupa aktivno učestvuje u razvoju srpskog tržišta kapitala.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen Future a.d. Beograd, DUDPF upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda-DPF: Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future.

Raiffeisen Future DPF ima promenljivu valutnu strukturu i pretežno ulaže imovinu u dužničke hartije od vrednosti. Fond uspešno posluje od 2007. godine sa prinosom od početka poslovanja od 8,04% na godišnjem nivou. U 2021. godini, ostvaren je prinos od 0,40%. Vrednost investicione jedinice fonda na dan 31.12.2021. godine iznosi 3.189,70 dinara. Neto imovina fonda na dan 31.12.2021. iznosi 6,2 milijardi dinara, što predstavlja godišnji rast od 5,5%.

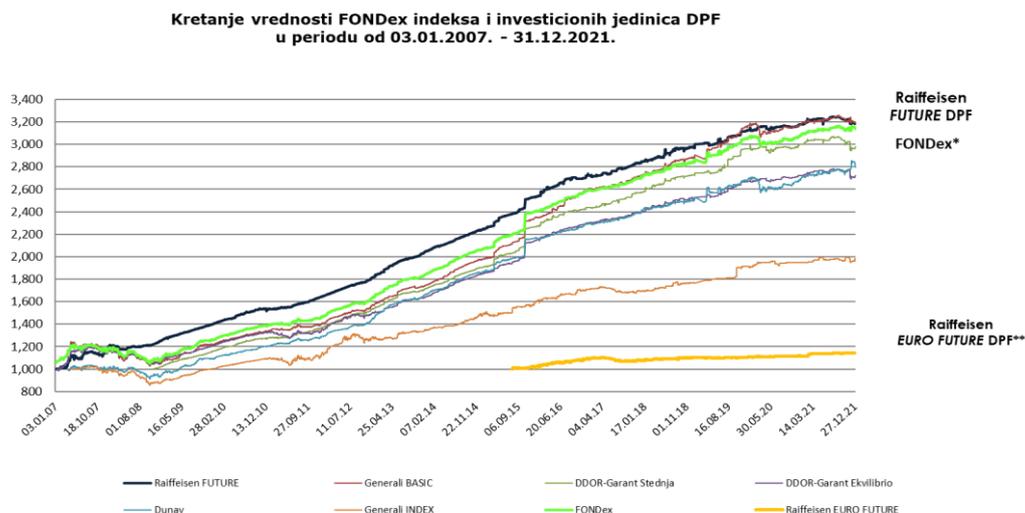
Raiffeisen Euro Future DPF počeo je sa radom 2015. godine. Fond je namenjen svim klijentima koji žele da njihova dugoročna štednja bude investirana u evro denominovane hartije od vrednosti. U skladu sa investicionom politikom, 99% imovine ulaže se u evro denominovane investicione instrumente, dok 1% imovine čine dinarska sredstva na računu fonda. U 2021. godini fond je ostvario prinos od 2,18% u evrima. Ostvaren prinos od početka poslovanja fonda na dan 31.12.2020. godine iznosi 2,44% u evrima na godišnjem nivou. S obzirom na to da se imovina fonda ulaže isključivo u evro denominovane hartije od vrednosti, relevantan prinos za članove fonda je prinos izražen u evro valuti. Neto imovina fonda na dan 31.12.2021. iznosi 383 miliona dinara.

Ukupan broj članova koji štedi u oba fonda iznosi 45.163.

U 2021. godini poslovni model Društva sa fokusom na razvoj prodaje preko mreže Raiffeisen banke, kao i na rast učešća individualnih uplata, doprineo je ostvarivanju najvećeg rasta broja novih članova u odnosu na industriju. Broj novih članova u oba fonda iznosio je 4.296, dok je broj novih članova u industriji 9.239.

Tržišno učešće neto imovine oba fonda kojima Društvo upravlja iznosi 13,41%.

GRAFIKON FONDEX

Izvor podataka za vrednosti FONDex-a i investicionih jedinica: Narodna banka Srbije www.nbs.rs

Visok kvalitet usluge članovima DPF Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future pruža tim profesionalaca sa dugogodišnjim iskustvom u industriji. Takođe, članovima je na raspolaganju 370 profesionalaca licenciranih od strane Narodne banke Srbije u 82 filijale Raiffeisen banke širom Srbije.

Članovi mogu da biraju između dva fonda sa različitim investicionom politikom u pogledu valutne strukture, ili pak mogu da ulažu u oba fonda istovremeno.

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o., Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje je u 2021. godini ostvarilo istorijski rezultat rastom imovine fondova pod upravljanjem i potvrdilo leadersku poziciju na tržištu investicionih fondova u zemlji. Krajem 2021. godine vrednost imovine pod upravljanjem iznosila je oko 460 miliona evra, čime je ostvaren rast od 53% i zadržano tržišno učešće od oko 70% u odnosu na ukupnu vrednost neto imovine svih UCITS fondova u zemlji.

UCITS fond **Raiffeisen CASH – novčani fond**, ulaganjem u instrumente tržišta novca i dinarske novčane depozite je u 2021. godini ostvario godišnji prinos od 0,88% (u dinarima) za svoje članove, a neto imovina fonda porasla je za skoro 25% i na kraju godine iznosila oko 171 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

UCITS fond **Raiffeisen EURO CASH – novčani fond**, ulaganjem u instrumente tržišta novca i novčane depozite kod banaka **denominovane u evrima**, profesionalnim upravljanjem za svoje članove obezbedio je likvidnost na najvišem mogućem nivou i ostvarenje godišnjeg eurskog prinosa od 0,31% (u evrima), a neto imovina fonda porasla je za skoro 80% i na kraju 2021. godine iznosila je 273,2 miliona evra, a ovaj fond je zadržao poziciju najvećeg UCITS fonda u zemlji.

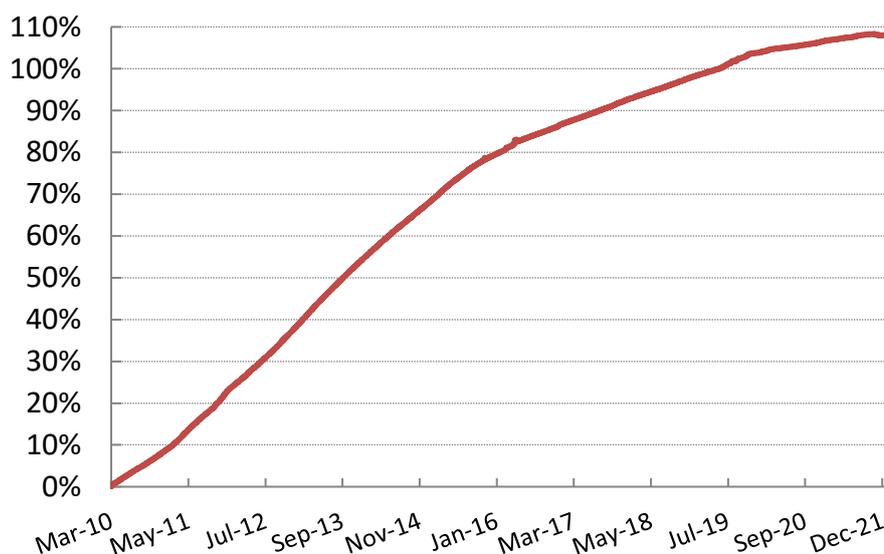
UCITS fond **Raiffeisen WORLD** organizovan je avgusta 2010. godine kao fond akcija, ali je u septembru 2015. godine promenjena vrsta fonda u **balansirani fond**, sa strategijom ulaganja u različite klase imovine, odnosno „multi-asset“ strategijom investiranja većinom u akcije i obveznice razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, a u cilju ostvarivanja **pozitivnog prinosa u dugom roku**, ali i uz prihvatanje **umerenog rizika**. Prinos ovog UCITS fonda je tokom 2021. godine bio pod snažnim uticajem pozitivnih kretanja na tržištu kapitala, a posebno pozitivnih kretanja na tržištu akcija na globalnom nivou, tako da je fond u 2021. godini profesionalnim upravljanjem ostvario godišnji prinos od 9,64% (u evrima). Vrednost neto imovine fonda porasla je za 12,5% i na kraju 2021. godine iznosila približno 12,4 miliona evra.

U septembru 2021. godine, Raiffeisen INVEST organizovao je **Raiffeisen BOND – prihodni, odnosno obveznički UCITS fond** i time svojim članovima omogućio da ulaganjem u ovaj fond u periodu dužem od godinu dana i uz prihvatanje umerenog rizika, ostvare pozitivan prinos zaradom od kamata na novčane depozite i promene cena dužničkih hartija od vrednosti i instrumenata tržišta novca u koje je imovina fonda uložena. Vrednost neto imovine fonda je na kraju 2021. godine iznosila približno 4 miliona evra.

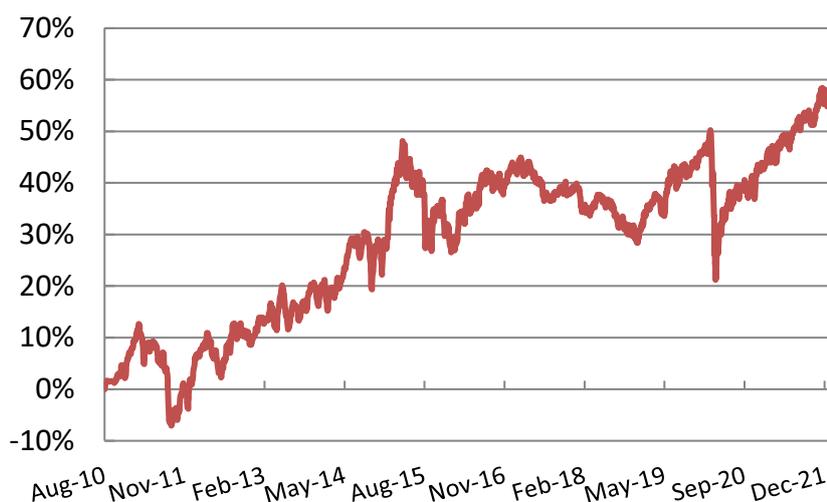
Tokom 2021. godine, na tržištu investicionih fondova u zemlji došlo je da značajnog porasta visine neto imovine UCITS fondova od skoro 50%, tako da je na kraju 2021. godine iznosila oko 660 miliona evra.

Raiffeisen INVEST planira da i u 2022. godini nastavi sa investicionim aktivnostima kako bi, odgovornim i profesionalnim upravljanjem, klijentima Raiffeisen banke omogućio da kroz ulaganje u investicione fondove, ostvare odgovarajući prinos u skladu sa investicionim ciljevima, zavisno od stepena rizika koji su spremni da prihvate i vremenskog horizonta investiranja.

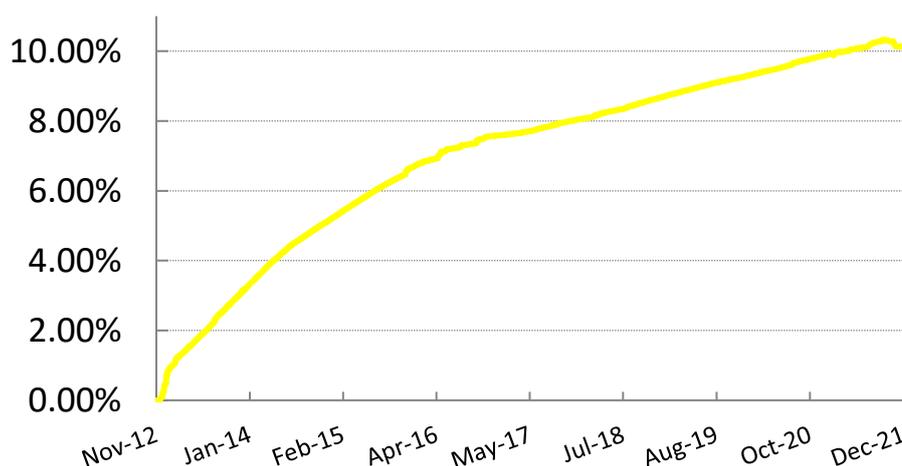
Kretanje prinosa fondova Raiffeisen CASH, Raiffeisen WORLD, Raiffeisen EURO CASH, Raiffeisen BOND (iz mesečnih izveštaja na dan 31.12.2021.

Grafikon 12: Performanse fonda - % promena cena investicione jedinice, Raiffeisen CASH

Grafikon 13: Performanse fonda - % promena cena investicione jedinice, Raiffeisen WORLD

Grafikon 14: Performanse fonda - % promena cena investicione jedinice, Raiffeisen EUROCASH

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Lizing industrija je 2021. godine zabeležila značajan rast plasmana, posebno u segmentu putničkih i lakih dostavnih vozila i pored negativnog uticaja pandemije korona virusa.

Raiffeisen Leasing pokazao je i tokom 2021. godine jasnu opredeljenost ka negovanju i razvijanju dugoročnih odnosa sa svojim klijentima koja se ogleda u konstantnom unapređenju proizvoda i usluga. Kako bi svojim klijentima ponudio još atraktivnije uslove, Raiffeisen Leasing je posebnu pažnju posvetio daljem jačanju partnerskih odnosa sa mrežom najznačajnijih dilera, kao i razvijanju strateške saradnje sa najprodavanijim automobilskim brendovima u Srbiji kroz niz zajedničkih akcija.

U skladu sa zahtevima tržišta, Raiffeisen Leasing je i tokom 2021. godine pre svega bio usmeren na finansiranje vozila. Ukupna vrednost novih plasmana na kraju godine iznosila je 83.83 miliona evra, od čega su vozila finansirana sa 76.13 miliona evra.

Raiffeisen Leasing je tokom 2021. godine bio posvećen i daljem unapređenju procedura i organizacije u segmentu upravljanja rizicima. Kroz profesionalno upravljanje rizicima obezbeđen je stabilan i održiv rast portfolija, koji je dostigao nivo od 128.421 miliona evra. Takođe, posebna pažnja usmerena je na konstantno unapređenje procesa sa ciljem povećanja efikasnosti i smanjenja troškova.

Očuvanje jedne od vodećih pozicija na tržištu, postizanje optimalnog balansa između rasta obima poslovanja i održavanja troškova rizika i profitabilnosti na adekvatnom nivou, jačanje saradnje sa postojećim klijentima, dilerima i osiguravajućim kućama, te stalno unapređenje i kreiranje proizvoda u skladu sa visokim standardima, predstavljaju ključne ciljeve koje je Raiffeisen Leasing odredio za 2022. godinu.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja

Konsolidovani bilans uspeha za 2021. godinu

U nastavku su prikazane ključne pozicije konsolidovanog bilansa stanja i konsolidovanog bilansa uspeha, koje su od ključnog značaja za razumevanje finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe.

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od kamata	10.445.174	10.217.367
Rashodi kamata	(344.140)	(298.921)
Neto prihod po osnovu kamata	10.101.034	9.918.446
Prihodi od naknada i provizija	10.069.475	8.737.020
Rashodi naknada i provizija	(2.760.386)	(2.393.709)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	7.309.089	6.343.311
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	58.867	(85.103)
Neto (gubitak) / dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	(22.852)	463.499
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	957.913	(378.186)
Neto (rashod) / prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(800.797)	754.779
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(641.380)	(1.749.869)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	415.704	74.434

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Ostali poslovni prihodi	71.301	50.356
Ukupan neto poslovni prihod	17.448.879	15.391.667
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(3.591.612)	(3.388.901)
Troškovi amortizacije	(1.274.666)	(1.226.217)
Ostali prihodi	249.490	256.510
Ostali rashodi	(4.848.132)	(4.699.476)
Dobitak pre oporezivanja	7.983.959	6.333.583
Porez na dobitak	(1.027.098)	(866.945)
Dobitak/ (gubitak) po osnovu odloženih poreza	26.847	172.492
Dobitak nakon oporezivanja	6.983.708	5.639.130
Dobitak koji pripada matičnom entitetu	6.983.708	5.639.130
Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole	-	-

Konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembar 2021. godine

U hiljadama RSD	31.12.2021.	31.12.2020.
Aktiva		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	86.432.095
Potraživanja po osnovu derivata	13.669	51.496
Hartije od vrednosti	88.625.239	70.342.791
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.454.801	20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	231.599.562	200.362.155
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	586.824	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137
Nematerijalna imovina	986.205	856.227
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.017.018	6.161.485
Tekuća poreska sredstva	-	3.474
Odložena poreska sredstva	493.885	455.115
Ostala sredstva	1.008.591	1.003.945
Ukupno aktiva	442.404.123	386.528.803
Pasiva		
Obaveze		
Obaveze po osnovu derivata	9.220	2.014
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	11.493.335	13.285.110
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	366.617.048	303.752.087
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	58.837	498.508
Rezervisanja	2.468.372	2.272.312
Tekuće poreske obaveze	280.556	28.452

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Ostale obaveze	<u>2.754.032</u>	2.943.372
Ukupno obaveze	<u>383.681.400</u>	<u>322.781.855</u>
Akcijski kapital	27.466.158	27.466.158
Dobitak	7.774.538	12.434.064
Rezerve	<u>23.482.027</u>	23.846.726
Ukupno kapital	<u>58.722.723</u>	<u>63.746.948</u>
Ukupno pasiva	<u><u>442.404.123</u></u>	<u><u>386.528.803</u></u>

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	2021.	2020.
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	67.299	146.276
Banke		
- domaće	7.980	7.656
- strane	1.560	253
Privreda	3.460.787	3.153.311
Javni sektor	3.322	1,910
Stanovništvo	5.199.268	5.353.928
Hartije od vrednosti	1.672.057	1.515.762
Strana lica	32.901	37.702
	10.445.174	10.217.367
 Rashodi od kamata		
Banke		
- domaće	(2.017)	(20.010)
- strane	(200.762)	(163.710)
Privreda	(36.257)	(44.290)
Javni sektor	(693)	(6.072)
Stanovništvo	(25.463)	(23.847)
Hartije od vrednosti	(46.496)	(4.771)
Strana lica	(32.452)	(36.221)
	(344.140)	(298.921)
 Neto prihod po osnovu kamata	10.101.034	9.918.446

U prihodima od kamate za 2021. godinu sadržan je i prihod od nakanda koje čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 379.795 hiljada (2020.: RSD 395.319 hiljada).

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Neto prihod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	261.245	204.441
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanja tekućih računa	2.755.016	2.434.318
Naknade po osnovu platnog prometa	1.022.227	860.904
Naknade po osnovu garancija	414.158	383.266
Naknade od uplate penzionih doprinosa i po osnovu upravljanja fondovima	269	35.880
Naknade za nostro i loro doznake	547.061	368.128
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (okvirne linije) i pre vremenu otplatu	97.961	497.318
Naknada od učešća u prodaju na POS terminalima	562.295	129.461
Naknade za troškove opomena	88.126	378.259
Naknade za gotovinske uplate/isplate	31.293	56.303
Naknade za usluge trgovanja hartijama od vrednosti	45.719	50.572
Naknade za Kreditni biro	48.861	44.290
Ostale naknade i provizije	1.108.374	613.806
Prihodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	3.086.870	2.680.074
	<u>10.069.475</u>	<u>8.737.020</u>
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(200.736)	(257.847)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(1.268.863)	(1.076.196)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(140.488)	(121.473)
Naknade po osnovu MIGA garancije	(93.150)	(96.001)
Naknade za Kreditni biro	(81.820)	(81.865)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(42.321)	(85.284)
Ostale naknade i provizije	(321.727)	(93.083)
Naknade po osnovu ugovora o posredovanju	(39.252)	-
Rashodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	(572.029)	(581.960)
	<u>(2.760.386)</u>	<u>(2.393.709)</u>
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	<u>7.309.089</u>	<u>6.343.311</u>

Saglasno dopisima NBS br K.G. 885/1/21 od 05. aprila 2021. godine i 885/4/21 od 04. juna 2021. godine. Banke su bile u obavezi da deo prihoda i rashoda koji su nastali u realizovanim transakcijama kupovine i prodaje deviza i efektivnog stranog novca sa fizičkim i pravnim licima obelodane na poziciji Bilansa uspeha – Prihodi/rashodi od naknada i provizija. U vezi sa navedenim, a radi preciziranja uporednih podataka za 2020. godinu, Banka je odlučila da uradi reklasifikaciju relevantnih podataka u Bilansu uspeha za 2020. godinu. Iznos rashoda od realizovanih transakcija u kupovini i prodaji deviza u 2020.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

godini, a koji je u navedenom bilansu bio obelodanjen na poziciji Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule. bio je RSD 581.960 hiljada. a prihoda RSD 2.680.074 hiljada.

Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	8.151.027	6.450.226
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.631.806	1.388.204
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	25.259	12.446
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	593.370	587.912
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	4.143	-
	10.411.660	8.438.788
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(9.268.619)	(8.251.753)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1.571.521)	(1.597.814)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(55.153)	(22.896)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(143.049)	(23.006)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(14.698)	(293.188)
	(11.053.040)	(10.188.657)
Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(641.380)	(1.749.869)

U toku 2020. i 2021 godine. usled pandemije COVID -19 i negativnog uticaja na poslovanje privrednih subjekata, Banka je procenila i prilagodila svoje modele obračuna obezvređenja usled čega je posledično došlo do povećanja rashoda po osnovu umanjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti.

U skladu sa odredbama Moratorijuma koje su sprovedene u toku 2020. i 2021 godine, a zbog promena ugovornih elemenata koje su izazvale promene u budućim novčanim tokovima u otplanim planovima odgovarajućih zajmova, Grupa je obračunala modifikacije u iznosu od RSD 10.555 hiljada (2020:RSD 293.188 hiljada).

Neto dobici/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	415.704	74.434

**Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja
finansijskih instrumenata koji se vrednuju po
amortizacionoj vrednosti**

415.704

74.434

Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2021.	2020.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	5.579	5.405
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	25	5.712
Prihodi od prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom. potrazivanja	24.715	5.857
Ostali poslovni prihodi	40.982	33.382
Ukupno	71.301	50.356

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2021.	2020.
Troškovi zarada	2.605.688	2.467.946
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	928.801	906.839
Rashodi rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	257.186	253.717
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	(227.839)	(299.738)
Ostali lični rashodi	27.776	60.137
Ukupno	3.591.612	3.388.901

Ostali rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2021.	2020.
Troškovi zakupnine	41.065	78.397
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	565.359	576.620
Troškovi reklame i propagande	234.554	179.557
Troškovi održavanja stalnih sredstava	693.630	630.411
Ostali nematerijalni troškovi	508.683	687.701
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	26.171	17.995
Troškovi kancelarijskog materijala	44.266	60.970
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	501.833	327.900
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	152.702	154.406
Troškovi čuvanja imovine	120.303	122.318
Ostali materijalni troškovi i usluge	121.890	125.508
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	5.909	6.617
Troškovi PTT usluga	24.543	20.987
Troškovi ostalog materijala	146.690	164.155

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Troškovi premija osiguranja	942.783	838.846
Troškovi poreza	73.294	75.403
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	12.094	17.176
Troškovi reprezentacije	15.369	11.093
Troškovi članarina	3.978	6.317
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	340.554	306.591
Ostalo	272.462	290.508
Ukupno	4.848.132	4.699.476

Od ukupnog iznosa rezervisanja za obaveze od RSD 340.554 hiljada, iznos od 260.143 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove.

Porez na dobitak se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Porez na dobitak	1.027.098	866.945
Dobitak / (gubitak) od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	(26.847)	(172.492)
Ukupno	1.000.251	694.453

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	36.070.434	17.883.281
Blagajna	5.222.656	4.829.416
Depoziti viškova novčanih sredstava	-	15.230.000
	41.293.090	37.942.697
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	32.656.435	29.647.929
Blagajna	16.668.669	18.841.414
Novčana sredstva na računu kod CR HoV	4	63
	49.325.108	48.489.406
Minus: Ispravka vrednosti	(6)	(8)
Stanje na dan 31. decembar	90.618.192	86.432.095

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	8	4

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Rashod	2.741	687
Ukidanje	(2.743)	(683)
Stanje na dan 31. decembar	6	8

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Hartije od vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Obveznice stranih finansijskih institucija	20.804.165	27.615.381
Obveznice drugih banaka	-	498.052
Obveznice -Ministarstva finansija RS	67.038.978	41.452.459
Obveznice -Ministarstva finansija RS, konverzija kredita iz CHF u EUR	794.480	786.549
Minus: Ispravka vrednosti	(12.384)	(9.650)
Stanje na dan 31. decembar	88.625.239	70.342.791

Promene na ispravkama vrednosti hartija od vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1, januar	9.650	6.801
Rashod	35.101	29.660
Ukidanje	(32.465)	(26.653)
Kursna razlika	98	(158)
	12.384	9.650
Stanje na dan 31. decembar	12.384	9.650

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	2.243.498	1.860.425
Devizni računi ostalih banaka	2.368.783	752.809
Čekovi u stranoj valuti	-	-
Kredit po repo transakcijama	17.000.000	15.000.000
Kredit za likvidnosot i obrtna sredstva	-	115.000
Overnight u stranoj valuti	-	-
Ostali kredit i plasmani	835.105	25.339
Ostali kredit i plasmani-po fer vrednosti	-	749.487
Depoziti u stranoj valuti	7.415	2.344.165
	22.454.801	20.847.225
Minus: Ispravka vrednosti	-	(533)
Stanje na dan 31. decembar	22.454.801	20.846.672

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Promene na ispravkama vrednosti kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD

	2021.	2020.
<u>Grupna ispravka vrednosti S2</u>		
Stanje na dan 1. januar	553	3
Rashod	2.554	1.077
Ukidanje	(2.554)	(527)
Ostalo	(553)	(527)
	-	553
Stanje na dan 31. decembar		

Kredit i potraživanja od komitenata obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	Bruto 2021	Ispravka vrednosti	Neto 2021	31.12.2020.
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	2.082	-	2.082	4.116
Kredit i po transakcionim računima	3.106.897	186.773	2.920.124	43.091.393
Potrošački kredit i	310.490	19.681	290.809	276.521
Kredit i za likvidnost i obrtna sredstva	76.410.959	1.168.561	75.242.398	62.819.150
Kredit i za obrtna sredstva-po fer vrednosti	-	-	-	896
Investicioni kredit i	34.455.007	757.948	33.697.059	29.634.841
Stambeni kredit i	31.521.372	806.809	30.714.563	26.929.794
Gotovinski kredit i	32.982.220	1.787.860	31.194.360	30.760.619
Ostali kredit i i kreditne kartice	35.771.746	1.943.838	33.827.908	31.530.283
Kredit i po osnovu finansijskog lizinga	15.239.364	312.242	14.927.122	13.831.028
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	798.377	233	798.144	341.576
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	24.595	6	24.589	96.963
Ostali plasmani i eskont menica	63.196	8.322	54.874	31.665
Kredit i za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	7.975.746	72.322	7.903.424	7.778.247
Dati depoziti	2.107	1	2.106	2.107
	238.664.158	7.064.596	231.599.562	207.129.199
Minus: Ispravka vrednosti	(7.064.596)			(6.767.044)
Stanje na dan 31. decembar	231.599.562		200.362.155	

Promene na ispravkama vrednosti kredita i potraživanja od komitenata su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1, januar	4.212.513	4.102.537
Rashod	3.858.020	3.008.513
Ukidanje	(3.403.320)	(2.595.092)
Otpis	(777.613)	(377.608)
Kursna razlika	(3.323)	(317)
Unwinding	70.709	74.528
Ostalo	(23.565)	(48)
	3.940.067	4.212.513
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1, januar	566.000	740.642
Rashod	1.136.006	1.295.276
Ukidanje	(1.118.355)	(1.469.789)
Ostalo	(23.424)	-
Kursna razlika	(2.050)	(129)
	558.177	566.000
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1, januar	1.988.531	435.036
Rashod	3.914.825	3.887.592
Ukidanje	(3.286.279)	(2.333.848)
Otpis	(14)	-
Ostalo	(50.964)	-
Kursna razlika	253	(249)
	2.566.352	1.998.531
Stanje na dan 31. decembar	7.064.596	6.767.044

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
	137	137
Minus : Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembar	137	137

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Zemljište i građevinski objekti	3.193.208	3.265.489
Oprema	1.723.907	1.643.019
Oprema uzeta u lizing	1.099.903	1.252.977
Stanje na dan 31. decembar	6.017.018	6.161.485

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Patenti i licence	986.205	856.227
Stanje na dan 31. decembar	986.205	856.227

Ostala sredstva obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	72.477	75.572
Potraživanja po osnovu prodaje	384	63.056
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	16.724	146.141
Potraživanja od zaposlenih	4.648	4.965
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	26.785	31.599
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	203.897	188.159
Prolazni i privremeni računi	390.729	142.558
Potraživanja u obračunu	6.588	11.410
Razgraničeni rashodi kamata	7	11
Unapred placeni troškovi	131.724	194.759
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	258.460	244.080
Sredstva stečena naplatom potraživanja	11.910	19.130
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	1.126.350	1.123.457
Minus: Ispravka vrednosti	(117.759)	(119.512)
Stanje na dan 31. decembar	1.008.591	1.003.945

Promene na ispravkama vrednosti ostalih sredstava su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	107.049	100.220
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	107.049	100.220
Rashod	15.846	15.844
Ukidanje	(33.132)	(8.949)
Otpis	(399)	(66)
Kursne razlike	166	-
Ukupno	89.543	107.049
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	2.158	2.144
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	2.158	2.144
Rashod	36.857	217
Ukidanje	(12.853)	(198)
Kursna razlika	(86)	(5)
Ukupno	26.076	2.158
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	10.305	11.906
Korekcija početnog stanja	-	-
Stanje na dan 1. januar	10.305	11.906
Rashod	180	12.887
Ukidanje	(8.329)	(14.487)
Kursna razlika	(3)	-
Ukupno	2.153	10.305
Stanje na dan 31. decembar	117.759	119.512

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>		<u>2020.</u>	
	<u>Površina (m²)</u>	<u>Vrednost</u>	<u>Površina (m²)</u>	<u>Vrednost</u>
Smederevska Palanka. Neznalog junaka br. 47 – poslovno-stambeni prostor	274.52	5.890	274,52	5.890
Novi Sad. Jovana Dučića 35 objekat za fiz. kul. ten.tereni	246.00	6.020	541,00	13.240
Stanje na dan 31. decembar	520.52	11.910	815,52	19.130
Minus: Ispravka vrednosti		(78)		(76)
Ukupno		11.832		19.054

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacija i centralnoj banci obuhvataju:

U hiljadama RSD	2021.			2020.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionim depozita	1.439.990	532.694	1.972.684	1.160.121	959.367	2.119.488
Obaveze po namenskim depoz.	9.622	5.882	15.504	10.000	-	10.000
Obaveze po ostalim depozitima	4.358.	1.469	5.827	4.839.	31.295	36.134
Obaveze po overnight-a depozitima	-	-	-	-	2.527.974	2.527.974
Obaveze po osnovu kredita	-	9.471.045	9.471.045	-	8.576.527	8.576.527
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	82	28.193	28.275	41	14.946	14.987
Stanje na dan 31. decembar	1.454.052	10.039.283	11.493.335	1.175.001	12.110.109	13.285.110

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2021.		2020.	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	10.500	1.234.612	11.200	1.316.898
EIB*	4.200	493.845	9.832	1.155.999
Raiffeisen Sofija	43.417	5.105.023	23.500	2.763.135
Raiffeisen banka				
Budimpesta	9.000	1.058.239	12.000	1.410.962
KFW bank	13.333	1.567.761	15.000	1.763.703
EFSE	-	-	1.460	171.709
	80.450	9.459.480	72.892	8.582.406
Unapred placeni troškovi odobrenja kredita/ukalkulisana kamata		11.565		(5.859)
Stanje na dan 31. decembar		9.471.045		8.576.527

EFSE krediti su sa rokom otplate do 8 godina. Kamata stopa se utvrđuje na nivou 6-mesečnog Euribor-a plus margina od 3.05. Krediti se vraćaju u jednakim polugodišnjim tranšama, a u toku 2021. godine kredit je otplaćen.

Dugoročni krediti odobreni Raiffeisen Lizingu odobreni su sa rokom otplate od 1 do 5 godina uz margine od 0% do 1.1% na godisnejm nivou.

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama RSD	2021.			2020.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	132.017.591	191.692.530	323.710.121	98.260.291	164.149.088	262.409.379
Obaveze po osnovu štednih depozita	298.795	29.713.002	30.011.797	260.110	28.356.727	28.616.837
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	78.458	1.030.991	1.109.449	67.712	915.366	983.078
Obaveze po osnovu namenskih depozita	191.752	5.674.999	5.866.751	527.148	4.484.612	5.011.760
Obaveze po osnovu ostalih depozita	368.251	205.061	573.312	719.035	223.797	942.832
Obaveze po osnovu overnight-a	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kredita	-	4.136.560	4.136.560	-	4.991.071	4.991.071
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	17.169	1.191.889	4.136.560	10.617	786.513	797.130
Stanje na dan 31. decembar	132.972.016	233.645.032	366.617.048	99.844.913	203.907.174	303.752.087

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 4.136.560 hiljada (2020.: 4.991.071 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu APEX krediti sa rokom dospeća do 12 godina. Kamatna stopa se utrdjuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0.277% do 1.38%. Krediti se vraćaju u jednakim godišnjim i polugodišnjim tranšama

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Banka u 2021. godini načelno nije plaćala kamatu, ali je opciono nudila usluge Raiffeisen Invest Cash fonda gde su se prosečno ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 1.31% i za devizne depozite EUR 0.63%.

U 2021. godini Grupa nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata, ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH gde su ostvareni prinosi bili oko 0.8% u dinarima, odnosno oko 0.3% u eurima.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Na devizna sredstva stanovništva. položena na devizne tekuće račune. Grupa nije obračunavala i isplaćivala kamatu osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine u iznosu od 0.1% na godišnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju. Grupa nije obračunavala kamatu i isplaćivala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1.00%. dok su svi drugi oblici dinarske oročene štednje i kratkoročne i dugoročne, povučeni iz ponude Grupe 2016. godine.

Na dinarske i devizne depozite, položene na oročene račune otvorene pre 2016. godine, sa mogućnošću više sukcesivnih uplata i automatskog reoročenj., obračunavana je kamata po stopi od 0.11% kada se radilo o depozitu u valuti EUR, odnosno 0.01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	285.279	277.777
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	87.217	77.806
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus, godišnji odmori)	192.144	186.418
	<u>564.640</u>	<u>542.001</u>
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	807.879	868.047
Rezervisanja za sudske sporove	1.034.792	797.858
Ostala rezervisanja za obaveze	61.061	64.406
	<u>2.468.372</u>	<u>2.272.312</u>
Stanje na dan 31. decembar	2.468.372	2.272.312

Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	542.001	589.736
Nova rezervisanja	259.792	253.716
Ukidanje rezervisanja	(230.338)	(299.725)
Isplate	(6.815)	(1.726)
	<u>564.640</u>	<u>542.001</u>
Stanje na dan 31. decembar	564.640	542.001

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	868.047	658.872
Nova rezervisanja	1.571.521	1.597.644
Ukidanje rezervisanja	(1.632.033)	(1.388.204)
Kursne razlike	344	(265)
Stanje na dan 31. decembar	807.879	868.047

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 807.879 hiljade (31. decembar 2020: RSD 868.047 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	797.858	558.259
Nova rezervisanja	257.082	263.262
Ukidanje rezervisanja	(509)	(6.613)
Korišćenje rezervisanja	(19.639)	(17.050)
Stanje na dan 31. decembar	<u>1.034.792</u>	<u>797.858</u>

Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	64.406	87.298
Nova rezervisanja	12.774	43.329
Ukidanje rezervisanja	(41)	(12)
Korišćenje rezervisanja	(16.078)	(66.209)
Stanje na dan 31. decembar	<u>61.061</u>	<u>64.406</u>

Ostale obaveze obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Obaveze za naknadu	3.139	62.144
Obaveze prema dobavljačima	90.038	253.014
Obaveze po osnovu primljenih avansa	268.709	237.635
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	1.129.549	1.280.634
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	96.072	49.990
Obaveze u obračunu	164.804	119.290
Prolazni i privremeni računi	466.105	448.237
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	3.107	3.355
Obaveze za porez na dodatu vrednost	70.161	49.865
Obaveze za druge poreze i doprinose	3.379	14.809
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	145.150	144.233
Razgraničeni prihodi kamate	99.261	110.693
Razgraničeni prihodi od naknada	214.188	168.994
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	370	474
Stanje na dan 31. decembar	<u>2.754.032</u>	<u>2.943.372</u>

Kapital Grupe se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	2021.	2020.
Aksijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	23.353.465	23.353.465
Pozitivni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	158.125	574.221
Hedžing rezerva	(29.563)	(80.960)
Dobitak tekuće godine	6.983.708	5.639.130
Dobitak prethodnih godina	790.830	6.794.934
Stanje na dan 31. decembar	58.722.723	63.746.948

Raiffeisen See Region Holding GMBH Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspoložu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

U 2021. godini. Odlukom Skupštine od 28. aprila 2021. godine akcionarima je po osnovu dobiti realizovane u 2019 i 2020. godini isplaćena dividenda u iznosu od RSD 11.061.069 hiljada

U 2020. nije isplaćena dividenda akcionarima u skladu sa potpisanim Sporazumom radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema i prevenciji rizika prouzrokovanih pandemijom zarazne bolesti Covid-19 sa Narodnom bankom Srbije, Ministarstvom finansijama i svim bankama koje posluju na teritoriji Republike Srbije, a koji između ostalog obavezuje Banku, kao i sve banke koje posluju na teritoriji Republike Srbije, da ne raspodeljuju dobitak isplatom dividende akcionarima do prestanka svih vanrednih mera uvedenih zbog pandemije zarazne bolesti Covid-19.

Značajni događaji po završetku poslovne godine

Dana 5.8.2021. godine Banka je potpisala Ugovor o kupoprodaji akcija sa Crédit Agricole S.A. na osnovu kog će banka postati vlasnik 100% akcija/udela u Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad (CA bank) i CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd (CA Leasing). Finalizacija transakcije je uslovljena ispunjenjem niza neodložnih uslova, među kojima su i odobrenje transakcije od nadležnih regulatornih tela (Narodne banke Srbije i austrijskog regulatornog tela – ECB/FMA) kao i odobrenjem Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije i organa za zaštitu konkurencije u drugim jurisdikcijama (uglavnom pograničnih zemalja). Do sada, Banka je primila saglasnosti svih komisija za zaštitu koncentracije, kao i odobrenja ECB/FMA. Dodatno. Banka je dostavila i dokumentacija u cilju pribavljanja prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije. Finalizacija transakcije je očekivana krajem prvog kvartala 2022. godine.

Pomenuta akvizicija omogućiće Banci da poveća svoj tržišni udeo u Republici Srbiji, poveća bazu klijenata. adekvatnije uposl sredstva, diversifikuje i optimizuje strukturu kapitala i poveća zarađivačku

sposobnost. Takođe će omogućiti Banci da uđe i istovremeno dobije značajan udeo u segmentu poslovanja sa poljoprivrednicima, pri čemu je u ovom segmentu nivo problematičnih kredita CA banke ocenjen kao adekvatan. Pored toga, Banka će postati lider u kreditima za automobile.

U slučaju uspešnog završetka transakcije. Banka očekuje značajan sinergijski potencijal i poboljšanje profitabilnosti. Sinergijski potencijal uglavnom proizilazi iz projektovanih ušteda troškova zbog optimizacije mreže ekspozitura i broja zaposlenih kao i ušteda vezanih za IT usled pune integracije CA banke u sisteme Banke. Međutim, očekuje se sinergijski potencijal i na prihodnoj strani po osnovu kros prodaje, po osnovu promene kamatnih stopa na depozite u cilju usaglašavanja sa cenovnom politikom Banke, kao i po osnovu korišćenja/upošljavanja viška likvidnosti Banke. S druge strane biće i troškova koji će se uglavnom odnositi na otpremnine, podsticaje za zaposlene, troškove migracije IT OPEX-a, jednokratnu migraciju IT CAPEX., CAPEX zbog transformacije ekspozitura i migraciju kartica.

Imajući u vidu da je CA banka deo međunarodne bankarske grupacije, Banka je ocenila da su korporativna kultura i sistem vrednosti pomenute banke i Banke veoma slični što će značajno olakšati proces integracije.

Banka namerava da sprovede postupak pripajanja CA banke Banci kao i postupak pripajanja CA Leasing-a pravnom licu Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd. Nakon realizacije predmetnih transakcija CA banka i CA Leasing će prestati da postoje kao pravna lica, bez sprovođenja postupka likvidacije. Realizacija pomenutih statusnih promena je predviđena u roku od 12 do 15 meseci od dana realizacije transakcije koja je predmet Ugovora o kupoprodaji akcija. Obezbeđivanje nesmetanog sprovođenja procesa spajanja koje je planirano za 2023. godinu je jedan od najznačajnijih prioriteta u narednom periodu.

Nakon datuma izveštajnog perioda nije bilo drugih događaja koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje Banke sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine.

Uticao rusko-ukrajinske krize na nivo izloženosti rizicima

Uticao na nivo izloženosti kreditnom riziku

Kako bi procenili potencijalni uticaj krize na portfolio RBRS, Banka je identifikovala klijente čije poslovanje je vezano za tržišta Rusije, Ukrajine i Belorusije.

Takođe, identifikovani su klijente čiji vlasnici predstavljaju državljane kriznih područja ili pravna lica-osnivače koja su registrovana na teritoriji Ruske Federacije, Ukrajine ili Belorusije.

Za tako dobijenu selekciju klijenata, urađena je procena mogućeg uticaja za svakog klijenta ponaosob. U obzir je uzet tip povezanosti sa ovim tržištima (uvoz/izvoz/vlasnička struktura), kao i procentualno učešće tih poslova u odnosu na ukupno poslovanje klijenata, tip izloženosti (direktan dužnik/jemac), sektor delatnosti kojem klijent pripada itd.

Izvršena je procena zamenjivosti tih tržišta u smislu plasiranja robe/usluga (izvoz) i nabavke (uvoz). Zonu rizika supstitucije klasifikovali smo na nisku (lako zamenjiv), srednju i visoku (teško zamenjiv).

Uzimajući u obzir rezultate ovih procena, kao i poziciju Banke u smislu visine izloženosti, strukture limita (rok, način otplate), sredstava obezbeđenja, finansijske snage klijenta i ostale relevantne pokazatelje, procenjen je potencijalni nivo negativnog uticaja obuhvaćenih klijenata i klasifikovan na nizak, srednji ili visok.

Za identifikovane klijente su određene mere u skladu sa procenjenim nivoom rizika: prikupljanje dodatnih informacija, razmatranje postojećih limita, intenzivni monitoring, promena statusa rizika i

internog rejtinga klijenta.

Za sve identifikovane klijente je ustanovljen i nivo izloženosti prema fizičkim licima zaposlenim u ovim privrednim društvima i uspostavljen monitoring.

Izloženost prema klijentima za koje je procenjeno da postoji visoka verovatnoća negativnog uticaja na portfolio Banke čine 3% ukupnog portfolija u segmentima privrednih društava, a nivo bilansne izloženosti prema fizičkim licima koji su zaposleni u ovim privrednim društvima je ispod 1% ukupne bilansne izloženosti prema fizičkim licima.

Imajući u vidu ograničen nivo izloženosti prema identifikovanim grupama sa visokim nivoom rizika, banka ne očekuje značajne direktne efekte po kvalitet portfolija i finansijske pokazatelje.

Mogući indirektni efekti usled rasta inflacije i pogoršanja ostalih makroekonomskih parametara se ne mogu isključiti i dodatno se prate i analiziraju, ali prema trenutno dostupnim informacijama i procenama makroekonomskih kretanja u Srbiji za 2022, banka ne namerava da značajnije koriguje procene visine problematičnih plasmana niti troškova rizika.

Uticaj na nivo izloženosti riziku likvidnosti

Nestabilna situacija izazvana konfliktom između Rusije i Ukrajine, usmerila je rukovodstvo banke na detaljniju procenu rizika likvidnosti i mogućih gubitaka. Iako Banka ima visokolikvidnu poziciju, sa regulatornim pokazateljima znatno iznad propisanih minimalnih vrednosti (na dan 28.02.2022, Pokazatelj likvidnosti – 2.15, Uži pokazatelj likvidnosti – 1.54, Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom - 192%), u cilju blagovremenog praćenja i preduzimanja mera, uvažavajući i očekivane odlive novčanih sredstava usled predstojeće akvizicije, Banka je sprovela sledeće mere:

- Aktivirana je Komisija za upravljanje likvidnošću u nepredviđenim situacijama, sa ciljem unapređenja dnevnog upravljanja likvidnošću kroz praćenje kretanja bilansnih pozicija i neočekivanih promena, kao i negativnih medijskih publikacija sa jedne strane, uz sagledavanje potencijalnih izvora finansiranja, sa druge strane;
- Povećana je učestalost obračuna Pokazatelja pokriva likvidnom aktivom (dnevno);
- Sprovedeni su stress testovi potencijalnog pogoršanja likvidne pozicije Banke koji mogu nastupiti kao posledica značajnog povećanja nivoa povlačenja depozita klijenata, povećanog obima korišćenja uslovno opozivih linija, povećanog nivoa kreditne aktivnosti Banke

Banka je u procesu sagledavanja efekata nestabilne situacije izazvane konfliktom između Rusije i Ukrajine, posebnu pažnju obratila na nivo izloženosti deviznom riziku. Kako Banka održava relativno nizak nivo otvorene devizne pozicije, znatno ispod regulatoro propisanog nivoa (na dan 28.02.2022, pokazatelj dnevnog rizika banke je ispod 3%), uz aktivnosti koje NBS sprovodi u cilju očuvanja stabilnosti kursa, Banka ne očekuje značajnije negativne implikacije po poslovanje.

Uticaj na nivo izloženosti operativnom riziku

RBI Grupacija sa povećanom pažnjom prati aspekte ukrajinske krize vezane za informacionu i cyber bezbednost. Cyber defence operativni centar RBI Grupe preduzima dodatne mere kako bi obezbedio relevantne threat intelligence podatke i vrši pojačani monitoring. RBRS sa svoje strane preventivno takođe vrši pojačani monitoring sa ciljem da se pravovremeno detektuju pokušaji cyber napada koji bi mogli biti izazvani dešavanjima vezanim za sukob u Ukrajini i obezbedi brza i efikasna reakcija.

Planirani budući razvoj

Vizija banke je da postanemo (do 2025. godine) najpreporučivanija grupacija koja pruža finansijske usluge.

Glavni ciljevi Banke u narednom periodu:

- Nastavak digitalne transformacije – kontinuirana digitalizacija kako bi se iskoristile nove tehnologije u cilju boljeg korisničkog iskustva i unapređenja efikasnosti,
- Rast – nastavak korišćenja mogućnosti za organski i neorganski rast kroz uspešnu integraciju CA banke u cilju zadržavanja i povećanja tržišnog učešća,
- Održivo poslovanje – zadržati prudentan način upravljanja rizicima, odgovorno poslovanje u skladu sa socijalnim i prirodnim okruženjem.

Banka će u srednjoročnom periodu nastaviti sa daljom transformacijom poslovnog modela kroz digitalizaciju proizvoda, kanala prodaje i procesa u cilju iskorišćavanja novih tehnologija kako bi pružila bolje korisničko iskustvo i unapredila efikasnost.

Nastavak digitalizacije je duboko ukorenjena kako u kratkoročnu tako i u dugoročnu strategiju Banke. Glavni stožeri su i dalje ekspanzija self-services kapaciteta na svim digitalnim kanalima (uključujući elektronsko i mobilno bankarstvo, e-wallet i pametne bankomate) i omogućavanje korišćenja end-to-end procesa za klijente koji odluče da proizvode Banke kupuju u potpunosti online. Vodeći principi, koji stoje iza svih navedenih unapređenja, su i dalje poboljšanje korisničkog iskustva, pogodnosti korišćenja bankarskih proizvoda i usluga i dodatno povežanje efikasnosti korišćenja, koje često omogućavaju uštede za korisnike. Pored front-end unapređenja, Banka planira da uloži dodatne resurse u dalju automatizaciju back-end procesa, što će smanjiti potrebu za manuelnim operacijama u srednjem roku. Sva pomenuta unapređenja imaju u prvom planu aspekt sigurnosti i zaštite korisnika, kao i strogo pridržavanje seta zakona koji podržavaju digitalizaciju, kao npr. video identifikacija korisnika usluga, instant plaćanja zasnovana na korišćenju QR koda, prebacivanje računa iz banke u banku, Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga, kao i zakonska i podzakonska akta koja regulišu elektronski potpis. U cilju izgradnje strategije koja treba da se suoči sa izazovima kao što su nagle promene ponašanja korisnika usluga i ulazak novih učesnika na finansijsko tržište, Banka koristi globalna saznanja i istraživanja Raiffeisen Bank International (RBI) i usklađena je sa strategijom RBI Grupe u oblasti digitalizacije.

U fokusu RBI strategije digitalizacije su i sledeće oblasti: povećanje privlačenja kupaca korišćenjem digitalnih kanala, poboljšanje korisničkog iskustva kupaca privučenih digitalnim kanalima prodaje uz korišćenje prodajnih sposobnosti ljudi, kreirati digitalnu distribuciju i digitalne E2E proizvode kako bi se premašila prodaja u filijalama, korišćenje podataka da bi se razumeli i angažovali klijenti, kreirati samostalno potpuno digitalno E2E poslovanje i postati prvi izbor među klijentima za ESG bankarske proizvode.

U prošlosti, Banka je uspešno uvela novi proizvod iKeš, koji predstavlja prvi gotovinski kredit na tržištu za postojeće i nove korisnike koji se odobravaju u potpunosti online u roku od 30 minuta, korišćenjem video tehnologija i tehnologija na daljinu, kao i naprednog elektronskog potpisa. Navedeni proces objedinjuje i otvaranje tekućeg računa i kreiranje digitalnog računa za brzo korišćenje elektronskog i mobilnog bankarstva. Štaviše, podobnim postojećim klijentima Banke je omogućeno da putem mobilnog i internet bankarstva uključujući i ugovaranja zaštite plaćanja dobiju kredit za 5 minuta kroz proces koji obuhvata samo 5 koraka. Uz pomoć pomenutog seta proizvoda, Banka je uspela da ostvari učešće od 45+% digitalno iniciranih ili u potpunosti digitalno realizovanih gotovinskih kredita u ukupnoj realizovanim gotovinskim kreditima.

Tokom 2021. godine, Banka je nastavila da investira u pojačanje alternativnih kreditnih proizvoda kao što su e-commerce krediti nazvan WEB kredit, korišćenjem znanja stečenog kroz unapređenje iKes-a,

u potpunosti online gotovinskih kredita, sa ciljem da dodatno podstakne digitalnu akviziciju klijenata i ojača pozicije na rastućem e-commerce tržištu. „Kupi sada, plati kasnije“ globalno doživljava eksponencijski rast koji je vođen rastućim e-commerce tržištem i prilagođavanjem novim potrošačkim potrebama tokom pandemije, kao i WEB kreditom koji predstavlja odgovor Banke na potrebe tržišta. E2E onlajn WEB kredit je dostupan u 14 onlajn prodavnica u ovom trenutku, pri čemu je većina istih među najboljim u kategoriji elektronike. Naredni cilj je da se klijentima omogući reginansiranje kredita E2E, u skladu sa poslednjim izmenama regulatornog okvira koji smanjuje količinu potrebne dokumentacije od korisnika u cilju autorizacije banke da priavi informacije o ostatku duga istih. Akvizicija korisnika korišćenjem digitalnih kanala se dalje povećava stvaranjem „iRačuna“ koji omogućava korisnicima da otvore tekući račun i uspostave saradnju sa bankom onlajn u roku od 15 minuta. „iRačun“ takođe omogućava i automatsko izdavanje digitalna debitne kartice što je prvi put na tržištu Srbije. Digitalna kartica je dostupna odmah tako da klijenti mogu da aktiviraju RaiPay i ApplePay elektronski novčanik i izvrše odmah plaćanja. Kako bi se omogućilo korišćenje digitalnih kanala jednostavnije i češće implementirali smo mogućnost da se kartica lično blokira. Takođe, nastavila je sa automatizacijom i digitalizacijom transakcionih i ostalih usluga kroz nove funkcionalnosti, kao što su plaćanja u stranoj valuti i self-service za lične podatke i kartice.

Slično kao u segmentu poslovanja sa stanovništvom i segmentu preduzetnika je omogućeno onlajn korišćenje kreditnih usluga. Digitalni kanali prodaje kreditnih kartica prate isti pristup koji je kod potrošačkih kredita za postojeće klijente. Kako bi se omogućilo korišćenje digitalnih kanala jednostavnije i češće implementirali smo biometrijsko logovanje i plaćanje, kao i push notifikacije koje su alternativa SMS-u.

Takođe, nastavićemo sa automatizacijom i digitalizacijom transakcionih i ostalih usluga kroz nove funkcionalnosti, kao što su plaćanje računa na klik, plaćanja u stranoj valuti i self-service za lične podatke i kartice.

Dodatno, značajno unapređenje je ostvareno u segmentu poslovanja sa SME klijentima u delu digitalizacije i optimizacije postojećih proizvoda i procesa, kao i u kreiranju novih. Prvi totalno digitalni kredit na tržištu za preduzetnike „Biznis iKeš“ („Business iKeš“) je kreiran i omogućeno je njegovo korišćenje. Akvizicija novih SME klijenata je omogućena korišćenjem „Biznis računa“ („Business account“) koji je prvi potpuno onlajn tekući račun za preduzetnike i pravna lica. Nastavak unapređenja digitalnih kanala, posebno mobilnog bankarstva u delu boljeg UX i dodatnih karakteristika neophodnih za poboljšanje komfora klijenata.

U periodu 2023. - 2024. godine, biće razvijene još naprednije digitalne funkcionalnosti. Kako bi se omogućila lakša i efikasnija digitalna prodaja gotovinskih kredita novim klijentima, nova automatska provera prihoda će biti razmatrana, oslanjajući se na nova regulatorna rešenja ili koristeći druge raspoložive mogućnosti. Nakon finalizacije rešenja za gotovinske kredite, kreditne kartice i dozvoljena prekoračenja po tekućem računu će takođe biti potpuno automatizovane i digitalizovane. Očekuje se da će digitalno tržište omogućiti one-stop-shop bankarskih i nebankarskih proizvoda u cilju porasta digitalne prodaje, prvo za ključne bankarske proizvode, a zatim i za komplementarne proizvode. Kao lider na tržištu u korišćenju chatbot-a i veštačke inteligencije, težimo da budemo prva banka koja će omogućiti bankarstvo zasnovano na glasovnoj identifikaciji korisnika usluga, korišćenjem glasovnih i chatbot kapaciteta REA-e, kao i platne usluge korišćenjem REA-e. Personalizovane savetodavne usluge će nam omogućiti da stvorimo jedinstveno korisničko iskustvo uz pomoć alata koji olakšavaju upravljanje novcem i finansijsko zdravlje kroz automatsku kategorizaciju transakcija, budžetiranje, savete i upozorenja. U zavisnosti od regulatornog okvira i raspoložive infrastrukture drugih banaka, automatska promena računa iz banke u banku će osnažiti i podstaći postojeće klijente, koji nisu primarni klijenti, da menjaju svoju primarnu banku uz pomoć tehnologija na daljinu.

Pored digitalizacije, jedan od najznačajnijih strategijskih ciljeva Banke, koji će znatno doprineti povećanju operativne efikasnosti poslovnih procesa u Banci, je dalja transformacija poslovne mreže. Transformacija poslovne mreže, između ostalog, podrazumeva uvođenje multifunkcionalnih self-service mašina, na kojima klijenti mogu samostalno da obavljaju značajan broj poslovnih transakcija koje trenutno rade zaposleni u ekspoziturama, u cilju uvođenja „paperless“ koncepta u poslovnom

mreži. Pored unapređenja procesa, transformacija poslovne mreže će svakako doprineti i efikasnijoj kontroli troškova.

Da bi iskoristila mogućnosti rastućih baza podataka, banka je postavila cilj da iskoristi mogućnosti napredne analitike, formirajući snažan tim stručnjaka koji služe kako internim, tako i potrebama cele grupe. Fokus tima počiva na korišćenju naprednih analitičkih i statističkih metoda za kreiranje alata koji podržavaju poslovanje, poboljšavaju CX i zadovoljstvo kupaca kroz poboljšanja procesa. Model procene kreditne sposobnosti omogućio je kreiranje prethodno odobrenih ponuda za potrošačke kredite za preko 60% aktivnih klijenata banke, automatizacija procene rizika godišnjih izveštaja kompanija korišćenjem veštačke inteligencije, višestruki modele optimizacije cena i mnoga druga unapređenja su omogućena usled prethodno navedenog.

U procesu transformacije Banke u adaptivnu organizaciju, sprovedene su ili se planiraju sledeće aktivnosti:

- Uspostavljanje agilne organizacije u poslovnoj liniji Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima kroz formiranje dva adaptivna tribe-a:
 - PI Tribe (PI Digital Lending, PI Day2Day Banking, PI Product Excellence);
 - SB Tribe (SB Digital Lending, SB Product Excellence, SB Day2Day Banking);
- RBI HO Agile Coach je dodeljen kao podrška u procesu implementacije agilne prakse i metoda;
- Uspostavljanje specijalizovanog agilnog tima za Advanced Analytics;
- Process of ramping up of development teams:
 - NFI Innova progremeri i opredeljeni RBRS-NFI razvojni tim su locirani zajedno sa internim resursima (poslovnim i IT);
 - Jačanje in-house mobile development capabilities je u procesu;
 - IT akademija i struktuirani pristup za onboarding proces je u toku.

Ulaganja u finansijske instrumente

Raiffeisen banka je tokom poslovne 2021. godini trgovala sledećim finansijskim instrumentima:

- Obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije;
- Obveznice koje je izdala država US;
- Obveznice nadsacionalnih finansijskih institucija u stranoj valuti na međunarodnom bankarskom tržištu (IFC, EIB i KfW);
- Reverzne repo operacije Narodne Banke Srbije;
- Fx valutni SWAP instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Fx spot i Fx forward instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Kratkoročni depoziti do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Cilj investiranja u dužničke hartije je plasiranje raspoloživog viška likvidnosti i kreiranje pozitivnog uticaja na profitabilnost Banke sa presudnim akcentom na sigurnost investicije.

Portfolio hartija sadrži instrumente klasifikovane prema međunarodnom standardima finansijskog izveštavanja kao:

- Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti;
- Hartije od vrednosti po fer vrednost kroz bilans uspeha; i
- Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Portfolio hartija od vrednosti se sastoji od instrumenata u lokalnoj i stranoj valuti.

Principi investiranja i limiti su dovedeni u takvu korelaciju da omoguće maksimalnu sigurnost i očuvaju sposobnost Banke da ispuni svoje obaveze.

Za nadzor i upravljanje kamatnim rizikom, Banka koristi raspoložive finansijske instrumente, između ostalog i derivativni instrument kamatni swap (IRS Interest Rate Swap). Iako ovaj instrument može da se koristi generalno kao instrument trgovanja, Banka ga upotrebljava u sklopu takozvanog „Hedge Accounting“ okruženja koje omogućava da se predmet zaštite i instrument zaštite (IRS) dovedu u istu računovodstvenu ravan.

Banka ima razvijenu tehnologiju za realizaciju Mikro i Makro Hedge Accounting metodologije.

Za obezbeđivanje kratkoročne likvidnosti u specifičnim valutama, Banka koristi valutne Fx Swap instrumente kao i depozite do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Mreža analitičara Raiffeisen grupacije – „Raiffeisen Research“, nastavila je sa radom na unapređenju opšteg razumevanja ekonomskih tokova u periodu nastavka zdravstvene krize nezapamćenih razmera uzrokovane širenjem virusa kovid-19. Redovnim slanjem izveštaja „COVID-19 Economic Update CEE“, informisali smo klijente o merama (finansijskim i regulativnim) koje su donosile vlade kod nas i u regionu. Dalje, kroz izveštaje „COVID-19 and Economic Update“ po zemljama, „COVID-19 Compendium Global Markets“ i „COVID-19 CEE Compendium“, redovno smo izveštavali o dešavanjima na globalnim finansijskim tržištima uzrokovanim ovom krizom, te doprineli celishodnijem sagledavanju lokalnih ekonomskih trendova u okviru naših publikacija („Short Note“, te kvartalni izveštaj i mesečni „Ekonomski izveštaj“).

Redovnim praćenjem i temeljnom analizom ključnih indikatora, promptno se izveštavalo o ključnim makroekonomskim indikatorima („Research Alert“), a zatim su se, u skladu sa novim tendencijama, adekvatno prilagođavali modeli razvijeni za procenu budućih ekonomskih tokova.

Društvena odgovornost

Posvećenost promovisanju prakse društveno odgovornog ponašanja i održivog poslovanja, mogu se uvrstiti među najvažnije postulate rada Raiffeisen banke u Srbiji. Banka je u mnogim segmentima bila lider na tržištu, rukovođena i vrednostima koje promoviše Raiffeisen grupacija (RBI), a pre svih odgovornost u poslovanju – prema klijentima, partnerima, zaposlenima i sredini.

Kao članica RBI grupacije, koja među svojim osnovnim ciljevima ima doprinos ostvarenju UN principa održivog razvoja – Raiffeisen banka u Srbiji je pitanja održivosti i ESG inicijativa stavila u sam vrh prioriteta svog poslovanja.

Banka radi na kontinuiranom unapređivanju svojih proizvoda, usluga i poslovnih procesa, kako bi ih učinila što usklađenijima sa ESG principima. U 2021. godini fokus je stavljen na podizanje svesti o ovim važnim temama, kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata. S tim ciljem organizovana su dva onlajn skupa – „Zeleni sat“ za korporativne klijente – predstavnike srednjih, velikih i multinacionalnih kompanija iz Srbije, te „Zeleni dan“ za zaposlene banke. Ove onlajn radionice bile su prilika da se detaljno pojašni ESG terminologija (naročito u širem smislu od isključivo ekoloških tema) i njena važnost za buduće poslovanje svakog aktera u privrednoj delatnosti. Predstavljene su i najvažnije smernice EU reglative u oblasti ESG-a, kao i potencijalan smer daljeg razvoja ovog pitanja u Srbiji. Privrednici su imali priliku da se upoznaju i sa mogućnostima saradnje sa Raiffeisen bankom u ovom domenu, te podrškom i ekspertizom koju ona može da im pruži.

Konstantni napori ulažu se u cilju implementiranja najbolje prakse i politika RBI grupacije kad je reč o ESG konceptima. U 2021. godini izvršen je skrining postojećeg kreditnog portfolija u segmentu privrede, te je utvrđeno da čak 7,5% ukupnih plasmana ovom segmentu može da se označi kao ESG (zeleni i socijalni aspekt).

U 2021. nastavljene su aktivnosti usmerene ka digitalizaciji poslovanja i uvođenju proizvoda i usluga za koje nije potrebno dostavljanje dokumentacije u papirnoj formi. Elektronska i mobilna aplikacija za klijente u segmentu stanovništva i privrede, platforma za onlajn factoring, zatim potpuno onlajn krediti za građane i digitalni računi kako za fizička lica, tako i za malu privredu – značajno podržavaju bančnu strategiju održivog poslovanja i pružanja usluge koja štedi prirodne resurse okruženja u kome živimo.

Pored ESG inicijativa u domenu kreditiranja, banka uvek teži da odgovorno pristupa onim segmentima društva kojima je pomoć najpotrebnija. Podrška koju pruža u formi finansijske pomoći, ali i volonterskog rada zaposlenih, uvek se odnosi na najugroženije ili najslabije delove zajednice, kao što su to deca i pojedinci sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja, itd.

U društveno odgovorno ponašanje treba uvrstiti i delovanje banke preko dve humanitarne fondacije: „Budimir Boško Kostić“ (osnovane u znak sećanja na prvog direktora banke) i „H. Stepic CEE Charity“ (čiji osnivač je bivši predsednik Raiffeisen Bank International-a, dr Herbert Stepic).

U toku 2021. godine, humanitarna fondacija „H. Stepic CEE Charity“, uz podršku Raiffeisen banke u Srbiji, nastavila je da pruža finansijsku pomoć projektima koji se realizuju u našoj zemlji. Njima je podržan rad Svratišta za decu koja žive i/ili rade na ulicama naša tri najveća grada, Beograda, Novog Sada i Niša.

I protekle godine nastavljene su tradicionalne akcije u okviru kojih zaposleni banke dobrovoljno daju krv, a broj davalaca je u 2021. godini bio 66 zaposlenih.

Nastavljajući veoma uspešne volonterske akcije realizovane tokom prethodnih jedanaest godina uoči novogodišnjih i božićnih praznika, zaposleni Raiffeisen banke su krajem godine organizovali volontersku akciju prilagođenu epidemijskim uslovima. U okviru nje prikupili su novčane donacije za kupovinu novogodišnjih paketića za decu sa smetnjama u razvoju u više institucija širom Srbije. Banka je udvostručila iznos koji su zaposleni prikupili, čime je omogućeno da se u značajnoj meri pokriju potrebe za tradicionalnim novogodišnjim poklonima za ove mališane iz ugroženih društvenih grupa.

Banka tradicionalno pruža podršku sportu i kulturi, kao važnim stubovima svakog društva. Kroz pomoć sportskim klubovima i savezima, te istaknutim kulturnim institucijama i događajima, nastoji da promoviše prave vrednosti koje jačaju i oplemenjuju pojedince, a time i celokupno društvo.

Pored filantropskog i društveno odgovornog delovanja, banka prepoznaje i značaj odgovornog upravljanja ljudskim resursima, te se trudi da obezbedi radno okruženje u kome će zaposleni biti zadovoljni i raditi na pozicijama koje odgovaraju njihovim znanjima i veštinama, uz mogućnost daljeg profesionalnog i ličnog razvoja.

Ekološka dimenzija poslovanja odnosi se na napore koje banka ulaže kako bi uspostavila ravnotežu između potrebe za ekonomskim rastom sa jedne strane, i očuvanja zdravog okruženja sa druge. Vodi se računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada, a instalacioni sistemi upravne zgrade banke funkcionišu po principima uštede energije primenom savremenih sistema rekuperacije energije i optimizacije tehničkih parametara za ventilaciju i hlađenje.

Pitanje poslovne etike i pridržavanje principa dobre poslovne prakse je svakako jedno od najvažnijih, tako da su osnovni principi bančinog poslovanja transparentnost i etičnost u radu, kvalitetna usluga i raznovrsna ponuda proizvoda, konstantna briga o klijentima i odgovoran marketing, uz poštovanje važeće regulative i integriteta konkurencije.

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima

Upravljanje rizicima

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

- Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući isledeće:
 - Rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
 - Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnania novčanih tokova transakcije;
 - Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupe izložena;
 - Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - Kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
 - Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.);
- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
 - Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;
 - Robni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena cena roba koje se nalaze u pozicijama Grupe;
- Operativni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni rizik. Pravni rizik je rizik nastanka negativnih efekata po finansijski rezultat i kapital banke po osnovu sudskih ili vansudskih postupaka u vezi sa poslovanjem banke (obligacioni odnosi, radni odnos i sl.).

- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reaganja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva;
- Rizici vezani za zaštitu životne sredine, društvenu odgovornost i savesno korporativno upravljanje (ESG):
 - Rizici vezani za životnu sredinu su vođeni faktorima životne sredine. Treba ih shvatiti kao finansijske rizike koje predstavlja izloženost banke prema drugim ugovornim stranama koji mogu potencijalno doprineti ili biti pogođeni klimatskim promenama i drugim oblicima degradacije životne sredine (kao što su zagađenje vazduha, zagađenje vode, nedostatak sveže vode, kontaminacija zemljišta, gubitak biodiverziteta i krčenje šuma).
 - Društveni rizici proističu iz finansijskog uticaja izazvanog zloupotrebom ljudskog kapitala, kao što su prava, blagostanje i interesi ljudi i zajednica. Ovo se odnosi na uslove rada, zdravlje i bezbednost, odnose i različitost zaposlenih, njihovu obuku, inkluziju, jednakost, programe zajednice.

- Rizici savesnog korporativnog upravljanja odnose se na prakse upravljanja drugih ugovornih strana ili same banke, uključujući uključivanje ESG faktora u njihove upravljačke politike i procedure. Ovo može uključivati, ali nije ograničeno na, plate izvršnih direktora, raznolikost i strukturu odbora, prava akcionara, mito i korupciju, usklađenost, etičke standarde, pravednu poresku strategiju itd..

Upravni odbor Banke, odnosno Upravni odbori ostalih članica Grupe, imaju kompletnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor Banke je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Banke u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se banka suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

Banka je i dalje usmerena na prudentno upravljanje rizicima, gde su definisani sledeći strateški ciljevi:

1. Digitalizacija E2E i omogućavanje da E2E donošenje risk odluka bude transparentno
2. Ojačavanje procesa upravljanja budućim rizicima I stvorenim mogućnostima
3. Integrisana forward-looking platforma za stress testiranje
4. Risk BI & Analytics rešenje
5. Pogled klijenata u krugu od 360 stepena
6. Digitalizacija SEM procesa
7. SE retalizacija/povećanje automatizacije

Izloženost kreditnim rizicima

Ukupna izloženost kreditnom riziku prikazana je u tabeli u nastavku:

31.12.2021.					
Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)		
	4	5 (3+4)			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	32.656.439	6	32.656.433	57.961.759	90.618.192
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	13.669	13.669
Hartije od vrednosti	85.157.594	12.385	85.145.209	3.480.030	88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.418.593	2.015	22.416.578	- 195	22.416.383
Kredit i potraživanja od komitenata	223.655.722	6.752.352	216.903.370	- 230.930	216.672.440
Ostala sredstva	411.675	93.322	318.353	690.238	1.008.591
Leasing	15.277.782	312.242	14.965.540	-	14.965.540
Bilansna izloženost	379.577.805	7.172.322	372.405.483	61.914.571	434.320.054
Date garancije i jemstva	60.826.444	465.892	60.360.552	-	60.360.552
Preuzete buduće obaveze	115.746.612	342.977	115.403.635	3.667.826	119.071.461
Vanbilansna izloženost	176.573.056	808.869	175.764.187	3.667.826	179.432.013
Ukupna izloženost	556.150.861	7.981.191	548.169.670	65.582.397	613.752.067

Izloženost riziku likvidnosti

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća na dan 31. decembar 2021. godine:

U hiljadama RSD	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	90.618.192	90.618.192	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivate Hartije od vrednosti	13.669	13.669	13.669	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	88.625.239	88.637.623	13.680.400	8.879.787	10.692.237	51.225.283	4.159.826
Kredit i potraživanja od komitenata	22.454.801	22.454.801	22.110.912	44.256	299.633	-	-
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	231.599.562	238.664.158	15.235.400	11.006.163	65.294.155	112.239.997	34.888.443
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	586.824	586.824	586.824	-	-	-	-
	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	433.898.424	440.975.410	142.245.403	19.930.206	76.286.115	163.465.280	39.048.406
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	9.220	9.220	9.220	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	11.493.335	11.493.335	2.099.453	562.228	2.646.938	6.184.716	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	366.617.048	366.617.048	358.437.806	889.757	2.081.990	4.029.260	1.178.235
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	58.837	58.837	58.837	-	-	-	-
Ukupno	378.178.440	378.178.440	360.605.316	1.451.985	4.728.928	10.213.976	1.178.235
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2021. godine	55.719.984	62.796.970	(218.359.913)	18.478.221	71.557.187	153.251.304	37.870.171
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2021. godine	-	-	(218.359.913)	(199.881.692)	(128.324.505)	24.926.799	62.796.970

Izloženost kamatnom riziku

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2021. godine prikazan je narednom tabelom:

U hiljadama RSD	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	32.656.435	-	-	-	-	57.961.757
Potraživanja po osnovu derivata	13.669	-	-	-	-	-	13.669
Hartije od vrednosti	88.625.239	13.668.017	8.879.787	10.692.327	51.225.282	4.159.826	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.454.801	21.659.654	-	299.633	-	-	495.514
Kredit i potraživanja od komitenata	231.599.562	25.789.652	109.214.683	64.425.172	24.899.477	7.103.629	166.949
Potraživanja po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	586.824	-	-	-	-	-	586.824
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	433.898.424	93.773.758	118.094.470	75.417.132	76.124.759	11.263.455	59.224.850
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	9.220	-	-	-	-	-	9.220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	11.493.335	2.075.832	1.444.094	3.646.386	4.303.402	-	23.621
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	366.617.048	358.459.615	837.475	2.089.340	4.035.828	1.176.023	18.767
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	58.837	-	-	-	-	-	58.837
Ukupno	378.178.440	360.535.447	2.281.569	5.735.726	8.339.230	1.176.023	110.445
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	512.337	(711.233)	3.253.337	18.941	806.119	(2.854.827)	
Neto kamatna neusklađenost 31. decembar 2021. godine	56.232.321	(267.472.922)	119.066.238	69.700.347	68.591.648	7.232.605	59.114.405

Izloženost deviznom riziku

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2021. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	938.002	44.084.549	3.735.638	566.913	41.293.090	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	13.669	13.669
Hartije od vrednosti	15.230.903	14.292.369	-	-	59.101.967	88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.161.943	3.032.308	96.583	367.244	17.796.723	22.454.801
Kredit i potraživanja od komitenata	127.889	160.596.094	149.694	226	70.725.659	231.599.562
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	586.824	586.824
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	17.458.737	222.005.320	3.981.915	934.383	189.518.069	433.898.424
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	9.220	9.220
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	22.896	9.982.739	29.697	3.950	1.454.053	11.493.335
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	22.548.760	192.984.999	14.361.045	3.750.227	132.972.017	366.617.048
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	49.707	-	-	9.130	58.837
Ukupno finansijske obaveze	22.571.656	203.017.445	14.390.742	3.754.177	134.444.420	378.178.440
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(374.317)	1.784.248	-	5.013	(1.414.897)	47
FX Fwd	5.483.118	(18.317.095)	10.408.550	2.833.480	186.000	594.053

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

FX SWAP	-	(1.246.082)	-	-	651.983	(594.100)
Ukupno	5.108.801	(17.778.929)	10.408.550	2.838.493	(576.914)	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2021.	(4.118)	1.208.946	(277)	18.699	54.496.735	55.719.984

* *Iznos obuhvata i valutnu klauzulu*

Informacija o otkupu sopstvenih akcija

Grupa nije vršila otkup sopstvenih akcija i na dan 31. decembar 2021. godine nema stečene otkupljene sopstvene akcije.

Ogranci

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih regionalnih centara:

- Regionalni centar Beograd 1 (sa 11 filijala i 4 ekspozitura),
- Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 5 ekspozitura),
- Regionalni centar Beograd 3 (sa 6 filijala i 2 ekspozitura),
- Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 7 filijala i 6 ekspozitura)
- Regionalni centar Sever (sa 2 lokalne filijale, 6 filijala i 2 ekspoziture),
- Regionalni centar Zapad (sa jednom regionalnom filijalom, 4 lokalne filijale, 4 filijale i 2 ekspoziture) i Regionalni centar Jug (sa 1 regionalnom filijalom, 1 lokalnom filijalom, 3 filijale, 5 ekspozitura).

Na dan 31. decembra 2021. godine, Raiffeisen Leasing je imao sledeće ogranke:

- Ogranak sever Novi Sad, Bulevar oslobođenja 76a
- Ogranak jug Čačak, Gradsko šetalište bb
- Ogranak Beograd, Đorđa Stanojevića 16.

Raiffeisen Future Društvo i Raiffeisen Invest Društvo na dan 31. decembra 2021. godine nemaju ogranke.

Organizaciona struktura i kadrovi

Organizaciona struktura Grupe je definisana Aktom o unutrašnjoj organizaciji i organizacionoj strukturi. Ovim internim aktom utvrđen je način i obim u kome se funkcije, ovlašćenja i odgovornosti delegiraju, kontrolišu i koordiniraju, kao i kako se informacije prenose između različitih organizacionih nivoa. Utvrđena organizaciona struktura Grupe obezbeđuje usklađenost sa obaveznim zakonskim i regulatornim uslovima i obezbeđuje transparentnost procesa odlučivanja, kao i efikasno sprovođenje respektivnih odluka.

Unutar Grupe, moguće je uspostaviti različiti broj hijerarhijskih nivoa, od dva nivoa (IO i jedan nivo ispod IO) do maksimalno četiri hijerarhijska nivoa:

- Izvršni odbor (B nivo) – oblast odgovornosti IO je najviši hijerarhijski nivo;
- B-1 nivo: organizaciona jedinica koja direktno raportira članu Izvršnog odbora. Na ovom hijerarhijskom nivou mogu se naći Sektor ili Odeljenje. U oblastima gde je uspostavljena agilna organizacija na ovom nivou formira se „Tribe“;
- B-2 nivo: organizaciona jedinica podređena B-1 nivou. Može biti Odeljenje, Odsek ili u oblastima gde je uspostavljena agilna organizacija „Chapter“;
- B-3 nivo: podređen B-2 nivou, naziva se Odsek. U delovima gde je uspostavljena agilna organizacija može se formirati Sekcija na ovom hijerarhijskom nivou.

Ovi nivoi (B-1, B-2, B-3) se definišu u zavisnosti od prostog brojanja nivoa. Drugim rečima, svaki organizacioni deo koji se nalazi jedan nivo ispod nivoa IO je B-1, svaki organizacioni deo dva nivoa ispod IO je B-2, itd. Nijedan organizacioni deo koji raportira direktno članu IO ne može se smatrati nivoom B-2 ili B-3. Ukoliko postoji potreba da se napravi razlika prema različitom uticaju/značaju organizacionih delova na istom hijerarhijskom nivou, to se mora izvršiti korišćenjem različitih termina koji opisuju vrstu organizacione jedinice (Sektor, B-1 Odeljenje).

Tokom 2019, u procesu transformacije u adaptivnu organizaciju, Banka je uvela agilnu organizaciju u poslovnoj liniji Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima kroz kreiranje dva adaptivna tirbe-a:

- PI Tribe (PI Digital Lending, PI Day2Day Banking, PI Product Excellence);
- SB Tribe (SB Digital Lending, SB Product Excellence, SB Day2Day Banking)

koji su direktno odgovorni članu Izvršnog odbora zaduženom za poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima.

Organizaciona struktura Grupe podrazumeva postojanje administrativnih i poslovnih linija reportiranja:

- Administrativne linije reportiranja podrazumevaju da su u zaposleni na nižim hijerarhijskim nivoima dužni da raportiraju višim hijerarhijskim nivoima u vezi sledećih opštih pitanja:
 - prisustvo na poslu i radna disciplina;
 - pitanja lokalne bezbednosti;
 - pitanja opšte administracije (čišćenje, nabavka, održavanje);
 - usklađenost sa opštim procedurama i propisima (kodeks oblačenja, kodeks ponašanja, bezbednosne procedure).
- Poslovne linije reportiranja podrazumevaju da su zaposleni na nižim hijerarhijskim nivoima dužni da raportiraju u vezi pitanja koja se odnose na poslovanje određene organizacione jedinice:
 - realizacija definisanih poslovnih ciljeva (Performance Agreement/ SFE) i poslovne strategije;
 - specijalizovana obuka i edukacija;
 - marketinški materijali i reklame, itd.

Sledeća pitanja moraju biti zajednički koordinirana između strana koje raportiraju po administrativnim i poslovnim linijama reportiranja:

- kadrovska pitanja (zapošljavanje, promocije, transferi, odmori, zamene);
- predlog izgleda i radnih mesta na lokaciji, itd.

Izmene organizacione strukture moraju uvek da budu prvo razmotrene uz učešće Odeljenja za organizaciju, upravljanje procesima i projektima, Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja i Odeljenja za kadrovske poslove. Ove organizacione jedinice su dužne da obezbede da organizaciona struktura Grupe bude u skladu sa svim relevantnim dokumentima, funkcionalna i da služi svojoj svrsi. Bilo koja organizaciona ili funkcionalna promena na B ili B-1 hijerarhijskom nivou, zahteva odbrenje Upravnog odbora. Za sve ostale promene u organizacionoj strukturi nadležan je Izvršni odbor Banke.

Na dan 31. decembra 2021. godine ukupan broj zaposlenih u Grupi je 1603 (2020: 1.586), od čega je broj zaposlenih u pojedinim članicama Grupe sledeći:

- Banka ima 1.510 zaposlenih (31. decembar 2020. godine: 1.496 zaposlenih)
- Društvo Raiffeisen Futura ima 16 zaposlenih (31. decembar 2020. godine: 15 zaposlenih)
- Društvo Raiffeisen Invest ima 15 zaposlenih (31. decembar 2020.: 13).
- Raiffeisen Leasing ima ima 62 zaposlenih (2020.: 62)

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Kratik pregled Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International AG (RBI), svojim matičnim tržištem smatra Austriju, gde je vodeća privredna i investiciona banka, kao i srednju i istočnu Evropu. RBI je banka sa 130 godina dugom tradicijom koja je prisutna 30 godina na tržištu centralne i istočne Evrope. Mreža poslovnica pokriva 13 tržišta širom ovog regiona. Pored toga, grupacija obuhvata brojne druge kompanije pružaoce finansijskih usluga aktivnih u segmentima kao što su lizing, upravljanje sredstvima, kao i pripajanja i akvizicije. U grupaciji imamo gotovo 18 miliona klijenata u 14 zemalja. Ukupno oko 46.000 zaposlenih u mreži RBI uslužuje 19 miliona klijenata u preko 1.770 poslovnica, prvenstveno u srednjoj i istočnoj Evropi. Krajem 2021. godine, ukupna aktiva RBI-a iznosila je približno 192 milijarde evra.

Deonice RBI AG listirane su na Bečkoj berzi od 2005. godine. Regionalne Raiffeisen banke drže oko 58,8% deonice RBI-a, dok je ostatak od 41,2% u slobodnoj prodaji.

Fokus naše grupacije je održivo i ekološko poslovanje.

Upravo u ovoj oblasti je RBI vodeća banka u Austriji:

- RBI je prva banka u Austriji koja je potpisala inicijativu UN-principi odgovornog bankarstva (UNEP Finance Initiative "Principles for Responsible Banking") koja predstavlja okvir za održivo poslovanje bankarskog sektora.
- RBI ima odličan rejting za finansijske institucije u oblasti održivog poslovanja dodeljen od strane ISS ESG (C+ prime status), Sustainalytics, MSCI ESG and CDP
- Najveći je izdavalac zelenih obveznica medju austrijskim bankama

RBI je dobitnik "Global Sustainable Finance" nagrade u 2021. godini za leadersku poziciju u finansiranju održivog razvoja u CIE, izdavanje zelenih i održivih obveznica u regionu CIE.

Dodatno, RBI posebnu pažnju posvećuje unapređenju korporativnog upravljanja koje se odnosi na pravila i prakse koje se koriste za upravljanje i praćenje banke, a određuju ga regulatori i vlasnici. Ukratko, opisuje principe vođenja kompanije. Struktura organizacije je u nadležnosti Upravnog i Izvršnog odbora.

Upravljanje i kontrola u banci koja je svesna odgovornosti, kvalifikovana, transparentna i usmerena na dugoročno povećanje vrednosti su ciljevi dobrog korporativnog upravljanja. Efikasna saradnja zasnovana na poverenju između različitih organa kompanije, zaštita interesa stejkholdera, kao i otvorena i transparentna komunikacija su glavne smernice za nas u stvaranju savremenog korporativnog upravljanja. Kao kompanija koja se kotira na berzi, RBI AG je posvećen principima dobrog i odgovornog upravljanja kao što je navedeno u austrijskom kodeksu upravljanja kompanijom (u verziji iz januara 2015.) i obavezao se da će poštovati ove principe. Usklađenost sa Izveštajem o korporativnom upravljanju prema članku 243c Austrijskog trgovačkog zakona (UGB) je sproveo KPMG Austria GmbH Wirtschaftsprüfungs- und Steuerberatungsgesellschaft za RBI AG. U njihovom izveštaju, nisu naveli prigovore.

Takođe, RBI grupa pridaje veliku pažnju odgovornom i transparentnom poslovanju kako bi ojačala i održala poverenje svojih stejkholdera. Ovo je preduslov za ostvarenje dobrih performansi naše bankarske grupe. Tradicionalne vrednosti Raiffeisena predstavljaju osnovu za pomenuto, zajedno sa Kodeksom ponašanja, koji se primenjuje u celoj grupi. Generisanje dodatne vrednosti na dugi rok je naš primarni strateški cilj.

Otvorenost i transparentnost u komunikaciji sa akcionarima i zainteresovanim licima je značajna za RBI AG. Pružamo i redovno ažuriramo informacije o sledećim temama: godišnji i periodični izveštaji, prezentacije kompanije, telefonske konferencije putem veb prenosa, ad-hoc komunikacije, saopštenja,

saopštenja za odnose sa investitorima, informacije o cenama akcija i podaci o akcijama, informacije za strane investitore, finansijski kalendar informacijama o značajnim datumima, informacije o poslovima Upravnog i Izvršnog odbora, statut RBI AG, Izveštaj o korporativnom upravljanju, procene analitičara, usluga naručivanja pismenih informacija kao i opcija prijave za automatsku isporuku „Vesti o odnosima sa investitorima“ putem e-pošte.

VIZIJA misija

Vizija Raiffeisen bank ad Beograd (u daljem tekstu: Banka) je da postanemo (do 2025. godine) najpreporučivanija grupacija koja pruža finansijske usluge.

Banku odlikuju sledeće karakteristike:

- Ugledna univerzalna banka koja zauzima jedno od vodećih pozicija na tržištu Republike Srbije tokom 20 godina njenog poslovanja na istom;
- Tržišni lider u kreiranju superiornog korisničkog iskustva i implementacijama digitalnih inovacija;
- Održiva banka sa zdravim finansijskim performansama i održivim poslovanjem koje je u potpunosti u skladu sa regulatornim zahtevima;
- Odgovorna banka koja brine o internim i eksternim stakeholderima, lokalnoj zajednici i prirodnom okruženju.

Glavni ciljevi Banke u narednom periodu:

- Nastavak digitalne transformacije – kontinuirana digitalizacija kako bi se iskoristile nove tehnologije u cilju boljeg korisničkog iskustva i unapređenja efikasnosti,
- Rast – nastavak korišćenja mogućnosti za organski i neorganski rast kroz uspešnu integraciju CA banke u cilju zadržavanja i povećanja tržišnog učešća,
- Održivo poslovanje – zadržati prudentan način upravljanja rizicima, odgovorno poslovanje u skladu sa socijalnim i prirodnim okruženje.

Banka planira da krajem prvog kvartala 2022. postane vlasnik CA banke i CA Leasing-a. Pomenuta akvizicija omogućiće Banci da poveća svoj tržišni udeo u Republici Srbiji, poveća bazu klijenata, adekvatnije uposli sredstva, diversifikuje i optimizuje strukturu kapitala i poveća zarađivačku sposobnost. Takođe će omogućiti Banci da uđe i istovremeno dobije značajan udeo u segmentu poslovanja sa poljoprivrednicima, pri čemu je u ovom segmentu nivo problematičnih kredita CA banke ocenjen kao adekvatan. Pored toga, Banka će postati lider u kreditima za automobile.

U slučaju uspešnog završetka transakcije, očekuje se značajan sinergijski potencijal i poboljšanje profitabilnosti banke. Sinergijski potencijal uglavnom proizilazi iz projektovanih ušteda troškova, zbog optimizacije mreže ekspozitura i broja zaposlenih, kao i ušteda vezanih za IT usled pune integracije CA banke u sisteme Banke. Međutim, očekuje se sinergijski potencijal i na prihodnoj strani po osnovu kros prodaje, po osnovu promene kamatnih stopa na depozite, u cilju usaglašavanja sa cenovnom politikom Banke, kao i po osnovu korišćenja/upošljavanja viška likvidnosti Banke. S druge strane, biće i troškova koji će se uglavnom odnositi na otpremnine, podsticaje za zaposlene, troškove migracije IT OPEX-a, jednokratnu migraciju IT CAPEX, CAPEX zbog transformacije ekspoziture i migraciju kartica.

Imajući u vidu da je CA banka deo međunarodne bankarske grupacije, ocenili smo da su korporativna kultura i sistem vrednosti pomenute banke i Banke veoma slični, što će značajno olakšati proces integracije.

Pored toga, obezbeđivanje nesmetanog sprovođenja procesa spajanja, koje je planirano za 2023. godinu je jedan od najznačajnijih prioriteta u narednom periodu.

ESG inicijative, društvena odgovornost i održivost

ESG odnosno poslovanje u skladu sa životnom sredinom i društvom u kome poslujemo je značajna smernica za razvoj koja svakog dana postaje sve aktuelnija ne samo u svetu, već i u našoj zemlji. Raiffeisen banka već duži niz godina radi na očuvanju i zaštiti životne sredine, tako da se posvećenost promovisanju prakse društveno odgovornog ponašanja i održivog poslovanja, može uvrstiti među najvažnije postulate rada Raiffeisen banke u Srbiji.

Značajni rezultati koje smo ostvarili u proteklih 20 godina ne ogledaju se samo u finansijskim pokazateljima, već i u činjenici da smo tokom ovog perioda kroz različite aktivnosti podržavali i sprovodili širok koncept društvene odgovornosti. Raiffeisen banka je u mnogim aspektima svog poslovanja bila lider na tržištu, rukovođena vrednostima koje promovise Raiffeisen grupacija, a koju pre svih predstavlja odgovornost u poslovanju – prema klijentima, partnerima, zaposlenima i sredini.

Sledeći smernice RBI, Raiffeisen banka u Srbiji primenjuje u svakodnevnom poslovanju principe odgovornog poslovanja i partnerstva. Poslovanje u uslovima COVID 19, i rastućih klimatskih i ekoloških izazova poziva sve nas na hitnu akciju pa u tom smislu ekološki društveni i upravljački faktori poslovanja (ESG) postaju odlučujući faktor u donošenju naših poslovnih odluka. ESG faktori su danas osnovni kriterijum na bazi koga merimo održivost i etičnost našeg poslovanja.

Banka radi na kontinuiranom unapređivanju svojih proizvoda i poslovnih procesa, kako bi ih učinila što usklađenijima sa ESG principima. Takođe, kontinuiranom digitalizacijom usluge doprinosi poboljšanju korisničkog iskustva i navika naših klijenta i istovremeno imamo pozitivan učinak na društvo i prirodne resurse koji su ograničeni – počev od elektronskih i mobilnih aplikacija, preko inovativnih proizvoda koje stalno integrišemo u svakodnevni proces rada. U 2021. godini fokus je stavljen na podizanje svesti o ovim važnim temama, kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata. S tim ciljem organizovana su dva onlajn skupa – “Zeleni sat” za korporativne klijente – predstavnike srednjih, velikih i multinacionalnih kompanija iz Srbije - na kome je bilo prisutno 121 klijenat, te “Zeleni dan” za zaposlene banke - više od 200 zaposlenih je uzelo učešća. Ove onlajn radionice bile su prilika da se detaljno pojasni ESG terminologija (naročito u širem smislu od isključivo ekoloških tema) i njena važnost za buduće poslovanje svakog aktera u privrednoj delatnosti. Predstavljene su i najvažnije smernice EU reglative u oblasti ESG-a, kao i potencijalan smer daljeg razvoja ovog pitanja u Srbiji. Privrednici su imali priliku da se upoznaju i sa mogućnostima saradnje sa Raiffeisen bankom u ovom domenu, te podrškom i ekspertizom koju ona može da im pruži.

U poslovanju sa privredom posebno smo ponosni na dve nove digitalne aplikacije razvijene upravo u periodu pandemije – naš Infoportal čiji je cilj da obezbedi komunikaciju i razmenu dokumentacije sa bankom, kao i novu Online faktoring platformu – najinovativniju na našem tržištu danas za poslove faktoringa.

U okviru segmenta velikih i srednjih kompanija aktivno se bavimo pitanjima koja obuhvataju svaki deo ESG koncepta: **E**-kako utičemo na životnu sredinu razmatrajući aktivno mogućnosti kojima možemo ublažiti efekte klimatskih promena istovremeno analizirajući i tok uticaja koji životna sredina ima na poslovanje banke. U okviru **S** gradimo fer odnose sa društvenom zajednicom uz poštovanje jednakosti raznolikosti i ljudskih prava. U okviru **G** interne procese organizujemo na transparentan način čime se izbegavamo sukob interesa i nelegalne prakse u radu.

Preko sva ova 3 faktora koji čine ESG koncept merimo održivost našeg poslovanja i poslovanja naših klijenata, i na bazi njih gradimo standarde finansiranja, štitimo životnu sredinu i društvo u kome poslujemo i potvrđujemo da odgovorno poslujemo u odnosu na društvo i životnu sredinu.

U 2021. nastavljene su aktivnosti usmerene ka digitalizaciji poslovanja i uvođenju proizvoda i usluga za koje nije potrebno dostavljanje dokumentacije u papirnoj formi. Elektronska i mobilna aplikacija za klijente u segmentu stanovništva i privrede, platforma za onlajn faktoring, zatim potpuno onlajn krediti za građane i digitalni računi kako za fizička lica, tako i za malu privredu – značajno podržavaju bančnu strategiju održivog poslovanja i pružanja usluge koja štedi prirodne resurse okruženja u kome živimo.

Pored ESG inicijativa u domenu kreditiranja, banka uvek teži da odgovorno pristupa onim segmentima društva kojima je pomoć najpotrebnija. Podrška koju pruža u formi finansijske pomoći, ali i volonterskog rada zaposlenih, uvek se odnosi na najugroženije ili najslabije delove zajednice, kao što su to deca i pojedinci sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja, itd.

U društveno odgovorno ponašanje treba uvrstiti i delovanje banke preko dve humanitarne fondacije: „Budimir Boško Kostić“ (osnovane u znak sećanja na prvog direktora banke) i „H. Stepic CEE Charity“ (čiji osnivač je bivši predsednik Raiffeisen Bank International-a, dr Herbert Stepic).

U toku 2021. godine, humanitarna fondacija „H. Stepic CEE Charity“, uz podršku Raiffeisen banke u Srbiji, nastavila je da pruža finansijsku pomoć projektima koji se realizuju u našoj zemlji. Njima je podržan rad Svratista za decu koja žive i/ili rade na ulicama naša tri najveća grada, Beograda, Novog Sada i Niša.

I protekle godine nastavljene su tradicionalne akcije u okviru kojih zaposleni banke dobrovoljno daju krv, tako da je u 2021. godini 66 zaposlenih dobrovoljno dalo krv.

Nastavljajući veoma uspešne volonterske akcije realizovane tokom prethodnih jedanaest godina uoči novogodišnjih i božićnih praznika, zaposleni Raiffeisen banke su krajem godine organizovali volontersku akciju prilagođenu epidemijskim uslovima. U okviru nje prikupili su novčane donacije za kupovinu novogodišnjih paketića za decu sa smetnjama u razvoju u više institucija širom Srbije. Banka je udvostručila iznos koji su zaposleni prikupili, čime je omogućeno da se u značajnoj meri pokriju potrebe za tradicionalnim novogodišnjim poklonima za ove mališane iz ugroženih društvenih grupa.

Banka tradicionalno pruža podršku sportu i kulturi, kao važnim stubovima svakog društva. Kroz pomoć sportskim klubovima i savezima, te istaknutim kulturnim institucijama i događajima, nastoji da promoviše prave vrednosti koje jačaju i oplemenjuju pojedince, a time i celokupno društvo.

Pored filantropskog i društveno odgovornog delovanja, banka prepoznaje i značaj odgovornog upravljanja ljudskim resursima, te se trudi da obezbedi radno okruženje u kome će zaposleni biti zadovoljni i raditi na pozicijama koje odgovaraju njihovim znanjima i veštinama, uz mogućnost daljeg profesionalnog i ličnog razvoja.

Ekološka dimenzija poslovanja odnosi se na napore koje banka ulaže kako bi uspostavila ravnotežu između potrebe za ekonomskim rastom sa jedne strane, i očuvanja zdravog okruženja sa druge. Vodi se računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada, a instalacioni sistemi upravne zgrade banke funkcionišu po principima uštede energije primenom savremenih sistema rekuperacije energije i optimizacije tehničkih parametara za ventilaciju i hlađenje.

Pitanje poslovne etike i pridržavanje principa dobre poslovne prakse je svakako jedno od najvažnijih, tako da su osnovni principi bančinog poslovanja transparentnost i etičnost u radu, kvalitetna usluga i raznovrsna ponuda proizvoda, konstantna briga o klijentima i odgovoran marketing, uz poštovanje važeće regulative i integriteta konkurencije.

Upravljanje ESG strategijom u Raiffeisen banci

Finansiranje klimatski podobnih projekata je neophodno za ublažavanje posledica i prilagođavanje klimatskim promenama, budući da su potrebni značajni finansijski resursi za prilagođavanje na

nepovoljne efekte i smanjenje uticaja klimatskih promena. Stoga podržavamo naše klijente na putu transformacije ka zelenom i održivom načinu finansiranja i pratimo ih u finansiranju projekata za ublažavanje posledica klimatskih promena i to lokalnog, nacionalnog ili transnacionalnog značaja.

U 2021. godini su usvojene posebne politike koja se odnose na poslovanje klijenata koji su povezani sa ugljem i duvanom sa ciljem da se u ovim oblastima koje imaju određeni negativni uticaj na životnu sredinu detaljnije regulišu poslovanje i odnosi sa klijentima.

U procesu obeležavanja transakcija u kontekstu ispunjenja ESG kriterijuma baziramo se na pravilima EU taksonomije i internim RBI pravilima, i preko njih sagledavamo kako kreditne transakcije tako i interne procese odlučivanja u kontekstu uticaja na životnu i društvenu sredinu kreirajući posebne sisteme odlučivanja kada je ESG u pitanju.

Razmatramo namenu svakog kredita i sagledavamo merljive kriterijume uticaja na okolinu i društvo tako da svako ulaganje koje ostvaruje uštedu energije u odredjenom procentu ili smanjuje emisiju ugljen dioksida ili ima pozitivan uticaj na društvenu zajednicu može biti ESG prihvatljivo investiranje.

Konstantni naponi ulažu se u cilju implementiranja najbolje prakse i politika RBI grupacije kad je reč o ESG konceptima. U toku 2021. godine izvršili smo u segmentu velikih i srednjih kompanija analizu celokupnog portfolija banke i obeležili oko 7.5 % portfolija kao zelene odnosno održive transakcije (*green i social loans* - zeleni i socijalni aspekt) koje ispunjavaju EU odnosno RBI kriterijume za ove transakcije. Nastavljamo sa kontinuiranim praćenjem i sagledavanjem svake transakcije u ESG kontekstu u smislu da li ispunjava uslove da bude priznata kao ESG transakcija.

Prošlu godinu obeležilo je i izdavanje prve zelene obveznice od strane Republike Srbije koja je izdata u septembru 2021. godine pa smo tako postali prva država koja izdala zelenu obveznicu van granica EU. Pored velikog broja institucionalnih investitora i Raiffeisen banka je ulaganjem u ove obveznice dodatno potvrdila svoju opredeljenost za zeleniju budućnost. Sredstva prikupljena izdavanjem ove obveznice biće ulagana u zelene projekte čime je Raiffeisen banka dodatno potvrdila svoju opredeljenost za zeleniju budućnost.

Zaštita životne sredine

Tokom projektovanja HO bazirali smo se na zaštiti životne sredine, projekat je zasnovan na rešenjima za uštedu energije i toplotnoj zaštiti. Posebna pažnja je posvećena toplotnoj izolaciji objekta, izolaciji omotača zgrade, kao što je dvostruka zastakljena fasada sa termoizolovanim profilima i panelima.

HO zgrada i filijale koriste određeni procenat električne energije iz obnovljivih izvora, koju obezbeđuje nacionalna kompanija EPS koja određeni deo električne energije proizvodi uz pomoc hidroelektrane.

Struja u HO zgradi kontroliše se PMS-om (sistem za upravljanje energijom), implementiran je sistem optimalne potrošnje električne energije sa optimizacijom potrošnje reaktivne energije. Banka ima sistem hlađenja server sale gde mašine za hlađenje pri optimalnim spoljnim temperaturama rade u free cooling režimu.

Osvetljenje, hlađenje, grejanje i grejanje kontroliše BMS (sistem upravljanja zgradom). BMS je programiran na eko režim, sa merama uštede energije za sisteme grejanja, hlađenja i osvetljenja (dnevni, noćni, vikend režim...) Niskoenergetski režim se aktivira noću i vikendom.

Ventilacioni sistem je sa rekuperacijom toplote/hlađenja čime se štedi električna energija.

U HO zgradi postavljeni su senzori za osvetljenje kontrolisani pokretom i senzorom osvetljaja uključujući spoljno osvetljenje na parkingu i placu zgrade radi uštede električne energije. Takođe, sve reklame u HO zgradi su LED reklame koje su opremljene svetlosnim sensorima.

Uštede vode na uređajima za ispiranje toaleta takođe se koriste za smanjenje potrošnje vode.

Sistemi za ventilaciju u filijalama su ekonomični sa ugrađenim rekuperatorima i grejačima koji optimizuju potrošnju energije. Sistem hlađenja i grejanja u filijalama je obnovljen i zamenjen inverterskim sistemom koji štedi energiju.

Hlađenje i grejanje se isključuju uveče i vikendom pomoću tajmera.

Osvetljenje ekspozitura je zamenjeno LED svetlima u 79% svih ekspozitura, gde osim benefita uštede električne energije postoji i deo koji pomaže u redukciji CO2 usled smanjenja zračenja izvora svetlosti. Ostale ekspoziture će biti transformisane 2022. Sve reklame u ekspoziturama su centralno osvetljene jednom spoljnom LED svetiljkom i takođe se kontrolišu sensorima, radi uštede energije i održavanja.

IT odeljenje je zamenilo stare računare i monitore energetski efikasnijom opremom sa Energi Star standardom. Serveri prostorija za podatke su zamenjeni serverima sa malom potrošnjom energije.

U novom konceptu transformacije filijale uvedene su video konferencijske sobe za obavljanje video sastanaka između klijenata i osoblja zgrade glavne kancelarije. Kancelarije u HO je opremljena salama za sastanke za video konferencije kako bi se smanjila putovanja.

Radimo po strogo utvrđenom planu upravljanja otpadom (sakupljanje, sortiranje, reciklaža otpada...) u svim poslovnica i HO.

Parking za bicikle je obezbeđen, posebno u gradovima gde je biciklistički prevoz popularan. Dodatno, vozni park se obnavlja svake 4 godine, sa vozilima koja su u skladu sa najnovijim EURO standardima. Dodatno, jedan hibridni automobil je u voznom parku. Takođe, smanjen je i vozni park u 2021.

Banka planira da uvede energetski pregled za HO zgradu sa posebnom pažnjom na primarni data centar u zgradi. Takođe, planiramo da u budućnosti dobijemo neke od međunarodnih standarda za HO zgradu (LEED, ISO 14001 sistem upravljanja životnom sredinom, ISO 50001 sistem upravljanja energijom).

Zaposleni

Članovi Upravnog odbora Banke su:

Ime i prezime	Akcionar koga predstavlja	Funkcija
Peter Lennkh	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Predsednik
Peter Jacenko	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Katarina Boledovičova	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Oliver Roegl	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Gordana Karić	Nezavisni član	Član
Aleksandra Jović	Nezavisni član	Član

Članovi Izvršnog odbora Banke su:

Ime i prezime	Funkcija
Zoran Petrović	Predsednik

Petar Jovanović	Član
Goran Kesić	Član
Nenad Sibinović	Član
Dimitar Dilov	Član

B. ANALIZA KVALITETA POSLOVANJA (BONITETA) BANKE (nastavak)

6. KADROVSKA, TEHNIČKA I ORGANIZACIONA OSPOSOBLJENOST (nastavak)

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih ogranaka:

- Regionalni centar Beograd 1, sa 8 filijala i 5 ekspozitura,
- Regionalni centar Beograd 2, sa jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 5 ekspozitura,
- Regionalni centar Beograd 3, sa 9 filijala i 4 ekspozitura,
- Regionalni centar Beograd 4, sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 4 ekspozitura,
- Regionalni centar Sever, sa 2 lokalne filijale, 7 filijala i 1 ekspoziture,
- Regionalni centar Zapad, sa jednom regionalnom filijalom, 4 lokalne filijale, 4 filijale i 2 ekspoziture) i
- Regionalni centar Jug, sa 1 regionalnom filijalom, 1 lokalnom filijalom, 3 filijale, 5 ekspozitura.

Broj zaposlenih po poslovnim jedinicama prikazan je u sledećoj tabeli:

Poslovna jedinica	Adresa	Broj zaposlenih
Centrala Beograd	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	853
Regionalni centar Beograd 1	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 2	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 3	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 4	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Zapad, Čačak	Čačak, Gradsko Šetalište bb	1
Regionalni centar Jug, Kragujevac	Kragujevac, Srete Mladenovića 2	1
Regionalni centar Sever, Novi Sad	Novi Sad, Bulevar oslobođenja 56a	1
Regionalna filijala 303 Čačak II	Čačak, Gradsko Šetalište bb	17
Regionalna filijala 401 Niš I	Mediana, Balkanska 13	20
Regionalna filijala 621 Šabac	Šabac, Masarikova 7	15

Poslovna jedinica	Adresa	Broj zaposlenih
Filijala	Bačka Palanka, Kralja Petra I 11	5
Filijala	Sombor, Avrama Mrazovića 1	7
Filijala	Kraljevo, Hajduk Veljkova 16	6
Filijala	Paraćin, Vožda Karađorđa 31	6

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Filijala	Užice, Dimitrija Tucovića 91	7
Filijala	Kruševac, Majke Jugovića 8	11
Filijala	Leskovac, Bulevar Oslobođenja 154	7
Filijala	Smederevo, Vojvode Đuše 13-17	10
Filijala	Sremska Mitrovica, Kralja Petra I 20	6
Filijala	Beograd, Bulevar Zorana Đinđića 64a	9
Filijala	Beograd, Cara Dušana 78	7
Filijala	Beograd, Jurija Gagarina 151	5
Filijala	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	12
Filijala	Beograd, Resavska 1	7
Filijala	Beograd, Vojvode Milenka 38	4
Filijala	Beograd, Terazije 27	27
Filijala	Beograd, Bulevar Umetnosti 4	18
Filijala	Beograd, Glavna 21	7
Filijala	Beograd, Požeška 81a	16
Filijala	Obrenovac, Knez Mihajla 6	6
Filijala	Beograd, Bulevar Kralja Aleksandra 171	7
Filijala	Beograd, 27. marta 31	4
Filijala	Beograd, Kralja Petra 14	7
Filijala	Beograd, Vojvode Stepe 214	7
Filijala	Novi Sad, Bulevar oslobođenja 56a	45
Filijala	Novi Sad, Pozorišni trg 3	6
Filijala	Novi Sad, Bulevar Cara Lazara bb	12
Filijala	Indija, Novosadska 1	4
Filijala	Zrenjanin, Kralja Aleksandra Karađorđevića 41	7
Filijala	Subotica , Trg slobode 5	21
Filijala	Vrbas, Maršala Tita 91	4
Filijala	Vršac, Trg Svetog Teodora Vršačkog 37	5
Filijala	Kikinda, Trg Srpskih dobrovoljaca 28	5
Filijala	Čačak, Braće Spasića bb	6
Filijala	Kragujevac, Srete Mladenovića 2	26
Filijala	Arandjelovac, Knjaza Miloša 259	5
Filijala	Jagodina, Kneginje Milice 16a	7
Filijala	Niš, Obrenovićeva 35	12
Filijala	Vranje, Stefana Prvovenčanog 58	7
Filijala	Beograd, Bulevar Oslobođenja 7-9	6
Filijala	Beograd, Ruzveltova 10	5
Filijala	Beograd, Dimitrija Tucovića 1	7
Filijala	Zvezdara, Mirijevski Venac 27	5
Filijala	Beograd, Patrijarha Dimitrija 14	3
Filijala	Požarevac, Moše Pijade 10	9
Filijala	Pančevo, Generala Petra Aračića 4 – 6	8
Filijala	Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 4	14
Filijala	Stara Pazova, Kralja Petra I 1	5

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Filijala	Beograd, Bulevar Kralja Aleksandra 328	6
Filijala	Loznica, Kneza Miloša 2	6
Filijala	Valjevo, Karađorđeva 123	7
Filijala	Beograd, Trgovačka 5	5
Filijala	Beograd, Radnička 9	7
Filijala	Novi Sad, Veselina Masleše 30	4
Filijala	Temerin, Novosadska 348	4
Filijala	Priljepolje, Valterova 20	5
Filijala	Novi Pazar, AVNOJ-a 7/3	6
Filijala	Kragujevac, Nikole Pašića 7	5
Filijala	Niš, Vizantijski bulevar bb	5
Filijala	Pirot, Trg pirotskih oslobodilaca bb	5
Filijala	Zaječar, Krfska 16	5
Filijala	Bor, Nikole Pašića 5	5
Filijala	Beograd, Maksima Gorkog 75	4
Filijala	Beograd, Vudro Vilsona 12	8
Filijala	Beograd, Prvomajska 101	5
Filijala	Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 181	6
Filijala	Ruma, Orlovićeva 4	4
Filijala	Beograd, Marijane Gregoran 58	4
Filijala	Beograd, Kursulina 41	7
Filijala	Beograd, Ustanička 64a	5
Filijala	Beograd, Kralja Petra I br 241a	4
Filijala	Beograd, Vidikovački Venac 80b	5
Filijala	Beograd, Vojislava Ilića 141	6
Filijala	Beograd, Partizanske avijacije 12	2
Filijala	Beograd, Milutina Milankovića 1ž	2
Filijala	Beograd, Crnotravska 7-9	8
Filijala	Smed.Palanka, Prvog srpskog ustanka 89	5
Filijala	Beograd, Bratstva Jedinstva 73	6

Ukupno	1.510
---------------	--------------

U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2021. Banka je imala 1.510 zaposlenih (2020. godine: 1.496 zaposlenih).

	2021.	2020.
Rukovodeći kadar	108	104
Stručni kadar	1.402	1.392
Ukupno	1.510	1.496

Kadrovska struktura zaposlenih prikazana je narednoj tabeli:

Struktura zaposlenih prema kategoriji, polu i starosti:

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Pozicija	Starost	2019			2020			2021		
		Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
Rukovodioci	0-30	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	31-50	38	37	75	40	36	76	40	36	76
	51-70	11	15	26	12	16	28	15	16	31
		49	52	101	52	52	104	55	53	108
Menadžeri	0-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	31-50	43	55	98	40	60	100	38	53	91
	51-70	13	28	41	12	29	41	13	22	35
		56	83	139	52	89	141	51	75	126
Službenici	0-30	38	74	112	32	65	97	45	87	132
	31-50	279	691	970	248	621	869	234	594	828
	51-70	62	211	273	68	217	285	77	239	316
		379	976	1355	348	903	1251	356	920	1276
Ukupno		484	1111	1595	452	1044	1496	462	1048	1510

Banka posebnu pažnju posvećuje rodnoj ravnopravnosti, tako da je gotovo podjednak broj muškaraca i žena na rukovodećim pozicijama, dok je gotovo 60% žena na pozicijama menadžera. Posmatrajući preostale zaposlene u Banci, čak 72% istih su žene. U skladu sa navedenim preko 69% zaposlenih u banci su žene (1.048 od 1.510).

Organizaciona struktura Banke je definisana Aktom o unutrašnjoj organizaciji i organizacionoj strukturi. Ovim internim aktom utvrđen je način i obim u kome se funkcije, ovlašćenja i odgovornosti delegiraju, kontrolišu i koordiniraju, kao i kako se informacije prenose između različitih organizacionih nivoa.

Utvrđena organizaciona struktura Banke obezbeđuje usklađenost sa obaveznim zakonskim i regulatornim uslovima i obezbeđuje transparentnost procesa odlučivanja, kao i efikasno sprovođenje respektivnih odluka.

Tokom 2019. godine, u procesu transformacije u adaptivnu organizaciju, Banka je uvela agilnu organizaciju u poslovnoj liniji Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima kroz kreiranje dva adaptivna tirbe-a:

- PI Tribe (PI Digital Lending, PI Day2Day Banking, PI Product Excellence);
- SB Tribe (SB Digital Lending, SB Product Excellence, SB Day2Day Banking)
- koji su direktno odgovorni članu Izvršnog odbora zaduženom za poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima.

Izмене organizacione strukture moraju uvek da budu prvo razmotrene uz učešće Odeljenja za organizaciju, upravljanje procesima i projektima, Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja i Odeljenja za kadrovske poslove. Ove organizacione jedinice su dužne da obezbede da organizaciona struktura Banke bude u skladu sa svim relevantnim dokumentima, funkcionalna i da služi svojoj svrsi.

Bilo koja organizaciona ili funkcionalna promena na B ili B-1 hijerarhijskom nivou, zahteva odbrenje Upravnog odbora. Za sve ostale promene u organizacionoj strukturi nadležan je Izvršni odbor Banke.

Talent Management & Succession Planning

Tokom 2021. banka je imala određene aktivnosti u domenu razvoja i edukacije talenata i eksperata. Eksterno usavršavanje talenata i naslednika bilo je oblikovano u skladu sa mogućnostima za vreme pandemije i mahom je organizovano u online formi.

Performance Management

U 2021. sprovedeno je redovno praćenje PM procesa i organizovan je online trening za sve zaposlene koji su u međuvremenu promovisani na menadžerske pozicije, u cilju poboljšanja njihovih kompetencija kada je reč o godišnjem ocenjivanju zaposlenih. Takođe je obezbeđena i kontinuirana podrška za sve menadžere tokom svih faza PM procesa.

I u 2021. nastavljen je dalji proces poboljšanja funkcionalnosti HRIS-a (HR Information System). Kontinuirano se unapređuju mogućnosti na polju evidencije dolazaka i odlazaka, uklanjajući eventualnih "bagova" u sistemu kao i automatizaciji poslova vezanih za administrativni deo HR-a.

Ankete o zadovoljstvu zaposlenih

Nova anketa o zadovoljstvu svih zaposlenih (**Employee Survey**) sprovedena je u periodu od 13.10.2021 do 27.10.2021. godine. Procenat učešća u anketi je 71%, što je jednako procentu učešća od prošle godine. Procenat učešća na nivou Raiffeisenbank Internationala bio je 81%. U Retail segmentu zaposleni su na mesečnom nivou popunjavali ankete o zadovoljstvu tokom procesa transformacije filijala. Takođe, imali su i weekly pulse check kako bi se utvrdilo zadovoljstvo na mikro-nivou tokom kraćih vremenskih perioda.

Trening i razvoj

U domenu treninga, najveći akcenat stavljen je na Raiffeisen digitalnu akademiju (RDA). Na RDA tokom 2021. godine bilo je 593 učesnika raspoređenih u 28 grupa (14 ciklusa po 2 grupe). Teme koje pokriva digitalna akademija su između ostalog agilni način rada, design thinking, digitalni biznis modeli, digitalne tehnologije, korisničko iskustvo (CX) i bankarstvo u digitalnoj i fintech eri. Trening je dizajniran kako bi se svi zaposleni na vreme pripremili za nadolazeću transformaciju poslovanja i označen je kao apsolutni prioritet od strane najvišeg menadžmenta.

Nastavljeno je sa kontinuiranim usavršavanjem zaposlenih koji rade u Sektoru poslova sa stanovništvom u oblasti ubedljive komunikacije i prodajnih veština.

Preko online platforme koju koristimo za elektronsko obrazovanje, zaposleni su tokom cele godine imali pristup obukama na razne teme, kako u domenu stručnih, tako i u domenu poslovnih veština.

U toku 2021. godine sprovedeno je ukupno 119 obuka, od kojih su 4 održane uživo – Affluent Advisory Wave 1 za Premium segment, Uvodna obuka za novozaposlene u Retailu i Ubedljiva komunikacija za Retail koje su održane u Beogradu, za ukupno oko 40 učesnika. Isti je slučaj i sa obukom Workshop Lending PI Stream Team – iKES održanoj u BiH.

Ostale obuke održane su u online formatu. Sprovedene su 22 interne obuke, koje su održale kolege iz Compliance Department-a, Small Business Banking Divisiona-a, Security Department-a, Premium Banking Departmenta i Raiffeisen Invest-a.

Od specijalizovanih IT obuka, izdvaja se internacionalni program Go IT! koji organizuje Raiffeisenbank International, u okviru kojeg je na 16 modula učestvovalo 34-oro kolega.

Od ostalih obuka izdvajamo sledeće:

- GrowIT - obuke za agilne trenere, uvodne koučing obuke i individualni koučing
- Course CSM: Certified Scrum Master (CSM)
- SEMOS obuke (AZ-104 Microsoft Azure Administrator, AZ-500: Microsoft Azure Security Technologies, Microsoft Certified: Azure AI Fundamentals, Microsoft Certified: Azure Data Fundamentals, Microsoft Dynamics 365 Fundamentals, Microsoft Power Platform Fundamentals i PowerBI - DA-100 Analysing Data)
- Execute! A business driven action learning program for Senior Executives/part 2
- API Test Automation/Performance Testing
- LGD trening i BUD-187

- ARCHITECTING on AWS Foundation
- ININ sistem (SAGA)
- Godišnja pretplata EDU Unlimited Learning Subscription (Oracle)
- Online trening Proebiz Tenderbox
- Mastering Digital Marketing: SEM, SEO, Social Media and Beyond
- Raiffeisen ESG Fund Academy | Do sustainable investments pay off?
- Veštine poslovnog pisanja
- Balkan Business Forum
- Vebinar 5th Annual Market Risk Management Academy
- Disruptive Strategy
- Procurement Akademija (RBI)
- Global HR Trends Summit
- HR Heads Exchange – workshop
- Edukacije za ovlašćenog internog revizora
- NBS obuka i ispit za ovlašćenog zastupnika u osiguranju
- Ispit za poslove informisanja o članstvu u DPF
- Utvrđivanje poreza na imovinu za 2021. godinu u skladu sa novim pravilima i na novim obrascima
- Obuke u organizaciji Privredne komore Srbije: Raskid i drugi načini prestanka ugovora o osiguranju, Personalizacija i upravljanje odnosima sa potrošačima u osiguranju - primena CRM metode u radu, Osiguranje motornih vozila i Uticaj pandemije na osiguranje, kao i Vebinar - Prava iz polise životnog osiguranja i raspolaganje njima.

Kao i svake godine, i u 2021. sprovedeno je testiranje zaposlenih na temu poznavanja tema usklađenosti poslovanje i sprečavanja pranja novca. Takođe, pripremljena je i distribuirana obuka i test za sve zaposlene u vezi sa poznavanjem Pravilima ponašanja (Code of conduct).

Selekcija

U 2021. godini bilo je 169 otvorenih pozicija od koji je 90% popunjeno. Proces selekcije je u velikoj meri digitalizovan, posebno u domenu intervjuisanja kandidata, a planira se i potpuna digitalizacija kompletnog procesa selekcije.

Ostale aktivnosti HR-a u 2021.

Trajno je uvedena mogućnost rada od kuće, koja je uspostavljena na početku pandemije, što omogućava bolji balans posla i privatnog života za zaposlene.

U 2021. Banka je nastavila da obezbeđuje zaposlenima posebne uslove za rad tokom pandemije (zaštitne maske, dezinfekciona sredstva, barijere od pleksiglasa u ekspoziturama i sl.).

Banka je i u 2021. nastavila sa praksom obezbeđivanja privatnog zdravstvenog osiguranja za zaposlene preko MedUniq. Zaposleni imaju polisu privatnog zdravstvenog osiguranja koju je moguće koristiti tokom čitave godine, uz participaciju od 20% ili 30%, u zavisnosti od odabrane zdravstvene ustanove. Takođe, nastavljeno je i sa mogućnošću da zaposleni osiguraju i članove najuže porodice po specijalnoj nižoj tarifi.

I tokom 2021. Banka je nastavila sa organizovanjem sistematskog pregleda za sve zaposlene, kao što to čini već godinama. Dodatno, za svoje penzionisane kolege Banka je nastavila sa opcijom godišnjeg sistematskog pregleda dve godine od momenta penzionisanja.

Zaposleni su i tokom 2021. godine bili osigurani kod UNIQA osiguranja od posledica nesrećnog slučaja.

Nastavljeno je sa organizovanjem akcija dobrovoljnog davanja krvi i vakcinacije protiv sezonskog gripa. Zbog pandemije ove akcije nisu sprovedene u prostorijama Banke već su zaposleni upućivani na Zavod za transfuziju krvi i domove zdravlja, a trošak vakcinacije snosila je Banka.

U slučaju težih bolesti zaposlenih, otvorena je mogućnost da Banka izdvoji i uplati sredstva u vidu jednokratne finansijske pomoći za lečenje.

U vezi sa dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future, Banka je nastavila i u 2021. godini da učestvuje u plaćanju dobrovoljnog penzijskog osiguranja za sve zaposlene, koji sebi uplaćuju sredstva u fond. Banka zaposlenima uplaćuje onoliki iznos koji zaposleni uplaćuju na svoj račun u fondu (iznos koji banka može da uplaćuje je limitan).

Program vantelesne oplodnje bio je aktuelan i tokom 2021. godine. Pet zaposlenih godišnje ima pravo da aplicira za program vantelesne oplodnje (IVF program) čije troškove pokriva banka.

Humanitarna akcija "Čep za hendikep" organizovana je i tokom cele 2021. godine. Akcija je zamišljena tako da se sakupljanjem plastičnih čepova i zatvarača, a radi reciklaže istih, obezbede sredstva za kupovinu invalidskih kolica.

U 2021. nastavljeno je sa organizacijom korektivnih vežbi za zaposlene, kao i akcije Prolećnog fotografisanja dece zaposlenih povodom uskršnjih praznika.

Banka je i tokom 2021. radila isključivo skladu sa svim zakonima i podzakonskim aktima, a koji su u vezi sa zabranom diskriminacije, vršenjem mobinga, zaštitom podataka o ličnosti, zaštitom zdravlja na radu.

Ni tokom 2021. godine, kao ni prethodnih godina, nije bilo prijave zlostavljanja na radu.

Zaposlenima koji su pri Nacionalnoj službi za zapošljavanje dobili rešenja kojima im se utvrđuje preostala radna sposobnost i određeni procenat invalidnosti, Banka je dodelila dodatni 1 dan godišnjeg odmora. Dužina godišnjeg odmora se uvećava za 1 dan i svim samohranim roditeljima sa decom do 14 godina života po osnovu važećeg Pravilnika o radu. Zaposleni kojima deca polaze u prvi razred osnovne škole imaju pravo da koriste 1 slobodan dan, na dan početka školske godine.

Banka ima 27 zaposlenih koji imaju status invalidnih lica i na osnovu kojih je oslobođena plaćanja obaveza uplate sredstava po tom osnovu.

I tokom 2021. godine Banka je zaposlenima koji su bili odsutni sa rada sa dijagnozom Covid-19 i koji su dostavljali izveštaje o sprečenosti za rad, isplaćivala zaradu u punom iznosu (100%).

Borba protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem

U pogledu mita i korupcije i sprečavanja i borbe protiv rizika mita i korupcije, pokrenute su dalekosežne i odlučne promene širom sveta proteklih godina. Mito (B) i/ili Korupcija (C) su krivična dela, koja se procesuiraju na međunarodnom nivou, ciljano, i u privatnom i u javnom sektoru. Mere za borbu protiv svih oblika korupcije, uključujući komercijalnu i javnu, imaju za cilj sprovođenje važećih međunarodnih i lokalnih zakona. One zahtevaju opšti pristup koji uključuje više zainteresovanih strana sa jakim privatnim i javnim partnerstvima, uključujući saradnju i podršku od strane finansijskih institucija.

Za finansijsku instituciju kao što je RBI Grupa, kojoj pripada i banka koja grupa posluje širom sveta, u različitim zemljama, sa različitim zakonima i tržištima, mogu da postoje nesigurnosti po pitanju postupanja u određenim situacijama. Kao dobar korporativni građanin i međunarodni poslovni učesnik, banka preuzima svoju odgovornost za sprečavanje i borbu protiv korupcije i mita uspostavljanjem

određenog skupa pravila, koja su u skladu sa najvišim međunarodnim standardima, kroz ovu proceduru.

Uspostavljene procedure za sprečavanje korupcije, između ostalog, objašnjavaju odgovornosti zaposlenih u Banci, navode dostupne interne resurse, ističu rizike i upozorenja na koja treba obratiti pažnju, kako bi se otkrili i ublažili rizici od mita i korupcije. Banka i povezana lica Banke nude različite resurse za pomoć i podršku svojim zaposlenima za rešavanje sumnjivih situacija i izbegavanje negativnih posledica.

Na taj način cela Banka, rukovodstvo i zaposleni snažno podržavaju program borbe protiv korupcije i podmićivanja i posvećeni su poštovanju propisa utvrđenih pravilima ponašanja Banke koja su istaknuta u procedurama i priručnicima banke.

Upravljački pristup sprečavanja korupcije i podmićivanja, obuhvata sledeća četiri glavna elementa: 1. Planiranje programa; 2. Sprečavanje; 3. Otkrivanje; 4. Upravljanje slučajevima.

Za uspešno suzbijanje mita i korupcije Banka, između ostalog preduzima sledeće radnje:

- Sprovođenje procedura za sprečavanje i rešavanje sukoba interesa;
- Praćenje fokus područja, npr. dodeljene ili primljene pozivnice, troškovi gostoprimstva i pokloni, donacije i sponzorstva, ugovori sa trećim licima (npr. osetljiva područja, mere poznavanja i praćenja sa povećanom pažnjom, praćenje, kontrola ugovora itd.) itd.;
- Primena odgovarajućih procedura provere zaposlenih u skladu sa lokalnim zakonima i propisima;
- Upravljanje izvršenim delima korupcije ili drugim slučajevima kod kojih je zaposleni u Banci osumnjičen za prestup ili delo korupcije, što povlači odgovarajuće mere za ublažavanje posledica;
- Obavezne obuke za sve zaposlene Banke i njena povezana lica kako bi se obezbedilo podizanje svesti o pravilima i propisima Banke u vezi sa borbom protiv mita i korupcije.

Banka nije odgovorna za postupke svojih klijenata. Međutim banka ne može pomagati svojim klijentima u vršenju nelegalnih poslovnih aktivnosti. U skladu sa navedenim, mere koje se sprovode u cilju sprečavanja nelegalnih poslovnih aktivnosti od strane klijenata u osnovi odgovaraju merama koje je banka dužna da sprovodi u cilju sprečavanja pranja novca. Banka je u obavezi da utvrdi ovaj rizik koje vrše klijenti, i u tom kontekstu je bitno, da se shodno principu " Upoznaj svog klijenta", izvrše neophodni koraci u smislu poznavanja klijenta i njegovih aktivnosti.

Postoje različiti faktori koji označavaju povećan rizik od korupcije. Takvi indikatori sadrže:

- Aktivnosti u zemljama sklonim korupciji koje su iz tog razloga klasifikovane kao visoko rizične;
- Aktivnosti u osetljivim industrijama;
- Obavljanje bankarskog poslovanja sa sledećim karakteristikama:
 - Velike gotovinske transakcije
 - Neobična kretanja sredstava na računima (kao što su transakcija preko stranih država i preko Off-shore računa bez logičnog razloga)
 - Netransparentne vlasničke strukture (Off-shore kompanije) ili
 - Neobičan zahtev za tajnovitošću
 - Poslovne transakcije sa domaćim i stranim politički eksponiranim osobama (PEP)
 - Poslovne transakcije preko trećih lica, kao što su agenti
 - Kompanije koje su stavljene na crne liste (npr. lista Svetske Banke nepodobnih pojedinaca i firmi, EBRD Lista)

U vezi koruptivnih radnji klijenata banke, obavezno je poštovanje pravila da će bilo koje nezakonito korišćenje bankarskih usluga za koruptivne ili druge kriminalne radnje opravdati sumnju u pranje novca

koje za sobom povlači obavezu da obavesti nadležni organ u skladu sa čim isto zahteva prijavljivanje aktivnosti lokalnoj instituciji nadležnoj za finansijske informacije.

Sukobi interesa (Col) u vezi sa sprečavanjem mita i korupcije važni su i u slučaju kada su lični interesi zaposlenih Banke u sukobu sa interesima Banke i/ili kada su interesi Banke u koliziji sa interesima njenih klijenata. Svi zaposleni moraju da obezbede da njihovi lični interesi ne budu u sukobu sa njihovim dužnostima u odnosu na Banku ili njene klijente. Situacije konflikta interesa u kojima zaposleni ima sukobljene interese ili vlastite interese mogu nastupiti iz bliskih (ličnih) odnosa između zaposlenih i klijenata, predstavnika poslovnih partnera ili drugih zaposlenih. Posebno, potencijalni sukobi interesa mogu nastati u vezi sa poklonima, pozivnicama, dodeli ugovora i transakcijama sa finansijskim instrumentima. Sukobi interesa mogu biti takođe vezani za korupciju, prevare i zloupotrebe tržišta.

Banka u skladu sa svojim standardima upravljanja rizicima mita i korupcije tokom godine putem funkcije kontrole usklađenosti poslovanja sprovodi redovne aktivnosti koje uključuju odgovarajuće provere u okviru postupaka nabavki, sponzorstava i donacija. Ove aktivnosti takođe uključuju i obuke zaposlenih iz ove oblasti, odnosno primenu aktuelnih standarda grupe.

U okviru navedenih aktivnosti funkcija kontrole usklađenosti poslovanja održala je obuke koje su uključivale i temu sprečavanja korupcije za ukupno 335 zaposlenih. Dodatno, preko 90% zaposlenih je prošao godišnju proveru znanja putem digitalnih kanala iz oblasti usklađenosti poslovanja. Krajem godine na inicijativu RBI-a zaposleni su putem digitalne platforme uključeni u obuku koja se odnosi na Pravila ponašanja na nivou RBI grupe.

Tokom prethodne godine funkcija kontrole usklađenosti poslovanja izvršila je 49 provera potencijalnih ponuđača u tenderskim postupcima. U okviru postupaka odobravanja sponzorstava, odnosno donacija funkcija kontrole usklađenosti poslovanja izvršila je 24 provera.

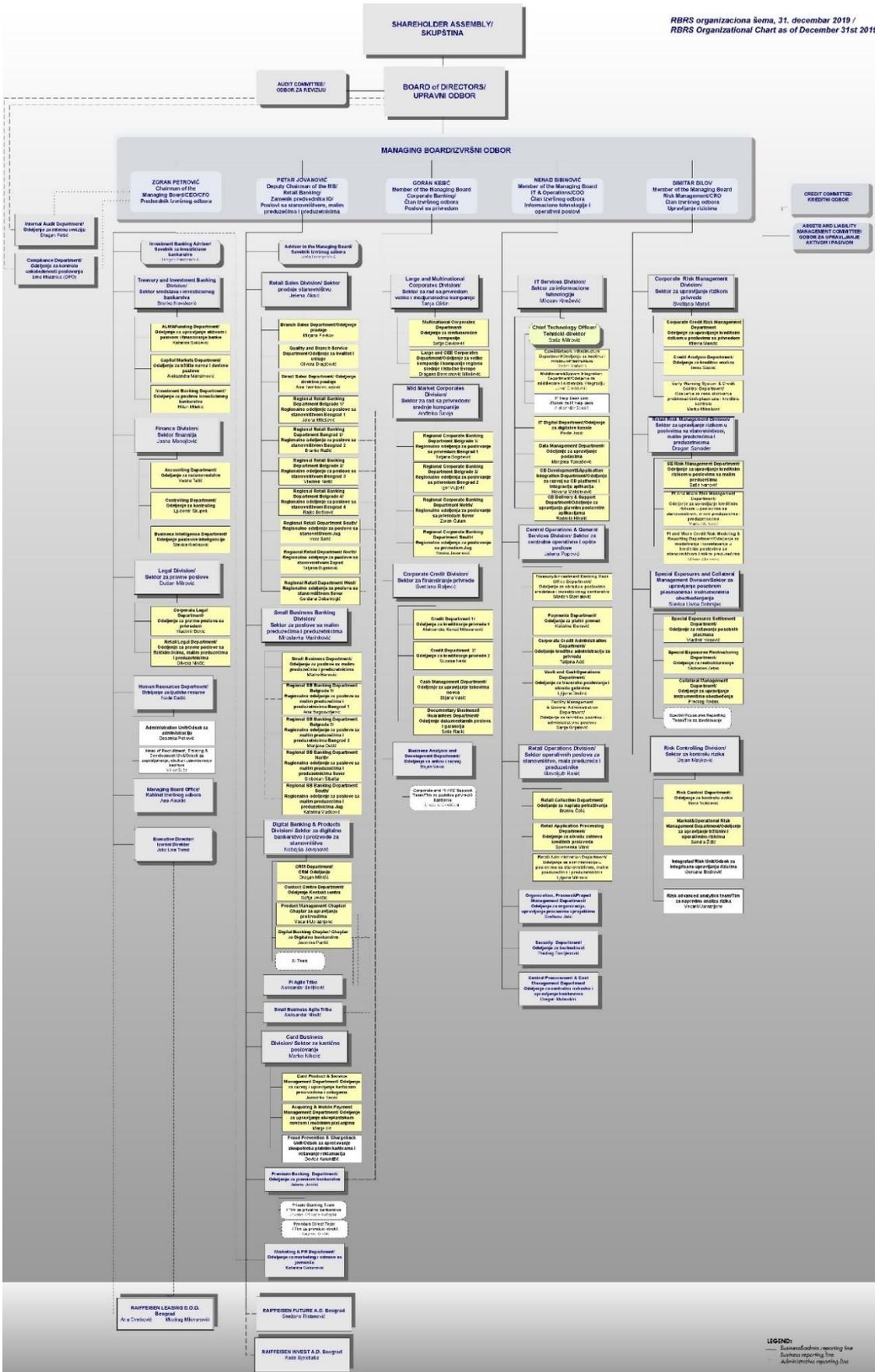
Navedene provere se vrše sa ciljem pravilnog upravljanja rizicima mita i korupcije, odnosno sprečavanja korupcije u banci.

U nastavku je prikazana organizaciona struktura Raifeisen banke a.d. Beograd:

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

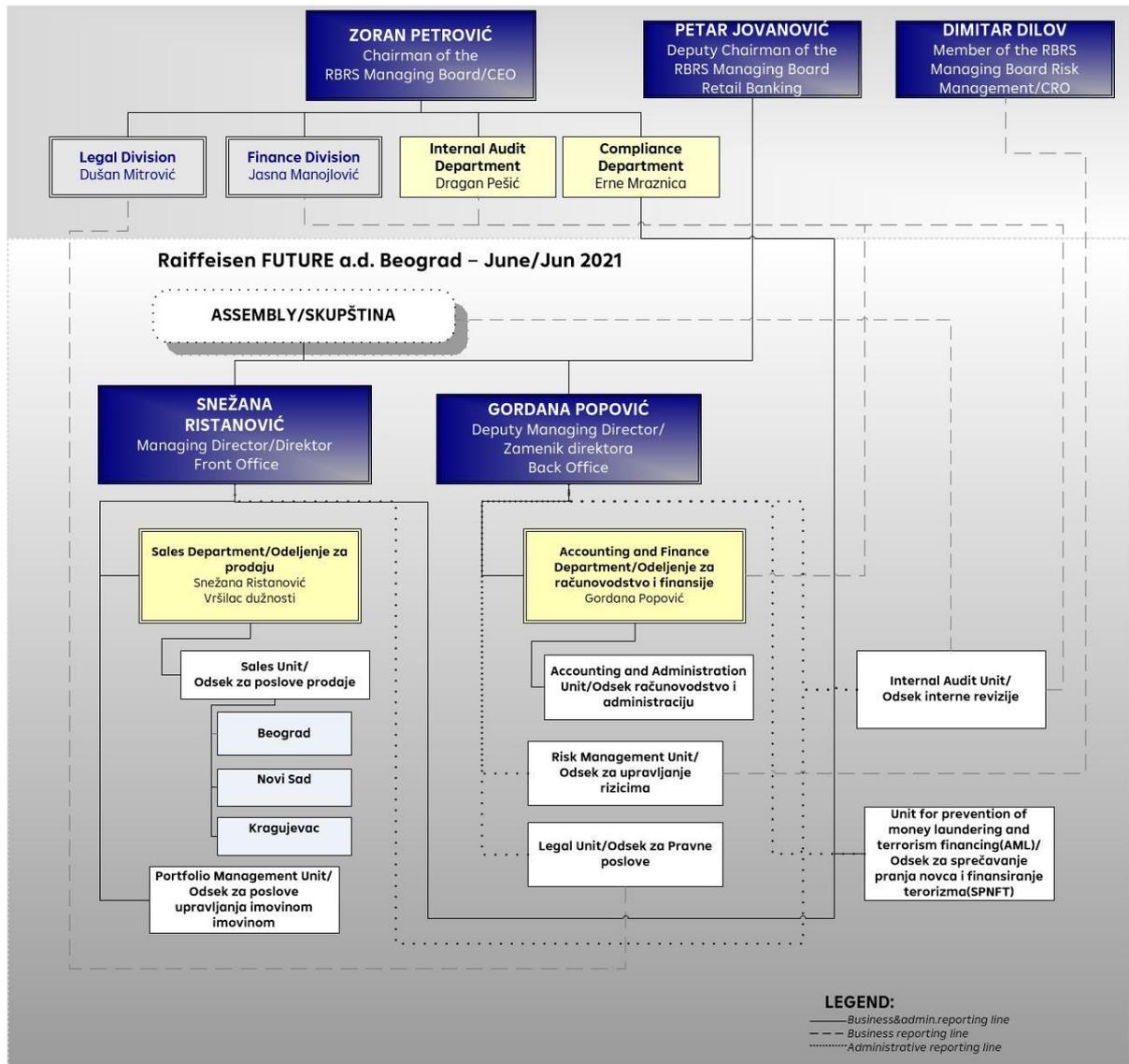
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

RBRS organizaciona šema, 31. decembar 2019 /
RBRS Organizational Chart as of December 31st 2019

Detaljna organizaciona struktura Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima Raiffeisen Future a.d. Beograd je prikazana u nastavku:

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Detaljna organizaciona struktura Društva za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd je prikazana u nastavku:

